

Školní vzdělávací program

**Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín
pro čtyřleté gymnázium**

„Škola s dobrým výhledem“

**Dokument vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia
(RVP G).**

Úvodní informace

Školní vzdělávací program (ŠVP) Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky (GJŠ) Zlín, nazvaný „**Škola s dobrým výhledem**“, je základním dokumentem, určujícím rámec vzdělávání na čtyřletém gymnáziu. Navazuje na závazné celostátní dokumenty, zejména na **Národní program rozvoje vzdělávání** (tedy tzv. „Bílou knihu“), **Školský zákon** a **Rámcový vzdělávací program pro gymnázia (RVP G)**, které však aplikuje na konkrétní podmínky a výchovně-vzdělávací cíle našeho gymnázia.

Dokument se skládá ze dvou částí:

První vymezuje stávající stav školy, naše záměry a strategie, jak jich dosáhnout. Tuto část uzavírá rámcový učební plán, stanovující počty hodin v jednotlivých předmětech a ročnících. Jde o charakteristiku školy jako celku. (V závěru textu ŠVP ji navíc doplňují informace o hodnocení žáků a autoevaluaci školy.)

Druhá část dokumentu stanovuje konkrétní realizaci těchto obecných cílů v jednotlivých předmětech. (Tedy jejich **osnovy**: výchovně-vzdělávací strategie, očekávané výstupy, učivo a metody.)

Východiskem pro formulaci školního vzdělávacího programu „**Škola s dobrým výhledem**“ byly kromě výše uvedených závazných dokumentů rovněž **názory všech účastníků výchovně-vzdělávacího procesu**: vyučujících, žáků a také rodičů. Při práci jsme využili podněty **Školské rady při GJŠ Zlín**, která má za již sebou první úspěšné funkční období, během něž se stala skutečným partnerem vedení školy. Vycházíme také z výsledků dvou rozsáhlých autoevaluací školy, zkušeností s tvorbou ŠVP „Otevřená škola I“ pro nižší stupeň osmiletého gymnázia a jeho zaváděním do praxe a konečně také ze zkušeností pilotních gymnázií z projektu Pilot G.

Při tvorbě ŠVP jsme se tedy tentokrát opírali o více zdrojů a také naše zkušenosti byly již větší. Zároveň jsme si však s o to větším důrazem uvědomovali složitost úkolu, který se před námi objevil. Vyšší stupeň gymnázia v našem případě představuje čtyři různé typy žáků, pro něž jsme nakonec připravili samostatné školní vzdělávací programy, abychom zohlednili jejich specifika:

- ŠVP „Škola s dobrým výhledem“ (pro žáky čtyřletého gymnázia)
- ŠVP „Otevřená škola II“ (pro žáky vyššího stupně osmiletého gymnázia)
- ŠVP „Škola s dobrým startem“ (pro žáky gymnázia se sportovní přípravou, tzv. kmenové sportovce)
- ŠVP „Škola v pohybu“ (pro žáky čtyřletého gymnázia ve sportovní třídě, tzv. nekmenové sportovce)

Společně se školním vzdělávacím programem „Otevřená škola“ tvoří tyto programy **ucelený soubor základních dokumentů**, popisujících výchovně-vzdělávací cíle Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín i strategie, jak těchto cílů chceme dosáhnout.

Obsah dokumentu:

Identifikační údaje	s. 5
Charakteristika školy	s. 7
Charakteristika ŠVP	s. 16
Výchovné a vzdělávací strategie	s. 22
Začlenění průřezových témat	s. 28
Rámcový učební plán	s. 34

Učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů

Český jazyk a literatura	s. 39
Anglický jazyk	s. 55
Francouzský jazyk	s. 90
Německý jazyk	s. 104
Španělský jazyk	s. 116
Ruský jazyk	s. 124
Matematika	s. 130
Informatika	s. 138
Základy společenských věd	s. 146
Dějepis	s. 170
Fyzika	s. 176
Chemie	s. 184
Biologie	s. 199

Geografie	s. 207
Výtvarná výchova	s. 213
Hudební výchova	s. 221
Tělesná výchova	s. 228
Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	s. 235
Autoevaluace školy	s. 245
Přílohy školního vzdělávacího programu	s. 259

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

Školní vzdělávací program
Gymnázia a Jazykové školy
s právem státní jazykové zkoušky Zlín
pro čtyřleté gymnázium
„Škola s dobrým výhledem“

Dokument vychází z Rámcového vzdělávacího programu
pro gymnázia (RVP G).

1.2. Vzdělávací program

Školní vzdělávací program je koncipován jako čtyřletý.

1.3. Studijní forma vzdělávání

Denní.

1.4. Předkladatel

1.4.1. Název školy

Gymnázium a Jazyková škola
s právem státní jazykové zkoušky Zlín

1.4.2. Adresa školy

náměstí T.G. Masaryka 2734-9
760 01 Zlín

1.4.3. IČO

00 55 95 04

1.4.4. IZO školy: 600014398

IZO součásti: 108011119

1.4.5. Jméno ředitele školy

Mgr. Alena Štachová
stachova@gjszlin.cz, tel.: 577 007 447

1.4.6. Jméno koordinátora pro tvorbu ŠVP

Mgr. Přemysl Šil
sil@gjszlin.cz, tel.: 577 007 443

1.4.7. Kontakty

telefon: 577 007 444 (kancelář školy)

fax: 577 007 445

e-mail: gym@gjszlin.cz

internetové stránky školy: <http://www.gjszlin.cz>

1.5. Zřizovatel

1.5.1. Název

Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně

1.5.2. Adresa

třída T. Bati 21
761 90 Zlín

1.5.3. Kontakty

telefon: 577 043 111

internetové stránky: <http://www.kr-zlinsky.cz>

1.6. Platnost dokumentu

Text ŠVP Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín „**Škola s dobrým výhledem**“ projednala na svém zasedání dne 8. června 2009 **Školská rada při Gymnáziu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Zlín**, a doporučila jej jako dokument pro vzdělávání žáků čtyřletého gymnázia.

Školní vzdělávací program **Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín** pro žáky čtyřletého gymnázia „**Škola s dobrým výhledem**“ je **platný od 1. 9. 2009**.

Ve Zlíně dne 8. června 2009

**Mgr. Alena Štachová,
ředitelka školy**

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín, patří k větším školám: kapacita gymnázia je 740 žáků v celkem 24 třídách. Gymnázium jako celek se skládá z osmiletého gymnázia (studijní obor 79-41-K/81), čtyřletého gymnázia (studijní obor 79-41-K/41), gymnázia se sportovní přípravou (studijní obor 79-42-K/41) a čtyřletého gymnázia, organizovaného v rámci sportovní třídy (studijní obor 79-41-K/41). Samostatnou součástí školy tvoří Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.

Osmileté gymnázium má v každém ročníku po 1 třídě, celkem tedy 4 třídy na nižším a 4 třídy na vyšším stupni. Čtyřleté gymnázium má v každém ročníku vyššího stupně po 3 třídách, tedy celkem 12 tříd. Sportovní třída je v každém ročníku vyššího stupně 1, tedy celkem 4 třídy.

2.2. Poloha a vybavení školy

Budova našeho gymnázia byla postavena v roce 1936 ve funkcionalistickém slohu podle návrhu slavného architekta Vladimíra Karfíka jako Baťův Studijní ústav – tedy budova určená k muzejním účelům s rozsáhlými, příčkami nečleněnými prostory. Dnes původní vzhled interiérů připomínají pouze nezvykle vysoko umístěná okna. Okolnost, že jde o památkově chráněný objekt, přináší výhody i nevýhody: Jednou z velkých výhod je umístění v blízkosti centra města, nedaleko autobusového i vlakového nádraží, na kopci s nádherným výhledem. (V současné době navíc školu spojuje s centrem města linka městské hromadné dopravy.) Moderní architektonická koncepce baťovských budov umožňuje také na našem gymnáziu jednoduché a účelné uspořádání a dobré světelné podmínky všech vnitřních prostor.

Na druhé straně sedmdesátiletá budova vyžaduje rozsáhlejší úpravy – začali jsme střechou, okny, zateplením a fasádou, uvnitř pak proběhla rekonstrukce sociálních zařízení, schodišť, chodeb, osvětlení a topení. Postupně modernizujeme vzhled a i vybavení odborných učeben, kmenových tříd a kabinetů.

K nesporným kladům naší školy patří umístění v jediné budově a přehledné, prostorné chodby, které postupně osazujeme lavicemi a stoly, umožňujícími žákům odpočinek v době přestávek. Na základě žakovských připomínek z dotazníkového šetření jsme vybudovali v přízemí budovy novou, moderně vybavenou žakovskou knihovnu se studovnou (kapacita 46 míst) a šesti počítači připojenými celodenně k internetu. Dále mají žáci na chodbách po celý den k dispozici dvě kopírky. Prostředí školy zpřijemňují jak na chodbách, tak v učebnách vystavené výsledky prací žáků z hodin výtvarné výchovy.

Vzhledem k tomu, že v roce 1992 vystřídalo naše gymnázium v budově Střední průmyslovou školu chemickou, nevzniklo jeho zázemí „živelně“, v průběhu let, ale podle jasně vymezené koncepce: tou bylo vytvoření odborných učeben pro všechny předměty: matematiku, český jazyk, dějepis, geografii, biologii, chemii, fyziku, základy společenských věd, výtvarnou i hudební výchovu. (To ovlivňuje také organizaci rozvrhu – žáci se stěhují podle probíraných předmětů.)

Vzhledem ke gymnaziálnímu charakteru výuky klade škola důraz na výuku cizím jazykům (moderně vybavené jazykové učebny pro všechny nabízené jazyky) a práci s počítačem (dvě standardní počítačové učebny a multimediální učebna). Všechny počítače na škole jsou sesíťovány a připojeny na internet.

Tři učebny byly v rámci realizovaných projektů spolufinancovaných ESF vybaveny interaktivní tabulí (jež se stala velmi využívanou pomůckou zejm. při výuce matematiky a geometrie). Samozřejmostí je vybavení všech odborných učeben audiovizuální technikou (CD přehrávače, videa, televizory). Naším cílem (jenž je již z větší části také splněn) je vybavit všechny odborné učebny počítačem s projektořem, aby bylo možné kdykoli ve výuce používat nejnovější informační a didaktické zdroje. Pro odborné učebny postupně rozšiřujeme materiální vybavenost pomůckami (odborná literatura, mapy a atlasy, DVD, zvukové nosiče a CD-romy, měřicí přístroje a názorné pomůcky). V blízké době připravujeme zásadní rekonstrukci laboratoře chemie, do budoucna počítáme také s novou laboratoří fyziky.

Součástí školy je sportovní hala s umělým povrchem (spojená s hlavní budovou proskleným koridorem), nabízející kromě zajištění povinných hodin tělesné výchovy také možnost sportovního vyžití v nepovinných předmětech a zájmových kroužcích v odpoledních hodinách. Činnosti zaměřené na rozvoj tělesné kultury a zdravý životní styl umožňuje rovněž bezprostřední blízkost lesa a sportovního areálu (Stadion mládeže, Zimní lázně, škvárové hřiště a tenisová hala).

Administrativní záležitosti pomáhají žákům řešit ochotné pracovnice kanceláře školy (úřední hodiny pro žáky jsou každý den pracovního týdne) a knihovnice.

Součástí školy není vlastní jídelna – stravování žáků zajišťujeme v nedaleké jídelně Střední průmyslové školy polytechnické - COP (výběr ze dvou jídel, platby čipovou kartou). Zato se v přízemí budovy gymnázia nachází dobře zásobený bufet (s celotýdenním provozem po dobu vyučování) a nápojové i jídelní automaty.

Mezi větší plánované investice patří ještě zřízení nových žákovských šaten v přízemí školy, odpočinkového prostoru pro žáky v 1. patře, který doplní velmi oblíbenou a využívanou studovnu, rekonstrukce elektrických rozvodů (nutný předpoklad k vybavení všech učeben počítačem a zavedení elektronických třídních knih) a výměna výtahu.

Vedení gymnázia reaguje na výsledky autoevaluačních šetření minulých let snahou o stálý rozvoj materiálního vybavení školy a postupnou realizací všech získaných podnětů.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Mezi hlavní klady pedagogického sboru našeho gymnázia (oceňované jak rodiči, tak žáky v dotazníkových šetřeních) patří **nízký věkový průměr** a vysoká **aprobovanost**. Členové sboru se snaží vytvářet ve škole **pozitivní klima**. Žáci oceňují zejména kladný a vstřícný přístup, ochotu komunikovat a trpělivost při vysvětlování náročnějšího učiva. Mezi zmiňované kladné vlastnosti našich učitelů patří i smysl pro humor a snaha praktickými pokusy a ukázkami zpestřit průběh hodin. Rovněž pozitivně je hodnocen **system konzultačních hodin**, které mají učitelé v pravidelných časech vyhrazeny pro individuální pomoc žákům.

Pohled na **přístupy členů pedagogického sboru** podrobněji specifikují výsledky **autoevaluačních šetření** z dubna 2008: Sbor se podle žáků dělí do dvou skupin – na **zastánce klasického způsobu výuky** (s důrazem na vysokou míru požadovaných vědomostí) a na **příznivce moderních metod** (orientovaných především dovednostně). V celku **se oba přístupy vzájemně doplňují**, pochopitelně nikoli naprosto rovnoměrně. Vztahy profesorského sboru vyplývají ze dvou základních faktů:

1. Velikost sboru znemožňuje jakousi obecně přijímanou představu „spolupracující sborovny“, kde se všichni se všemi dělí o zkušenosti a radí o jednotných strategiích.

2. Z povahy školy vyplývá velké množství silných individualit – učitelů, kteří pracují spíše samostatně, avšak snaží se (podle **svého přesvědčení**) o co nejkvalitnější výuku.

Celkový **výsledek ovšem vyznívá příznivě**, neboť **vysoká míra nasazení a relativní vyváženost rozdílných přístupů** ve svém důsledku vedou k tvorbě **příznivého klimatu pro všestranný rozvoj osobností žáků**.

Obecně vnímané pozitivní klima se odráží také na **úrovni prevence sociálně-patologických jevů**. Žáci vidí učitele jako (někdy) **hodně náročné**, avšak **s vysokou mírou porozumění** (= žáci si uvědomují a přijímají jako fakt, že náročnost je „k jejich dobru“), škola tedy poskytuje **dostatečný prostor k seberealizaci** žáků a zároveň **nestresující prostředí**, které nevede k vytváření situací, jež by bylo nutno řešit formou úniku (drogy, alkohol, kouření, záškoláctví). Naopak **tyto negativní situace eliminuje**.

Specifikem gymnázia je **provázanost výuky na nižším a vyšším stupni**. V rámci naší školy působí jen v omezené míře pedagogové, kteří by se specializovali pouze na starší nebo mladší žáky. Důsledkem je jednak lepší návaznost středoškolsky pojatého vyššího stupně gymnázia (vycházející z lepšího pochopení zvláštností práce na nižším stupni), jednak snaha o „větší kvalitu“ a „přípravu na vyšší vzdělání“ na nižším stupni, jak náš pedagogický přístup pojmenovali sami žáci.

Na škole jsou žákům k dispozici **pedagogové se specifickými funkcemi**: výchovné poradkyně: **Mgr. Jana Karolová** pro 1. – 5. ročník osmiletého a 1. ročník čtyřletého studia a **Mgr. Soňa Surá** pro 6. – 8. ročník osmiletého a 2. – 4. ročník čtyřletého studia, **školní metodik prevence** Mgr. Luděk Hradil. Od 1. 9. 2009 působí na škole také **školní psycholožka Mgr. Pavla Titěrová**.

2.4. Dlouhodobé projekty

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín má již bohaté zkušenosti s využíváním **projektového vyučování jako formy výuky**, a to zejména **v cizích jazycích** a **ve společenskovědních předmětech** (výchova k občanství na nižším stupni, seminář ze společenských věd na vyšším stupni gymnázia). O jazykových projektech na nižším stupni informuje podrobně tento oddíl ŠVP „Otevřená škola“.

Naše škola však v posledních letech podala a po schválení úspěšně realizovala či realizuje také projekty na zlepšení samotné výuky nebo podmínek ve škole, a to s finanční spoluúčástí města, kraje i Evropské unie (prostřednictvím ESF). Díky těmto projektům jsme vybavili učebny interaktivní tabulí a zajistili nový systém vytápění budovy, ekonomičtější a šetrnější k životnímu prostředí. Vzhledem k tomu, že realizace konkrétních projektů je časově ohraničena, doporučujeme zájemcům o podrobné a aktuální informace jako zdroj **Výroční zprávy GJŠ Zlín**, uveřejňované pravidelně na webových stránkách naší školy www.gjszlin.cz.

V současné době realizujeme na Gymnáziu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Zlín tyto dva projekty:

Grantový projekt **Tvorba a implementace dvojjazyčných výukových programů pro využití ICT ve výuce matematiky, informatiky a počítačové grafiky na Gymnáziu a Jazykové škole ve Zlíně** (s registračním číslem CZ.1.07/1.1.08/0048) v rámci globálního grantu **Zvyšování kvality ve vzdělávání ve Zlínském kraji Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost** spolufinancovaného ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu má celkový rozpočet ve výši **2 681 416, 82 Kč**.

Základním cílem projektu je zvyšování kvality ve výuce matematiky, informatiky, počítačové grafiky a anglického jazyka. V rámci projektu budou vytvořeny 3 moduly výukových programů v rozsahu 90 lekcí pro výuku podporovanou ICT v předmětech MAT, ITK, POG, on-line systém pro generování testů z databáze, databáze 500 testových úloh ze středoškolské MAT a databáze žákovských prací. Programy budou vytvořeny a implementovány do výuky v české a anglické verzi s cílem posílit jazykovou a odbornou připravenost absolventů pro další studium a uplatnění v EU. První cílovou skupinu tvoří všichni žáci gymnázia, kteří absolvují povinný předmět MAT, ITK nebo POG, druhou žáci, kteří si v předposledním ročníku zvolí jako volitelný předmět MAT, ITK nebo POG. Obě cílové skupiny budou pracovat s výukovými texty a úlohami v anglické a české verzi s cílem získat odbornou slovní zásobu a schopnost chápat anglický jazyk jako prostředek k vyjadřování na odborné technické úrovni.

Grantový projekt **Tvorba a příprava nabídky výukových programů nových volitelných předmětů vyučovaných v cizím jazyce** (s registračním číslem CZ.1.07/1.1.08/0049) v rámci globálního grantu **Zvyšování kvality ve vzdělávání ve Zlínském kraji Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost** spolufinancovaného ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu má celkový rozpočet ve výši **5 934 756, 40 Kč**.

Základním cílem projektu je vytvořit 5 modulových výukových programů v cizích jazycích. Výukové programy pro GEO, ZSV a MAT budou vytvořeny v anglickém jazyce, pro DEJ a GEO ve španělském jazyce. Vytvořením programů se rozšíří nabídka volitelných programů pro žáky o možnost učit se všeobecně vzdělávací předmět v cizím jazyce. Absolvováním takového volitelného předmětu se zvýší úroveň zvládnutí cizího jazyka a všech jazykových kompetencí žáků a současně dojde k propojení znalostí z různých předmětů v jeden celek s následným posílením mezipředmětových vztahů. Součástí vytvořených výukových programů bude i materiál vytvořený pro práci s interaktivní tabulí v rozsahu nejméně 20 hodin pro každý předmět. V průběhu projektu budou pedagogové proškoleni v práci s interaktivní tabulí a v tvorbě výukových materiálů pro interaktivní tabuli, ve tvorbě dalších výukových materiálů a v jejich strukturalizaci a absolvují několik následových hodin na partnerských gymnáziích.

V letech 2001 – 2008 vznikly na našem gymnáziu **moderní výukové materiály také pro základy společenských věd**. Původně se jednalo o pracovní listy, jež byly žákům kopírovány, v roce 2004 však autoři **Mgr. Přemysl Šil a Mgr. Jana Karolová** navázali spolupráci s **Nakladatelstvím Olomouc**, takže v témže roce vyšly nejprve učební materiály pro první ročník (resp. kvintu) jako učebnice psychologie, v letech 2007 a 2008 pak psychologie v novém, přepracovaném vydání a také další tři učebnice, takže **nynější žáci mají k dispozici kompletní sadu učebnic pro ZSV**. Vydání knih umožnilo zaplatit odborné lektory z Univerzity Palackého v Olomouci a také ilustrace knih, na nichž se podíleli další kolegové z naší školy: **Mgr. Radim Bárta** (perokresby) a **Mgr. Michal Mikláš** (fotografie) a celkem **24 žáků** z různých ročníků vyššího stupně gymnázia. **Knihy jsou zpracovány podle požadavků RVP G (resp. RVP GSP)** a využívají nejrůznější moderní didaktické postupy – vždy s ohledem na charakter konkrétní společenské vědy a filosofie. Podle našich současných informací tyto učebnice již využívají také další školy (mimo jiné v Praze, v Lounech a v Ostravě).

2.5. Mezinárodní spolupráce

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín navazuje celou řadu kontaktů se vzdělávacími institucemi podobného charakteru v zahraničí s cílem umožnit žákům vzájemné kontakty, pobyt v jiných zemích a srovnání vzdělávacích systémů.

Mezi nejdůležitější patří:

- Gymnázium Leksand (Švédsko)
- Gymnázium Andreja Vrábela Levice (Slovenská republika)
- Výměnné pobyty v Itálii, Španělsku, Turecku a Francii v rámci projektu Comenius pro žáky nižšího stupně osmiletého gymnázia

2.5.1 Leksand Gymnasium, Švédsko

Výměnný program mezi žáky naší školy a *Gymnasiem Leksand* existuje od roku 2004 a věříme, že bude úspěšně pokračovat i v dalších letech. Jeho nedílnou součástí je celoroční práce na projektech.

Týdenní výměnné pobyty 10 – 12 švédských studentů v českých rodinách probíhají v září, pobyty našich studentů ve Švédském Leksand pak v dubnu. Doprovod zajišťují dva pedagogové.

Hlavními činnostmi programu oboustranné výměny je prohlídka škol (s účastí ve výuce) a měst, žákovská prezentace měst, exkurze do turisticky atraktivních míst – Kroměříž, Luhačovice, Falun, Borlange, Stockholm.

2.5.2 Gymnázium Andreja Vrábela, Levice, Slovenská republika

Spolupráce s *Gymnáziem Andreja Vrábela* začala v roce 1999 a kontakty mezi našimi školami dostaly v průběhu let ustálenou podobu. Vyzkoušeli jsme různé druhy spolupráce, včetně čtrnáctidenních výměnných pobytů žáků v rodinách s účastí ve vyučování družební školy, nakonec však zvítězila forma dvoudenních pobytů učitelů a žáků, a to na podzim našich v Levicích a na jaře levických ve Zlíně. Součástí návštěv jsou sportovní akce ve škole, neformální setkání žáků i učitelů ve městě a blízkém okolí a společné výlety za poznáním regionu, turistikou a kulturou. Společných akcí se účastní záměci z řad pedagogického sboru a žáků nižšího i vyššího stupně.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2.6.1. Školská rada

1. ledna 2006 zahájila svou činnost **Školská rada při Gymnáziu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Zlín**. Jedná se o orgán se čtyřmi volenými a dvěma jmenovanými členy, v němž jsou rovným dílem zastoupeni učitelé, rodiče nezletilých žáků (či zletilí žáci) a zástupci zřizovatele. Úkolem Rady je sledovat rozvoj školy, vyjadřovat se ke všem významným dokumentům ovlivňujícím chod školy (včetně textu ŠVP) a udržovat aktivní komunikaci mezi všemi zastoupenými stranami.

Během prvního funkčního období se sešla průměrně třikrát během školního roku a všichni členové zůstávali ve stálém kontaktu prostřednictvím e-mailových adres. Byla zřízena také **kontaktní adresa skolskarada@gjszlin.cz**, přes níž mohou žáci, učitelé, rodiče i veřejnost kdykoliv kontaktovat všechny členy Rady.

Školská rada se vyjádřila ke všem podstatným dokumentům školy – školnímu vzdělávacímu programu, novému Školnímu řádu a k Výročním zprávám školy, vč. Zpráv o vlastním hodnocení školy. Její členové poskytli zpětnou vazbu při rozboru výsledků autoevaluace školy, zavádění elektronické formy informování o výsledcích studentů i při řešení běžných provozních záležitostí. Většina zasedání Rady se zúčastnila ředitelka školy.

2.6.2. Studentská rada

Studentská rada při GJŠ Zlín se schází každý měsíc a jsou v ní zastoupeny všechny třídy gymnázia. Jejím úkolem je vyjadřovat se k problémům žáků, dávat podněty vedení školy a pořádat akce pro žáky. Z nich nejvýraznější je každoroční účast na **Majálesu**, ale Studentská rada např. iniciovala v prosinci 2008 setkání všech žáků 2. a 3. ročníku našeho gymnázia a Gymnázia Lesní čtvrť Zlín s paní poslankyní Šojdovou a s tehdejším ředitelem CERMATu panem Zeleným k problematice připravované reformy maturitní zkoušky.

Stránky Studentské rady při GJŠ Zlín jsou součástí webových stránek školy, takže se kdokoli může informovat o její současné činnosti. Počínaje školním rokem 2008/2009 se místem schůzek Studentské rady stala studovna, kde má Studentská rada vyhrazena nástěnku na aktuální informace pro žáky.

2.6.3. Obecně prospěšná společnost Scholar

Ke dni 14. 9. 2000 byla založena **obecně prospěšná společnost Scholar**, jejíž služby jsou poskytovány pouze žákům školy a jsou zaměřeny na rozvoj duchovních hodnot a modernizaci výchovně-vzdělávacího procesu a zkvalitňování životního a pracovního prostředí.

2.6.4. Třídní schůzky a informování o prospěchu

V průběhu školního roku naše gymnázium organizuje pravidelná setkání s rodiči v prostorách školy.

V průběhu září jde o **třídní schůzky** pro 1. ročník ve třídě, během nichž třídní učitel rodiče informuje o všech podstatných organizačních záležitostech nastávajícího školního roku. Zároveň je seznamuje se školním řádem (resp. jeho aktuálními změnami) a kritérii pro omlouvání absencí a hodnocení žáků. Součástí těchto schůzek je také předání úvodního dopisu vedení školy rodičům.

Ve čtvrtletí a třičtvrtletí se rodiče mohou setkat s vyučujícími jednotlivých předmětů na **pohovorech o prospěchu**, které jsou organizovány individuálně v kabinetech a odborných učebnách. Tento systém škola zvolila za účelem zachovat nezbytnou míru soukromí pro jednání obou zúčastněných stran. Vedení školy rodiče na internetových stránkách školy a vývěskami na viditelných místech v budově přehledně informuje o tom, kde jednotlivé pedagogy najdou.

Kromě toho se **od 21. 11. 2006** každý z rodičů může průběžně informovat o veškerých známkách, dosažených v jednotlivých předmětech, i docházce svého dítěte **na internetových stránkách školy** (pod přiděleným přístupovým kódem pro zachování soukromí). Údaje jsou aktualizovány učiteli průběžně. Tyto stránky slouží také k dalším vzájemným kontaktům mezi rodiči a školou, např. v procesu autoevaluace školy.

Na veřejně přístupných internetových stránkách našeho gymnázia lze najít také e-mailové adresy jednotlivých členů učitelského sboru. Rodiče je běžně využívají k omluvám svých dětí v případě nepřítomnosti ve škole i k dalším kontaktům. Zkušenosti s touto formou komunikace jsou velmi dobré, neboť naše gymnázium má sesíťované počítače v každém kabinetě, což umožňuje pedagogům každodenní kontrolu elektronické pošty.

Současně je třeba dodat, že učitelé Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín jsou ochotni také k osobnímu setkávání s rodiči, nejlépe po předběžné telefonické domluvě. Vzájemnou komunikaci všech účastníků výchovně-vzdělávacího procesu považujeme za nezbytný základ dobře fungující a úspěšné školy!

2.6.5. Internetové stránky, školní noviny a ročenky

Dnes již nezbytnou formu interaktivního kontaktu mezi školou a veřejností zajišťují naše internetové stránky. Na adrese <http://www.giszlin.cz> nabízí škola nejen základní informace o učitelském sboru, třídách, aktivitách školy z posledního období, ale také komplexní informační servis pro studenty i rodiče. V uplynulém období jsme význam **školních webových stránek** (které jsme zmodernizovali a rozšířili) výrazně posílili takže veřejnost, žáci i učitelé na nich najdou doslova všechny dostupné informace o škole v aktuální verzi.

Důraz na tuto formu komunikace ukazuje také **zřízení funkce koordinátora ICT a správce sítě** (Mgr. Michal Mikláš) v rámci organizační struktury školy. (Náplň jeho práce blíže specifikuje Organizační řád pro gymnázium, oddíl Rozdělení kompetencí.) Současně novou podobu získal také **intranet** jako informační médium pro interní potřebu školy.

Na internetu najdete také elektronické **školní noviny**. V současnosti se jmenují **Renomé**, avšak tradice vydávání žakovských tiskovin sahá na našem gymnáziu bez přerušení až do roku 1999. Cílem školní novinové tvorby je nejen žurnalistická průprava členů redakční rady, kultivace jejich písemného projevu, vedení k týmové spolupráci i praktický nácvik marketingových strategií, ale i budování pocitu sounáležitosti žakovské i učitelské obce uvnitř školy, komunikace mezi žáky, učiteli i rodičovskou veřejností. **Návštěvnost** stránek s novinami Renomé se dosáhla po roce a půl provozu **39 500 vstupů**, což je podstatně větší dosah, než měla původní „papírová verze“, vydávaná v nákladu 200 výtisků.

Každoročně vznikají tradiční **Ročenky** jako ohlédnutí za uplynulými školními roky. Nově jsme upravili jejich obsah (především jako představení odcházejícího ročníku) i dobu vydání (posunuli jsme ji ze září-října na květen pro odcházející absolventy). Ohlas byl jednoznačně pozitivní.

Pro prezentaci školy na každoroční **Burze SŠ** vydáváme brožuru **Informace o studiu na gymnáziu**. Počínaje školním rokem 2007/2008 jsme ji graficky sjednotili s **Výroční zprávou** a **Ročenkou**, abychom zvýraznili **návaznost těchto tří informačních dokumentů**.

2.6.6. Společenské akce školy

Bezesporu nejvýznamnější společenskou událostí školního roku bývá **Reprezentační ples gymnázia**, pořádaný tradičně v prostorách Interhotelu Moskva. Je oblíbeným místem k neformálním setkáním členů učitelského sboru, rodičů, žáků vyššího stupně, absolventů a příznivců našeho gymnázia. Kromě kvalitní zábavy ples poskytuje také řadu příležitostí k výměně zkušeností, vzájemnému poznávání i vzpomínání na společně strávená školní léta. V únoru 2009 proběhl již 15. v pořadí!

Společenské události však provázejí každého z našich žáků po celou dobu studia. V primě (resp. v prvním ročníku čtyřletého gymnázia) je přijat do řad žakovské obce při **Slavnostní imatrikulaci**, v oktávě (resp. ve čtvrtém ročníku) školu po úspěšném složení maturitní zkoušky oficiálně opouští na **Slavnostním rozloučení s absolventy**. Obou akcí se v Domě umění účastní také rodiče a hosté. Jinak škola pořádá pro studenty každoročně **Vánoční** a **Závěrečné akademie** s programem, na němž se podílejí jak žáci, tak i jejich učitelé.

V prosinci a lednu škola připravuje pro veřejnost **Dny otevřených dveří**. Kromě možnosti nahlédnout do hodin v průběhu vyučování připravují učitelé na odpoledne prezentace jednotlivých předmětů a na oba dny jsou směřovány i další doprovodné akce. Velmi vysokou úroveň mívají zejména pravidelné lednové **Vernisáže výtvarných prací žáků školy**. Průvodce vlastním gymnáziem návštěvníkům z řad veřejnosti dělají sami žáci.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín připravuje žáky ve třídách všeobecně zaměřeného **osmiletého gymnázia**, všeobecně zaměřeného **čtyřletého gymnázia** a ve **sportovních třídách** ve dvou oborech: gymnázium se sportovní přípravou a gymnázium (někdejší obor tělesná výchova). **Pro přehlednost si základní informace představme formou tabulky:**

Platný název oboru:	Kód oboru:	Školní vzdělávací program:	Platí pro:
gymnázium	KKOV 79-41-K/81	Otevřená škola I (podle RVP ZV)	- žáky nižšího stupně osmiletého gymnázia
gymnázium	KKOV 79-41-K/81	Otevřená škola II (podle RVP G)	- žáky vyššího stupně osmiletého gymnázia
gymnázium	KKOV 79-41-K/41	Škola s dobrým výhledem (podle RVP G)	- žáky čtyřletého gymnázia
gymnázium se sportovní přípravou	KKOV 79-42-K/41	Škola s dobrým startem (podle RVP GSP)	- žáky sportovní třídy
gymnázium	KKOV 79-41-K/41	Škola v pohybu (podle RVP G)	- žáky sportovní třídy

3.1.1 Osmileté gymnázium

Osmileté gymnázium je určeno pro nadané žáky 5. tříd základních škol, kteří úspěšně vykonají přijímací zkoušky z obecných studijních předpokladů, matematiky a českého jazyka. Osmiletý studijní cyklus na gymnáziu je zárukou dlouhodobé systematické gymnaziální přípravy ke studiu na vysoké škole. Způsob práce odpovídá tomu, že se ve třídě scházejí talentované děti.

Od 1. září 2007 probíhá výuka v nižších třídách osmiletého gymnázia podle školního vzdělávacího programu „**Otevřená škola I**“. Podle učebního plánu tohoto programu začínají všichni žáci jako **1. cizí jazyk** studovat **angličtinu**. Druhý cizí jazyk si vybírají v sekundě z nabídky: německý, francouzský nebo španělský. Při tomto systematickém dlouhodobém studiu obou cizích jazyků nedochází k rozdílu, se kterými se po základní škole potýkají absolventi 9. tříd.

Výuka obou cizích jazyků je podporována i zvýšenou hodinovou dotací ve vyšších ročnících studia a konverzačními hodinami s anglickým, francouzským a španělským lektorem. Jazyková vybavenost žáků se tak dostává na vysokou úroveň. Výborní žáci mají možnost připravit se v rámci studia ke státním základním nebo k mezinárodně uznávaným jazykovým zkouškám (viz dále - čtyřleté studium). Navíc v nižších třídách osmiletého studia je žákům nabízena možnost připravit se v rámci nepovinného předmětu k nižším úrovním **Cambridgeských zkoušek** (KET, PET, FLYER, MOVER, STARTER).

V průběhu let se postupně ukazují rozdíly mezi žáky čtyřletého gymnázia a žáky vyššího stupně osmiletého gymnázia. Spočívají především v lepší týmové spolupráci v rámci třídy, připravenosti na nové formy a metody práce (dané pravidelným zařazováním projektového vyučování, skupinové a samostatné práce na nižším stupni osmiletého gymnázia), zaručenými jednotnými výstupy z předchozího stupně vzdělávání (odpadá nutnost rozsáhlejšího opakování učiva na začátku kvinty, takže je možné plynule navázat) a vyšší úrovní znalostí obou cizích jazyků, jež umožňuje žáky osmiletého gymnázia zařazovat do pokročilejších skupin a přímo navazovat na nižší stupeň. Tyto okolnosti nás vedly k vytvoření samostatného školního vzdělávacího programu „**Otevřená škola II**“.

Program se neliší učebním plánem (jde o **nezbytnost z hlediska organizace rozvrhu** čtyřletého a osmiletého studia, zejm. v posledních ročnících se zvýšeným podílem **volitelných předmětů**), avšak rozdíly jsou v **osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů**. Zároveň i v předmětech, kde se osnovy neliší, předpokládáme **diferencovaný přístup vyučujících** po metodické stránce. (Např. při výuce ZSV pracujeme s třídami, pro něž je samostatná a skupinová práce po absolvování VOB na nižším stupni již naprostou samozřejmostí, zatímco v 1. ročníku čtyřletého gymnázia ji musíme řadu žáků teprve učit. Těžko lze odhadnout, jak moc se situace změní v příštích letech v souvislosti se zaváděním ŠVP na základních školách.)

Kromě povinných všeobecně vzdělávacích předmětů si žáci od septimy postupně vybírají celkem **čtyři volitelné předměty** podle svého zaměření (viz příloha ŠVP). Výběrem volitelných předmětů si rozšiřují znalosti v oborech svého budoucího studia na vysoké škole. Žáci mají možnost navštěvovat od kvinty dějepis, geografii a matematiku **vyučované ve francouzštině** a dějepis, geografii a základy společenských věd **vyučované v angličtině**.

3.1.2 Čtyřleté gymnázium

Čtyřleté gymnázium je určeno pro uchazeče, kteří mají zájem o následné studium na vysoké škole. Výuka je organizována podle školního vzdělávacího programu „**Škola s dobrým výhledem**“. Již několik let je na gymnáziu věnována pozornost výuce cizích jazyků. Od 1. ročníku se žáci učí dva cizí jazyky. **Všichni** studují **anglický jazyk** a druhý jazyk si vybírají z nabídky: německý, francouzský, španělský nebo ruský. Výuka cizích jazyků je podpořena i navýšením povinné hodinové dotace v 1., 2. a 3. ročníku (viz učební plán) a konverzačními hodinami s anglickým, francouzským a španělským lektorem.

Nově přijatí žáci píší v průběhu měsíce června rozřazovací testy z cizích jazyků. Podle výsledků těchto testů jsou potom rozděleni do jazykových skupin. Nejlepší skupiny takto vybraných žáků se v rámci povinných vyučovacích hodin intenzivně připravují k jazykovým zkouškám. Každoročně naši žáci skládají mezinárodně uznávanou zkouškou **FIRST CAMBRIDGE CERTIFICATE**, připravovanou Britskou radou a mnozí současně státní základní a někteří i státní všeobecnou zkoušku z anglického jazyka. Žáci, kteří studují německý jazyk, skládají zkoušku **ZERTIFIKAT DEUTSCH** a ti, kteří studují francouzský jazyk, skládají mezinárodní zkoušku **DELTA**. Gymnázium a Jazyková škola má oprávnění organizovat všechny výše uvedené zkoušky, žáci je proto mohou skládat přímo na škole.

Kromě povinných všeobecně vzdělávacích předmětů si žáci od 3. ročníku postupně vybírají celkem **čtyři volitelné předměty** podle svého zaměření (viz příloha ŠVP). Výběrem volitelných předmětů si rozšiřují znalosti v oborech svého budoucího studia na vysoké škole. Žáci mají možnost navštěvovat od 1. ročníku dějepis, geografii a matematiku **vyučované ve francouzštině** a dějepis, geografii a základy společenských věd **vyučované v angličtině**.

3.1.4 Sportovní třídy

Třídy **gymnázia se sportovní** přípravou doplňují systém specializovaných škol, které pečují o sportovně talentovanou mládež. Žáci tohoto oboru jsou připravováni podle školního vzdělávacího programu „**Škola s dobrým startem**“, který jsme vytvořili na základě Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia se sportovní přípravou (**RVP GSP**).

Hlavním úkolem gymnaziálních tříd se sportovní přípravou je skloubení povinností při přípravě na vysokoškolské studium s rozvojem sportovního talentu, jde tedy o sladění náročné gymnaziální výuky s efektivním tréninkem. Možnost sportovního růstu a dosažení vysoké výkonnostní úrovně jsou na gymnáziu garantovány **odborným trenérským vedením** a vytvořením **podmínek pro náročnou sportovní přípravu**. Ty jsou dány především speciálním studijním plánem, který počítá s **16 hodinami sportovní přípravy týdně**. Úspěšné složení maturitní zkoušky umožňuje absolventům ucházet se o studium na jakémkoliv typu vysoké školy. Díky profesní přípravě v oblasti sportu a tělesné výchovy mají absolventi velkou šanci uspět na vysokých školách s tělovýchovným zaměřením.

Kmenovými sporty na našem gymnáziu jsou **atletika, basketbal, házená, plavání a volejbal**. V případě těchto kmenových sportů řídí po celou dobu studia sportovní přípravu gymnázium a jeho smluvní trenéři ve spolupráci s příslušnými Sportovními kluby Zlín. **Žáci jsou povinni se po celou dobu studia účastnit všech sportovních soutěží v návaznosti na školu a na příslušné zlínské sportovní kluby**. Mimořádným sportovcům škola na základě posouzení žádosti umožňuje organizovat výuku na základě **individuálního studijního plánu**. Součástí přijímacího řízení na obor gymnázium se sportovní přípravou je **talentová zkouška**.

Výše uvedený studijní obor doplňuje ve sportovních třídách ještě obor **gymnázium**, jehož žáci jsou připravováni podle školního vzdělávacího programu „**Škola v pohybu**“. Studují ho především žáci, kteří jsou registrováni v jiných sportovních klubech, než jsou uvedeny u

gymnázia se sportovní přípravou. Současně poskytuje tento obor možnost pro žáky, kteří v průběhu studia (např. ze zdravotních důvodů) již nemohou pokračovat ve vrcholovém sportu, avšak nechtějí opustit sportovní třídu. Učební plán tohoto oboru (dříve označovaného jako „tělesná výchova“) vychází Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (**RVP G**), ale koresponduje s učebním plánem gymnázia se sportovní přípravou tak, aby žáci obou studijních oborů mohli tvořit jednu třídu. Liší se pouze **navýšenými hodinami tělesné výchovy** (3 hodiny týdně), jež **nahrazují** 16 sportovní přípravy. Podmínky pro přijetí ke studiu jsou **stejně jako u studijního oboru čtyřleté gymnázium**.

3.1.5 Obecné informace

Pozornost věnujeme ve všech vyučovaných oborech gymnázia jak kvalitě, přiměřenému množství a vyváženosti obsahu probíraného učiva, tak také vytváření příznivého pracovního klimatu uvnitř školy. Z dotazníkového šetření v rámci autoevaluace školy vyplynulo, že jak rodiče, tak žáci pozitivně hodnotí na Gymnáziu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Zlín především **přátelskou atmosféru, osobní přístup k žákovi, dobrou komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky a toleranci učitelů k žákům, kteří mohou projevit svůj názor**.

Již od vzniku gymnázia se společně snažíme dát škole **vlastní tvář**, a to nejen postupnou úpravou vnitřních prostor a vytvářením kvalitního zázemí pro každodenní práci, ale i pravidelnými společnými akcemi, na nichž se aktivně podílejí žáci i pedagogové. Již slavnostní imatrikulací v 1. ročníku studia se snažíme dát novým žákům najevo, že se stávají na dost dlouhou a podstatnou část svého života členy otevřeného a přátelského kolektivu.

I přesto však platí, že neméně důležité jako dobrá škola je pro budoucnost žáka **dobré rodinné zázemí**. Dítě z dobře fungující rodiny má větší šanci využít toho, co mu učitelé nabídnou. Podle výsledků autoevaluace žákům našeho gymnázia pomáhá, **když se rodiče zajímají o školu a prospěch, pomáhají jim s učením, vytvářejí dobré rodinné zázemí a mají přiměřené požadavky**. V kontaktu s rodiči se snažíme tyto zásady zdůrazňovat.

Jsme přesvědčeni, že dobrou školu tvoří **dobří učitelé, dobří žáci a dobří rodiče. A to společně!**

3.2. Profil absolventa

Cílem **gymnaziálního vzdělávání** je především **dobře připravit žáky pro studium na vysoké škole**. Vzhledem k rozmanitosti specializací v nabídce vysokého školství považujeme za podstatné pro absolventa našeho gymnázia **především tyto dovednosti**:

- aktivní znalost dvou světových jazyků
- počítačovou gramotnost
- schopnost komunikovat
- připravenost pro tvořivou samostatnou i týmovou práci.

Dále mu nabízíme:

- kvalitní všeobecné vzdělání
- odborné znalosti ve zvolené specializaci
- a možnost získat řidičské oprávnění skupiny B v průběhu studia.

Zároveň klademe po celou dobu studia důraz na:

- utváření zdravého třídního kolektivu
- vědomí sounáležitosti s celou školou
- a základní hodnoty, jako jsou slušnost, pracovitost, poctivost, tolerance, kamarádství a úcta k druhým.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Pravidla pro přijímací řízení do prvního ročníku **jsou vymezena ve Školském zákoně** (ve znění pozdějších předpisů a dalších právních norem uvedených v **Přílohách školního vzdělávacího programu**). V § 60, odst. 3 se stanovuje, že ředitel školy vyhláší přijímací řízení a v jeho rámci může rozhodnout o konání přijímací zkoušky.

Na základě § 60, odst. 13 je uchazeč v přijímacím řízení hodnocen podle:

- hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání
- dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče
- výsledků přijímací zkoušky (je-li stanovena, využíváme testy společnosti Scio)
- výsledků talentové zkoušky (platí pouze pro uchazeče o obor gymnázium se sportovní přípravou)

Organizace přijímacího řízení se může každým rokem částečně lišit. Využíváme proto možnosti uvedené v **Manuálu pro tvorbu školních vzdělávacích programů pro gymnázia** a odkazujeme na tomto místě na podrobné dokumenty našeho gymnázia věnované této problematice na **webových stránkách** naší školy www.gjszlin.cz v rubrice **Škola** a podrubrice **Přijímací řízení**.

Na základě § 60 Školského zákona (ve znění pozdějších předpisů, zejm. zákona č. 243/2008 Sb. ze dne 5. června 2008), uveřejňuje ředitelka školy na tomto místě aktuální verzi:

a) „Rozhodnutí o konání přijímací a talentové zkoušky“ pro obor **gymnázium se sportovní přípravou vždy do 30. října** daného školního roku, v němž se přijímací řízení koná.

b) „Rozhodnutí o konání přijímací zkoušky“ pro obor **gymnázium** (osmileté, čtyřleté a pro nekmenové sportovce ve sportovní třídě) **vždy do 31. ledna** daného školního roku, v němž se přijímací řízení koná.

V Rozhodnutí jsou uvedena: jednotná kritéria pro všechny uchazeče v každém jednotlivém kole přijímacího řízení do příslušného oboru, předpokládaný počet přijímaných uchazečů, termíny přijímacích zkoušek (pokud se konají) a termíny talentových zkoušek (pro uchazeče o obor gymnázium se sportovní přípravou – podle RVP GSP).

3.4. Organizace maturitní zkoušky

Také podoba **maturitní zkoušky** nyní prochází **zcela zásadní reformou**. Je tedy možné očekávat, že v následujících letech dojde ke korekcím definitivní verze maturitní zkoušky.

Na základě § 77 – 79 zákona č 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a na základě dalších právních norem uvedených v Přílohách školního vzdělávacího programu lze tedy zatím říci, že **maturitní zkouška se bude skládat ze dvou částí:**

a) státní části, již bude možné skládat ve dvou úrovních obtížnosti podle rozhodnutí žáka (tato část garantuje základní úroveň znalostí a dovedností absolventa střední školy, a to především z hlavních předmětů)

b) profilové (školní) části, v našem případě jednoúrovňové (v této části si žák zvolí předměty tak, aby sám sebe profiloval podle budoucího profesního zaměření, svých schopností a zájmů).

Obě části budou mít také možnost **nepovinných zkoušek**. Žák **úspěšně složí maturitní zkoušku** jedině, pokud úspěšně složí obě její části, tedy **všechny dílčí zkoušky**.

Vzhledem k výše popsaným okolnostem také zde využíváme možnosti uvedené v **Manuálu pro tvorbu školních vzdělávacích programů pro gymnázia** a odkazujeme na tomto místě na podrobný dokument našeho gymnázia „**Vnitřní předpis vedení školy o maturitní zkoušce**“, který je veřejně přístupný na **webových stránkách** naší školy www.gjszlin.cz v rubrice **Studenti** a podrubrice **Maturita**. Zde jsou umístěny také další, podpůrné materiály pro snadnější orientaci v dané problematice. Předpokládáme jak postupné novelizování dokumentu samotného, tak také doplňování aktuálních informací. (Učitelé mají další informace, vztahující se k organizační stránce reformované podoby maturitní zkoušky, ještě na **intranetu**.)

3.5. Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy a metody, používané na naší škole k utváření a rozvíjení žákovských kompetencí, tedy schopností k činnostem důležitým pro uplatnění žáka v budoucím životě, **se obecně opírají o tři základní pilíře:**

1. o charakter gymnaziálního vzdělávání, které by mělo poskytnout dobrý základ pro budoucí vyšší formy vzdělání i pro orientaci absolventa v náročných podmínkách proměnlivého trhu práce,

2. o otevřenost názorům, připomínkám a námětům žáků, rodičů i všech ostatních, kteří mají o nás a naši práci zájem,

3. o základní postoj, s nímž pedagogové gymnázia přistupovali k tvorbě školních vzdělávacích programů: tedy o uvědomění si, že důležité není jen to, **co** učím, ale také **proč** a **jak**.

Z těchto tří výchozích předpokladů vychází následující tabulka, v níž ty nejzákladnější strategie přehlednou formou přiřazujeme přímo ke klíčovým kompetencím, jak je definuje RVP G.

Klíčové kompetence (souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti):	Výchovně-vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení kompetencí:
kompetence k učení (strategie učení a motivace pro celoživotní vzdělávání)	<ul style="list-style-type: none"> ■ představujeme žákům různé zdroje informací (knihy, noviny, časopisy, internet) ■ v hodinách žáky vedeme k výběru a třídění informací ■ snažíme se v co největší míře pracovat s textem (s využitím metod kritického čtení a psaní) ■ zařazujeme ve všech ročnících nižšího gymnázia práci na počítačích, při níž žákům umožňujeme aplikovat teoretické zásady pro tvorbu a úpravu textů na úlohách z jiných předmětů (utváříme vědomí mezipředmětových souvislostí) ■ umožňujeme žákům podle jejich schopností a zájmů účastnit se soutěží, projektových aktivit, připravovat program pro ostatní (akademie, prezentace výtvarných prací, školní noviny) ■ vysvětlujeme svá pravidla hodnocení a žáky učíme tvořit vlastní hodnotící kritéria
kompetence k řešení problémů (podněty k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)	<ul style="list-style-type: none"> ■ při řešení složitějších úkolů žáky učíme fázovat jednotlivé kroky, práci rozdělit, určit dílčí cíle a plánovat jejich splnění ■ vedeme žáky k využití teoretických poznatků při řešení problémů (např. při slovních úlohách, v laboratorní práci) ■ aplikujeme teoretické zásady na konkrétní situace ■ prakticky naplňujeme zásady výchovy ke zdraví na pohybových aktivitách v TEV, na lyžařském a vodáckém kurzu (stále se zřetelem na výchovný účinek učení se příkladem)
kompetence komunikativní (vedení k všestranné a účinné komunikaci)	<ul style="list-style-type: none"> ■ umožňujeme žákům prezentovat se před třídou mluvenou formou, snažíme se kultivovat jejich mluvený projev, v hodinách s žáky hlasitě čteme ■ využíváme skupinové práce k tvorbě kooperativních návyků (rozdělení rolí, dílčí úkoly, společné zpracování a prezentace výsledků) ■ diskutujeme (o probírané látce, o problémech, podporujeme schopnost obhájit vlastní názor) ■ podporujeme přátelskou atmosféru ve třídách (organizací seznamovacích pobytů v prvním ročníku, společných výletů a školních akcí, zaměřených na upevnění kolektivu)

	<ul style="list-style-type: none"> ■ vytváříme pocit sounáležitosti se školou (společné akce školy, slavnostní imatrikulace na začátku studia, slavnostní rozloučení s maturanty) ■ spolupracujeme s družebními školami, žáci mají možnost komunikovat v cizím jazyce a poznávat prostředí, vzdělávací proces a život v rodinách v jiných zemích
kompetence sociální a personální (rozvíjení schopností spolupracovat a respektovat ostatní)	<ul style="list-style-type: none"> ■ vztah učitelského sboru k žákům je otevřený a přátelský, jednáme s žáky jako s partnery ■ v diskuzi však vymezujeme pravidla vzájemného respektování ■ zapojováním žáků nižšího i vyššího stupně do společných akcí a prostupností gymnázia (tatáž budova i pedagogové) odbouráváme věkové bariéry a na obou stupních vedeme žáky k rovnocenné spolupráci
kompetence občanská (příprava aktivních a zodpovědných osobností, uplatňujících svá práva a plnících své povinnosti)	<ul style="list-style-type: none"> ■ zapojujeme žáky do chodu a organizace školy (diskuze a dotazníková šetření, aktivní spolupráce s vedením školy prostřednictvím Studentské rady, tvorba školních novin) ■ klademe důraz na environmentální výchovu (zej. v BIO, CHE, ZSV, tříděním odpadu ve škole) ■ vedeme žáky k poznání a respektování vlastních kořenů v rodinné tradici, historii města a regionu a utváření kladného vztahu k české státnosti (zejm. v DEJ, CJL, ZSV a v cizích jazycích) ■ umožňujeme žákům osobní kontakt s volenými zástupci v rámci besed a soutěží ■ motivujeme žáky k účasti na evropských projektech (Sokrates) ■ výuky na gymnáziu se účastní žáci se zdravotními handicapem i žáci různých národností: jejich plnou integrací vedeme ostatní žáky příkladem k toleranci a vnímavosti vůči individuálním odlišnostem
kompetence k podnikavosti (umožnění poznání a rozvíjení vlastních schopností, jejich uplatňování v praktickém životě, a to zejm. na globalizujícím se a proměnlivém trhu práce)	<ul style="list-style-type: none"> ■ žáci konstruují prakticky i formou jednoduchých grafických programů na počítači, podporujeme tak jejich prostorovou představivost a schopnost kreativního řešení problémů (ITK, MAT) ■ nabízíme žákům základní informace pro orientaci na trhu práce (ZSV, EKO, výchovné poradkyně) ■ připravujeme žáky postupně na volbu vlastní životní dráhy nabídkou volitelných předmětů (škola nabízí velký prostor pro vlastní výběr předmětů k přípravě na budoucí profesní zaměření) ■ připravujeme žáky praktickým nácvikem na hledání zaměstnání a pracovní pohovor, seznamujeme je se základy podnikání (ZSV, EKO)

Kromě uvedených strategií a metod samozřejmě předpokládáme řadu dílčích, ať již uvedených v učebních plánech jednotlivých předmětů, nebo v tematických plánech a přípravách konkrétních učitelů. Počítáme s tím, že ŠVP nám poskytuje pouze základní rámec pro vlastní tvořivou pedagogickou práci.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon):

a) **žáci se zdravotním postižením** (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči či souběžným postižením více vadami),

b) **žáci se zdravotním znevýhodněním** (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a poruchami učení a chování)

c) **a žáci se sociálním znevýhodněním** (z rodinného prostředí s nízkým sociálně-kulturním postavením, ohrožení sociálně-patologickými jevy, příslušníci národnostních menšin a imigranti).

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Délku středního vzdělávání může ředitel školy ve výjimečných případech jednotlivým žákům se zdravotním postižením prodloužit, nejvýše však o dva školní roky.

Žáci se zdravotním postižením mají právo bezplatně užívat při vzdělávání speciální učebnice a speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky poskytované školou. Žákům, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, se zajišťuje právo na bezplatné vzdělávání pomocí nebo prostřednictvím znakové řeči. Žákům, kteří nemohou číst běžné písmo zrakem, se zajišťuje právo na vzdělávání s použitím Braillova hmatového písma. Žákům, kteří se nemohou dorozumívat mluvenou řečí, se zajišťuje právo na bezplatné vzdělávání pomocí nebo prostřednictvím náhradních způsobů dorozumívání.

Ředitel školy střední školy může ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává žák se speciálními vzdělávacími potřebami, zřídit funkci **asistenta pedagoga**. V případě žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

Z výše uvedeného zákona, ve znění pozdějších předpisů, je stanoven také **základní přístup naší školy**.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na **Gymnáziu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Zlín** vzdělávání formou **individuální integrace do běžných tříd**. Ve všech případech uplatňujeme **osobní přístup ke každému konkrétnímu případu takto znevýhodněného žáka**, založený na úzké **spolupráci žáka (žákyně), jeho (jejích) rodičů** (resp. zákonného zástupce), **ředitelství školy, třídního učitele, výchovného poradce, metodika školní prevence, školského poradenského zařízení** (zejména Pedagogicko-psychologické poradny Zlín), **zdravotnického zařízení a učitelů**, kteří učí v jeho (její) třídě.

Výchovný poradce a školní metodik prevence se na škole zřizuje na základě **vyhlášek č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, a č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání**. Za svoji činnost **odpovídají ředitelství školy**. **Rozsah činností výchovného poradce a školního metodika prevence** blíže specifikuje **Organizační řád pro gymnázium, oddíl Rozdělení kompetencí**.

Speciální vzdělávací potřeby žáků zjišťuje školské poradenské zařízení. Pokud žáci se speciálními vzdělávacími potřebami chtějí uplatňovat svá práva na vytvoření podmínek odpovídajícím jejich potřebám, **musí se obrátit, zletilí žáci osobně a u nezletilých žáků jejich zákonní zástupci, na školské poradenské zařízení. Blížší informace o školském poradenském zařízení poskytuje výchovný poradce**.

Ředitelka školy může s **písemným doporučením školského poradenského zařízení** povolit **nezletilému žákovi** se speciálními vzdělávacími potřebami na **žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi** se speciálními vzdělávacími potřebami **na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu**. Ve středním vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů. Zprávu o výsledku šetření doručí žák nebo zástupce žáka výchovnému poradci. Další jednání se odvíjí podle charakteru žádosti a doporučení školského poradenského zařízení.

Sociálně-patologickým jevům se snažíme předcházet vhodnou **prevencí** (projekty v rámci výchovy k občanství, působení starších spolužáků, organizovaných v Peer-programu, jednorázové školní akce), případně je v zárodku řešit v součinnosti třídního učitele, výchovného poradce, školního metodika prevence a přizvaných odborníků.

Důležité je zajištění vzdělávání pedagogů o přístupu k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, o rozpoznávání sociálně-patologických jevů. **Zaměstnanci školy jsou prostřednictvím metodických pokynů informováni**, jak mají v určitých situacích postupovat.

Za **nejdůležitější** však považujeme vytváření přátelského demokratického ovzduší a budování dobrých vztahů ve třídních kolektivech i s učiteli a vedením školy.

3.7 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Podle **zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů**, může ředitel školy mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce nezletilého žáka, a mimořádně nadaného zletilého žáka na jeho žádost **přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku**. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. **Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat**. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi s mimořádným nadáním na jeho žádost **vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu**.

RVP G (resp. RVP GSP) připomíná jako **znaky mimořádného nadání** zejména individuální přesah znalostí žáka nad stanovené požadavky, vlastní pracovní tempo, rychlou orientaci v učebních postupech a vytváření vlastních originálních postupů, zálibu v problémových úlohách, avšak i **potíže** v oblasti sociální inteligence – přeceňování vlastních schopností, problematický přístup k pravidlům školní práce spojený s tendencí vytvářet si vlastní pravidla, perfekcionismus a kontroverzní komunikaci s některými vyučujícími i spolužáky, malou ochotu k práci v kolektivu. Tyto vlastnosti, plynoucí z mimořádného nadání, se někdy projevují v jednom, někdy i ve více předmětech.

Z výše uvedených právních předpisů a z charakteristiky mimořádně nadaných žáků vyplývají také specifické formy naší práce s nimi. Snažíme se **umožnit jim individuální přístup v rámci začlenění do běžných tříd**. Třídám prospěje přítomnost nadaného žáka jako vzoru pro vlastní práci, těmto žákům pak pobyt s méně nadanými vrstevníky k vytváření potřebných sociálních návyků pro budoucí život.

Mimořádně nadaní žáci především **vyžadují vhodnou volbu komunikace**, a to ze strany třídního učitele i ostatních vyučujících. Dále považujeme za důležité **vytvořit vhodné podmínky**, které budou jejich zájmy stimulovat a povedou k jejich dalšímu rozvoji.

V oblasti výuky **jazyků** se snažíme **rozdělovat žáky podle úrovně do více skupin**, vlastní **orientaci** umožňujeme kvalitní **nabídkou volitelných a nepovinných předmětů**. Učitelé **navíc** mohou **poskytnout nadanému žákovi patřičné odborné informace**, vést s ním individuální diskuze, připravovat problémové a prohlubující úlohy, doporučovat další odborné informační zdroje.

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata (PT) jsou okruhy aktuálních problémů současného světa, natolik významných, že se musí stát součástí základního vzdělání. Už z povahy těchto problémů, které přesahují úzké hranice jednotlivých oborů lidské činnosti – tedy i jim odpovídajících předmětů, pro nás vyplynula nutnost jejich průběžného začlenění v rámci stávajících vyučovacích předmětů.

Snažili jsme se **jednak** naplnit pokyn, plynoucí z pokynů RVP G, resp. GVP GSP a souvisejících dokumentů, o začlenění **všech** průřezových témat, **jednak** provázat všechna témata s učivem **co nejvíce** předmětů – tedy **všude tam, kde je to možné**. Při tvorbě ŠVP jsme se v diskuzi o průřezových tématech shodli na názoru, že budování vědomí mezioborových souvislostí a obecné platnosti průřezových témat u žáků by se mělo stát také **součástí naší společné strategie**.

K začlenění PT do jednotlivých předmětů jsme vytvořili **šest přehledných tabulek**, odpovídajících jednotlivým průřezovým tématům. **V řádcích** jsou všechny **vyučovací předměty** uvedené v rámcovém učebním plánu, **ve sloupcích tematické okruhy** jednotlivých průřezových témat.

Čísly (1, 2, 3, 4) je vždy označen **tematický okruh PT**, který je plněn v daném předmětu. **Čísla** znamenají ročník, v němž je příslušný okruh v daném předmětu začleněn, tedy: **1** = první, **2** = druhý, **3** = třetí a **4** = čtvrtý ročník gymnázia. Přiřazení tematických okruhů PT **ke konkrétním výstupům a učivu v jednotlivých ročnících** je jasně patrné z **učebních osnov** vyučovacích předmětů.

■ **Poznámka: Volitelné předměty** v tabulkách **neuvádíme**, neboť každý z nich začleňuje jiná průřezová témata, resp. tematické okruhy PT, přičemž daný VP **si nevolí všichni žáci**. K naplnění tematického okruhu produktivních činností průřezového tématu **Mediální výchova** přispívá také **existence školních novin**, v jejichž redakční radě jsou zapojeni žáci nižšího i vyššího stupně gymnázia.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematické okruhy průřezového tématu	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Druhý cizí jazyk (FRJ, NEJ, SPJ, RUJ)	Matematika	Informatika	Dějepis	Základy společenských věd	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Tělesná výchova
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	1, 2, 3, 4	1, 2, 4	1, 2, 3, 4	1, 2, 3, 4		1	1, 4			2, 3		2	1, 2	1, 2, 3, 4
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	1, 4	1, 4	1, 2, 3, 4				2, 4						1, 2	1, 2, 3, 4
Sociální komunikace	1, 2, 3, 4	1, 2, 3, 4	1, 2, 3, 4				1, 2, 3, 4			3		1	1, 2	1, 2, 3, 4
Morálka všedního dne	2, 3, 4		1, 2, 3			1, 2	1, 2, 3, 4							1, 2, 3, 4
Spolupráce a soutěž		1, 3, 4	1, 2, 3				1, 2, 3, 4	3				1	1	1, 2, 3, 4

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Tematické okruhy průřezového tématu	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Druhý cizí jazyk (FRJ, NEJ, SPJ, RUJ)	Matematika	Informatika	Dějepis	Základy společenských věd	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Tělesná výchova
Globalizační a rozvojové procesy	1, 2, 3, 4		1, 4			1, 2, 3	3				1		1, 2	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	3, 4		2, 3, 4			3	2, 3, 4			1, 3	1		1	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		2	3				4							
Žijeme v Evropě	1, 2	1, 2, 4	1, 2, 3, 4			2	2, 3, 4				2		1	
Vzdělávání v Evropě a ve světě			2, 4			3	3						2	

Multikulturní výchova (MUV)

Tematické okruhy průřezového tématu	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Druhý cizí jazyk (FRJ, NEJ, SPJ, RUJ)	Matematika	Informatika	Dějepis	Základy společenských věd	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Tělesná výchova
Základní problémy sociokulturních rozdílů	2, 3, 4	1, 2, 3, 4	1, 2, 3			1, 2, 3	2				1		1	
Psychosociální aspekty interkulturality		1, 4	1, 3, 4										2	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	1, 4		1, 2, 3, 4			2	2, 3, 4						1	

Environmentální výchova (ENV)

Tematické okruhy průřezového tématu	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Druhý cizí jazyk (FRJ, NEJ, SPJ, RUJ)	Matematika	Informatika	Dějepis	Základy společenských věd	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Tělesná výchova
Problematika vztahů organismů a prostředí	3						2	1, 2	1, 2	1				
Člověk a životní prostředí	1, 2, 4	2, 3, 4	2, 3, 4			1	2, 3, 4	2, 3	2	1, 2, 3	1		1, 2	
Životní prostředí regionu a České republiky			3						2, 3	2, 3	2			

Mediální výchova (MED)

Tematické okruhy průřezového tématu	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Druhý cizí jazyk (FRJ, NEJ, SPJ, RUJ)	Matematika	Informatika	Dějepis	Základy společenských věd	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Tělesná výchova
Média a mediální produkce	2, 3	4	3, 4	4			2, 4							
Mediální produkty a jejich významy		1, 2, 3	1, 2				1, 2, 3, 4						1, 2	
Uživatelé	2	2, 4	3				4							
Účinky mediální produkce a vliv médií	2, 4	1, 2, 4	3, 4				4						1, 2	
Role médií v moderních dějinách	4	1, 3	4			3	2, 3, 4							

Rámcový učební plán

Předmět	Ročník				Celkem hodin	Z toho disponibilních
	1. (kvinta)	2. (sexta)	3. (septima)	4. (oktáva)		
Český jazyk a literatura (CJL)	3+1*	3+1*	3+1*	3+1 ^{*/2}	16	4*
1. cizí jazyk (CIJ)	3 ^{/2} +1 ^{*/2}	3 ^{/2} +1 ^{*/2}	3 ^{/2} +1 ^{*/2}	3 ^{/2}	15	3*
2. cizí jazyk (CIJ)	3 ^{/2} +1 ^{*/2}	3 ^{/2} +1 ^{*/2}	3 ^{/2} +1 ^{*/2}	3 ^{/2}	15	3*
Matematika (MAT)	2+2*	3+1*	3+1*	2	14	4*
Informatika (ITK)	2 ^{/2}	1 ^{/2}	1 ^{/2}	1 ^{*/2}	5	1*
Dějepis (DEJ)	2	2	2	-	6	-
Základy společenských věd (ZSV)	1	1	2	2	6	-
Fyzika (FYZ)	2	2	2+1 ^{/2}	-	7	-
Chemie (CHE)	2	2	2+1 ^{/2}	-	7	-
Biologie (BIO)	2	2+1 ^{*/2}	2	-	7	1*
Geografie (GEO)	2	2	-	-	4	-
Estetická výchova (VYV nebo HUV)	2 ^{/2}	2 ^{/2}	-	-	4	-
Tělesná výchova (TEV)	2 ^{/2}	2 ^{/2}	2 ^{/2}	2 ^{/2}	8	-
Volitelný předmět (VP1)	-	-	2 ^{/2}	4 ^{/2*}	6	4*
Volitelný předmět (VP2)	-	-	2 ^{/2}	4 ^{/2*}	6	4*
Volitelný předmět (VP3)	-	-		2 ^{/2} +2 ^{/2*}	4	2*
Volitelný předmět (VP4)	-	-		2 ^{/2}	2	
Celkem	33	33	35	31	132	26*

Komentář k rámcovému učebnímu plánu:

- Vzdělávací obor **Geologie** jsme integrovali do následujících předmětů: geografie (bez navýšení hodin) a biologie (0,5 vyučovací hodiny).
- Vzdělávací obor **Člověk a svět práce** integrujeme v plném rozsahu do předmětu základy společenských věd (bez navýšení hodin), a to v rámci učiva psychologie – režim dne, psychohygienu (1. ročník), ekonomie (2. ročník) a pracovního práva (4. ročník).
- Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** jsme integrovali do následujících předmětů: geografie (bez navýšení hodin) a biologie (0,5 vyučovací hodiny).
- Indexem ¹² jsou označeny hodiny, které jsou v rozvrhu organizovány jako **půlené (resp. dělené) v rámci jediného předmětu**.
- Indexem * jsou označeny **disponibilní hodiny**.

Učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů na čtyřletém gymnáziu

Seznam použitých zkratk:

■ průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MUV – Multikulturní výchova

ENV – Environmentální výchova

MED – Mediální výchova

■ předměty:

CJL – český jazyk a literatura

ANJ – anglický jazyk

NEJ – německý jazyk

FRJ – francouzský jazyk

SPJ – španělský jazyk

RUJ – ruský jazyk

MAT – matematika

ITK – informatika

DEJ – dějepis

ZSV – základy společenských věd

FYZ – fyzika

CHE – chemie

BIO – biologie

GEO – geografie

HUV – hudební výchova

VYV – výtvarná výchova

TEV – tělesná výchova

Učební osnovy předmětu Český jazyk a literatura (CJL)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

1.2 Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět. Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do dvou složek (1. jazyk a jazyková komunikace, 2. literární komunikace). Obsah se ve výuce vzájemně prolíná.

Hodinová dotace pro předmět:

Ročník:	1.	2.	3.	4.
Počet hodin týdně:	4	4	4	4 (z toho 1 hodina půlená)

Jazyk a jazyková komunikace je zaměřena na osvojení znalostí z jednotlivých jazykovědných disciplín (hláskosloví, morfologie, nauka o stavbě slova, syntax, lexikologie, sémantika, slovo tvorba, stylistika) a na využití těchto znalostí k rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, k vystižení a formulování hlavní myšlenky. Žák je dále veden, aby rozuměl různým typům textů a přemýšlel o nich, aby využíval jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, aby se vyjadřoval srozumitelně a souvisle, formuloval a obhajoval své názory.

Literární komunikace je zaměřena na získání základního přehledu o vývoji světové a české literatury, na rozbor a interpretaci uměleckých děl. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žák - učitel, popř. mezi žáky navzájem. Literární výchova je předmětem s výraznou funkcí esteticko-výchovnou, proto je žák veden k tomu, aby uplatňoval ve svém životním stylu estetická kritéria, chápal umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, chápal význam umění pro člověka, přistupoval s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmům druhých lidí, respektoval, chránil a oceňoval naše tradice a získal pozitivní postoj k umění. Obecným cílem je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě a ochraně. Znalosti a dovednosti zde získané napomáhají k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjejí a kultivují jeho duchovní život.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, může dle kapacitních možností probíhat i v odborné učebně za využití audiovizuální techniky. Výuku organizuje učitel s využitím skupinové i samostatné práce žáků. Pro doplnění učiva jsou organizovány návštěvy filmových a divadelních představení, návštěva Krajské knihovny ve Zlíně nebo kulturně-historické exkurze.

Na předmět navazují volitelné předměty ve 3. a 4. ročníku. Ve třetím ročníku si mohou žáci volit VP1,2 **Seminář z českého jazyka a literatury** (ve třetím ročníku dvouhodinový, ve čtvrtém ročníku čtyřhodinový) a ve čtvrtém ročníku si mohou volit VP 4 z nabídky: **Kapitoly z divadelního a filmového umění, Kapitoly z českého pravopisu a tvarosloví** nebo **Základy komunikace**. Volitelný předmět ve čtvrtém ročníku je dvouhodinový.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení:

- podporujeme u žáků pozitivní vztah k učení, seznamujeme žáky s efektivními metodami učení, se zpracováním informací a různými formami práce
- vedeme žáky, aby s porozuměním poslouchali mluvené projevy a dokázali si pořizovat poznámky
- učíme žáky uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný
- vedeme žáky, aby využívali ke svému učení různé informační zdroje
- učíme žáky kriticky hodnotit výsledky své práce i přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- motivujeme žáky k učení ukázkami využití v praxi, dle možností umožníme, aby si platnost tvrzení mohli ověřit sami
- vedeme žáky k samostatnosti při vytváření referátů
- umožňujeme žákům podle jejich schopností a zájmů účastnit se soutěží, aktivně se podílet na přípravě programu pro ostatní

Kompetence k řešení problémů:

- zadáme úkol a zpětnou vazbou kontrolujeme, jak žák vlastními slovy vysvětlí porozumění zadání
- vedeme žáky k využívání znalostí z jiných předmětů
- podporujeme žáky při hledání různých postupů řešení zadaných úloh
- upozorňujeme žáky na chyby, kterých se mohou dopustit
- snažíme se vytvářet samostatné, skupinové i společné aktivity, žáci jsou tak nuceni rozhodovat se, volit vlastní možnosti řešení, vedeme je tak řešit problémy s jinými lidmi a rozhodovat se
- vedeme žáky k aplikaci získaných vědomostí a dovedností
- vedeme žáky k vyhodnocování a k vyvozování závěrů

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k využívání všech dostupných komunikačních prostředků – verbálních i nonverbálních
- učíme žáky stylizovat projevy jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje

- vedeme žáky k vyslovení vlastních názorů, zejm. v mluvních cvičeních, při psaní slohových prací, v mluvených referátech a při vedení diskuze
- podporujeme přátelskou atmosféru při práci v hodinách
- dle možností využíváme skupinové práce

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky respektovat odlišné chování a názory jiných žáků
- vedeme žáky k zamyšlení nad sebou samým, nad svými životními prioritami, nad příčinami úspěchu, popř. neúspěchu, nad rozvržením svého pracovního dne
- snažíme vést žáky k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů
- učíme žáky požádat o pomoc, popřípadě pomoc poskytnout
- snažíme se vést žáky k vlastnímu úsudku, podporujeme u nich schopnost odolávat společenským a mediálním tlakům

Kompetence občanská:

- učíme žáky dodržovat zákony, hájit svá práva i práva jiných, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- učíme chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznávat hodnotu života a uvědomovat si odpovědnost za vlastní život i za životy jiných
- snažíme se vést žáky jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- vytváříme v žácích pozitivní vztah k rodině, vlasti, národní historii
- seznamujeme žáky s hodnotami místní, národní, evropské a světové kultury a vedeme je k pozitivnímu vztahu k těmto kulturám
- vedeme žáky k rozšiřování a chápání kulturních a duchovních hodnot svého národa
- podporujeme u žáků zájem o politické a společenské dění u nás a ve světě

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1.1 První ročník čtyřletého gymnázia - jazyk a jazyková komunikace

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák vysvětlí pojem jazyk, řeč, objasní vztah myšlení a jazyka - objasní vztah češtiny a slovanských jazyků - rozliší indoevropské a ugrofinské	Obecné poučení o jazyku a řeči, jazykověda a její disciplíny - jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk - čeština, národní jazyk Čechů a jeho	MUV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV – Sociální komunikace	Práce s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny

<p>jazyky v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - vystihne obsah pojmů mrtvý jazyk, umělý jazyk, jazyková kultura - charakterizuje základní vývojové tendence českého jazyka - v písemném projevu dodržuje základní zásady českého pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možnosti grafického členění textu 	<p>útvary: spis. a nespisovná podoba českého jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - norma a kodifikace, kodifikační příručky čeština a slovanské jazyky, jazyky v Evropě i ve světě - základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkce knihoven, zná služby poskytované knihovnami - umí zpracovat osnovu, pořizuje si výpisky, výtahy z textu - vystihne pojem resumé, anotace - zná techniky racionálního studia textu - používá při studiu obsah knihy, rejstřík věcný i jmenný 	<p>Získávání a zpracování jazykových informací, informatika, knihovny, slovníky, encyklopedie</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnova, výpisky, výtah, resumé, anotace - racionální studium textu, orientace v textu 	<p>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Návštěva knihovny, přednáška o činnosti knihovny a seznámení se službami knihovny</p>
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - vhodně používá jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary 	<p>Stylistika, funkční styly a jejich realizace v textech</p> <ul style="list-style-type: none"> - slohotvorní činitelé subjektivní a objektivní, slohové postupy a útvary 		<p>Práce se Slovníkem spisovné češtiny</p>
<ul style="list-style-type: none"> - účelně a vhodně volí jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci - používá prostředky vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení 	<p>Styl prostě sdělovací</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce, útvary, informační slohový postup, krátké informační útvary mluvené i psané (SMS, telefonický rozhovor...) - základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - vypravování 	<p>OSV – Sociální komunikace</p>	<p>Slohová práce – vypravování</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ve svém projevu uplatňuje znalosti syntaktických prostředků českého jazyka - prakticky využívá znalosti ze skladby – ovládá psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí 	<p>Skladba – syntax, základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy), aktuální členění výpovědi</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže realizovat v textu referátu znalosti o prostě sdělovacím stylu - účelně volí jazykové prostředky a kompozici textu podle toho, zda jde o referát psaný, nebo mluvený (u mluvené formy dbá na pečlivou přípravu a realizaci řečnického vystoupení), u psané formy respektuje grafické členění a pravopisnou korektnost textu 	Mluvené a psané útvary prostě sdělovacího stylu - referát	OSV – Sociální komunikace	Písemná práce – referát
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti - v mluveném projevu účelně užívá nonverbálních prostředků řeči - rozvíjí společenskou a estetickou hodnotu sdělení, zvláště sdělení v mateřském jazyce. 	Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> - systém českých hlásek, spodoba hlásek, slovní přízvuk - hlavní zásady spisovné výslovnosti češtiny - odchylky od spisovné výslovnosti 		
	Opakování a systematizace poznatků		

3.1.2 První ročník čtyřletého gymnázia - literární komunikace

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák zdůvodní význam umění v životě spol. i jednotlivce	Význam umění pro člověka	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
- rozliší různé druhy umění	Umění – specifická výpověď o skutečnosti	ENV – Člověk a životní prostředí, Estetické vnímání okolí a životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy kultura, národní kultura, literatura, národní a světová literatura - přistupuje s tolerancí k estetickému cítění a kulturním tradicím jiných lidí 	Kultura , kulturní hodnoty Literatura a její funkce Národní a světová literatura	MUV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí, Tolerance, aktivní vztah k rozdílným kulturním tradicím v multikulturním prostředí naší země i Evropy	
- charakterizuje kulturu regionu, ve kterém žije a studuje	Regionální kultura	EGS – Globalizační a rozvojové procesy Etnická, jazyková a náboženská a rozmanitost	Aktivní poznávání kulturního dění našeho regionu

<ul style="list-style-type: none"> - chápe ÚLS jako jeden ze zdrojů literatury, vyjmenuje rozdíly mezi ÚLS a literaturou 	Literatura a ústní lidová slovesnost	EGS – Žijeme v Evropě	
<ul style="list-style-type: none"> - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - rozliší umělecký text od neuměleckého, text interpretuje z hlediska jazyka, kompozice a tematiky, formuluje svoje dojmy z četby textu a debatuje o něm, přičemž při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a historie, popíše specifické prostředky básnického jazyka - charakterizuje základní periody lit. vývoje od vzniku literatury do počátku 19. století 	Základy literární vědy - lit. teorie, literární historie, lit. kritika, poetika Základní literární druhy a žánry - - poezie, próza, drama - hymnus, epos, bajka, sonet, balada, mýtus, pohádka, legenda, cestopis, povídka, román, tragédie, komedie Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby lit.díla Periodizace literatury , vývoj světové a naší lit. do počátku 19. stol.		
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí typická díla do příslušných historických období - samostatně nebo ve skupině vyhledává informace o daném období - text interpretuje, vyjádří vlastní prožitky z četby, při rozboru uplatňuje znalosti z literární teorie - samostatně interpretuje dramatické, filmové i televizní zpracování děl (návěst těchto dovedností začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky) 	Nejstarší světové kultury – starověké mimoevropské lit. <ul style="list-style-type: none"> - vznik a počátek lit. - Mezopotámie - hebrejská lit. - Egypt - Indie a Čína 	EGS – Globalizační a rozvojové procesy (Srovnání mimoevropské a evropské kulturní tradice a hodnot.) MUV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různých kulturních prostředí (Uvědomění si neslučitelnosti rasové, náboženské či jiné intolerance s demokracií.)	DEJ – historický kontext daného období, architektura, malířství, sochařství, hudba
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá periodizaci literatury antického Řecka a Říma a uvede osobnosti i typická díla pro dané období - vyjmenuje antické řecké a římské filozofy, umělce, historiky, řečníky a 	Antické základy evropské kultury a vzdělanosti <ul style="list-style-type: none"> - Řecko - Řím 	EGS – Žijeme v Evropě Významní Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu	DEJ – historický kontext

zhodnotí jejich význam pro dnešek			
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znaky románského a gotického slohu - pochopí hodnotu rukopisů, vzdělání ve středověku 	Středověká literatura <ul style="list-style-type: none"> - středověká evropská kultura, románský a gotický sloh - evropské hrdinské eposy 	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak se historický vývoj odráží na vývoji literatury - charakterizuje pojmy staroslověnština, hlaholice, cyrilice, kronika, legenda, duchovní píseň 	Počátky písemnictví na našem území <ul style="list-style-type: none"> - Konstantin a Metoděj - Kosmas, Dalimilova kronika - Alexandreida, duchovní píseň 		DEJ – historický kontext
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší světskou a duchovní lit., české a latinsky psané památky - vyjmenuje hl. žánry středověké lit. - popíše architekturu, malířství, sochařství doby Karla IV. - vyjádří vlastní prožitky z vnímání středověkých uměl. děl - uvede příklady moderní tvorby s tematikou středověku v české lit., filmu a divadle 	Středověká česká kultura, rozkvět lit. za vlády Karla IV. <ul style="list-style-type: none"> - legendy, staročeská satira, drama, filosofická próza, lyrika - latinsky psaná próza, hrdinská epika 	EGS – Žijeme v Evropě Významní Evropané	DEJ – historický kontext
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem reformace, zhodnotí vliv husitství na vývoj lit. - zhodnotí význam osobnosti mistra Jana Husa pro vývoj literatury a českého pravopisu - vyjádří vlastní estetické prožitky z vnímání lit. a filmového díla 	Husitská literatura <ul style="list-style-type: none"> - Husovi předchůdci - mistr Jan Hus - díla s husitskou tematikou - Petr Chelčický - Jednota bratrská 		DEJ – historický kontext Návštěva divadelního představení
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje renesanční architekturu, malířství, sochařství, hudbu, literaturu - zhodnotí význam autorů i děl pro tento směr i pro dnešek 	Humanismus a renesance v Evropě <ul style="list-style-type: none"> - Itálie - Francie - Holandsko - Španělsko - Anglie - vynález knihtisku 	EGS - Žijeme v Evropě Evrop. kulturní kořeny a hodnoty, odkaz evrop. renesance dnešku, potřeba humanity, vzdělání, kulturnosti	ZSV – filosofie evropské renesance, humanismu DEJ – historické souvislosti VYV – dějiny umění

- s porozuměním čte nebo sleduje nahrávku uměl. díla, interpretuje text a debatuje o něm se znalostí lit. teorie			
- charakterizuje humanistickou vědu a díla českého humanismu psaná latinsky i v národním jazyce	Český humanismus a renesance - latinsky píšící autoři: Jan z Rabštejna, B. Hasištejnský z Lobkovic, Jan Campanus... - česky psaný proud: Jan Blahoslav, Václav Hájek, Veleslavín...	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	DEJ – historický kontext
- uvede charakteristické autory a díla jednotlivých národních literatur - vyjádří vlastní prožitky z barokního lit.díla i filmu o době baroka a zhodnotí jejich význam pro dnešek	Barokní literatura - evropské baroko: Tasso, Calderón, Milton, Grimmshausen... - české baroko: J. A. Komenský, B. Balbín, A. Koniáš...	ENV – Člověk a životní prostředí (Reflexe třicetileté války a jejích hrůz.)	DEJ – historický kontext GEO – zeměpisné souvislosti
- definuje zákl. znaky klasicismu, rozliší vysoké a nízké žánry - charakterizuje myšlenkový směr osvícenství a díla tzv. encyklopedistů - vyjmenuje hlavní vlastnosti preromantických uměleckých děl	Evropská literatura 18. století, klasicismus, osvícenství, preromantismus - Francie - Anglie - Německo		ZSV – využití znalostí osvícenství v dějinách filosofie (3. ročník)

3.2.1 Druhý ročník čtyřletého gymnázia - jazyk a jazyková komunikace

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák umí rozeznat zvláštnosti ve větné stavbě, odhalí nespisovné odchylky, umí je odstranit - dokáže označit polovětnou konstrukci interpunkčními znaménky, rozezná vazbu přechodníkovou a infinitivní - v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu	Skladba - věty podle postoje mluvčího ke skutečnosti - věty kladné a záporné - věty s polovětnými konstrukcemi - zvláštnosti větného členění - čárka ve větě a souvětí Grafická stránka jazyka	OSV - Sociální komunikace	Jazykové rozbory a diktát
- správně třídí slova podle různých hledisek - dokáže užívat přenesená pojmenování	Slovní zásoba - systém a rozvrstvení	MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů	Práce se slovníky Využití sousloví v odborném popisu (viz

<p>- efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky spisovné a nespisovné - význam pojmenování, druhy pojmenování dle stylistické platnosti, významu - přenášení pojmenování – metafora, metonymie, úžení, rozšiřování - slova mnohoznačná a jednoznačná - homonyma a synonyma - spojování slov v sousloví, multiverbizace a univerbizace 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>	<p>dále)</p>
<p>- rozezná slova přejatá - správně vyslovuje a píše cizí slova</p>	<p>Nauka o tvoření slov a obohacování slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovotvorná a morfémová stavba slova - způsoby tvoření slov - slova přejatá, výslovnost, pravopis, užívání - neologizace slovní zásoby <p>Využití znalostí ze slovotvorby v pravopisných cvičeních, rozboru a diktátu.</p>	<p>MED - Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy</p>	<p>Literární výchova – současná moderní literatura</p> <p>Práce se Slovníkem neologismů a Slovníkem cizích slov</p>
<p>- v mluveném projevu vhodně využívá nonverbálních prostředků řeči</p>	<p>Nonverbální komunikace</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>	
<p>- dokáže odlišit význam popisu prostého či odborného od líčení - rozlišuje přímou a nepřímou charakteristiku - je schopen prakticky využít znalostí v mluveném projevu</p>	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis prostý (statický) - odborný popis - popis pracovního postupu - subjektivně zbarvený popis (líčení) <p><u>Charakteristika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přímá - nepřímá 	<p>OSV - Morálka všedního dne</p>	<p>Písemná slohová práce – popis, charakteristika Řečnická cvičení</p>

- umí vytvořit vlastní životopis (i strukturovaný)	Útvary administrativního stylu - životopis - žádost, objednávka - plná moc		Cvičná domácí slohová práce (životopis, žádost)
- získá dovednost ve vedení úřední korespondence	Korespondence - osobní dopis - úřední dopis - otevřený dopis, anonym	OSV - Morálka všedního dne	
- v mluveném projevu využívá slohotvorného rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - při tvorbě vlastního textu využívá základní principy rétoriky.	Řečnická cvičení, rétorika - znaky, osnova, výpisky, přednes, jejich hodnocení - kultura projevu	ENV - Člověk a životní prostředí MED - Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií	Nahlédnutí do jiných oborů podle témat řečnických cvičení.

3.2.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia - literární komunikace

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák vysvětlí specifičnost tohoto období české kultury - vyloží postavení české literatury v kontextu literatury světové - vystihne příčiny vzniku NO - charakterizuje hlavní cíle NO - popíše situaci ve společnosti a stav jazyka ve městech a na venkově - zhodnotí přínos jazykovědců, historiků a sběratelů ústní lidové slovesnosti k rozvoji českého národa - definuje snahy puristů - vyjmenuje žánry ústní lid. slovesnosti - chápe význam divadla pro rozvoj českého NO - vysvětlí pojmy RKZ, slovanská vzájemnost	Národní obrození - rozvoj jazykovědy, novinářství, historie, básnictví, dramatu - rukopisy	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne	DEJ – národní obrození
- objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem	Romantismus - charakteristika doby	EGS - Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě	DEJ – období revolucí 1889-1848 ZSV – (německá klasická filosofie – 3.

	<ul style="list-style-type: none"> - znaky romantismu - romantismus ve světové literatuře - romantismus v české literatuře 	MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů	ročník)
<ul style="list-style-type: none"> - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - odliší umělecký text od neuměleckého, nalezne prostředky, které činí text uměleckým 	Realismus – 19. století <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika doby - znaky realismu - realismus ve světové literatuře - naturalismus ve světové literatuře - realistické tendence v české literatuře v dílech B. Němcové a K. H. Borovského - vrcholná díla českého kritického realismu v 2. polovině 19. století (venkovská, městská a historická próza) - drama v období realismu - český naturalismus 	EGS - Žijeme v Evropě, Globalizační a rozvojové procesy MED - Média a mediální produkce	DEJ – revoluční rok 1848
<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu. 	Básnické generace 2. poloviny 19. století v české literatuře <ul style="list-style-type: none"> - májovci - ručovci - lumírovci 	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Recitace dle ukázek v čítance

3.3.1 Třetí ročník čtyřletého gymnázia – jazyk a jazyková komunikace

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák se zamýšlí nad problémem a dospěje k obecnějšímu závěru</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá různých informačních zdrojů (slovníky, odbornou literaturu, internet,...) 	Úvaha <ul style="list-style-type: none"> - hodnotící úvaha, kritika - esej, úvaha na odborné téma - úvodník, komentář 	OSV - Morálka všedního dne (Já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji.)	
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu ovládá zásady spis. výslovnosti a vhodně užívá zvukové prostředky řeči 	Řečnická cvičení <ul style="list-style-type: none"> - druhy řeč. projevů, příprava a realizace řeč. vystoupení - monolog a dialog 	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (Vnímání a hodnocení lokálních a regionálních problémů v širších	

	- verbální a neverbální prostředky komunikace	evropských globálních souvislostech.) OSV - Morálka všedního dne	
- využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi, o druzích vět a jejich vazbách ke vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání	Skladba - základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy) - aktuální členění výpovědi - nepravidelnosti větné stavby	OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne (Názory, postoje lidí, společnými silami řešit problémy.)	Mezipředmětové vztahy s cizími jazyky
- v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny, - využívá výhod publicistiky – přesvědčuje, získává, ovlivňuje, informuje, vzdělává,...	Publicistický styl - literární útvary psané a mluvené publicistiky - slohová charakteristika výrazových prostředků	OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů MED - Média a mediální produkce	Mezipředmětové vztahy se ZSV, GEO, DEJ
- ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví - samostatně využívá odborné informační zdroje (slovníky, odborné publikace, internet,...)	Tvarosloví - slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	

3.3.2 Třetí ročník čtyřletého gymnázia – literární komunikace

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák pochopí specifické znaky umění zvaného moderna - orientuje se v moderních uměleckých směrech - na konkrétních příkladech popíše typické prostředky básnického jazyka základních uměleckých směrů - se seznámí s významnými autory jednotlivých období a jejich díly	Světová a česká literatura na přelomu století - světová literatura od poslední třetiny 19. století do konce 1. sv. války, prokletí básníci - moderní umělecké směry - česká literatura přelomu 19. a 20.století - 1. svět. válka v dílech českých autorů	OSV - Sociální komunikace – celospolečenské a kulturní vlivy na tvorbu spisovatelů EGS - Globalizační a rozvojové procesy – být vnímavý ke kulturním rozdílům, chápat je jako obohacení života	Mezipředmětové vztahy s DEJ, VYV, HUV, ZSV

<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí světovou i českou literaturu na prózu, poezii a drama - pochopí, že se mezinárodní politická situace promítla do děl autorů - vytvoří si reálnější představy o dané době díky vlastní četbě, filmu, divadlu - seznámí se s významnými autory a jejich díly 	<p>Světová literatura mezi válkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - meziválečná literatura vybraných evropských zemí (francouzská, anglická, ruská, německá a německy psaná literatura v českých zemích) - americká meziválečná literatura - česká meziválečná literatura 	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy – zaujímat konstruktivní postoje k otázkám míru a lidských práv</p> <p>MUV- Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> – chápat význam studia cizích jazyků, otázka umělecké věrohodnosti překladu do cizího jazyka 	Mezipředmětové vztahy s DEJ a ZSV
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí, jak se historie 1. republiky odrazila v dílech autorů - seznámí se s velkými spisovatelskými osobnostmi a jejich díly - uvědomí si těsné sepětí s evropskými literaturami - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl 	<p>Česká literatura mezi válkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - česká próza (dělená do skupin podle tématu) - česká poezie (proletářská, poetismus, surrealismus,...) - meziválečné české divadlo 	<p>OSV - Morálka všedního dne – naučit se řešit spory mezi lidmi, odsoudit zlo a násilí</p> <p>ENV - Problematika vztahů člověka a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – technika hraje v životě člověka kladnou i zápornou roli 	Mezipředmětové vztahy s DEJ, ZSV

3.4.1 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia – jazyk a jazyková komunikace

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodně využívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary - orientuje se v odborném textu, pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává osnovy, výtahy, anotace, shrnutí - efektivně a samostatně používá různé informační zdroje – slovníky, encyklopedie, Internet - samostatně zpracovává informace - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - správně člení text na odstavce a další 	<p>Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - slohové postupy a útvary - výklad, odborný mluvený referát - kompozice výkladu - jazyk, skladba 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>	<p>Průřezová témata dle zadaného tématu pro vypracování písemné slohové práce nebo dle tématu při mluveném odborném referátu, popř. diskusi</p> <p>Písemná slohová práce - výklad</p>

<p>jednotky</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže připravit odborný výklad, popř. mluvený odborný referát, vést diskuzi - v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu 			
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví základní projevy administrativního stylu - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i pro zvolené zaměstnání - v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu 	<p>Opakování útvarů administrativního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> - životopis - žádost - odvolání 	<p>OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>ITK – tvorba základních písemností administrativního stylu Integrovan obor Člověk a svět práce.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, k logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce, obsah, zvuková stránka výpovědi - aktuální členění výpovědi - věta jednoduchá, souvětí, složité souvětí - větné členy - větné schéma - nejčastější stylové nedostatky 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu. - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu, skladbu - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - rozpozná umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text 	<p>Vypravování s uměleckými prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecký styl - pěstování prvků individuálního stylu - řečnické útvary a jazyková kultura 		

uměleckým - dokáže rozpoznat subjekty mimotextové a vnitrotextové – autor, čtenář, lyrický hrdina, postavy - správně člení text na odstavce			
	Vývojové tendence v současné češtině Významní jazykovědci		
	Pravopis		Opakování

3.4.2 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia – literární komunikace

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové	Česká literatura v době okupace a války - charakteristika doby - kulturní život za okupace - poezie a próza	MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů	DEJ – historický kontext daného období
- vystihne podstatné historické události, které ovlivnily vývoj literatury této doby, vystihne podstatné rysy významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literární myšlení - při tvorbě referátů tvořivě využívá informací z odborné literatury, Internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor zdůvodní - rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu	Světová literatura 2. poloviny 20. století - reflexe války - existencialismus - neorealismus - beatnici - rozhněvaní mladí muži - experimentální próza - magický realismus - postmodernismus - literatura s prvky sci - fi - další významní představitelé	EGS - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Velcí Evropané, Evropské kulturní kořeny a hodnoty ENV - Člověk a životní prostředí (u tematiky literatura sci-fi, reflexe války) MUV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	ZSV – filosofické směry 20 století (existencialismus, postmoderna) DEJ – historický kontext daného období ANJ – anglicky píšící autoři FRJ – francouzská literatura SPJ – španělsky píšící autoři

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - vysvětlí, jak se historický vývoj odráží na vývoji literatury a umění vůbec - vysvětlí pojem socialistický realismus 	<p>Česká literatura v 2. polovině 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika doby, periodizace - česká literatura 1945 -1948: oslava vítězství a spory o orientaci literatury - poezie, próza a drama 		<p>DEJ – historický kontext ZSV – pojmy demokracie, totalita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem socialistický realismus, literatura všedního dne 	<p>Literatura 1948 - 1968</p> <ul style="list-style-type: none"> - situace po únoru 1948, schematismus - socialistický realismus - poezie - próza - návrat k válce <ul style="list-style-type: none"> - budovatelský román - historický román - literatura všedního dne - drama - absurdní drama 	<p>MED - Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách</p> <p>OSV - Morálka všedního dne (postoje jednotlivých autorů k dobovým událostem)</p>	<p>DEJ – historický kontext daného období</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy normalizace, oficiální, samizdatová a exilová literatura 	<p>Česká literatura po roce 1968 - rok 1968 a jeho důsledky pro českou spol. a literaturu</p> <ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza a drama doby normalizační - výrazné osobnosti oficiální literatury - exilová a samizdatová literatura - samizdatové edice a časopisy - exilová nakladatelství 	<p>OSV - Morálka všedního dne (postoje jednotlivých autorů k dobovým událostem)</p>	<p>DEJ – historický kontext daného období</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor zdůvodní 	<p>Česká literatura po roce 1989 - rozkvět literatury</p>		<p>DEJ – historický kontext daného období</p>

Učební osnovy předmětu Anglický jazyk (ANJ)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

1.2 Vzdělávací obor: Cizí jazyk

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět ANJ navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět ANJ vyučovaný na ZŠ či v odpovídajících ročnících víceletých gymnázií a směřuje k naplnění požadavků plné připravenosti žáka skládat maturitní zkoušku z ANJ na vyšší úrovni obtížnosti. Komplexnost této zkoušky předurčuje formy, metody i strategie vyučování směřujícím k ideálnímu rozvoji receptivních (poslechu, čtení), produktivních (písemný projev, ústní projev) a interaktivních (ústní komunikace) řečových dovedností žáka.

Předmět se snažíme žákům prezentovat prostřednictvím **nejúčinnějších výukových metod**, v dokonale vybavených jazykových učebnách, pomocí multimediální techniky, četnou prací s internetem, kontaktem s rodilým mluvčím, ale prvotně moderním pojetím výuky - studiem originálních zahraničních moderních učebnic, případně využíváním CD-romů a DVD, častým střídáním aktivit v hodině, týmovou, skupinovou práci, volným pohybem v hodinách s cílem navodit přirozené prostředí ke komunikaci.

Pravidelnou náplní hodin jsou diskuse, talk-shows, prezentace názorů, tvorba projektů na přitažlivá témata, včetně zábavných aktivit v ANJ v podobě her, poslechu, zpěvu a překladů originálů oblíbených písní. Mezi populární prvky výuky patří bezesporu úkoly typu „řešení problémů“, tzv. „brainstorming“ nebo „role-playing“ směřující k rozvoji nejen řečových dovedností, ale rovněž k hlubšímu myšlení a získávání nových kulturních poznatků a celkovému „rozkvětu“ vědění.

Nezapomínáme na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami individuálním přístupem a zohledněním druhu, stupně i míry postižení a současně podporujeme mimořádně nadané a pilné nabídkou intenzivní přípravy ke zkouškám FCE jako součásti výuky, vhodnými formami náročnějších úkolů, jejich zapojováním do konverzačních či literárních soutěží, publikováním ve školním časopise aj.

Učivo v jednotlivých ročnících vychází ze zvládnutí nejmodernějších středoškolských certifikovaných učebnic úrovní pre-intermediate, intermediate a upper-intermediate, po jejichž dokončení žák plně svými dovednostmi naplňuje úroveň znalosti B2 dle ERR a je patřičně připraven ke státní i profilové části MZ vyšší úrovně.

ročník	hodinová dotace	učivo
1.	4	pre-intermediate
2.	4	pre-intermediate, intermediate
3.	4	intermediate, upper-intermediate
4.	3	upper-intermediate

Žáci jsou vyučováni ve zpravidla patnáctičlenných skupinách, do nichž jsou zařazeni dle výsledků testů zjišťujících vstupní úroveň jazykové dokonalosti. Výběrovým skupinám (zpravidla 3 v každém nastupujícím 1. ročníku a kvintě) je poskytována výuka nadstandardní úrovně a zrychleného tempa směřující ke složení mezinárodně uznávané zkoušky FCE v závěru 3. ročníku. Jedna z vyučovacích hodin ve 2. ročníku je ve všech skupinách vyučována rodilým mluvčím pro navození skutečného cizojazyčného prostředí.

Od 3. ročníku si studenti mohou obohacovat dovednosti v ANJ výběrem některého z mnoha nabízených volitelných seminářů, cvičení a konverzací. V nabídce VP1,2 vzbuzují zájem žáků a jsou tradičně otvírány Seminář z anglického jazyka a Praktická cvičení z angličtiny. Pro čtvrtý ročník si žáci s oblibou volí čtyřhodinové Cvičení z anglického jazyka (VP3) nebo dvouhodinovou Jazykovou konverzaci v podobě VP4.

Zkušenost ale říká, že žáky je třeba neustále motivovat a podněcovat k novému vědění, což koresponduje s naší snahou nabízet a dle zájmu žáků otvírat nové a nové volitelné semináře jako např. Discussion and Debate Course, Focus on English (VP1) nebo English Conversation vyučovanou rodilým mluvčím a Short English Activities (kreativní zábavné rozmanité aktivity vedené pouze v angličtině) - oba předměty VP4. (Učební osnovy volitelných seminářů anglického jazyka jsou v příloze ŠVP.)

Dokonalému a kvalitnímu naplnění zmíněných cílů odpovídají formy práce, vyučovací metody, aktivity a postupy.

K nejefektivnějším patří analýzy čtených textů, popisy obrázků, poslechy s porozuměním nahrávek rodilých mluvčích a vytváření vlastních rozhovorů, úkoly založené na řešení problémů či tzv. „brainstorming“ – metoda směřující k utřídění myšlenek. Velmi oblíbenými aktivitami jsou interakční mluvní cvičení, „role-playing“ – stimulování se do přidělených rolí v rozmanitých situacích, „talk-shows“ i diskusní a debatní kroužky, jež mnohdy následují studentské presentace názorů. Kreativita a vědomosti jsou nejzákladnějšími „kameny“ pro vytváření individuálních i týmových projektů na nejrozmanitější přitažlivá témata. Zábavnými, ale současně účinnými výukovými momenty jsou ty strávené řízenou či samostatnou prací s anglickými časopisy Friendship a Bridge. Talentovaní autoři publikují své vlastní články, reportáže, příběhy, názory, eseje, dopisy, recenze i básně v anglickém časopise CROWN. Součástí vyučovacího procesu jsou i exkurze, návštěvy výstav, výměnné pobyty se zahraničními partnerskými školami, tematické a poznávací zájezdy do Velké Británie, účast v konverzačních i esejistických soutěžích, besedy s rodilými mluvčími, organizace veřejných zábavných vystoupení studentů v ANJ, atd.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- poskytujeme žákům zpětnou vazbu dosažených výsledků vlastní sebekontrolou či sebehodnocením
- připravujeme do hodin pestrou nabídku rozmanitých aktivit a vyhýbáme se tak nezbytnému stereotypu
- promyšleně a systematicky opakujeme získané vědění a nové prezentujeme tak, aby žáci chápali potřebu si je osvojit
- žáky vedeme k vyjadřování vlastních názorů i případné kritice a samostatnosti uvažování
- v diskusních a debatních částech hodin trváme na tom, aby se zapojovali všichni a usilujeme o vyvinutí pocitu rovnocennosti všech, bez ohledu na jazykovou dokonalost
- při práci s texty kladným hodnocením a povzbudivými slovy dbáme o kvalitní výslovnost
- kompetence k učení rozvíjíme častým zařazováním práce s odbornými časopisy, informačními zdroji/internet, slovníky, encyklopedie/ i originální anglicky psanou literaturou
- vedeme žáky k samostatnosti a kreativitě při vytváření referátů, esejí či prezentací
- podporujeme rovněž dovednost žáka spojit vlastní znalosti, schopnosti a zkušenosti při týmové práci a předat je takto mezi ostatní
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení praktickým procvičováním simulujícím skutečné každodenní jazykové situace

Kompetence k řešení problémů

- řešení jazykového problému vyhledáváním nejvhodnější varianty zadáváme žákům s cílem zautomatizovat jejich jazykové cítění
- důkladně rozebíráme obtížné součásti a vedeme žáky k objevování vlastních vhodných variant
- podporujeme časté střídání četných individuálních i skupinových či společných aktivit, při nichž jsou žáci nuceni samostatně rozhodovat a kreativně řešit navozenou situaci

- zadáváme samostatné práce a domácí úkoly, při nichž si žáci ověřují správnost svého postupu a řešení a upozorněním žáků na možné chyby je učíme, jak v budoucnu obdobné chyby odstranit

- vytváříme v hodinách vhodné prostředí, v němž se žák nestydí zhodnotit vlastní práci i práci spolužáků a zmínit nedostatky

Kompetence komunikativní

- jako motivační stimul zanícené komunikace využíváme informační technologii i primární zdroje

- umožňujeme žákům osvojit si rozmanité formy komunikace s akcentem na formálnost či neformálnost situace

- pěstujeme v žácích uvědomění, že komunikace v sobě zahrnuje i nonverbální projev (gesta, úsměv, modulace hlasu,...)

- vedeme žáky k souvislým vyjadřováním hlubšího myšlení na bázi prezentací a zároveň učíme ostatní naslouchat názorům jiných

- pravidelně zařazujeme interaktivní a brainstormingové aktivity s cílem „rozproudit“ nápady, „rozehřát“ kreativitu, procvičit známé dovednosti a usilovat o zjištění nových poznatků

- snažíme se žáky zaujmout vhodně volenými diskusními náměty a usilujeme o jejich jasnou formulaci názorů

- žákovo porozumění slyšenému či čtenému textu je pro nás východiskem k další komunikaci

- vlastním příkladem permanentního projevu v angličtině směřujeme žáky ke zdokonalování výslovnosti

Kompetence sociální a personální

- navozujeme situace, při nichž si žák uvědomuje svůj jazykový progres a jeho důležitost pro jeho budoucnost i sebevědomí

- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině, dvojici (talk-show, rozhovor, interview, debata, dotazník, práce nad projektem)

- vedeme žáky k postojům, jež naznačují, že jejich názory jsou jejich reflexí a že jejich sdělení bude všemi akceptováno bez poznámek či posměchu, naopak i případným vyjádřením respektu či úcty

- usilujeme o vypěstování pocitu, zde jsou to především žáci, kteří utvářejí příjemnou atmosféru v hodině a že sami mohou spolurozhodovat o jejím průběhu

- vedeme žáky k ujasňování a stanovování si svých cílů ve výuce a hledání nejvhodnějších metod jejich dosahování

- rozmanitými hravými aktivitami podporujeme u žáků zdravou soutěživost, avšak při týmových činnostech rovněž kooperaci

- při simulování situací a rolí necháváme žáky „prožít“ variabilní životní okamžiky

- učíme žáky samostatnosti v úsudku, při domácím studiu i organizaci práce v hodině

Kompetence občanská

- umožňujeme žákům řešit problémové úkoly vlastním způsobem

- nasloucháme odlišným názorům, respektujeme je a ke stejné toleranci vedeme i žáky

- srovnáním naší kultury s jinými vytváříme v žácích pozitivní vztah k vlastní zemi i národnosti

- zdůrazňujeme svobodu slova jako důležitou podmínku svobody člověka

- po dosažení úspěchu motivujeme žáky k dalším cílům kladným ohodnocením a podporou sebeúcty každého

- učíme žáky poznávat a ctít kulturní odlišnosti zejména anglicky mluvících zemí
- nabízíme žákům návštěvy kulturních akcí, poznávací, vzdělávací, výukové a výměnné pobyty v zahraničí
- usilujeme o aktivní zapojování studentů do kulturního dění ve městě, o jejich participování v soutěžích
- podporujeme společné (týmové) práce na veřejných projektech, v nichž mohou uplatnit a rozvinout dovednost rozhodování, bystrého úsudku a celkového chápání souvislostí

Kompetence k podnikavosti

- nabízíme žákům aktivity, které podporují jejich schopnost samostatně rozhodovat, reagovat, jednat, plánovat, realizovat, připravovat
- pomáháme žákům odhalit jejich silné stránky a rozvíjíme dále jejich talent zapojováním do soutěží, odborné činnosti, projektů, individuálních nadstandardních zadání
- vedeme žáky k sebehodnocení a případné sebekritice
- podporujeme v hodinách kombinování komunikativních dovedností s dovednostmi praktickými (fotografování, zpěv, počítačová grafika, kreslení, dramatizace, přednes)

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1.1 První ročník čtyřletého gymnázia - úroveň B1

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák si produktivně i receptivně osvojí základní znalosti o morfologii a syntaxi anglického jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná potřebné gramatické prostředky - dokáže rozlišit, používat a orientovat se ve slovesných časech - umí používat pravidla o stavbě slov, vět a větných celků - rozpozná rozdíly mezi formálním a neformálním výrazem - využívá běžné prostředky textové návaznosti - snaží se používat širší škálu jazykových funkcí 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména: vyjádření počitatelnosti, pravidelné a nepravidelné množné číslo, určenost podstatných jmen, použití určitého a neurčitého členu, přechylování, přivlastňovací pád; - přídavná jména: pravidelné a nepravidelné stupňování, předložkové vazby přídavných jmen; - zájmena: osobní, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá, determinátory, kvantifikátory; - číslovky: základní, řadové, početní výrazy, udávání času; - slovesa: významová slovesa – be, have, 		<p>PŘESAHY:</p> <p>HUV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba, poslech písní - texty písní <p>CJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - slovtvorba - slovníky - formální a neformální jazyk <p>ITK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - internet - informační technologie, počítač - výpočetní technika - email <p>DEJ:</p>

	<p>do; modální slovesa, stažené tvary; slovesné tvary – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, nepravidelná slovesa; slovesný způsob – rozkazovací, oznamovací; základní frázová slovesa;</p> <p>- příslowce: základní typy a příslowce ve tvaru přídavných jmen, odvozování, pravidelné a nepravidelné stupňování, frekvenční příslowce, příslowce míry;</p> <p>- spojky, citoslowce: základní typy</p> <p>- větná skladba: slovosled vět oznamovacích a tázacích, tvoření otázek, jednočlenné věty, vyjadřování záporu v podmětne a přísudkové části věty, shoda podmětu s přísudkem, přívlastek, příslovečná určení</p>		<p>- život dnes a v minulosti</p> <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - individuální i společné projekty - diskuze - soutěž - kvíz - hra - práce s internetem - práce s PC - role-play - řešení problémových situací - definice - brainstorming - diktát - drill
--	---	--	---

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák dokáže vyjmenovat členy rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o svých koníčcích a volném čase - umí vyjmenovat druhy dovolených a ubytování - charakterizuje literární žánry - zná běžné druhy jídel a nápojů - dokáže popsat sportovní vybavení u několika sportů 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina, členové rodiny, běh života - Zájmy a koníčky - Hry, sporty a sportovní vybavení, sportoviště - Dovolená, ubytování, dopravní prostředky - Literární žánry - Jídlo a pití 	<p>OSV - Lidské vztahy, Sebepoznání</p> <p>EGS - Multikulturní Evropa</p> <p>MUV - Kulturní rozmanitost</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce rodiny <p>TEV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sporty ve Velké Británii <p>GEO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cestování <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - projekt - prezentace - diskuze - práce s časopisy - kvíz - hra - práce s PC/internetem - interview - role-play

			<ul style="list-style-type: none"> - definice - brainstorming - diktát - drill - talk-show - soutěž
<p>Žák – umí pozdravit, rozloučit se, oslovit někoho</p> <ul style="list-style-type: none"> - představit sebe i druhé - získat, poskytnout základní informace - umí převyprávět obsah textu 	<p>Komunikační situace:</p> <p>Představení sebe i druhých</p> <p>Setkávání se s lidmi</p> <p>V cestovní kanceláři</p> <p>Získávání a poskytnutí základních informací</p> <p>Vyprávění příběhu</p> <p>Diskuse o sportech</p> <p>V hotelu</p>	<p>OSV - Komunikace, Lidské vztahy</p> <p>EGS - Objevujeme svět</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>GEO</p> <p>TEV</p> <p>Literatura</p>

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák charakterizuje svou rodinu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládne charakterizovat osobu, své zájmy a volný čas - dokáže srovnat rozdíly mezi oběma zeměmi v dané oblasti - podá informace o svých prázdninových aktivitách - vede jednoduchý dialog o počasí - ovládá zásady zdravého životního stylu - popíše hlavní denní jídla - vyjmenuje druhy sportů, jejich vybavení a pravidla 	<p>Tématické okruhy</p> <p>Rodina a rodinné vztahy</p> <p>Volný čas, zájmy, popis osoby</p> <p>Kulturní a sportovní možnosti u nás a v Británii</p> <p>Cestování a dovolená</p> <p>Druhy jídel, stravovací návyky</p> <p>Sport (druhy, pravidla, vybavení)</p>	<p>OSV - Komunikace a mezilidské vztahy, Spolupráce a soutěživost</p> <p>EGS - Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ZSV: rodina - GEO: Británie a ČR - GEO: cestování - BIO: stravování - TEV: sportovní náčiní a pravidla <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog - prezentace - kvíz
<p>– seznamuje se s významnými osobnostmi anglicky mluvícího světa,</p>	<p>Reálie:</p> <p>– významné britské osobnosti</p>	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>– TEV</p>

<p>vyhledává samostatně v médiích informace</p> <ul style="list-style-type: none"> – seznamuje se se zajímavými místy na mapě VB, využívá i zážitky z vlastních cest – čte s porozuměním zjednodušené texty v originále, vyhledává samostatně slovní zásobu v různých typech slovníků 	<p>kultury, politiky, historie, sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> – hlavní města – Anglie a Skotsko – slavní panovníci a základní fakta z historie VB – tradiční brit. sporty <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ukázky klasické brit. a am. literatury v učebnici – informace o jejich autorech 	<p>MUV - Kulturní diference, Multikulturalita</p> <p>MED</p>	<ul style="list-style-type: none"> – GEO – DEJ – literatura <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> – audio- a videoprogramy – samostatná práce s internetem – kvízy – poslech písní – poslech textů literárních ukázek
---	---	--	--

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák sestaví formálně i gramaticky správný dopis, email, zprávu, popis místa, životopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně používá množné číslo podstatných jmen a zdvojené souhlásky - ovládá výslovnost hlásek a dvojhlásek - určuje větný přízvuk 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - e-mail příteli - popis místa - denní režim - stručný životopis - zpráva - pohlednice z prázdnin <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> -psaní velkých písmen - změny při tvoření množného čísla podstatných jmen - zdvojené souhlásky <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost hlásek a dvojhlásek - přízvuk 	<p>OSV - Poznávání lidí, Sebepoznání a sebepojetí</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>CJL</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diktát - doplňování textu - samostatná práce - skupinová práce - poslechová cvičení

3.1.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia - úroveň B1

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák je schopen opravit přeřeknutí či nesystematickou chybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede používat opisné prostředky - ovládá běžnou zdvořilostní frazeologii při získávání a poskytování informací - začleňuje do výpovědi prostředky textové návaznosti - prokazuje schopnost aplikace osvojených vědomostí a dovedností v tvarosloví 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména: vyjádření počitatelnosti, bezčlennost, použití členu u jmen a místních názvů; - přídavná jména: stupňování, předložkové vazby; - zájmena: zvratná, zdůrazňovací, reciproční, neurčitá, determinátory, kvantifikátory; - číslovky: početní výrazy; - slovesa: modální způsobová slovesa, opisné tvary, kombinace přítomných časů – prostý, průběhový; kombinace minulých časů – prostý, průběhový; kombinace minulého času prostého s předpřítomným; vyjádření budoucího času – will, going to; gerundium, předložkové vazby, verbonominální vazby, frázová slovesa; - příslovce, předložky, spojky; - větná skladba: slovosled vět, tvoření otázek, formální podmět, předmět přímý, nepřímý a předložkový; inverze slovosledu, věty příslovečné – časové a podmínkové 		
<p>Žák popíše oblečení, doplňky a něčí vzhled</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynně komunikuje o dobrovolných pracích - se domluví při nakupování i reklamacích - hovoří o vynálezech vědy a techniky - definuje zdravý a nezdravý životní styl - pojmenuje vybavení bytu/domu, typy 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oblečení, vzhled, doplňky - Dobrovolné práce - Nakupování, zboží, obchody, smlouvání - Věda a vesmír - Životní styl - Bydlení, nábytek, domácí práce, dům, 	<p>OSV - Rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace</p> <p>EGS - Humanitární pomoc</p> <p>MUV - Sociokulturní rozdíly, Spolupráce mezi lidmi</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - humanitární pomoc - komunikace - věda <p>GEO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vesmír <p>FYZ:</p>

bydlení a popíše jeho domácí práce - hovoří o rodinných oslavách a svatbách - si dokáže objednat jídlo v restauraci	zahrada - Oslavy, svatba - Druhy restaurací, jídlo a pití		- věda METODY: - skupinová práce - projekt - prezentace - diskuze - práce s časopisy - kvíz - hra - práce s PC/internetem - interview - role-play - definice - brainstorming - diktát - drill - talk-show - soutěž
Žák umí reagovat v běžných životních situacích - vyjadřovat vlastní názory a myšlenky - zformulovat popis - podrobně popsat místa	Komunikační situace Pohotovostní reakce Návrhy a odpovědi Nakupování-obecně Dávání instrukcí Vyjádření svých názorů a preferencí Vyjádření, zjišťování pocitů a názorů Blahopřání a gratulace V restauraci Bydlení	EGS - Životní styl MUV - Kulturní diference	PŘESAHY: - GEO - BIO - ZSV - VYV

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák popíše vzhled osoby a její oblečení - vyjmenuje typy oblečení a doplňků - umí vyjmenovat druhy dobrovolnických aktivit - zvládne vysvětlit přínos	Tématické okruhy Oblečení a doplňky Vztahy mezi lidmi, charita, dobrovolnické práce Nakupování Věda a technika v životě člověka	OSV - Komunikace, Mezilidské vztahy EGS - Objevujeme Evropu a svět MUV - Lidské vztahy	PŘESAHY: - VYV: móda - ZSV: mezinárodní organizace a humanitární pomoc, zdravý životní styl - FYZ: technika - ITK: výpočetní technika

<p>dobrovolnických prací</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní typy obchodů - vyjádří svůj postoj k nakupování - popíše počítač - zná možnosti jeho využití - srovná rozdílné životní styly - popíše svůj domov - srovná typy bydlení - umí vyjmenuje a srovná druhy oslav - umí pohovořit o typických svátcích v Británii a ČR - vyjmenuje a srovná různé druhy restaurací - rozvíjí svou slovní zásobu v dané oblasti 	<p>Životní styl, způsob života Bydlení můj domov, typy bydlení Tradice a obyčeje Stravování v restauraci</p>		<ul style="list-style-type: none"> - VOB: kulturní tradice národů <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog - prezentace - skupinová práce - projekt - prezentace
<ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s tradicemi a svátky angl. mluvících zemí - poslouchá písně jako reflexi kultury - samostatně přečte knihu ve zjednodušené verzi, napíše krátkou esej ze samostatné četby - v učebnici se seznámí s dílem dalších angl. písničích autorů 	<p>Realie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímavosti ze zeměpisu VB - nakupování v Londýně - tradice a významné svátky ve VB a USA - životní styl ve VB <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky z klasické britské a americké literatury - vlastní četba am. a br. autorů v originále (upravené texty) 	<p>EGS - Objevujeme Evropu a svět (životní styl) MUV - Kulturní diference MED - Kritické čtení</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VOB - GEO - literatura <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech písní - poslech textů literárních ukázek - samostatná práce s textem - vyhledávání informací na internetu - práce s mapou
<p>Žák vyplňuje formuláře, dotazníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše text podle diktátu - ovládá pravopisné změny u přídavných jmen a řadových číslovek, před příponami - zvládá výslovnost trojhlásek, rytmus a intonaci 	<p>Písenný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis osoby - vyplnění dotazníku, formuláře - vzkaz - vyjádření postoje, názoru - formální dopis <p>Grafická stránka jazyka Změny pravopisu při:</p>	<p>OSV - Komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení), Tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost), Účelová efektivní komunikace</p>	<p>PŘESAHY: CJL</p> <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diktát - doplňování textu - samostatná práce - skupinová práce

	<ul style="list-style-type: none"> - stupňování přídavných jmen - tvoření řadových číslovek Záměny -y v -i před příponami „Němé“ -e Zvuková stránka jazyka - výslovnost trojlásek - rytmus a intonace 		- poslechová cvičení
--	---	--	----------------------

3.1.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia - úroveň B1

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří sdělení, které je systematicky rozvinuté a dostatečně podrobné - sestaví výpověď s jasným sledem myšlenek - vhodně používá opisné prostředky, aby případně zakryl mezery v gramatice - užívá běžné fráze a obraty - účelně a automaticky produkuje i syntakticky složitější celky 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména: počitatelnost - přídavná jména: neurčitá + determinátory, kvantifikátory (some, any, no, much, many, a lot of, a little, a few) - zájmena: osobní, přivlastňovací/samostatná vztažná zvrtná, zdůrazňovací, reciproční - slovesa: slovesné časy - vyjádření budoucnosti (will, going to), předpřítomný prostý, průběhový, přítomný prostý, přítomný průběhový (i pro vyjádření budoucnosti), minulý prostý, minulý průběhový, vazba used to a would, předminulý čas, trpný rod - přičestí trpné v prostých formách, slovesa nepoužívaná v průběhových časech - příslovce: místa, času, způsobu, míry, frekvence - spojky: although, however, but - větná skladba: formální podmět (there), vedlejší věty příslovečné-časové a podmínkové - nultá, první, druhá, vedlejší věty vztažné, nepřímá řeč 		

	(žádost, rozkaz), otázka (dovětky)		
<ul style="list-style-type: none"> - se domluví v obchodě - se orientuje ve světě internetu a techniky - plyně komunikuje o kultuře a umění - charakterizuje jednotlivé druhy bydlení - popíše různé druhy počasí a ročních období - vyjmenuje netradiční sporty - charakterizuje výhody nevýhody různých dopravních prostředků 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nakupování, obchody a služby - Internet, zdroje informací - Tanec, kluby, hudební styly a nástroje, koncert - Bydlení, budovy, styl - Počasí, roční období - Netradiční sporty - Doprava, prostředí, problémy 	<p>ENV - Člověk a životní prostředí</p> <p>MED - Mediální produkty a jejich významy, Vliv médií, Role médií v moderních dějinách</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>GEO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - počasí <p>TEV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - netradiční sporty <p>ITK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - internet - informační technologie <p>VYV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - architektura - design <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - projekt - prezentace - diskuze - práce s časopisy - kvíz - hra - práce s PC/internetem - interview - role-play - definice - brainstorming - diktát - drill - talk-show - soutěž

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák umí zahájit, udržovat a ukončit diskusi, telef. rozhovor</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyměňovat si informace a rady - vyjádřit myšlenky, názory - získat, poskytnout informace související s vyjádřením vztahů 	<p>Komunikační situace:</p> <p>Nakupování a služby Konverzace o počasí Telefonní rozhovor Vyjadřování názorů Udílení, odmítnutí a žádání o radu a svolení Architektura Dotaz na cestu Vyjadřování preferencí</p>	<p>ENV – Lidské aktivity MUV – Kulturní diference</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>GEO VYV ZSV</p>

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák užívá běžné ustálené fráze v dané oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje nejčastější typy služeb - zná důležité objevy a vynálezy - umí navrhnout svůj vynález - srovná výhody a nevýhody mobilních telefonů a počítačů - vyjmenuje druhy tance a hudební žánry - informuje o koncertu, který navštívil - popíše různé druhy obrazů - pozná různé slohy - popíše druhy budov - popíše a srovná počasí v různých ročních obdobích - vyjmenuje a srovná několik druhů extrémních sportů - používá běžné ustálené fráze v dané oblasti - srovná druhy dopravních prostředků - 	<p>Tématické okruhy</p> <p>Nakupování (placení, záruka, reklamace), služby Člověk a technika (internet, mobilní telefony) Kultura a umění (tanec, hudba, muzea, výstavy) Bydlení, architektura Počasí, roční období Extrémní sporty Cestování (výhody a nevýhody dopravních prostředků)</p>	<p>OSV - Komunikace a mezilidské vztahy MUV - Fungování a vliv medií ve společnosti, Lidské vztahy ENV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - Soutěživost</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>FYZ: technika a technologie VYV: - malířství - muzea - architektura HUV: - hudební žánry - koncerty GEO: počasí, roční období TEV: adrenalinové sporty ZSV: spotřebitelská výchova</p> <p>METODY:</p> <p>práce s Internetem a PC role- play prezentace</p>

<p>Žák se seznamuje s angl. mluvícími zeměmi a samostatně vyhledává informace o nich</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnává jejich kulturu se svou vlastní - seznamuje se s významnými etapami a osobnostmi britské historie - čte samostatně vybrané tituly angl. a am. literatury - napíše o nich esej a přednese krátký referát 	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglicky mluvící země - irská kultura - cestování a doprava ve VB - nad mapou Velké Británie, Londýn - kapitoly z historie VB <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba ukázek klasické americké a britské literatury - vlastní četba 4 titulů z britské literatury (2 z nabídky, 2 podle vlastního výběru) 	<p>ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MUV - Kulturní diference</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané - historie</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - GEO - DEJ - literatura <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - filmové ukázky - samostatná četba a tvorba esejí - diskuse, porovnávání kultur
---	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák napíše vypravování, žádost, odpověď na žádost, článek, zprávu, recenzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše text podle diktátu - určuje přízvukovou slabiku ve slovech - uvědomuje si přízvuk hlavní a vedlejší - seznamuje se s běžnými homofony - rozlišuje asimilaci slovní a mezislovní 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování - žádost, odpověď na žádost - článek do časopisu - zpráva - recenze <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - homofony - psaní zeměpisných názvů <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - přízvuk hlavní a vedlejší - asimilace slovní, mezislovní 	<p>MED - Interpretace mediálního sdělení</p>	<p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diktát - doplňování textu - samostatná práce - skupinová práce - poslechová cvičení

3.1.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia - úroveň B1

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák dokáže sestavit nepřerušovaný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - při hledání vhodného výrazu umí využít patřičných „vycpávek“ - je schopen vyjadřovat se rozmanitými jazykovými prostředky s cílem vyhnout se častému opakování - prokazuje rychlou orientaci v použití patřičných gramatických prostředků 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména: určenost podstatných jmen (použití členu neurčitého a určitého, bezčlennost - člen nulový, použití členu u vlastních a zeměpisných názvů - slovesa: modální (vyjadřující spekulaci, povinnost, povolení, zákaz), modální slovesa pro minulost, modální sloveso <i>should</i> s minulým infinitivem, slovesa vyžadující infinitiv, slovesa vyžadující použití gerundia, trpný rod – příčestí trpné v prostých a v průběhových formách, vazba <i>have/get sth done</i>, slovesné časy – budoucí (prostý, průběhový, <i>may/might, going to</i>) - vedlejší věty: podmínkové (první, druhá, třetí podmínka), přací, vztažné - přímá a nepřímá řeč: nepřímá řeč - věty oznamovací, tázací, rozkazovací, časová souslednost - otázka: tázací dovětky 		

<ul style="list-style-type: none"> - hovoří o sdělovacích prostředcích - vymyslí si svou vlastní reklamu - popíše vzhled osoby i její vlastnosti - plynně hovoří o své škole - zná různé profese, zvládl by pracovní pohovor v angličtině - rozpozná kulturní rozdíly 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média, komunikace - Reklama - Fyzický vzhled a povaha - Škola, učení, třída, vyučovací hodina - Povolání, kariéra, profese - Kulturní rozdíly 	<p>OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž EGS - Život v Evropě MUV - Sociokulturní rozdíly, Interkulturalita, Různá kulturní prostředí MED - Média a mediální produkty, Uživatelé, Vliv médií</p>	<p>PŘESAHY: ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování a prožívání - sociální komunikace - reklama <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - projekt - prezentace - diskuze - práce s časopisy - kvíz - hra - práce s PC/internetem - interview - role-play - definice - brainstorming - diktát - drill - talk-show - soutěž
---	---	--	--

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák umí vyjádřit, zjistit pohotové reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit, zjistit pocity, zájem, nezájem - podrobně popsat osobu 	<p>Komunikační situace:</p> <p>Popis lidí Diskuse nad reklamou Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Upřednostnění něčeho nebo někoho Vyjádření názoru a udání důvodu Pohovor při žádosti o zaměstnání</p>	<p>EGS – Lidské vztahy a komunikace</p>	<p>PŘESAHY: ITK GEO</p>

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák vyjmenuje a srovná druhy sdělovacích</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí srovnat typy novin v ČR a Británii - vyjádří svůj názor na reklamy kolem nás - popíše vzhled, vlastnosti a koníčky zvolené osoby - rozvíjí slovní zásobu v dané oblasti - popíše svou školu a třídu - vyjádří svou představu ideální školy - vyjmenuje a srovná různé druhy profesí - umí pohovořit o svém budoucím povolání - porovná odlišnosti na poli kultury a zvyklostí v ČR a anglicky mluvících zemích - podá základní informace o starobylých civilizacích - popíše vybrané místo a jeho okolí 	<p>Tématické okruhy</p> <p>Sdělovací prostředky Reklama v současném světě Charakteristika osoby (vlastnosti, vzhled, koníčky) Naše škola Volba povolání, typy profesí, nezaměstnanost Rozdílné kultury a zvyky Historie lidstva</p>	<p>MED - Fungování a vliv medií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení OSV - Komunikace a mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace MUV - Kulturní diference ENV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ZSV: média - CJL: noviny a časopisy - DEJ: starověké civilizace <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskuze - prezentace - projekt - interview - role – play
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje své poznatky o vlastní zemi - seznamuje se s významnými obdobími americké historie - porovnává systém vzdělávání u nás a v angl. mluvících zemích - samostatně čte vybrané tituly anglicky psané literatury - napíše o nich eseje a přednese referáty 	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nad mapou České republiky - Praha - anglicky mluvící země a jejich kultura - systém vzdělávání ve VB a USA - nad mapou USA - kapitoly z historie USA <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba ukázek z klasiků britské a americké literatury - vlastní četba 4 titulů 	<p>EGS - Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice MED - Stavba a tvorba mediálního sdělení</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ZSV - DEJ - GEO - literatura <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - audio- a videoukázky - diskuse, porovnávání různých aspektů systémů školství - samostatná četba a diskuse o vybraných titulech

	z americké literatury (2 z nabídky, 2 podle vlastního výběru)		
--	---	--	--

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák napíše svůj životopis, žádost o místo, pracovní postup</p> <p>- vypracuje esej podle zadání</p>	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - životopis - žádost o místo - pracovní postup - esej <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravopis méně frekventovaných slov <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - větný přízvuk - rytmicizace věty 	<p>OSV - Poznávání lidí, Sebepoznání a sebepojetí</p>	<p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diktát - doplňování textu - samostatná práce - skupinová práce - poslechová cvičení

3.2.1 První ročník čtyřletého gymnázia - úroveň B2

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák si produktivně i receptivně osvojí základní znalosti o morfologii a syntaxi anglického jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná potřebné gramatické prostředky - dokáže rozlišit, používat a orientovat se ve slovesných časech - dokáže rozlišit rod trpný a činný a prakticky ho uplatnit - umí používat pravidla o stavbě slov, vět a větných celků - rozpozná rozdíly mezi formálním a neformálním výrazem - využívá běžné prostředky textové návaznosti - snaží se používat širší škálu jazykových funkcí 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména: vyjádření počitatelnosti, pravidelné a nepravidelné množné číslo, určenost podstatných jmen, použití určitého a neurčitého členu, přechylování, přivlastňovací pád; - přídavná jména: pravidelné a nepravidelné stupňování, předložkové vazby přídavných jmen; - zájmena: osobní, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá, determinátory, kvantifikátory; - číslovky: základní, řadové, početní výrazy, udávání času; - slovesa: významová slovesa – be, have, do; modální slovesa, stažené 		<p>PŘESAHY:</p> <p>HUV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba, poslech písní - texty písní <p>CJL :</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - slovtvorba - slovníky - formální a neformální jazyk <p>ITK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - internet - informační technologie, počítač - výpočetní technika - email <p>DEJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - život dnes a v minulosti

	<p>tvary; slovesné tvary a jejich kombinace – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas; nepravidelná slovesa; vyjádření budoucnosti – will, going to; trpný rod – v prostých formách; frázová slovesa; gerundium, rekce sloves, verbonominální vazby</p> <p>- příslowce: základní typy a příslovce ve tvaru přídavných jmen, odvozování, pravidelné a nepravidelné stupňování, frekvenční příslovce, příslovce míry;</p> <p>- spojky, citoslovce: základní typy</p> <p>- větná skladba: slovosled vět oznamovacích a tázacích, tvoření otázek, vyjadřování záporu v podmětne a přísudkové části věty, shoda podmětu s přísudkem, přívlastek, vsuvky, příslovečná určení; věty přívlastkové a příslovečné – časové a podmínkové</p>		<p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - individuální i společné projekty - diskuze - soutěž - kvíz - hra - práce s internetem - práce s PC - role-play - řešení problémových situací - definice - brainstorming - diktát - drill
<ul style="list-style-type: none"> - definuje zdravý a nezdravý životní styl - pojmenuje vybavení bytu/domu, typy bydlení a popíše jeho domácí práce - hovoří o rodinných oslavách a svatbách - si dokáže objednat jídlo v restauraci - se domluví v obchodě - se orientuje ve světě Internetu a techniky - popíše různé druhy počasí a ročních období 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Životní styl - Bydlení, nábytek, domácí práce, dům, zahrada - Oslavy, svatba - Druhy restaurací, jídlo a pití - Nakupování, obchody a služby - Internet, zdroje informací - Počasí, roční období 	<p>OSV - Rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>MUV - Sociokulturní rozdíly</p> <p>ENV - Člověk a životní prostředí</p> <p>MED - Mediální produkty a jejich významy, Vliv médií, Role médií v moderních dějinách</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - režim dne a učení <p>ITK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - internet - informační technologie <p>GEO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - počasí <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - projekt - prezentace - diskuze - práce s časopisy

			<ul style="list-style-type: none"> - kvíz - hra - práce s PC/internetem - interview - role-play - definice - brainstorming - diktát - drill - talk-show - soutěž
--	--	--	---

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák se učí vyjadřovat návrhy a preference</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše roční období - zahájí, udržuje a ukončí diskusi, telefonní rozhovor 	<p>Komunikační situace:</p> <p>Návrhy a odpovědi Telefonní rozhovor Nakupování Dávání instrukcí Rozhovor o menu Vyjádření svých názorů a preferencí Vyjádření, zjišťování pocitů a názorů Blahopřání, gratulace Počasí, roční období - popis</p>	<p>EGS – Objevujeme svět OSV – Poznávání lidí</p>	<p>PŘESAHY: GEO ZSV</p>

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák srovná rozdílné životní styly</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše svůj domov - srovná typy bydlení - vyjmenuje a srovná druhy oslav - umí pohovořit o typických svátcích v ČR a Británii - vyjmenuje a srovná typy restaurací - rozvíjí svou slovní zásobu v dané oblasti - aktivně užívá ustálené fráze v dané oblasti - srovná nejčastější typy služeb - vyjmenuje důležité objevy a vynálezy - navrhne svůj vynález - srovná výhody a nevýhody mobilních telefonů a počítačů 	<p>Tématické okruhy</p> <p>Životní styl</p> <p>Bydlení (můj domov, typy bydlení)</p> <p>Tradice a obyčeje</p> <p>Stravování v restauraci</p> <p>Nakupování (placení, záruka, reklamace), služby</p> <p>Člověk a technika (internet, mobilní telefony)</p>	<p>EGS - Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MUV - Lidské vztahy</p> <p>OSV - Komunikace a mezilidské vztahy</p> <p>MED - Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>ZSV: zdravý životní styl, kultura</p> <p>FYZ: technika a technologie</p> <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentace - skupinová práce - projekt - prezentace - role- play - práce s internetem a PC

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák se seznámí se s tradicemi a svátky angl. mluvících zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslouchá písňe jako reflexi životního stylu - seznámí se s významnými místy na mapě VB - poznává země Brit. společenství národů - čte s porozuměním zjednodušené texty angl. psané literatury - dokáže je stručně převyprávět 	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl ve VB - nad mapou VB (Skotsko) - tradice a významné svátky ve VB a USA - anglicky mluvící země (Nový Zéland) <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení ukázek klasiků americké a britské literatury - informace o autorech 	<p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MUV – Kulturní diference</p> <p>MED – Kritické čtení</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VOB - GEO - literatura <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - audio- a videoprogramy - samostatná práce s internetem - poslech písni - poslech textů literárních ukázek

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák se seznámí se zvukovou a psanou podobou jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - se základními pravidly psaní velkých písmen a grafickými změnami při tvoření množného čísla podstatných jmen - aplikuje přízvuk v mluveném jazyce - osvojuje si pravidla přízvučných slov ve větě - seznámí se se základními pravidly písemného projevu -s přípravou a plánováním - se základními formami písemného projevu 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopis příteli (neformální dopis) - Krátký příběh - Neformální email - Formální dopis - dotaz - Zpráva - Popis místa, osoby - Životopis, žádost o zaměstnání <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> -Psaní velkých písmen - Změny při tvoření množného čísla podstatných jmen - Zdvojené souhlásky <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznání a produkce hlásek - Přízvuk - Přízvučná slova 	<p>OSV - Seberegulace, Organizační dovednosti, Sociální komunikace</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CJL, GEO <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - práce ve dvojicích - samostatná domácí práce - poslech - doplňování - diktát

3.2.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia - úroveň B2

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák je schopen opravit přeřeknutí či nesystematickou chybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede používat opisné prostředky - ovládá běžnou zdvořilostní frazeologii při získávání a poskytování informací - začleňuje do výpovědi prostředky textové návaznosti - prokazuje schopnost aplikace osvojených vědomostí a dovedností v tvarosloví - je schopen vyjádřit různá časová pásma pomocí různých gramatických časů a časových výrazů 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména: vyjádření počitatelnosti, bezčlennost, použití členu u jmen a místních názvů; - přídavná jména: stupňování, předložkové vazby; - zájmena: zvratná, zdůrazňovací, reciproční, neurčitá, determinátory, kvantifikátory; - číslovky: početní výrazy; udávání času, řadové, základní - slovesa: modální způsobová slovesa, opisné tvary, kombinace přítomných 		

	<p>časů – prostý, průběhový; vyjádření budoucnosti pomocí přítomných časů; kombinace minulých časů – prostý, průběhový; kombinace minulého času prostého s předpřítomným; předpřítomný čas – prostý a průběhový; předminulý čas prostý; vyjádření budoucího času – will, going to; trpný rod – v prostých a průběhových formách, s předložkovou vazbou; gerundium, předložkové vazby, verbonominální vazby, frázová slovesa;</p> <p>- příslovce, spojky, předložky: jednoduché, složené; časové, místní;</p> <p>- větná skladba: slovosled vět, tvoření otázek, tázací dovětky, formální podmět, předmět přímý, nepřímý a předložkový; inverze slovosledu, vsuvky, věty příslovečné – časové a podmínkové, věty přívlastkové, nepřímá řeč</p>		
--	---	--	--

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák plyně komunikuje o kultuře a umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé druhy bydlení - vyjmenuje netradiční sporty - charakterizuje výhody nevýhody různých dopravních prostředků - hovoří o sdělovacích prostředcích - vymyslí si svou vlastní reklamu - hovoří o svém oblíbeném filmu 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanec, kluby, hudební styly a nástroje, koncert - Bydlení, budovy, styl - Netradiční sporty - Doprava, prostředí, problémy - Média, komunikace - Reklama - Film 	<p>MED - Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé, Vliv médií</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>TEV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - netradiční sporty <p>VYV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - architektura - design <p>ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - projekt - prezentace

			<ul style="list-style-type: none"> - diskuze - práce s časopisy - kvíz - hra - práce s PC/internetem - interview - role-play - definice - brainstorming - diktát - drill - talk-show - soutěž
--	--	--	--

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák zformuluje popis, shrnutí, instrukce</p> <ul style="list-style-type: none"> - zformuluje vzkaz, žádost, odpověď - si vymění informace a rady 	<p>Komunikační situace:</p> <p>Udílení, odmítnutí a žádání o radu a svolení</p> <p>Popis krajiny</p> <p>Vyjadřování názorů</p> <p>Cestování</p> <p>Vyjadřování preferencí</p> <p>Sport</p> <p>Udílení, odmítnutí a žádání o radu a svolení</p> <p>Média</p>	<p>EGS – Životní styl</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - GEO - TEV - ITK

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák vyjmenuje druhy tance a hudební žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - podá informaci o koncertu, který navštívil - popíše různé druhy obrazů - pozná různé slohy - popíše druhy budov - popíše a srovná počasí v ročních obdobích - zvládne předpověď počasí - vyjmenuje a srovná několik druhů extrémních sportů - porovná rozdílné dopravní prostředky - aktivně používá bohatou slovní zásobu v dané oblasti - dokáže pohovořit o svém oblíbeném filmu - vyjmenuje a srovná typy sdělovacích prostředků - zná rozdíly v typech novin v ČR a Británii - vyjádří svůj názor na reklamy kolem nás 	<p>Tématické okruhy</p> <p>Kultura a umění (tanec, hudba, muzea, výstavy)</p> <p>Bydlení, architektura</p> <p>Počasí, roční období</p> <p>Extremní sporty</p> <p>Cestování (výhody a nevýhody dopravních prostředků)</p> <p>Můj oblíbený film</p> <p>Sdělovací prostředky</p> <p>Reklama v současném světě</p>	<p>MUV - Lidské vztahy</p> <p>ENV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV - Soutěživost</p> <p>MED - Filmové umění, Fungování a vliv medií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>VYV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - malířství - muzea - architektura <p>HUV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncerty - hudební žánry <p>TEV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adrenalinové sporty <p>GEO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy dopravních prostředků <p>CJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - film - noviny a časopisy <p>ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - média <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentace - diskuze

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák se seznamuje s angl. mluvícími zeměmi, jejich kulturou a samostatně vyhledává informace z různých zdrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnává a hodnotí kulturu cestování v našich zemích - poznává zajímavá místa VB a Londýn - samostatně přečte knihu ve 	<p>Realie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglicky mluvící země (Kanada) - cestování ve VB - nad mapou Anglie, Londýn <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky z klasiků britské literatury - vlastní četba amerických a 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané</p> <p>ENV – Lidské aktivity a problematika životního prostředí</p> <p>MUV – Kulturní diference</p> <p>MED – Interpretace mediálního sdělení</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - GEO - literatura <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací na internetu - filmové ukázky

zjednodušené verzi a napíše o ní esej – v učebnici se seznámí s díly britské a americké literatury	britských autorů v originále (upravená verze)		– práce s mapou – samostatná práce s textem a diskuse o ukázkách
--	--	--	--

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák se zdokonaluje ve výslovnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje znalosti o pohyblivém přízvuku v praxi) - seznámí se s intonací tázacích dovětek. - uplatňuje znalosti o změnách pravopisu při stupňování přídavných jmen a tvorbě minulého času - se seznámí se záměnami -y = -i před příponami - vyjádří svůj postoj, názor, souhlas či nesouhlas jednodušší písemnou formou - napíše příběh vycházející ze zadané první věty - rozlišuje styl formálního a neformálního dopisu nebo emailu 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neformální dopis/email - Esej - vyjádření souhlasu/nesouhlasu - Příběh - úvodní věta - Vyjádření postoje, názoru - Formální dopis/email - Diktát <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Změny pravopisu při stupňování přídavných jmen - tvoření minulého času - Záměny -y v -i před příponami - „Němé“ -e <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výslovnost trojhlásek - Pohyb přízvuku - Intonace tázacích dovětek 	<p>OSV - Sociální komunikace, Sebepoznání a sebekontrola, Kreativita</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CJL, ZSV <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatná práce - diskuse - diktát

3.2.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia - úroveň B2

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák vytváří sdělení, které je systematicky rozvinuté a dostatečně podrobné</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví výpověď s jasným sledem myšlenek - vhodně používá opisné prostředky, aby případně zakryl mezery v gramatice - užívá běžné fráze a obraty účelně a automaticky - produkuje i syntakticky složitější celky - dovede používat přímou řeč a reprodukovat sdělení pomocí řeči nepřímé 	<p>Mluvnice</p> <p>- slovesa: modální (vyjadřující spekulaci, povinnost, povolení, zákaz), modální slovesa pro minulost, slovesa vyžadující infinitiv, slovesa vyžadující použití gerundia, neurčité slovesné tvary (přechodníky, absolutní nominativ s participiem), slovesné časy: přítomný čas (prostý, průběhový), předpřítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), předminulý čas (prostý, průběhový), otázka: tázací dovětky</p> <p>- vedlejší věty: podmínkové (první, druhá, třetí podmínka), přací, vztažné</p> <p>- přímá a nepřímá řeč: nepřímá řeč - věty oznamovací, tázací, rozkazovací, časová souslednost</p>		

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák popíše vzhled osoby i její vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynně hovoří o své škole - zná různé profese, zvládl by pracovní pohovor v angličtině - rozpozná kulturní rozdíly - pojmenuje různé druhy módních doplňků 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzický vzhled a povaha - Škola, učení, třída, vyučovací hodina - Povolání, kariéra, profese - Kulturní rozdíly - Módní doplňky 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž</p> <p>EGS - Život v Evropě</p> <p>MUV - Sociokulturní rozdíly, Interkulturalita, Různá kulturní prostředí</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování a prožívání - práce, pracovní právo <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - projekt - prezentace - diskuze - práce s časopisy - kvíz - hra - práce s PC/internetem - interview - role-play - definice - brainstorming - diktát - drill - talk-show - soutěž

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák umí vypracovat životopis a žádost o zaměstnání</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplnit dotazník, formulář - komunikovat a posoudit názor 	<p>Komunikační situace</p> <p>Popis lidí a jejich charakteristika Vyjádření morálního stanoviska Upřednostnění něčeho nebo někoho Vyjádření názoru a udání důvodu Pohovor při žádosti o zaměstnání</p>	<p>OSV – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - GEO - ZSV

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák popíše vzhled, vlastnosti a koníčky zvolené osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně používá bohatou slovní zásobu v dané oblasti - popíše svou školu a třídu - dovede vyjádřit svou představu ideální školy - vyjmenuje a srovná různé druhy profesí - umí pohovořit o svém budoucím povolání - porovná zvyklosti a kulturu v ČR a anglicky mluvících zemích - podá základní informace o starobylých civilizacích - popíše vybrané místo a jeho okolí - napíše svůj životopis - informuje o svém oblíbeném autorovi a jeho díle - dovede pohovořit o současné módě a vztahu k ní 	<p>Tématické okruhy</p> <p>Charakteristika osoby (vlastnosti, vzhled, koníčky)</p> <p>Naše škola</p> <p>Volba povolání, typy profesí, nezaměstnanost</p> <p>Kulturní odlišnosti</p> <p>Historie lidstva</p> <p>Vlastní životopis</p> <p>Můj oblíbený autor</p> <p>Současná móda, doplňky</p>	<p>OSV - Komunikace a mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace, Sebepoznání, sebepojetí, Komunikace</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>MUV - Kulturní diference</p> <p>ENV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>ZSV: práce, pracovní právo</p> <p>DEJ: starověké civilizace</p> <p>CJL: charakteristika, životopis</p> <p>VYV: móda, design</p> <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentace - projekt - interview - role - play

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák rozšiřuje své poznatky o vlastní zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává životní styly v různých zemích - seznamuje se s dalšími angl. mluvícími zeměmi - poznává významná období a osobnosti britských dějin - porovnává systém školství ve VB, USA a u nás - samostatně čte vybrané tituly z brit. a am. literatury 	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglicky mluvící země a jejich kultura (Austrálie) - národní identita Čechů a Britů - nad mapou České republiky - vybrané kapitoly z historie VB - systém vzdělávání v naší zemi a ve VB a USA <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba ukázek z klasiků americké a britské literatury 	<p>MUV – Kulturní diference</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané - historie</p> <p>MED – Kritické čtení</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - literatura - DEJ - GEO <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - audio- a videoprogramy - samostatná četba a tvorba esejí - diskuse nad knihou

– napíše o nich eseje a přednese referáty	– vlastní četba 4 titulů z britské literatury (2 z nabídky, 2 podle vlastní volby)		
---	--	--	--

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák ovládá formální a neformální styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá je i v nových útvarech (recenze, zpráva, žádost a odpověď na ni a další); - aplikuje pohyblivý přízvuk - seznámí se s problematikou hlavního a vedlejšího přízvuku a asimilace; - zaměří na složitější jevy nepravidelného plurálu a homofona 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formální dopis/email - oprava informace, reakce na událost - Žádost, odpověď na žádost - Článek do časopisu - Zpráva - Recenze - Diktát <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Homofona - Nepravidelný plurál podstatných jmen <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přízvuk hlavní a vedlejší - Pohyb přízvuku - Asimilace slovní, mezislovní 	<p>OSV - Sociální komunikace</p> <p>MED - Média a jejich funkce</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CJL, ZSV <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatná práce - skupinová práce - diktát - poslech

3.2.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia - úroveň B2

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák dokáže sestavit nepřerušovaný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - při hledání vhodného výrazu umí využít patřičných „vycpávek“ - je schopen vyjadřovat se rozmanitými jazykovými prostředky s cílem vyhnout se častému opakování - prokazuje rychlou orientaci v použití patřičných gramatických prostředků - dokáže rozlišit činný a trpný rod a 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - zájmena: osobní, přivlastňovací, zvrtná, zdůrazňovací, reciproční, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá + determinátory, kvantifikátory - slovesa: trpný rod (příčestí trpné v prostých formách, v průběhových formách, s předložkovou vazbou, vazba <i>have/get sth done</i>), modální (s přítomným infinitivem, s minulým 		

používat i jiné vazby trpného charakteru
- je schopen používat širokou škálu
gramatických časů a jiných vazeb

infinitivem, opisné tvary), neurčité
slovesné tvary (slovesa vyžadující
infinitiv, slovesa vyžadující použití
gerundia, slovesa vyžadující použití
gerundia po předložce, slovesa
vyžadující použití gerundia nebo
infinitivu podle významu), vazby *used*
to, *get used to*, *be used to*, slovesa
smyslového vnímání, neurčité slovesné
tvary: přičestí přítomné a minulé,
přechodníky, gerundium, infinitiv
přítomný a perfektní, slovesa
vyjadřující infinitiv s „to“ a bez „to“,
vazby podmětu a předmětu
s infinitivem, podstatné jméno
slovesné, slovesné časy: vyjádření
budoucnosti (prostý, průběhový,
předbudoucí, prostý a průběhový,
vyjadřování budoucnosti pomocí *going*
to, příromného prostého, přítomného
průběhového
- **vedlejší věty**: podmínkové (reálná,
nereálná), časová souslednost
- **řeč přímá a nepřímá**

<ul style="list-style-type: none"> - hovoří o různých kulturních akcích - definuje svůj vztah k vědě a vědeckým vynálezům - vyjmenuje části lidského těla - popíše druhy ubytování, své zážitky z cestování - ví, jak chránit životní prostředí - mluví o globálních problémech a konfliktech v současném světě - hovoří o sociálních problémech, rasismu 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kultura - Věda, vynálezy, objevy - Části těla, nemoci - Cestování, druhy ubytování - Životní prostředí - Globální problémy, konflikty - Sociální problémy 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Organizační dovednosti, Sociální komunikace, Spolupráce</p> <p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Život v Evropě</p> <p>MUV - Sociokulturní rozdíly, Interkulturalita, Multilingvní situace</p> <p>ENV - Člověk a životní prostředí</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální problémy a deviace - globalizace a globální problémy - kultura, sociální a přírodní prostředí <p>HUV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba - koncerty - kulturní rozdíly <p>CJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - literatura - divadlo - filmové umění <p>FYZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika a vynálezy <p>BIO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - části těla - nemoci - životní prostředí - příroda <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - projekt - prezentace - diskuze - práce s časopisy - kvíz - hra - práce s PC/internetem - interview - role-play - definice - brainstorming - diktát - drill - talk-show <p>soutěž</p>
--	--	---	--

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák souvisle hovoří na známé téma a reaguje na dotazy k danému tématu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje vlastní názory a myšlenky 	<p>Komunikační situace</p> <p>Kulturní zážitky</p> <p>Budoucí kariéra</p> <p>Popis životního stylu</p> <p>Cestování – výhody, nevýhody</p> <p>Životní prostředí a jeho ochrana</p> <p>Problémy současného světa</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p>	<p>MUV – Kulturní diference</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy</p> <p>ENV – Vztah člověka k prostředí</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CJL - GEO - BIO - ZSV

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák používá bohatou slovní zásobu k popisu uměleckého díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše recenzi na zvolený film - popíše důležité objevy a vynálezy - vyjádří svou představu o budoucnosti - pohovoří o úloze vědy a techniky v životě člověka - popíše stavbu lidského těla - zná příznaky nemocí - podá informace o úloze vědy v lékařství - hovoří o svém vztahu k cestování - sdělí své zážitky z cest - popíše a srovná druhy ubytování - orientuje se v problematice životního prostředí- - vyjmenuje možná řešení k jeho ochraně - vysvětlí problémy současného světa a navrhne možná řešení - vyjádří svůj postoj k dané problematice 	<p>Tématické okruhy</p> <p>Kultura v životě člověka (literatura, hudba, film, obrazy)</p> <p>Člověk a pokrok (vynálezy, objevy, pohled do budoucnosti)</p> <p>Péče o zdraví (lidské tělo, nemoci, zdravý životní styl)</p> <p>Cestování (zážitky, druhy ubytování, význam a cíle ubytování, příprava cesty)</p> <p>Životní prostředí a jeho ochrana</p> <p>Problémy současného světa (kriminalita, vandalismus, drogy)</p> <p>Vztahy mezi lidmi (rasismus, vztah k menšinám, cizincům...)</p>	<p>MUV - Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ</p> <p>MED - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>ENV - Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života, Člověk a zdraví</p> <p>OSV - Člověk a jeho svět, Poznávání lidí</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>PŘESAHY:</p> <p>VYV: malířství</p> <p>HUV:hudební žánry</p> <p>CJL: filmové umění</p> <p>FYZ: užitečné vynálezy</p> <p>ITK: virtuální realita</p> <p>BIO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo a nemoci - genetické inženýrství - klonování - člověk a příroda <p>TEV: doping</p> <p>GEO: cestování</p> <p>ZSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a společnost - sociální problémy a deviace - etika, morálka a mravnost <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentace - diskuze - řešení problémů

<ul style="list-style-type: none"> – rozšiřuje své poznatky o vlastní zemi – hlavním městě – se seznamuje se zajímavými místy na mapě USA – poznává významné etapy a osobnosti z historie USA – porovnává svou znalost britské angličtiny s jinými variantami – samostatně čte vybrané tituly angl. psané literatury – zpracovává o přečtených dílech eseje a referáty 	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Praha – význam anglického jazyka ve světě, jeho varianty – nad mapou USA – kapitoly z historie USA <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – četba ukázek z americké a britské literatury – vlastní četba 4 titulů (2 z nabídky, 2 vlastní) 	<p>EGS – Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá – historie</p> <p>MED – Stavba a tvorba mediálního sdělení</p>	<p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> – DEJ – GEO – literatura – lingvistika <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> – audioprogramy – filmové ukázky – samostatná četba, tvorba esejí, diskuse nad knihou
<p>Očekávané výstupy:</p> <p>Žák ovládá a aplikuje všechna základní pravidla výslovnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s přízvukem a rytmem věty - učí se pravopis méně známých a frekventovaných slov a pravopis zeměpisných názvů - napíše strukturovaný životopis a žádost o místo ve správném stylu a s použitím vhodné slovní zásoby - písemně vyjádří své názory na danou problematiku na vyšší úrovni s použitím rozsáhlejší slovní zásoby 	<p>Učivo:</p> <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Životopis - Žádost o místo - Zpráva (výzkum, dotazník) - Esej (vyjádření názoru) - Článek do časopisu - Diktát <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravopis méně frekventovaných slov - Geografické názvy <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Větný přízvuk - Rytmizace věty 	<p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – Sebepoznání, Sebehodnocení a sebekontrola, Spolupráce</p>	<p>Poznámky:</p> <p>PŘESAHY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CJL, GEO <p>METODY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatná práce - práce ve dvojicích - diskuse - diktát

Učební osnovy předmětu Francouzský jazyk (FRJ)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

1.2 Vzdělávací obor: cizí jazyk

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět má následující hodinovou dotaci:

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
4 hodiny/týden	4 hodiny/týden	4 hodiny/týden	3 hodiny/týden

Výuka probíhá většinou ve třídách, v rámci možností v jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou a didaktickými pomůckami. Některé vyučovací hodiny jsou vedeny v multimediální učebně. Skupiny jsou tvořeny 10 – 18 žáky. Veškeré činnosti směřují ke komunikativnímu využití cizího jazyka – orientace v cizojazyčném prostředí, porozumění rodilému mluvčímu, filmům a rozhlasovému vysílání tak, aby postihl základní problém a sled událostí.

Výuka výrazně rozšiřuje slovní zásobu a komunikativní dovednosti získané v předmětu jazyk francouzský na základní škole, nižším stupni osmiletého gymnázia nebo v rámci soukromých kurzů tohoto jazyka. Veškerá výuka směřuje ke zvládnutí jazyka na úrovni B2 Evropského referenčního rámce.

Žáci, kteří pokračují ve studiu francouzštiny a mají úroveň minimálně A1, se seznámí s francouzskou kulturou a reáliemi této země a jsou vedeni k toleranci odlišných zvyků a stereotypů chování. Styk s francouzskou společností je zajištěn v rámci běžné výuky ve škole – kromě jiného zajištěním rodilého mluvčího, ale také v průběhu školních zájezdů (pobytových či výměnných), prací s tiskem a přiměřeným věku a úrovni jazyka a využitím moderních informačních technologií, obzvláště Internetu. V rámci používaných materiálů se využívá projektová výuka. V jejím rámci se žáci učí samostatně ve skupině řešit problémy, vyhledávat a systematizovat informace

Své dovednosti si žáci mohou ověřit v rámci školního kola konverzační soutěže ve francouzštině v odpovídající kategorii, v menších dramatických představeních ve francouzštině a především v rámci nepravidelných výměnných projektů.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu.

Kompetence k učení:

- žáci jsou vedeni k samostatnosti v přípravě na výuku, zpracovávání materiálů a organizaci práce nejen jednotlivců, ale také celé skupiny, zejména v rámci projektové výuky
- žáci sami hodnotí nabyté dovednosti a posuzují kvalitu své práce

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení, k výběru vhodných metod při zpracování dokumentů a k tvořivému zpracování zadaných úkolů

Kompetence komunikativní:

- žáci jsou vedeni k využití veškerých jazykových dovedností při komunikaci s ostatními účastníky komunikace nejen v oblasti verbální, ale také v písemném projevu
- žáci rozeznávají komunikační situace a přizpůsobují jim svůj projev
- žáci jsou připravováni na vedení diskuse se schopností citlivě reagovat na ostatní účastníky

Kompetence sociální a personální:

- žáci posuzují své schopnosti, možnosti seberealizace v cizojazyčném prostředí
- v rámci projektové výuky žáci uplatňují své dovednosti, oceňují dovednosti ostatních, spolupracují s ostatními žáky na stanovení a dosažení cílů

Kompetence občanská:

- žáci se informují pomocí nových informačních technologií a periodického tisku o společnosti ve frankofonních zemích a chápou různorodost jejich kulturního zázemí a jejich odlišnost od českého
- zajímají se v souvislosti s probíranými tématy o veřejný život a ochranu přírody
- vyjadřují své postoje a jsou vedeni k vzájemnému respektování svých postojů

Kompetence k podnikavosti:

- při realizaci výukových projektu vedeme žáky dosažení cíle, který si stanoví sami nebo je jim stanoven učitelem
- učíme žáky kriticky hodnotit jednotlivé etapy, korigovat vlastní činnost a motivujeme je k co nejlepšímu výkonu v rámci dané skupiny

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti: Žák běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí jednoduché a zřetelné promluvě - rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - vyhledá známé výrazy a fráze - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopise</p> <p>Produktivní řečové dovednosti: Žák vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - reprodukuje jednoduchý text</p>	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minulé časy passé composé a imparfait • budoucí časy futur proche a futur simple • vyjádření množství • užití zájmen v pozici přímého a nepřímého předmětu – základní použití • komparativ a superlativ • věty vztažné <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy intonace • přízvuk • základní fonetické jevy <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nákupy • stravování • svátky • lidské tělo a zdraví • cestování <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádření pocitu spokojenosti a strachu • vyjádření příčiny a účelu • vyjádření pochybnosti a jistoty <p>Slohové útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krátký osobní dopis 	<p>OSV - Sociální komunikace (debata), Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (kvíz) EGS - Žijeme v Evropě (poslech rozhovoru, diskuze) MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů (debata), Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (diskuze)</p>	<p>Přesah: GEO, BIO</p>

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti: Žák běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí zřetelné promluvě - odvodí význam méně známých slov z kontextu - abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo - v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje</p> <p>Produktivní řečové dovednosti: - účastní se rozhovoru na známé téma - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - napíše vlastní životopis - napíše krátké vyprávění - vytvoří jednoduchý popis - vyprávění – reprodukce</p>	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiňovací způsob přítomný • konjunktiv přítomný – základní tvary a použití • trpný rod • zájmena jako přímý a nepřímý předmět • neurčitá zájmena • otázka – shrnutí • tvoření ženského rodu <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • složitější fonetické jevy <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • setkávání přátel • zdraví a udržování formy • charakter člověka • příroda <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádření přání, vůle, slibu • představení své osoby a ostatních • srovnání <p>Slohové útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • životopis 	<p>OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne (diskuze), Spolupráce a soutěž (projektová práce, hra) ENV - Člověk a životní prostředí (rozbor textu, videonahrávky) MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů (poslechové cvičení), Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (rozbor textu, diskuze)</p>	<p>Přesah: ZSV, BIO, TEV</p>

3. 3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti: Žák běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí zřetelné promluvě - odvodí význam méně známých slov z kontextu - abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo</p> <p>Produktivní řečové dovednosti: Žák aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - reprodukuje jednoduchý text - účastní se rozhovoru na známé téma - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p>	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> tázací, ukazovací a vztažná zájmena konjunktiv přítomný – rozšíření použití příčestí přítomné a gerundiv předminulý čas nepřímá řeč <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> zdokonalování intonace a obtížných fonetických jevů <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> trávení volného času práce a peníze mezilidské vztahy <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření pocitů popis jednotlivých etap pracovní činnosti vyjádření příčiny a následku vyjádření rady a rozkazu <p>Slohové útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> osobní dopis krátký oficiální dopis 	<p>OSV - Sociální komunikace, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (projektová práce), Morálka všedního dne (situační rozhovory) EGS - Humanitární pomoc (rozbor textu s diskuzí) MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (dopis)</p>	<p>Přesah: EKO, ZSV, TEV</p>

- vyžádá si jednoduchou informaci - zapojí se do konverzace - napíše osobní dopis - napíše krátký oficiální dopis			
--	--	--	--

3. 4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti: Žák rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopí hlavní smysl autentické konverzace zřetelně vyslovované - pochopí hlavní smysl textu v učebnici - pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků - čte plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - postihne strukturu jednoduchého textu <p>Produktivní řečové dovednosti: Žák stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma)</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - v případě potřeby si vyžádá potřebnou 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zápor- shrnutí • předložky a příslovce – shrnutí • budoucí časy, vč. futur antérieur • passé simple • konjunktiv minulý <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdokonalení výslovnosti s důrazem na správnou intonaci <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • škola a studium • věda a výzkum • město a venkov • média • problémy současného světa • Frankofonie • Život v EU <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • argumentace • vyjádření preferencí • vyjádření podmínky • vyjednávání • omluva • komentování faktů 	<p>OSV - Sociální komunikace (situační rozhovor), Seberegulace (příprava do výuky), Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (projektová práce)</p> <p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě (rozbor textu, videonahrávky, diskuze)</p> <p>MUV - Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (rozbor textu, karikatury, debata)</p> <p>ENV - Člověk a životní prostředí (rozbor textu, obrazového materiálu)</p> <p>MED - Média a mediální produkce, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií (rozbor tiskovin, programů médií, práce na internetu)</p>	<p>Přesah: ZSV, GEO</p>

<p>informaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - užívá složitější spojovací výrazy - logicky strukturuje text - osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem			
--	--	--	--

Učební osnovy předmětu Francouzský jazyk (FRJ)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 **Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace

1.2 **Vzdělávací obor:** Další cizí jazyk – Francouzský jazyk

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět má následující hodinovou dotaci:

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
4 hodiny/týden	4 hodiny/týden	4 hodiny/týden	3 hodiny/týden

Výuka probíhá většinou ve třídách, v rámci možností v jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou a didaktickými pomůckami. Některé vyučovací hodiny jsou vedeny v multimediální učebně. Skupiny jsou tvořeny 10 – 18 žáky. Veškeré činnosti směřují ke komunikativnímu využití cizího jazyka – orientace v cizojazyčném prostředí, porozumění rodilému mluvčímu, filmům a rozhlasovému vysílání tak, aby postihl základní problém a sled událostí.

Výuka výrazně rozšiřuje slovní zásobu a komunikativní dovednosti získané v předmětu jazyk francouzský na základní škole, nižším stupni osmiletého gymnázia nebo v rámci soukromých kurzů tohoto jazyka. Veškerá výuka směřuje ke zvládnutí jazyka na úrovni B2 Evropského referenčního rámce.

Žáci, kteří pokračují ve studiu francouzštiny a mají úroveň minimálně A1, se seznámí s francouzskou kulturou a reáliemi této země a jsou vedeni k toleranci odlišných zvyků a stereotypů chování. Styk s francouzskou společností je zajištěn v rámci běžné výuky ve škole – kromě jiného zajištěním rodilého mluvčího, ale také v průběhu školních zájezdů (pobytových či výměnných), prací s tiskem a přiměřeným věku a úrovni jazyka a využitím moderních informačních technologií, obzvláště Internetu. V rámci používaných materiálů se využívá projektová výuka. V jejím rámci se žáci učí samostatně ve skupině řešit problémy, vyhledávat a systematizovat informace

Své dovednosti si žáci mohou ověřit v rámci školního kola konverzační soutěže ve francouzštině v odpovídající kategorii, v menších dramatických představeních ve francouzštině a především v rámci nepravidelných výměnných projektů.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu.

Kompetence k učení:

- žáci jsou vedeni k samostatnosti v přípravě na výuku, zpracovávání materiálů a organizaci práce nejen jednotlivců, ale také celé skupiny, zejména v rámci projektové výuky
- žáci sami hodnotí nabyté dovednosti a posuzují kvalitu své práce

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení, k výběru vhodných metod při zpracování dokumentů a k tvořivému zpracování zadaných úkolů

Kompetence komunikativní:

- žáci jsou vedeni k využití veškerých jazykových dovedností při komunikaci s ostatními účastníky komunikace nejen v oblasti verbální, ale také v písemném projevu
- žáci rozeznávají komunikační situace a přizpůsobují jim svůj projev
- žáci jsou připravováni na vedení diskuse se schopností citlivě reagovat na ostatní účastníky

Kompetence sociální a personální:

- žáci posuzují své schopnosti, možnosti seberealizace v cizojazyčném prostředí
- v rámci projektové výuky žáci uplatňují své dovednosti, oceňují dovednosti ostatních, spolupracují s ostatními žáky na stanovení a dosažení cílů

Kompetence občanská:

- žáci se informují pomocí nových informačních technologií a periodického tisku o společnosti ve frankofonních zemích a chápou různorodost jejich kulturního zázemí a jejich odlišnost od českého
- zajímají se v souvislosti s probíranými tématy o veřejný život a ochranu přírody
- vyjadřují své postoje a jsou vedeni k vzájemnému respektování svých postojů

Kompetence k podnikavosti:

- při realizaci výukových projektu vedeme žáky dosažení cíle, který si stanoví sami nebo je jim stanoven učitelem
- učíme žáky kriticky hodnotit jednotlivé etapy, korigovat vlastní činnost a motivujeme je k co nejlepšímu výkonu v rámci dané skupiny

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti: Žák běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí jednoduché a zřetelné promluvě - rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky - čte foneticky správně jednoduchý text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - vyhledá známé výrazy a fráze</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Žák vede dialog o sobě a svém okolí, jednoduše vyjádří svůj souhlas a omluvu - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - reprodukuje velmi jednoduchý a krátký text</p>	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • člen určitý, neurčitý • časování pravidelných a vybraných nepravidel.sloves v přít.čase a passé composé • tvoření otázek • přivlastňovací, ukazovací zájmena • zvrtná slovesa • jednoduché příslovce času <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy intonace • přízvuk • základní fonetické jevy <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • představení se • záliby • kalendář, roční období • orientace ve městě - předložky • denní program <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravení • omluva • vyžádání jednoduché informace <p>Slohové útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý.vzkaz, pohlednice 	<p>OSV - Sociální komunikace (situační rozhovory, psaní pohlednice), Seberegulace (příprava do výuky, práce ve třídě), Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (projektová práce) EGS - Žijeme v Evropě (kvíz)</p>	<p>Přesah: GEO</p>

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti: Žák běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí zřetelné promluvě - odvodí význam méně známých slov z kontextu - abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo - v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje</p> <p>Produktivní řečové dovednosti: Žák adekvátně reaguje v komunikačních situacích - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - napíše krátké pozvání a odpověď - napíše krátký dopis, e-mail - vytvoří jednoduchý popis</p>	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> dělivý člen, výrazy množství imparfait zájmena jako přímý a nepřímý předmět rozkazovací způsob záporná zájmena futur proche <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> složitější fonetické jevy <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> nákupy stravování svátky popis předmětů, osob <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření příčiny a účelu představení své osoby a ostatních vyjádření pochybnosti a jistoty <p>Slohové útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozvání a odpověď na pozvání 	<p>OSV - Sociální komunikace(situační rozhovory, psaní vzkazu), Morálka všedního dne (diskuze), Spolupráce a soutěž (projektová práce) MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (diskuze, popis obrazového materiálu, rozbor videonahrávky)</p>	<p>Přesah: ZSV, BIO, TEV</p>

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti: Žák běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí zřetelné promluvě - odvodí význam méně známých slov z kontextu - abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo</p> <p>Produktivní řečové dovednosti: Žák aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - reprodukuje jednoduchý text - účastní se rozhovoru na známé téma</p>	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> futur simple komparativ a superlativ vztažné věty zájmena en, y nepřímá řeč <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> zdokonalování intonace a obtížných fonetických jevů <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> média cestování, popis krajiny počasí lidské tělo <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření pocitů vyjádření osobního názoru vyjádření pocitu spokojenosti a strachu vyjádření rady a rozkazu <p>Slohové útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> osobní dopis 	<p>OSV - Sociální komunikace (situační rozhovor, psaní dopisu), Seberegulace (příprava do výuky), Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (projektová práce), Morálka všedního dne (diskuze) ENV- Klima, Vybrané přír. rezervace (rozbor obrazového materiálu, dopis) MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů (diskuze, kvíz), Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (diskuze) MED - Média a mediální produkce, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií (používání cizojazyčného tisku a materiálu na internetu)</p>	<p>Přesah: EKO, ZSV, TEV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích - vyžádá si jednoduchou informaci - zapojí se do konverzace - napíše osobní dopis 			
--	--	--	--

3.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti: Žák rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopí hlavní smysl autentické konverzace zřetelně vyslované - pochopí hlavní smysl textu v učebnici - pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků - čte plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně vyjádří svůj názor (známé téma) - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci - zapojí se do jednoduché konverzace; 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiňovací způsob • trpný rod • konjunktiv • tvoření otázek-shrnutí <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdokonalení výslovnosti s důrazem na správnou intonaci <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • škola a studium • práce • město a venkov • životní prostředí, příroda • problémy současného světa • Frankofonie <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žádost o radu • vyjádření přání • vyjádření podmínky • vyjádření žádosti • omluva 	<p>OSV - Sociální komunikace (situační rozhovory), Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (příprava do výuky)</p> <p>MUV - Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (psaní životopisu, dopis, diskuze)</p> <p>ENV - Člověk a životní prostředí (situační rozhovor, diskuze, rozbor textu a obrazového materiálu)</p>	<p>Přesah: ZSV, GEO</p>

udržuje ji - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - užívá složitější spojovací výrazy - napíše krátký oficiální dopis a životopis			
--	--	--	--

Učební osnovy předmětu Německý jazyk (NEJ)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

1.2 Vzdělávací obor: Další cizí jazyk – Německý jazyk

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru RVP G Další cizí jazyk a směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného referenčního rámce pro jazyky. Obsahovou náplní předmětu je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních, interaktivních a mediačních pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků a jejich zájmům. Žáci jsou seznamováni též s reáliemi německy mluvících zemí a jsou vedeni k respektování odlišnosti jejich kultur, zvyků a obyčejů.

Německý jazyk má časovou dotaci 4 hodiny týdně v 1. - 3. ročníku a 3 hodiny týdně ve 4. ročníku. Z těchto celkově 15 hodin jsou 3 disponibilní. Výuka je vždy dělená do skupin. Pro žáky mírně pokročilé (vstupní úroveň A1) platí stejné učební osnovy jako pro žáky vyšších ročníků osmiletého gymnázia (kvinta – oktáva), další osnovy jsou pro začátečníky. Podle možností se vyučuje v odborné učebně vybavené audiovizuálními pomůckami (televizor, videorekordér, DVD, zpětný projektor, sluchátka) a také v učebnách s počítači. Ve 3. a 4. ročníku (resp. septimě a oktávě) si mohou žáci vybrat z nabídky volitelných předmětů, kde si upevní a rozvinou znalosti ze základních hodin. Dále jsou v nepovinném předmětu Zertifikat Deutsch připravováni k této mezinárodně uznávané zkoušce, kterou pak skládají v naší jazykové škole.

Kompetence jsou dále rozvíjeny i v rámci zahraničních zájezdů a exkurzí, jazykových soutěží a příležitostných akcí pořádaných předmětovou komisí německého jazyka.

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální rozvoj, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu :

Kompetence k učení

– Při řešení úkolů z učebnice nebo pracovního sešitu necháváme žákům prostor pro vlastní postup práce, k hledání správné formulace, k diskusi. Tím jim pomáháme nalézt nejhodnější postup osvojení si nové látky.

- V hodinách žáky vedeme k výběru a třídění informací, zadáváme jim úkoly z cizojazyčného tisku a z naučné literatury, žáci texty analyzují a zpracovávají do podoby referátů a prezentací před spolužáky.
- Vedeme žáky k tomu, aby přemýšleli, proč a jak se učí cizí jazyk. Pomáháme jim stanovovat si cíle a získávat dovednosti, které jsou pro ně důležité.
- Motivujeme je k vlastnímu sebehodnocení za použití Evropského jazykového portfolia.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k využití dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.
- Učíme žáky při řešení jazykových problémů pracovat s překladovými slovníky a vyhledávat informace na internetu.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti nácvikem výslovnosti, písemné i ústní reprodukce přiměřeně obtížného textu a schopnosti poskytnout požadované informace.
- V diskusi vedeme žáky k vyjadřování vlastních názorů, k jasné a výstižné argumentaci, ale i k respektování názorů jiných.
- Učíme žáky naslouchat partnerovi a vhodně reagovat na podnět v dialogu.
- Umožňujeme žákům pracovat s videonahrávkami a poslechovými texty.

Kompetence sociální a personální

- Využíváme skupinové práce k tvorbě kooperativních návyků a vedeme žáky k vyhodnocení jejich vlastního přínosu pro skupinu a k odpovědnosti za vykonanou práci.
- Používáme projektovou výuku a výsledné práce prezentujeme.
- Motivujeme žáky ke vzájemné pomoci při zvládnutí učiva.

Kompetence občanská

- Vedeme žáky k poznání a respektování vlastních kořenů v rodinné tradici, historii města a regionu a utváření kladného vztahu ke kulturnímu dědictví předků.
- Zařazujeme do výuky informace o reáliích německy mluvících zemí a organizujeme poznávací zájezdy a exkurze.
- Vedeme žáky k toleranci a respektování jiných národů, jejich zvyků a obyčejů.

Kompetence k podnikavosti

- Připravujeme žáky praktickým nácvikem na pracovní pohovor v německém jazyce a učíme je analyzovat nabídky pracovních míst v tisku.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1.1 První ročník čtyřletého gymnázia (pokročilí a mírně pokročilí)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák rozvíjí základní dovednosti komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyslovuje a čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty – rozumí základním frázím a každodenním výrazům – chápe jednoduchý text a v něm vyhledá potřebnou informaci – učí se pracovat se slovníkem 	<p>Pozdravy, představení se, abeceda, čísla, povolání, původ</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oznamovací věty – Tázací věty – Rozkaz Vy/ty – Časování – singulár , přít. čas 	<p>OSV - Sociální komunikace (dialog, jednoduché převyprávění)</p>	
<p>Žák rozumí poslechovému cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší zápor „nein/nicht/kein“ – zautomatizuje použití zájmen „mein/dein-Ihr“ – nahradí podstatné jméno zájmenem v 1. pádě 	<p>Předměty v domácnosti, určování ceny</p> <ul style="list-style-type: none"> – Číslovky 0-1000 – Osobní a přivlastňovací zájmena - singulár – Zápor 	<p>OSV - Morálka všedního dne (rozhovor) EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	
<p>Žák využívá časové údaje v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v jídelním lístku – adekvátně reaguje při návštěvě restaurace či přátel – roztřídí potraviny při nákupu dle balení a ceny 	<p>Jídlo během dne, návštěva restaurace, nákup potravin, chování u stolu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Akusativ – Silná slovesa sg. – Větný rámec (möchten + Inf.) – Oznamovací věta, slovosled 	<p>OSV - Sociální komunikace (rozhovor, poslech) MED - Mediální produkty a jejich významy (tvorba letáku, jídelníček)</p>	
<p>Žák pojmenuje své činnosti a činnosti jiných lidí během dne</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozezná zákaz, povolení a nutnost – vyjmenuje dny v týdnu a uvede své aktivity během nich – orientuje se v nabídce programu akcí 	<p>Činnosti ve volném čase, obchody, všední den, volný čas, schůzka, dopis, kalendář</p> <ul style="list-style-type: none"> – Časové údaje – Modální slovesa – Slovosled – Slovesa s odlučit. předponou – Někdo/nikdo 	<p>OSV - Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž (karty s obrázky k modálním slovesům, vlastní diář na týden)</p>	
<p>Žák popíše místo svého bydliště, typ</p>	<p>Typy bydlení, pokoje a jejich zařízení,</p>	<p>OSV - Spolupráce a soutěž (hotelový</p>	

<p>bydlení a jeho zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá důležité informace v inzerátech – orientuje se v nabídce hotelových služeb 	<p>inzeráty, konflikty v domě, nabídky hotelů</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ukazovací zájmena – Neurčitá zájmena – Příslovečné určení místa 	<p>leták, inzerát)</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě (práce s mapou)</p>	
<p>Žák popíše své zdravotní potíže a jednotlivé části těla</p> <ul style="list-style-type: none"> – poskytne radu jinému člověku s potížemi – popíše příhodu v minulém čase 	<p>Části těla, zdravotní potíže, rady lékaře, nehoda</p> <ul style="list-style-type: none"> – Přivlatň. zájmena - plurál – Modální sloveso „sollen“ – Perfektum 	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (dialogy)</p> <p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MED - Mediální produkty a jejich významy (leták se zdrav. tematikou)</p>	
<p>Žák vyjmenuje své činnosti během pracovního týdne / o víkendu v minulém čase</p> <ul style="list-style-type: none"> – převypráví něčí příhodu – ujistí se o splnění svého příkazu, příp. vydá nový 	<p>Běžný den , předání informací, převyprávění příběhu, příkaz</p> <ul style="list-style-type: none"> – Perfektum (všechna slovesa) – Udání směru – Osobní zájmena - akusativ - Sollen/müssen 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (práce s diářem, dialogy, dopis)</p> <p>MED - Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	
<p>Žák se umí zeptat na umístění určité budovy ve městě</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše cestu k určitému bodu – seznámí se zběžně s nejdůležitějšími památkami v Berlíně a v základech s jeho novodobou historií 	<p>Plán města a orientace ve městě, Berlín</p> <ul style="list-style-type: none"> – Předložky kde/kam 	<p>OSV - Sociální komunikace (dialogy, práce s mapou města)</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě (videonahrávka Berlín)</p>	
<p>Žák dá do souvislosti své činnosti a zájmy s patřičnými věcmi</p> <ul style="list-style-type: none"> – nahradí podstatné jméno zájmenem ve 3. pádě – porovnává věci – napíše pozvánku na oslavu - se všemi nutnými údaji – vyhodnotí důležité údaje v informačním letáku 	<p>Dárky a nákupy, pozvánka</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dativ – Komparativ, superlativ 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž (dialog)</p> <p>MED - Mediální produkty a jejich významy (pozdávka, reklama na produkt – leták)</p>	
<p>Žák se seznámí v základech s německy mluvícími zeměmi, příp. s nářečními výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede ve správné formě datum 	<p>Jazyk a kultura německy mluvících zemí, osobnosti, zeměpisné údaje</p> <ul style="list-style-type: none"> – Genitiv 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž, Morálka všedního dne (kvíz)</p> <p>MUV - Psychosociální aspekty</p>	

	– Datum	interkulturality (mapa, video)	
--	---------	--------------------------------	--

3.1.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia (pokročilí a mírně pokročilí)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák porovnává věci a aktivně používá přídavná jména v přívlastku</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozezná významový rozdíl mezi „jaký/který“ 	<p>Popis osoby, oblečení, předsudky</p> <ul style="list-style-type: none"> – Srovnání osob (als, wie) – Deklinace adjektiv se členem urč./neurčitým 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž, Sociální komunikace (práce s obrázky, fotografiemi)</p> <p>MUV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
<p>Žák zdůvodní výhody a nevýhody určitých povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> – seznámí se se školským systémem v Německu a porovná ho se systémem v ČR – uvědomí si možnosti, příp. překážky při hledání zaměstnání či dalším studiu 	<p>Povolání, systém vzdělávání, pracovní trh, životopis</p> <ul style="list-style-type: none"> – Préteritum modálních sloves – Vedlejší věty příčinné, přípustkové a podmínkové – Datum (Dativ, akusativ) 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (životopis), Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (leták – vysněné povolání)</p> <p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě (inzeráty)</p>	
<p>Žák se orientuje v televizním programu</p> <ul style="list-style-type: none"> – seznámí se orientačně s významnými německými filmy a německými lidovými i folkovými písněmi – provede kritiku určitých netypických povolání 	<p>Zábava – rozhlas a televize, pouliční umělci</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zvratná slovesa – Tázací zájmena a příslovce (wofür, dafür) – Konjunktiv II. (hätte, würde + Inf.) 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (dialog reportér a dotázaný)</p> <p>MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů (písně)</p> <p>MED - Mediální produkty a jejich význam (vytvoření televizního programu)</p>	
<p>Žák zváží priority při výběru auta</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše poruchu na autě, příp. nehodu – simuluje rozhovor v autoopravně, příp. reklamaci – seznámí se zevrubně s výrobou automobilů – chápe výhody a nevýhody práce na směny 	<p>Vše kolem auta, práce na směny, výplatní listina</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stupňování a srovnání – Pasivum 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž (práce s letáky, dialogy)</p>	

<p>Žák provede kritiku při výběru partnera, kamaráda</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná rozdílné úlohy manželů – popíše běžný večer v rodinném kruhu – seznámí se s rozdíly ve výchově dříve a dnes – zhodnotí své dětství 	<p>Rodina, manželství, rodiče, děti a příbuzní, výchova dříve a dnes</p> <ul style="list-style-type: none"> – Infinitiv s „zu“ – Vedlejší věty s „dass“, „als/wenn“ – Präteritum 	<p>OSV - Sociální komunikace (práce s rodinnými fotografiemi)</p>	
--	--	--	--

3.1.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia (pokročilí a mírně pokročilí)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák pojmenuje a charakterizuje typy krajiny</p> <ul style="list-style-type: none"> – najde potřebné informace v předpovědi počasí – seznámí se s geografickou mapou Německa (hory, řeky, nížiny...) – uvědomí si nutnost třídění odpadu 	<p>Příroda, životní prostředí a jeho ochrana, počasí, zeměpisná mapa Německa</p> <ul style="list-style-type: none"> – Konstrukce s „es“ – Vztažná zájmena a vztažné věty 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ENV - Člověk a životní prostředí (prac.list) EGS - Žijeme v Evropě (práce s mapou, video)</p>	
<p>Žák vybere nejnutnější věci pro cestování a naplánuje dovolenou</p> <ul style="list-style-type: none"> – osvojí si formality nutné pro vycestování – popíše zajímavý nebo zvláštní prožitek z cest – seznámí se s problémy při hledání zaměstnání v zahraničí – seznámí se s míněním jiných národností o Němcích a Němců o imigrantech a vyjádří svůj vlastní názor na tento problém 	<p>Cestování, dovolená, prázdniny, práce v zahraničí, přistěhovalectví</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sloveso „lassen“ – zum + Inf. – Nepřímá otázka – Infinitiv s „um – zu“ – Vedlejší věta s „damit“ 	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž (rozhovor) MUV - Psychosociální aspekty interkulturality (list Cizinci u nás) EGS - Žijeme v Evropě (list Češi očima cizinců, video)</p>	
<p>Žák zná tisk a jednotlivé rubriky</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže z titulku odhadnout obsah textu – porovná politický systém 	<p>Denní tisk a zprávy, politika – volební systém v Německu, politické strany, dějiny Německa po II. svět. válce, polit. systém v ČR</p>	<p>EGS - Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky(video) MED - Účinky mediální produkce a vliv médií, Mediální produkty a jejich</p>	

<p>v Německu a u nás</p> <ul style="list-style-type: none"> – osvojí si názvy nejvýznamnějších politických stran – seznámí se s dějinami Německa po 2. sv. válce od rozdělení po znovusjednocení a uvědomí si důsledky rozdělení země na dvě části 	<ul style="list-style-type: none"> – Předložky „außer“, „wegen“ – Předložkové výrazy 	<p>významy (práce s denním tiskem)</p>	
<p>Žák chápe rozdílné názory na soužití mladých a starých</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše nabízené služby v domovech důchodců – hovoří o společnosti vzhledem k poměru pracujících a důchodců – vnímá změnu života člověka s odchodem do důchodu 	<p>Lidé na stáří, partnerské soužití, soužití mladých a starých pod jednou střechou, domovy důchodců</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zvratná slovesa – Akusativ-/Dativ ve slovesných vazbách 	<p>OSV - Sociální komunikace (list Moji prarodiče)</p>	
<p>Žák definuje literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede příklad vlastního rýmu – pokusí se o umělecký překlad jednoduché německé básně do češtiny – seznámí se podrobněji s ukázkou z německé literatury – uvědomí si význam knihy v dnešním mediálním světě 	<p>Časopisy, knihy, četba, próza a poezie, lyrika a epika</p> <ul style="list-style-type: none"> – všeobecné opakování gramatiky 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovor) MED - Mediální produkty a jejich významy (práce s knihou)</p>	

3.1.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia (pokročilí a mírně pokročilí)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák popíše osoby a usoudí, kde a jak žijí, co si přeje</p> <ul style="list-style-type: none"> – zpracuje statistiku na toto téma – pohovoří o „in“ koníčcích (např. extrémní sporty) – hovoří o významných událostech v životě (svatba, narození dítěte, výhra, úraz, smrt) – mluví smysluplně o textu 	<p>Životní styl, módní trendy pro využití volného času, životní mezníky</p> <ul style="list-style-type: none"> – Présens, futurum I., Perfektum, préteritum, plusquamperfektum – Vedlejší věty s „wenn/als“ – Časová posloupnost, trvání a opakování děje – Složeniny 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace (rozhovory, úvaha) EGS - Žijeme v Evropě MUV - Psychosociální aspekty interkulturality (práce s textem)</p>	

<ul style="list-style-type: none"> – vyhodnotí situaci na obrázku, fotografii... – umí poskytnout radu 			
<p>Žák definuje způsoby komunikace v dnešní době</p> <ul style="list-style-type: none"> – naplánuje a zařídí věci důležité pro oslavu – kriticky vyjádří svůj názor na reklamu a posoudí její vliv na lidi – je schopen reagovat na nepřipravené dotazy – umí někoho přemluvit 	<p>Komunikace a reklama</p> <ul style="list-style-type: none"> – Příslovce místa a předložky – Vedlejší věty s „dass“ – Infinitiv s „zu“ – Vztažné věty – Srovnání – komparativ, superlativ – Práce se slovníkem 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace (rozhovory)</p> <p>MED - Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách (práce s reklamními letáky)</p>	
<p>Žák vystihne věci, osobnosti, skutky a události, které nás ve světě reprezentují</p> <ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí význam domácích zvířat v rodině – orientuje se v inzerátech – osvojí si nejdůležitější svátky v roce a popíše zvyky dané země – umí si postěžovat a někoho pozvat 	<p>Radosti života, domácí mazlíčci, svátky a oslavy, vlastenectví</p> <ul style="list-style-type: none"> – Příčinné věty (weil, da...) – Přípustkové věty (obwohl, trotzdem...) – Podmínkové věty (wenn, falls...) – Účelové věty (damit, um-zu) – Způsobové věty měřové (so... dass) – Odvozování slov 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž, Sociální komunikace (dotazník, oblíbené svátky u nás)</p>	
<p>Žák zhodnotí význam slova „čas“ v lidském životě</p> <ul style="list-style-type: none"> – objasní pojem „mobilita“ a hovoří na toto téma – dokáže podat návrh, něco objasnit, podat informaci – přiřadí titulky k textům 	<p>Jak jde čas, svět v pohybu, mladí a jejich plány do budoucna</p> <ul style="list-style-type: none"> – Modální slovesa – Imperativ – Pasivum – Konjunktiv II. – wohl, ziemlich, bisher... 	<p>MUV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí, Základní problémy sociokulturních rozdílů (diskuse)</p>	
<p>Žák je schopen vyjmenovat a popsat nejvýznamnější události 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> – osvojí si důležité mezníky německých dějin – mluví vlastními slovy o oblíbených knihách 	<p>Ohlédnutí za 20. stoletím, dějiny Německa</p> <ul style="list-style-type: none"> – Typy vět – Slovesné tvary ve větě – Pořadí větných členů – Lückentext (text na doplnění) 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p> <p>MED - Účinky mediální produkce a vliv médií (práce s časopisy, knihou)</p>	

– doplní Lückentext			
	Modellsatz und Typs zur Prüfung „Zertifikat Deutsch“ – Cvičný text na Zertifikat Deutsch		

3.2.1 První ročník čtyřletého gymnázia (začátečníci)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák čte foneticky správně jednoduchý text a krátké dialogy v učebnici</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - rozumí jednoduchým nahrávkám - orientuje se v obsahu jednoduchého textu - vyhledává odpovědi na otázky - rozumí pokynům v němčině, dokáže na ně adekvátně reagovat - používá slovník učebnice - řeší jednoduché situace související se seznamováním a nakupováním - umí určit čas - dokáže popsat jednoduché zařízení bytu - jednoduše konverzuje na téma bydlení a běžný život v rodině 	<p>Tématické okruhy:</p> <p>První kroky První kontakty, abeceda Seznámení se, představení (věk, bydliště, povolání) Nákupy Jídlo a pití Návštěva restaurace, jídelní lístek Bydlení, pokoje a jejich zařízení, inzeráty Slavnostní příležitosti, narozeninová oslava, nákup dárků</p> <p>Základní pravidla německé fonetiky – distinktivní rysy, slovní přízvuk, intonace, specifické hlásky Člen určitý a neurčitý Osobní zájmena v 1.pádě Časování pravidelných sloves v přítomném čase Přímý a nepřímý pořádek slov Silné skloňování podstatných jmen se členem určitým a neurčitým Vynechávání členu u podst. jmen Časování sloves sein a haben Zápor nein, nicht, kein Přídavné jméno v přísudku</p>	<p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace (představování se, představování třetí osoby, rozloučení)</p> <p>MUV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ,význam užívání cizího jazyka (dialog)</p> <p>EGS – Žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě , naši sousedé v německy mluvících zemích, styl jejich života (práce s mapou)</p>	<p>Přesah do GEO (německy mluvící země)</p> <p>Přesah do DEJ (stručná historie německy mluvících zemí)</p>

	<p>Základní číslovky Předložky se 3. pádem Předložky se 4. pádem Skloňování osobních zájmen Pořadí předmětů v německé větě Skloňování tázacích zájmen wer, was Přivlastňovací zájmena Časování nepravidelných sloves v přítomném. čase Rozkazovací způsob Slabé skloňování podstatných jmen Množné číslo podstatných jmen Předložky se 3. a 4. pádem Vazba es gibt Skloňování zájmen dieser, jeder, alle Způsobová slovesa a sloveso wissen</p>		
--	---	--	--

3.2.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia (začátečníci)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - dokáže odhadnout několik neznámých výrazů z kontextu - hovoří o sobě, svém okolí, svých zájmech, o hudbě – reprodukuje text písně - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a 	<p>Tématické okruhy: Činnosti ve volném čase, cestování, hudba, divadlo, kino Týdenní plán, běžný den Dovolená a prázdniny, cestování Cestujeme po Německu Škola a povolání Rakouská němčina, Vídeň Volný čas a zábava, koníčky</p> <p>Označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách Doch v odpovědi na zápornou otázku Záporná předpona un- Slovesa s neodlučitelnými a odlučitelnými předponami</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (vedení dialogu, poskytnutí informace, prosba, vysvětlení, odmítnutí, omluva) EGS - Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky (v rámci cestování zeměmi Evropy srovnáváme život obyvatel - školství, trh práce, volnočasové aktivity) MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů, vztahy mezi kulturami, výchova k toleranci (diskuse) MED - Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy</p>	<p>Přesah do ZSV</p> <p>Přesah do GEO</p> <p>Přesah do ITK</p>

frazeologických obrátů	Zvratná slovesa Slovesa typu unterhalten, einladen Časové údaje Stupňování přídavných jmen v přísudku Stupňování příslovcí Zeměpisná jména Souřadící spojky Sloveso werden Préteritum Perfektum Podmět man a es	(práce s časopisy, televizním programem)	
------------------------	---	--	--

3.2.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia (začátečníci)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje ústně i písemně svůj názor - mluví o svých pocitech, zdravotním stavu, popíše své zdravotní potíže - vyjmenuje své záliby a umí posoudit jejich pozitiva/negativa - konverzuje na téma móda, diskutuje o oblečení pro různé příležitosti, obhájí si svůj názor 	<p>Tématické okruhy:</p> <p>Tělo a zdraví, zdravotní potíže, nehoda, u lékaře</p> <p>Cestování, různé dopravní prostředky, na návštěvě ve Švýcarsku</p> <p>Zaměstnání, žádost o místo</p> <p>Kulturní život</p> <p>Móda a vzhled, popis osoby</p> <p>Budoucí čas Slovosled ve větě vedlejší Perfektum způsobových sloves Shoda podmětu a přísudku Sloveso tun Vazby sloves, podstatných a přídavných jmen Zájmenná příslovce Vlastní jména osob Užití wie a als při překladu českého jako Préteritum a perfektum smíšených sloves</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž (diskuze, empatické naslouchání, obhajoba vlastního názoru)</p> <p>MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů ,srovnávání kultur jednotlivých německy mluvících zemí s českým kulturním prostředím (práce s mapou)</p> <p>ENV - Člověk a životní prostředí , životní prostředí a jeho vliv na zdraví člověka (diskuze)</p> <p>MED - Účinky mediální produkce a vliv médií, uživatelé (vytvoření vlastního televizního programu)</p>	<p>Přesah do BIO (anatomie)</p> <p>Přesah do GEO (německy mluvící země)</p> <p>Přesah do CHE (životní prostředí)</p>

	Souvětí Některé typy vedlejších vět-časové, příčinné, přípustkové, podmínkové Skloňování přídavných jmen v přívlastku		
--	--	--	--

3.2.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia (začátečníci)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů a při zpracování písemného projevu na méně známé téma</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen souvisle popsat své okolí - komunikuje na téma orientace ve městě - s jistotou mírou sebedůvěry dokáže diskutovat o mezilidských vztazích - jednoduše prezentuje obsah díla německy píšícího autora 	<p>Tématické okruhy: V obchodním domě, nákupní oddělení, V supermarketu Orientace ve městě Praha Různé typy bydlení, bydlení na venkově a ve městě Mezilidské vztahy, rodina, manželství, výchova dětí dříve a dnes</p> <p>Neurčitá zájmena Zájmena einer, keiner, meiner Překlad českého ještě ne/už ne Číslovky řadové Datum Směrová příslovce Infinitiv závislý na podstatném a přídavném jménu Infinitiv závislý na slovesu Předložky se 2. pádem Es jako korelát Vespolné zájmeno einander</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž (mezilidské vztahy, nácvik efektivní strategie - asertivní chování, obrana proti agresi a manipulaci)</p> <p>MUV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (dialogy)</p> <p>ENV - Člověk a životní prostředí (práce s tiskem)</p> <p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě a ve světě</p>	<p>Přesah do ZSV (sociální komunikace)</p> <p>Přesah do GEO</p> <p>Přesah do DEJ (historie Prahy)</p> <p>Přesah do CJL (literární díla německy píšících autorů)</p>

Učební osnovy předmětu Španělský jazyk (SPJ)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 **Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace

1.2 **Vzdělávací obor:** Další cizí jazyk – Španělský jazyk

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 **Obsahové, organizační a časové vymezení**

Vyučovací předmět španělský jazyk vyváženou měrou kombinuje rozvoj řečových dovedností žáků s dosahováním kvalitních znalostí a vědomostí, se schopností pracovat v týmu, přičemž je uplatňován diferencovaný, individuální přístup k žákům s VPU.

Tomu odpovídají metody práce zaměřené na samostatnou i skupinovou činnost žáků, projektové vyučování. Učivo (i jeho aplikace) v hodinách je cíleně zaměřeno k získání a upevnění schopnosti komunikovat v běžných životních situacích – ústně i písemně.

Hodinová dotace předmětu SPJ je následující: V prvním ročníku 4 hodiny týdně, ve druhém ročníku 4 hodiny týdně, ve třetím ročníku 3 hodiny týdně ve čtvrtém ročníku 4 hodiny týdně. Ve třetím a čtvrtém ročníku navazují na výuku volitelné předměty. Na závěr studia může žák složit maturitní zkoušku v části státní i profilové.

Výuka španělského jazyka probíhá ve třídách i ve specializovaných jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou a didaktickými pomůckami. Některé z hodin španělštiny jsou vedeny v multimediální učebně. Výukové skupiny jsou tvořeny 12 - 18 žáky. Veškeré výukové a didaktické směřují ke komunikativnímu využití cizího jazyka – orientace v cizojazyčném prostředí, porozumění rodilému mluvčímu a vyřízení základních potřeb v cizím jazyce. Žáci se naučí porozumět textu či krátkému mluvenému projevu, poslechu a zpěvu písní, recitaci básní a říkanek, napsat krátký neformální dopis a vzkaz, pohovořit o sobě a svých blízkých a taktéž zvládnou základní gramatická pravidla – **na úrovni B1 Evropského referenčního rámce.**

Během studia jazyka se žáci seznámí se španělskou a hispánskou kulturou a reáliemi španělsky mluvících zemí a jsou svými učiteli vedeni k toleranci odlišných kultur, zvyků a stereotypů chování. Kulturní styk se španělskou společností je zajištěn v rámci výuky ve škole, ale také v průběhu školních poznávacích zájezdů, prací se španělským tiskem přiměřeným věku a úrovni jazyka, návštěvou výstav, výměnnými pobyty na zahraničních partnerských školách.

Žáci si upevní a prohloubí získané znalosti také hravou formou, budou prezentovat své vlastní miniprojekty, na jejichž základě si podle svých individuálních potřeb zvolí slovní zásobu, naučí se řešit problémy, vyhledávat a systematizovat informace.

Žáci své dovednosti a schopnosti mohou zhodnotit v rámci školního kola konverzační soutěže ve španělském jazyce v odpovídající kategorii.

Očekávané výstupy jsou:

- Receptivní řečové dovednosti

- Produktivní řečové dovednosti
- Interaktivní řečové dovednosti

Do vzdělávacího obsahu jsou **začleněna tato průřezová témata**: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Mediální výchova

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení se španělskému jazyku.
- Podporujeme u žáků diskusi o učivu a použitých postupech.
- Učíme žáka plánovat si a organizovat probrané učivo, zajímat se o doplňující slovní zásobu a samostatně vyhledávat informace a materiály o Španělsku a Latinské Americe.
- Požadujeme po žákovi, aby operoval s obecně užívanými termíny, uváděl věci do souvislostí, propojoval do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářel komplexní pohled na společenské a kulturní jevy.
- Pobízíme a vedeme žáka ke studiu španělského jazyka a pochopení odlišností kultur.
- Umožňujeme žákům, pokud je to organizačně možné, práci v počítačové učebně.
- Učíme žáky zpracovávat a analyzovat cizojazyčné texty.
- Motivujeme žáky ke školní i domácí práci s různými informačními zdroji (internet, slovníky, encyklopedie).
- Vytváříme u žáků dovednost pracovat s gramatickými tabulkami, aplikovat pravidla na konkrétní jazykovou situaci.

Kompetence k řešení problémů

- Pomáháme žákovi najít správné pravidlo k určitému gramatickému jevu a vedeme jej k aktivnímu přístupu při práci s novou lexikální zásobou.
- Učíme žáka vyhledávat neznámá slova a výrazy ve slovníku, odhadnout význam neznámého výrazu z kontextu a celkově porozumět textu.
- Vytváříme situace, v nichž žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů postupy vhodné k výuce cizího jazyka.
- Nabízíme žákům řešení různých situací, které se objevují v praktickém životě a odpovídají jejich věku.
- Účastí na projektech a jejich prezentaci učíme žáky pracovat podle předem vymezených pravidel, samostatně vyhledat informace, které žák zpracuje sám nebo ve skupině.
- Učíme žáky kriticky zhodnotit práci svou i práci jiných.

Kompetence komunikativní

- Požadujeme na žácích, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory ve španělském jazyce, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat a zprostředkovat je ostatním. Žáky zapojujeme do diskuse, aby obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali ve španělském jazyce.
- Učíme žáky vnímat rozdíly v neverbální komunikaci v českém a španělském jazyce.
- Vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků ve španělském jazyce a přemýšlení o nich.
- Snažíme se, aby žák využíval informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Motivujeme žáky k procvičování a zdokonalování výslovnosti (pravidelné poslechy, práce s lektorem).

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme podmínky pro to, aby žák účinně spolupracoval ve skupině, podílel se společně na vytváření pravidel práce v kolektivu a na řešení problémů.
- Podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě, vedeme žáky k ohleduplnosti a toleranci při jednání s druhými lidmi.
- Používáme skupinové výuky i práce ve dvojici, aby si žáci vytvořili pozitivní představu o sobě samém a aby se naučili spolupracovat v týmu na základě ohleduplnosti a respektu k ostatním.
- Motivujeme žáky ke vzájemné pomoci při zvládnutí učiva.
- Vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě k jiným lidem, k jiným kulturám.

Kompetence občanská

- Vyžadujeme, aby žák respektoval přesvědčení lidí jiné kultury, váží si jejich hodnot.
- Podporujeme u žáků pozitivní postoj ke kulturnímu dědictví předků srovnáváním s kulturami cizích zemí.
- Vedeme žáky k poznávání hispánské kulturní tradice a zaujímání vlastního postoje k nim.
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do kulturního dění ve městě, k účasti v soutěžích, v projektech, na výstavách.

Kompetence k podnikavosti

- Učíme žáky používat bezpečně a účinně audiovizuální techniku a ostatní vybavení využívané ve výuce. Také je vedeme ke vhodnému využití informačních technologií.
- Nabízíme žákům projekt, kde mohou kombinovat své komunikativní dovednosti s dovednostmi pracovními (kreslení, počítačová grafika, fotografování).

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák rozumí krátkému zřetelně vyslovovanému proslovu se známou slovní zásobou. - Čte srozumitelně jednoduchý text. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák písemně doplní chybějící text nebo jej obmění. - Sestaví velmi krátké sdělení týkající se jeho osoby. - Vyžádá si velmi jednoduchou informaci. - Pozdraví a představí se, objedná si v baru. - Zeptá se na cestu, sám ji vysvětlí a ukáže. - Naváže telefonický kontakt. - Popisuje rodinné příslušníky a své bydlení. - Vypráví o vánočních zvycích. - Nakupuje. - Vyjádří, co ho bolí. <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák vede dialog o své osobě a své rodině, o tom, kde bydlí, jaké mají vánoční zvyky v rodině, co ho bolí, co chce koupit. 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Španělská výslovnost. - Hláskování. - Zájmena osobní. - Časování zvrtných sloves v přítomném čase. - Člen určitý, neurčitý. - Rod, číslo. - Časování pravidelných sloves -ar,-er,-ir v přítomném čase. - Časování nepravidelných sloves (se změnou kmenové samohlásky). - Tvoření záporu. - Přídavná jména (shoda). - Přivlastňovací zájmena. - Příslovce. - Předložky a, de, hasta, desde. - Stupňování přídavných jmen a příslovcí. - Předpřítomný čas. - Rozkaz, kladný a záporný. - Číslovky základní - do miliónů. - Superlativ absolutní. - Vazba ir + inf., tener que + inf. - Přímý a nepřímý předmět. - Odkazovací funkce určitého členu. <p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vykání, tykání. - Pozdravení, představení sebe a dalších osob, rozloučení. 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj (Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a dovednosti zapamatování.), Sociální rozvoj, Komunikační dovednosti</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá (Zvyky a tradice španělského národa. Poznávání hispánských zemí.)</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Určit věk, národnost, datum. - Barvy. - Určení hodiny.. - Vyjádření záliby. - Rodina. - Bydlení. - Fyzický popis osoby. - Vánoce. - Nákupy. - U lékaře.		
--	---	--	--

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák rozumí krátkému mluvenému projevu na probrané téma. - Porozumí jednoduchému textu a dokáže odhadnout několik neznámých výrazů z kontextu. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák hovoří o sobě, svém okolí, svých zájmech a svém denním rytmu. - Plánuje do blízké budoucnosti. - Popisuje přítomnost a minulost v rámci výše popsaných okruhů. - Sestaví program na víkend pro sebe a své přátele. - Vytvoří jednoduchý životopis. - Popisuje dopravní prostředky. - Vytvoří jednoduchý recept. - Vyjádří svůj názor na kulturu. <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák vede dialog o sobě, svém okolí, zájmech ve volném čase, sportech, kultuře a jídle. 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Průběhový čas, gerundium. - Minulý čas dokonavý. - Minulý čas nedokonavý. - Podmiňovací způsob. - Sousednost časů. - Dvojí zápor ve větě. - Vazba estar de + podst. jméno. - Neurčitá a záporná zájmena. - Řadové číslovky. - Podmínková souvětí. - Výraz tampoco. - Předminulý čas. - Nepřímá řeč, souslednost časová. - Vazby Antes de + inf., seguir+ gerundium, para + inf., sin + inf., volver + inf. <p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyprávění o minulých činnostech. - Životopis. - Plány, volný čas a sporty. - Denní režim. - Gastronomie. - Kultura. - Doprava. 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj (Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a dovednosti zapamatování.), Sociální rozvoj, Komunikační dovednosti pro verbální sdělování</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá (Zvyky a tradice španělského národa. Poznávání hispánských zemí.)</p>	

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák rozumí mluvenému projevu na probrané téma. - Porozumí jednoduchému textu a dokáže odhadnout několik neznámých výrazů z kontextu. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mluví o svých plánech, povinnostech. - Žádá povolení, radí a navrhuje. - Vyjadřuje zájem, nezájem, starost, názor, návrh, ignoranci, souhlas, nesouhlas, problémy. - Vyjádří své pocity, názory, rady. - Vypráví své sny a přání. - Popisuje místa, události, úkol. - Srovnává, doporučuje, navrhuje řešení. <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák vede dialog o svých plánech, názorech, povinnostech, o tom co prožil a prožije. 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opisné pasivum. - Opisná vazba después de infinitiv. - Postavení podstatného jména. - Užití subjunktivu. - Opisná vazba ir + gerundium. - Záporný rozkaz. - Ojalá, que + subjunktiv. <p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cestování. - Zajímavosti Španělska. - Jedeme do Španělska. - Svatební menu. - Telefonická konverzace. - Denní tisk a časopisy. - Mladí lidé. - Škola. - Informační technika. 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj (Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a dovednosti zapamatování.) Rozvoj základních rysů kreativity.</p> <p>OSV - Sociální rozvoj, Komunikační dovednosti pro verbální sdělování.</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá (Zvyky a tradice španělského národa. Poznávání hispánských zemí.)</p>	

3.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák rozumí mluvenému projevu na probrané téma. - Porozumí textu v cizím jazyce a dokáže odhadnout neznámé výrazy z kontextu. - Dokáže vysvětlit neznámé výrazy v cizím 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovesa porozumění, vnímání. - Předpřítomný čas v subjunktivu. - Slovesa a výrazy pocitu + indikativ nebo sunjunktiv. - Předložky por, para. 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj (Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a dovednosti zapamatování.), Sociální rozvoj, Komunikační dovednosti pro verbální sdělování.</p>	

<p>jazyce.</p> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyjádří své názory, rady, hodnocení, city. - Vypráví své sny a přání. - Popisuje místa, události, úkol. - Srovnává, doporučuje, navrhuje řešení. - Vyjádření překvapení, úžasu, nudy. - Vyjádření záporu, negace. - Popis známé i neznámé věci či osoby. <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák vede dialog o svých plánech, názorech, přáních, povinnostech, o tom, co prožil a prožije. 	<ul style="list-style-type: none"> - Minulý čas v subjunktivu. - Sousednost časová. - Podmiňovací způsob. - Rozdíl mezi ser a estar . - Vztažná zájmena. <p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nemoci, nemocniční prostředí. - Škola. - Španělské divadlo. - Vyprávění v podmiňovacím způsobu. - Popis osoby. - Práce přes internet. - Duševní stavy. - Města hispánského světa. - V bance. - Vyjádření záporu. - La Tuna- studentská kapela. 	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá (Zvyky a tradice španělského národa. Poznávání hispánských zemí.)</p>	
--	---	--	--

Učební osnovy předmětu Ruský jazyk (RUJ)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 **Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace

1.2 **Vzdělávací obor:** Další cizí jazyk - Ruský jazyk

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Ročník:	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace:	4	4	3	3

Výuka ruského jazyka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností (porozumění čtenému, slyšenému, ústní a písemný projev) a jejich postupné rozšiřování. V počáteční fázi výuky se klade velký důraz na zvukovou a grafickou stránku jazyka, vzhledem ke specifčnosti ruského jazyka (azbuka). Výuka se orientuje i na aspekty všeobecně vzdělávací, jazykové učivo je úzce spjato s poznatky mimojazykovými. Přiměřeně se uplatňují údaje ze soudobých i starších ruských reálií a literatury.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, z kapacitních důvodů není k dispozici odborná jazyková učebna.

Výuka ruského jazyka směřuje k **dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky**.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k efektivnímu využití různých způsobů učení, včetně samostatného (receptivní a produktivní zvládnutí slovní zásoby, příprava referátů).
- Učíme je získávání a zpracování informací a jejich tvořivému využívání při studiu (četba textů, práce s překladovými slovníky a mluvnickými přehledy).
- Vedeme žáky ke kritickému hodnocení pokroku svého učení a práce (pravidelné zařazování souhrnných a dílčích testů a diktátů).

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k uplatnění dříve získaných vědomostí a dovedností (práce s různými typy slovníků, internetem, médii).

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k souvislé, situačně motivované řeči, co nejbližší přirozené komunikaci (situační rozhovory, nácvik poslechu a čtení s porozuměním).
- Vedeme žáky k tomu, aby prezentovali vhodným způsobem svou práci i sami sebe (samostatná příprava vyprávění, ústně s poznámkami i písemně, za domácí úkol).

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k aktivní spolupráci při dosahování společných cílů (práce ve dvojicích, ve skupinách při přípravě dialogů, diskuzí na dané téma).

Kompetence občanská

- Vedeme žáky k tomu, aby respektovali různorodost názorů a postojů ostatních lidí (příprava monologů, dialogů a diskuzí).
- Vedeme žáky k tomu, aby se učili vyjadřovat své osobní názory a postoje (nácvik ústního i písemného projevu –dialogy, diskuze, referáty).

Kompetence k podnikavosti

- Důrazem na praktické využití ruského jazyka (formou příkladů z praktického života) rozvíjíme osobní i odborný potenciál žáků a vedeme je k rozpoznávání a využívání příležitosti pro další rozvoj v osobním a profesním životě.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák rozumí známým výrazům a větám se vztahem k probíraným tématům - jednoduché a zřetelné promluvě - instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky - užívá dvojjazyčný slovník učebnice - čte text v učebnici a rozumí jeho obsahu - v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů (ústně i písemně)	Tematické okruhy: - Jak se jmenuješ? - Seznamte se! - Hovoříte rusky? - Jaké jazyky se učíte? - Na návštěvě. - Naše rodina. - Povolání. Základní komunikace: - představování - seznamování - pozdravy - pozvání - telefonické domluvení schůzky	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovory, nácvik tematické slovní zásoby, diskuze v mateřském jazyce, popis obrázků) EGS - Žijeme v Evropě (texty k porozumění čtenému)	- Využívání slovníku v učebnici - Využívání mluvnických přehledů

<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje jednoduchý text (s pomocí otázek učitele) - adekvátně reaguje v kom. situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - poděkování - omluva - dotazy a odpovědi o rodině, povolání, věku, bydlišti Jazykové prostředky, základní gramatické struktury a typy vět: - azbuka v tiskací i psací podobě - pravopis - věta jednoduchá - otázka - zápor - technika čtení (přízvuk, výslovnost, intonace) - technika mluveného projevu - číslovky do 100 		
---	---	--	--

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k probíraným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduché a zřetelné promluvě - odvodí význam méně známých slov z kontextu (a s pomocí mateřského jazyka) - odvodí určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte foneticky správně texty z učebnice a rozumí jejich obsahu - v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá slovní zásobu probíraných tematických okruhů - reprodukuje jednoduchý text 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - návštěva kina, divadla - jazykový kurz - škola - nákupy - zájmy - v metru - orientace ve městě - pamětihodnosti města (Petrohrad, Praha) - cestování <p>Základní komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozvání do divadla, do kina - přijetí a odmítnutí pozvání - omluva - politování - prosba 	<p>MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů. Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci, Mezi lidmi z různého kulturního prostředí (popis obrázků, rozhovory, poslechové texty)</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě (rozhovory, konverzační cvičení, četba textů k rozšíření slovní zásoby)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Využívání Školního rusko-českého/česko-ruského slovníku - Využívání mluvnických přehledů

<ul style="list-style-type: none"> - adekvátně reaguje v komunikačních situacích - účastní se rozhovoru na známé téma - napíše krátký dopis, krátké vyprávění, odpověď na inzerát 	<ul style="list-style-type: none"> - žádost - souhlas, nesouhlas - názor - adresa <p>Jazykové prostředky, základní gramatické struktury a typy vět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - složitější fonetické jevy - pravopis - časování pravidelných sloves v přítomném čase - časování sloves se změnou kmenové souhlásky v přítomném čase - časování zvratných sloves v přítomném čase - řadové číslovky - datum - skloňování osobních zájmen - tvoření minulého času - vykání - skloňování pádových otázek - skloňování podstatných jmen všech rodů, životných a neživotných, v j. a mn. čísle - vazby s předložkami - souvětí se základní spojkou protože - vazby: je možné, nelze 		
--	---	--	--

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák čte srozumitelně kratší a delší texty, sdělí informace nebo stručný obsah</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v textu detailní informace - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu - postihne různé názory a stanoviska 	<p>Tématické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setkání s přáteli - popis osoby - charakterové vlastnosti - turistika, cestování - ochrana životního prostředí 	<p>ENV - Člověk a životní prostředí (návčik doplňkové tématické slovní zásoby, četba textů určených pro návčik odhadu slov)</p> <p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (popis osoby, jejího charakteru pomocí tématické slovní zásoby, situační</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívání překladových a výkladových slovníků - využívání Slovníku nové a moderní ruštiny

<ul style="list-style-type: none"> - správně reaguje v běžných komunikačních situacích - při práci ve výuce používá různé typy slovníků - stručně vyjádří svůj názor na známé téma - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, který obsahuje známou slovní zásobu - sestaví souvislé sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - adekvátně reaguje v běžných komunikativních situacích - účastní se jednoduché konverzace na probírané téma - sestaví delší souvislý text týkající se probíraného tématu - rozpozná formální a neformální výrazové prostředky - vyplní osobní dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> - počasí, roční období - režim dne Základní komunikace: - otázky a odpovědi (režim dne) - omluva - politování - názor, postoj, stanovisko - důvod, argument - nutnost, možnost - orientace v místě - blahopřání Jazykové prostředky, základní gramatické struktury a typy vět: -předložkové vazby sloves a přídavných jmen - skloňování přídavných jmen - datum, letopočet, čas - zpodstatnělá přídavná jména - stupňování přídavných jmen (3. stupeň) - zájmena tázací - je třeba, musí se, musím, mám, smím, smí se, je možno - číslovky nad 100 	<p>rozhovory)</p>	
--	--	-------------------	--

3.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák čte srozumitelně a plynule delší texty, sdělí obsah nebo informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v textu detailní informaci - seznámí se s prací s rozsáhlejšími texty různého typu (publicistickými, literárními) - využívá při práci ve výuce různé typy slovníků - rozumí hlavním myšlenkám poslechového 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studium cizích jazyků - Mezinárodní certifikát z ruského jazyka - byt - služby - zdraví - sport 	<p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (práce s doplňkovými texty určenými k porozumění čtenému, případně slyšenému, nácviku odhadu slov, nácviku formulování hlavní myšlenky textu, k rozšiřování slovní zásoby)</p> <p>ENV - Člověk a životní prostředí (popis</p>	<p>- využívání slovníků různých typů</p>

<p>textu na známé téma</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - stručně vyjádří svůj názor - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text - vyžádá si potřebnou informaci - zapojí se do jednoduché konverzace - napíše souvislý text týkající se známého tématu - užívá složitější spojovací výrazy - popíše událost nebo zážitek - napíše životopis, jednoduchý příběh, popis 	<p>- škola, studium</p> <p>Základní komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kratší telefonický rozhovor - orientace v různých situacích (např. na letišti, v hotelu, při stolování, při nákupu potravin) <p>Jazykové prostředky, základní gramatické struktury a typy vět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování nepravidelných sloves - podmíňovací způsob - rozkazovací způsob - je nutno - věty se spojkou aby - další předložkové vazby sloves - neurčitá zájmena a příslovce - zájmena ukazovací - skloňování přivlastňovacích zájmen - jmenné tvary přídavných jmen - stupňování přídavných jmen (2. st.) - vazby s infinitivem - přechodníky (receptivně) - příčestí a přídavná jména slovesná (receptivně) 	<p>obrázků, diskuze k tématu)</p> <p>MED - Média a mediální produkce (mluvní cvičení určená ke konverzaci, diskuze k tématu)</p>	
---	---	---	--

Učební osnovy předmětu Matematika (MAT)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 **Vzdělávací oblast:** Matematika a její aplikace

1.2 **Vzdělávací obor:** Matematika a její aplikace

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět matematika navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 2. stupni základní školy a na nižším stupni víceletých gymnázií. Předmět kombinuje rozvoj dovedností žáků s dosahováním kvalitních znalostí a vědomostí. Tomu odpovídají metody práce zaměřené na samostatnou i skupinovou činnost žáků, řešení problémů, kontrolu, matematické soutěže na různých úrovních.

Organizace výuky:

1., 2., 3. ročník – 4 hodiny týdně.

4. ročník – 2 hodiny týdně.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- Podporujeme u žáků rozvoj schopností abstraktivního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových a logických úkolů.
- Vytváříme u žáků schopnosti pracovat s informacemi, odbornou literaturou a výpočetní technikou.
- Vedeme žáky ke stručnému vyjadřování pomocí matematického jazyka včetně matematické symboliky.
- Vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení,...), které žáci mohou efektivně uplatnit při řešení úkolů z reálného života.
- Vytváříme u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět hypotézy potvrdit nebo vyvrátit.
- Vedeme žáka k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu.
- Nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci s ostatními.

- Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky, učíme žáky porozumět grafům, tabulkám a diagramům.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách při řešení matematických problémů.
- Podílíme se na vytváření příjemné atmosféry ve třídě i ve skupinách.

Kompetence občanská

- Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování, k pečlivé přípravě na řešení reálné situace a k respektování názorů a námětů ostatních.
- Umožňujeme žákům, aby hodnotili svoji činnost nebo její výsledky, případně činnosti ostatních.
- Nabízíme žákům různé činnosti (modelování pomocí náčrtků, vytváření modelů různých těles, ovládnání rýsovacích pomůcek, práce s kapesním kalkulátorem,...), ve kterých zvládají základní pracovní činnosti.

Kompetence k podnikavosti

- Nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů.
- Vedeme žáky k tomu, že matematická úloha, a nejen ona, má různé varianty řešení, které učíme žáky objevovat.

Kompetence k řešení problémů

- Rozebíráme s žáky problém, vedeme je k plánování postupu řešení, odhadu výsledků a k vyhodnocení správnosti výsledků vzhledem k zadání.
- Vedeme žáky k systematickosti a efektivnosti při řešení problému.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák chápe konstrukci číselných oborů, umí používat jejich označení - ovládá základní početní operace ve všech číselných oborech - umí používat číselnou osu - aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty - operuje s intervaly - provádí operace s množinami	Číselné obory - operace v číselných oborech - druhá a třetí odmocnina a operace s nimi - číselná osa - absolutní hodnota - intervaly a operace s nimi	OSV - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)	Přesahy: DEJ – časová osa
	Množiny a výroková logika	OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita	Metody:

<ul style="list-style-type: none"> - využívá množiny při řešení úloh z praxe - pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší definici a větu, předpoklad a závěr, správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost 	<ul style="list-style-type: none"> - základní množinové pojmy a vztahy, operace s množinami - Vennovy diagramy - výrok a jeho pravdivostní hodnoty - složené výroky – negace, konjunkce, implikace, ekvivalence - kvantifikované výroky a jejich negace - definice, věta, důkaz 	<p>(pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)</p> <p>Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)</p>	Nácvik práce s diagramy a tabulkami
<ul style="list-style-type: none"> - užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí a účelně využívá kalkulátor - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<p>Teorie čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobek a dělitel znaky dělitelnosti - největší společný dělitel, nejmenší společný násobek - prvočísla, čísla složená, základní věta aritmetiky - práce s kalkulátorem, odhady a zaokrouhlování výsledků - mocniny s přirozeným a celým mocnitelem, jednoduché operace s mocninami a odmocninami 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)</p>	<p>Přesahy: FYZ – numerické výpočty Užití mocnin se základem 10 při převádění jednotek</p> <p>Metody: Nácvik praktického používání kalkulátoru při numerických výpočtů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s mocninami a odmocninami - upravuje číselné výrazy a výrazy s proměnnými - rozkládá mnohočleny a efektivně aplikuje tuto dovednost při práci s lomenými výrazy - určuje definiční obor výrazů 	<p>Algebraické výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměnná, výraz - mnohočleny a operace s nimi - vzorce $(a + b)^3$, $a^3 + b^3$, $a^3 - b^3$. - rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a užitím vzorců - lomený výraz - výraz s odmocninou - definiční obor výrazu - vyjádření neznámé ze vzorce 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)</p>	<p>Přesahy: FYZ – algebraické úpravy vzorců</p>
<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení - geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky 	<p>Rovnice, nerovnice a jejich soustavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy - rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru - lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)</p> <p>Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)</p>	<p>Přesahy: FYZ – lineární fce při řešení přímočarého pohybu, teplotní délkové roztažnosti, pokles hustoty kapalin s rostoucí teplotou při konstantním tlaku, atd.</p>

<p>znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav</p> <p>- analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav</p>	<ul style="list-style-type: none"> - soustavy lineárních rovnic se dvěma a třemi neznámými - grafické řešení soustav dvou lineárních rovnic a nerovnic - kvadratické rovnice (ryze kvadratická rovnice, kvadratická rovnice bez absolutního členu, rozklad kvadratického trojčlenu, vztahy mezi koeficienty a koeficienty kvadratické rovnice) - kvadratické nerovnice, geometrická interpretace - rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice s neznámou pod odmocninou - lineární a kvadratické rovnice s parametrem 		
<ul style="list-style-type: none"> - správně používá geometrické pojmy - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině - využívá náčrt při řešení rovinného problému - řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti - využívá vlastností geometrických útvarů při řešení planimetrického problému motivovaného praxí 	<p>Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasifikace rovinných útvarů (přímka, polopřímka, úsečka, polorovina, konvexní útvar, úhel, dvojice úhlů) - polohové vlastnosti rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - trojúhelník, věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, významné prvky a vztahy v trojúhelníku - rovnoběžník, lichoběžník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, pravidelný mnohoúhelník - kružnice, kruh, jejich části - středový a obvodový úhel - vzájemná poloha přímky a kružnice, dvou kružnic - obvody a obsahy rovinných útvarů - Euklidovy věty, Pythagorova věta - množiny bodů dané vlastnosti, užití 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)</p> <p>Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (řešení problémů)</p>	<p>Přesahy:</p> <p>FYZ – výpočet obsahů</p> <p>GEO – práce s úhly</p> <p>Metody:</p> <p>Nácvik manuální zručnosti při správném používání rýsovacích potřeb, jako je pravítko s ryskou, úhloměr a kružítko.</p>

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák řeší jednoduché konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti	Planimetrie - pojem zobrazení (přímá a nepřímá shodnost) - shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí a otočení) - podobná zobrazení (stejnolehlost a její užití) - konstrukční úlohy	OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak) Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (řešení problémů)	Metody: Návčik manuální zručnosti při správném používání rýsovacích potřeb, jako je pravítko s ryskou, úhloměr a kružítko. Využití výpočetní techniky
- načrtne grafy elementárních funkcí a určí jejich vlastnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí na základě definic - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	Funkce - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf - lineární funkce, konstantní funkce, přímá úměrnost - funkce s absolutními hodnotami - kvadratická funkce a její užití při řešení kvadratických rovnic a nerovnic - vlastnosti funkcí (rovnost, funkce monotónní, prostá, omezená, sudá a lichá, maximum a minimum) - lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost - mocnné funkce s přirozeným a celým mocnitelem - inverzní funkce - funkce druhá a třetí odmocnina - definice n-té odmocniny - úpravy výrazů s mocninami a odmocninami - exponenciální funkce - log. funkce - logaritmus, věty o logaritmech, logaritmy o různých základech,	OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak) Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)	Přesahy: FYZ - využití poznatků o exponenciálních a logaritmických funkcí – např.: zákon radioaktivní přeměny, hlasitost zvuku BIO – množení bakterií Metody: Využití výpočetní techniky

	přirozený logaritmus - jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice		
- rozliší vnitřní a vnější funkci - používá stupňovou a obloukovou míru a zná převod z jedné do druhé - načrtne grafy goniometrických funkcí a určí jejich vlastnosti - zná vztahy mezi jednotlivými funkcemi a využívá je při úpravách a řešení goniometrických rovnic a nerovnic	Goniometrie - periodická a složená funkce - velikost úhlu v míře stupňové a obloukové, orientovaný úhel - funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens a jejich grafy - vztahy mezi goniometrickými funkcemi - součtové vzorce, vzorce pro dvojnásobný a poloviční argument - úpravy goniometrických výrazů - jednoduché goniometrické rovnice a nerovnice	OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak) Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)	Přesahy: FYZ, biofyzika – goniometrické funkce pro průběh kmitání a vlnění, průběh střídavého proudu a napětí Metody: Využití výpočetní techniky
- zná základní trigonometrické věty a umí je používat při řešení aplikačních úloh	Trigonometrie - sinová a kosinová věta - další trigonometrické věty - řešení obecného trojúhelníku, aplikace	OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak) Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)	Přesahy: FYZ – výpočet obsahů a objemů

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan - správně používá geometrické pojmy - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary - určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky - sestrojí a zobrazí rovinný řez hranolu a jehlanu a jejich průnik s přímkou	Stereometrie - volné rovnoběžné promítání - základní pojmy (bod, přímka, rovina) - polohové vlastnosti bodů, přímek a rovin v prostoru (vzájemná poloha dvou přímek, přímkou a roviny, dvou a tří rovin; rovnoběžnost přímek a rovin) - rovinné řezy hranolu a jehlanu - průnik přímky s tělesem - metrické vztahy v prostoru (kolmost	OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak) Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)	Přesahy: FYZ – výpočet obsahů a objemů Metody: Nácvik manuální zručnosti při správném používání rýsovacích potřeb jako je pravítko s ryskou, úhloměr a kružítka.

<p>- v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly</p> <p>- řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii</p>	<p>přímek a rovin, vzdálenosti a odchylky)</p> <p>- objemy a povrchy těles (hranol, válec, jehlan, kužel, komolý jehlan a komolý kužel, koule a její části) - aplikační úlohy</p>		
<p>- vysvětlí zavedení soustavy souřadnic v rovině</p> <p>- používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách analytické geometrie</p> <p>- užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky a rozumí geometrickému významu koeficientů</p> <p>- řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině</p> <p>- využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů</p> <p>- využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření</p> <p>- z analytického vyjádření určí základní údaje o kuželosečce</p> <p>- řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskuzí diskriminantu kvadratické rovnice)</p>	<p>Analytická geometrie v rovině</p> <p>- soustava souřadnic v rovině</p> <p>- vzdálenost bodů, střed úsečky</p> <p>- orientovaná úsečka a vektor, souřadnice vektoru, velikost vektoru</p> <p>- sčítání vektorů a násobení vektoru reálným číslem</p> <p>- lineární závislost a nezávislost vektorů</p> <p>- skalární součin vektorů</p> <p>- parametrické vyjádření přímky</p> <p>- obecná rovnice přímky</p> <p>- směrnice tvar rovnice přímky - polohové a metrické úlohy</p> <p>- analytické vyjádření kružnice, vzájemná poloha přímky a kružnice, tečna</p> <p>- elipsa, parabola, hyperbola, jejich základní vlastnosti</p> <p>- vrcholová rovnice paraboly, osová rovnice elipsy a hyperboly</p> <p>- určení kuželosečky z jejího analytického vyjádření</p> <p>- vzájemná poloha přímky a kuželosečky, tečna</p>	<p>OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)</p> <p>Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)</p>	<p>Přesahy: FYZ – pohyb těles v gravitačním poli Země a planet ve Sluneční soustavě</p>
<p>- řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet</p>	<p>Kombinatorika</p> <p>- základní kombinatorická pravidla</p> <p>- variace, permutace a kombinace bez opakování</p>	<p>OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)</p> <p>Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností</p>	

- upravuje výrazy s faktoriály a řeší rovnice s kombinačními čísly	- faktoriál, kombinační čísla a jejich vlastnosti - Pascalův trojúhelník, binomická věta	poznávání (řešení problémů)	
--	---	-----------------------------	--

3.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti - vytváří hypotézy a možnosti jejich uskutečnění	Pravděpodobnost - náhodné pokusy, množina všech možných výsledků - náhodný jev a jeho pravděpodobnost - pravděpodobnost sjednocení dvou náhodných jevů - nezávislé jevy	OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)	Přesahy: EKO - plánování
- diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická šetření - vytváří a vyhodnocuje závěry na základě dat - volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat - reprezentuje graficky soubory dat, čte, rozlišuje a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich charakteristikám	Statistika – práce s daty - statistický soubor, jednotka, znak - absolutní a relativní četnost - rozdělení četností, grafické znázornění - charakteristiky polohy a variability aritmetický, geometrický, harmonický a vážený průměr, modus, medián, rozptyl, směrová odchylka, kvartil, percentil, mezikvartilová odchylka	OSV - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů) MED - Tvorba mediálního sdělení – zpracování ankety pomocí vhodného diagramu	Přesahy: ITK - zpracování grafického znázornění pomocí ICT Metody: Využití výpočetní techniky
- vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální a logaritmickou uncii a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	Posloupnosti - posloupnost, její určení, vzorec pro n-tý člen, rekurentní vztahy, součet prvních n členů posloupnosti - graf posloupnosti - vlastnosti posloupností - aritmetická posloupnost, její užití - geometrická posloupnost a její aplikace ve finanční matematice	OSV - Osobnostní rozvoj – kreativita (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak) Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)	Přesahy: EKO - finančnictví Metody: Využití výpočetní techniky

Učební osnovy předmětu Informatika (ITK)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP GV

1.1 Vzdělávací oblast: Informatika a informační a komunikační technologie

1.2 Vzdělávací obor: Informatika a informační a komunikační technologie

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků studia, v prvním ročníku je dvouhodinová dotace, ve druhém až čtvrtém ročníku je výuka s jednohodinovou dotací. Výuka probíhá ve skupinách s maximálním počtem studentů 16.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k systematickému zpracovávání, vyhodnocování a třídění informací, k uvědomění si významového jádra sdělení.
- Představujeme žákům internet jako zdroj různých informací.
- Umožňujeme žákům aplikovat teoretické zásady pro tvorbu a úpravu textů, tabulek, prezentací na úlohách z jiných předmětů (utváříme vědomí mezipředmětových souvislostí).
- Klademe důraz na význam výpočetní techniky a digitálních technologií ve všech oblastech života.

Kompetence k řešení problémů

- Podněcujeme v žácích snahu o samostatné vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení a vytrvalému nalezení konečných řešení problémů.
- Motivujeme žáky k tvořivému využívání softwarových i hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.

Kompetence komunikativní

- Vyžadujeme od žáků střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření.
- Podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Zadáváme zpracování projektů, které žáci následně prezentují a obhajují.

Kompetence sociální a personální

- Nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám.
- Upozorňujeme na možný nevhodný obsah informací vyskytujících se na internetu. Nabádáme žáky, aby k těmto informacím přijali odpovědný a etický přístup.

Kompetence občanská

- Vedeme žáky k respektování autorských práv.

Kompetence k podnikavosti

- Klademe důraz na šetrnou práci s výpočetní technikou.
- Žák využívá znalosti a zkušenosti získané vzděláním v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Úvod Žák rozezná součásti počítačové sestavy – HW, SW, operační systémy. <ul style="list-style-type: none"> • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • seznamuje se s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • HW, SW, operační systémy • informace, informační zdroje • přihlašování, popis systému , e-mail, web • služby a IS: služby intranetu, rozvrhy a suplování • další školní technika v oblasti ICT (scanner, tiskárny) • školní řád a legislativa ČR dotýkající se oblasti ICT 		
Práce se soubory Žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	<ul style="list-style-type: none"> • operační systém • soubor, složka, adresář, název • označování více objektů 		

<p>Základy internetu Žák komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá prostředky e-mailové komunikace a zvládá navigaci a vyhledávání na webových stránkách • pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - cestování, obchod, mapy, vzdělávání, zábava 	<ul style="list-style-type: none"> • e-mail - tělo, přílohy, adresy, bezpečnost • webová stránka - prvky, navigace (odkazy), formuláře, adresa • vyhledávání • přenos dat a obrázků z internetu do počítače a jejich úprava • oblíbené položky • připojení a ochrana • využívání internetu v jiných předmětech • intranet 		Přesahy: CJL, ANJ, GEO, DEJ, BIO, ZSV, grafika
<p>Základy grafiky Žák zpracovává a vytváří informace v grafické formě při využití grafického editoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje typografická a estetická pravidla při práci s textem i obrázky 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy počítačové grafiky • práce s grafickým editorem 		Přesah: VYV
<p>Základy práce s dokumenty - Word Žák pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • formátování písma, typografická pravidla • základní úpravy textu - odstavce, zarovnání a řádkování, vzhled, typ, řez a barva písma, podtržení • pohyb po dokumentu, označování textu do bloku, kopírování • iniciála, symbol, textové pole, klipart, automatické tvary • formátování odstavce - zarovnání, odsazení, řádkování, mezery, vazby • záhlaví, zápatí, čísla stránek a vzhled stránky • odrážky a číslování, tabulátory • vkládání tabulek • psaní na klávesnici 		Přesah: CJL

<p>Prezentace Žák ovládá práci s programem na tvorbu prezentaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě • pracuje s informacemi v souladu s platnými zákony 	<ul style="list-style-type: none"> • základy práce s programem pro tvorbu prezentace • vytváření prezentace na zvolená témata 		<p>Přesahy: CJL, VYV</p>
<p>Tabulkový kalkulátor Žák používá tabulkový kalkulátor ke zpracování dat a k prezentaci výsledků formou grafů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizace dat v sešitu - listy, řádky, sloupce, buňky • úprava formátu a datového typu v buňce • vzorec, základní matematické, statistické funkce • tvorba grafů na základě existujících dat, typy grafů a jejich úprava • adresace relativní a absolutní • tvorba, úprava a změna formátu mřížky, datové řady grafů • filtry • řazení podle abecedy, hodnot • řady 		<p>Přesah: MAT</p>

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Internet Žák rozumí principu internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá služby internetu • se orientuje v základních pojmech počítačových sítí a zná princip jejich fungování 	<ul style="list-style-type: none"> • princip internetu • služby internetu • základní pojmy počítačových sítí a princip jejich fungování 		

<p>Grafika Žák zpracovává a vytváří informace v grafické formě při využití grafických editorů</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje typografické a estetické pravidla při práci s textem i obrázky • provádí jednoduché úpravy digitálních fotografií 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy počítačové grafiky • práce s bitmapovým grafickým editorem 		Přesah: VYV
<p>Textový editor Žák rozumí dokumentu a vytváří jeho vhodnou strukturu, rozpoznává objektový model a nastavuje vlastnosti jednotlivých objektů</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá a vytváří dokumenty ve vhodném elektronickém formátu (Word, PDF, Webová stránka) • uplatňuje základní typografická a estetická pravidla pro práci s rozsáhlejším textem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • tabulátory • vyhledávání a nahrazování textu • typografie • styly • obsah • rejstřík • elektronické publikování • regulární výrazy 		Přesah: CJL
<p>Tabulkový kalkulačtor Žák používá tabulkový kalkulačtor ke zpracování dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • matematické, statistické a logické funkce • kontingenční tabulky • souhrny 		Přesah: EKO
<p>Tvorba www stránek Žák umí nalézt WWW editory na internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí principu publikování www stránek na internetu (statické versus dynamické www stránky) • chápe pojem značkovací jazyk a hypertext • dovede pomocí WYSIWYG editoru vytvářet jednoduché www stránky 	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro tvorbu www stránek • struktura www stránek • tvorba www stránek pomocí www editoru 		

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Algoritmizace Žák chápe pojem algoritmus, <ul style="list-style-type: none"> • zná jeho základní vlastnosti • umí vytvořený algoritmus znázornit pomocí vývojového diagramu • umí algoritmus zapsat v programovacím jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti algoritmů • způsoby vyjádření algoritmů • základní typy algoritmů 		Přesahy: MAT, FYZ
Textový editor Žák dokáže efektivně upravit rozsáhlý dokument dle požadavků <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • vytvoří vazbu mezi textovým souborem a zdrojem dat • vytvoří strukturu dokumentu • dokáže využít vlastností hromadné korespondence 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování • hromadná korespondence • úprava existujících dokumentů • typografie • styly 		Přesah: CJL
Tabulkový kalkulátor Žák používá tabulkový kalkulátor ke zpracování dat	<ul style="list-style-type: none"> • editace rozsáhlých tabulek 		Přesahy: MAT, EKO
Databáze - Access Žák zná výhody databází, dokáže definovat oblasti jejich použití <ul style="list-style-type: none"> • chápe, navrhne a vytvoří strukturu jednoduché databáze • vytvoří tabulky databáze a nastaví vlastnosti polí • umí seřadit a vytřídit údaje dle kritérií • vytváří výběrové a aktualizací 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s databázovým editorem • tvorba tabulek a relací mezi nimi • vyhledávání a filtrování • tvorba dotazů • sestavy 		

dotazy • dovede vytvořit a vytisknout požadované sestavy.			
Tvorba odborného textu Žák nalezne téma dle zadaných požadavků • téma zpracuje po obsahové stránce • vytvoří elektronický strukturovaný textový dokument s odborným textem	<ul style="list-style-type: none"> • struktura odborného dokumentu • styly textu • typografie • regulární výrazy 		

3.4 Čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Textový editor Žák pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru • ovládá práci s textovými editory • vytvoří šablonu dokumentu a pracuje s ní • orientuje se v problematice maker a umí vytvořit jednoduchá makra a použít je	<ul style="list-style-type: none"> • úprava odborného textu • typografie – použití šablony diplomové práce <ul style="list-style-type: none"> • psaní rovnic • šablony • makra 		
Tabulkový kalkulačtor Žák používá tabulkový kalkulačtor ke zpracování dat v běžné praxi	<ul style="list-style-type: none"> • praktické příklady • výpočet výše mezd • výpočet úroků, splátek,... 		Přesahy: MAT, EKO, ZSV
Pokročilá práce s internetem • kriticky čte a vnímá mediální sdělení • interpretuje vztah mediálních sdělení a reality	<ul style="list-style-type: none"> • internetové bankovníctví a další a možnosti internetu • využívání internetu v jiných předmětech a v praxi 		Přesah: ZSV
Praktický problém a jeho řešení s použitím vhodného software	<ul style="list-style-type: none"> • komplexní využití textového 		

<p>Žák samostatně vyřeší praktickou úlohu vyžadující nasazení více typů software</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně zpracuje elektronický dokument o řešení daného problému • prezentuje a ilustruje na příkladu výsledek své práce širšímu publiku a jeho použití v praxi 	<p>editoru, tabulkového kalkulátoru, databázového systému a případně dalších aplikací nebo vývojových prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy problémů z praxe • řešení a elektronické zpracování zadaného problému 		
---	---	--	--

Učební osnovy předmětu Základy společenských věd (ZSV)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 **Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost

1.2 **Vzdělávací obor:** Občanský a společenskovědní základ, Člověk a svět práce

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 **Obsahové, organizační a časové vymezení**

V předmětu základy společenských věd probíráme v jednotlivých ročnících nebo jejich částech samostatně společenské vědy a filosofii. Každý ročník se s ohledem na konkrétní vědu liší zvolenými metodami práce, zároveň však lze po celou dobu studia nalézt v ZSV **spojující prvky:**

1. Cílem hodin ZSV je předat žákům **základní informace z jednotlivých věd, upotřebitelné v praktickém životě**. Vycházíme při výběru informací z faktu, že předmětem projdou všichni žáci, tedy i ti, kteří jsou zaměřeni technicky, přírodovědně atd. Předmět má poskytnout žákům základní všeobecný přehled, orientaci v problematice společenských věd, filosofie a etiky i v občanském životě.

2. Spojujícím prvkem všech ročníků je vymezení **rozdílu mezi laickým a vědeckým pohledem na svět, seznámení s vědeckými metodami a technikami, rozdělením věd a s historií západní vědy**.

3. Za rovnocennou složku považujeme vedle vzdělávání (tedy předávání určitého souhrnu důležitých informací, včetně způsobů, jak je aktivně získávat) také stránku výchovnou. Proto se snažíme ve všech hodinách ZSV v co nejvyšší míře uplatňovat metody směřující k osobnostně-sociálnímu rozvoji, utváření vlastního názoru a kritického pohledu na svět.

Učivo v jednotlivých ročnících jsme uspořádali vzestupně od sebepoznání a zdokonalení vlastního učení a organizace času v prvním ročníku, přes poznání pravidel života ve společnosti a v hospodářství, pohled na historii západního myšlení a etiky, až po velmi praktický pohled na politiku, právní a mezinárodní vztahy. Tedy **postupujeme od nejužšího k nejširšímu:**

ročník	hodinová dotace	probíraná věda, resp. vědy	základní přístup
první	1 hod. týdně	psychologie	techniky vedoucí k sebepoznání, lepšímu učení a organizaci vlastního času; vytvoření základního pojmového aparátu vědy
druhý	1 hod. týdně	sociologie a ekonomie	skupinové stmelovací aktivity zaměřené na kooperaci i soutěž, modelové ukázky situací z hospodářského života;

			objasnění rozdílu mezi laickým a vědeckým pohledem, seznámení s metodami a technikami vědy
třetí	2 hod. týdně	filosofie	práce s textem, diskuze a interpretace myšlenek, vyjadřování vlastního názoru; teorie a historie vědy
čtvrtý	2 hod. týdně	etika politologie, právo a mezinárodní vztahy	rozvoj morálních postojů vyhledávání a zpracovávání informací, práce s jejich zdroji, porovnávání teorie a praxe, rozvoj rozhodovacích schopností; politika a média jako určující faktory současného života

Předmět (zejména ve druhém a čtvrtém ročníku) integruje obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu ZSV:

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky s efektivními metodami učení, zpracováním informací a různými formami práce.
- Vedeme žáky k promyšlené organizaci času při jednotlivých činnostech, v celé hodině, během dne i v průběhu života.
- Ustálenou strukturou hodin, důrazem na systematické opakování nových poznatků formou kontrolních otázek a promyšlenou soustavou testů žáky učíme pravidelnosti a řádu ve školních činnostech.
- Pestrou nabídkou činností v hodinách se vyhýbáme stereotypu v předávání informací a umožňujeme žákům různého zaměření, aby lépe pochopili podstatu probírané látky.
- Po žácích požadujeme vyjadřování vlastních názorů, kritický pohled na předložené texty a uvádění příkladů.
- Poskytujeme žákům zpětnou vazbu nejen ve formě hodnocení testů znalostí, ale také při skupinové práci, v diskuzi a při kontrole úkolů různého druhu v hodinách i mimo ně.
- Při výkladu používáme srozumitelného jazyka, avšak s přesnými termíny z oblasti dané vědy, aby si je žáci mohli osvojovat při všech vhodných příležitostech.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky rozčlenit úkol na části a strukturovat postup jeho řešení.
- Nabízíme žákům v průběhu času různé strategie k řešení úkolů téhož typu.

- Používáním různých cest k řešení (které jim předkládáme v učebnici také v písemné formě) je vedeme k přemýšlení nad přístupy k řešení problémů a ke kreativitě.
- Snažíme se vytvářet co největší množství samostatných, skupinových i společných aktivit, v nichž jsou žáci nuceni se rozhodovat a volit vlastní postupy řešení.
- Vedle předkládání hotových, námi vybraných informací, po žácích požadujeme vlastní práci se zdroji a porovnávání obsahu i formy různých informací.
- Při práci v hodině, v testech i v domácích úkolech požadujeme po žácích formulace vlastními slovy, ovšem s použitím odborných termínů příslušné vědy.

Kompetence komunikativní

- Seznamujeme žáky s různými formami komunikace, a to včetně uvědomění si jejich kladů, záporů a vhodnosti použití v různých situacích.
- V průběhu studia rozdělujeme žáky podle různých kritérií do skupin, v nichž musí komunikovat při plnění zadaných úkolů.
- V aktivitách používáme různých forem komunikace, verbální psané i mluvené, nonverbální.
- Součástí hodin jsou diskuze nad různými problémy, v nich požadujeme jasné formulace vlastních názorů.
- Běžně používáme brainstormingu, při němž nejen získáváme určité informace, ale také zdůrazňujeme zásadu, že žádný nápad není méněcenný a může být užitečný při další práci.
- Výsledkem většiny skupinových prací je veřejná prezentace – žáci si volí mluvčího, nebo si rozdělí prezentaci na části; zároveň učíme ostatní naslouchat.

Kompetence sociální a personální

- Podáváme žákům podrobné informace o struktuře osobnosti a požadujeme od nich, aby je aplikovali na sobě.
- Vedeme žáky k zamyšlení nad průběhem denních činností ve vlastním životě, nad poměrem práce, odpočinku a spánku a nad vzájemnou kompenzací různých druhů činností.
- Snažíme se, aby odpovědnost k vlastnímu zdraví nechápali jako něco vnuceného zvnějšku, ale jako nutnou podmínku pro vlastní spokojený a úspěšný život.
- Vedeme žáky k ujasňování a strukturování svých cílů a k pochopení významu volných vlastností k jejich dosahování.
- Ve společných a skupinových činnostech cíleně vytváříme situace, které odbourávají fyzické i psychické bariéry, stmelují třídu jako celek a prohlubují vztahy mezi jednotlivými žáky.
- Formou aktivit vedeme žáky ke zdravé soutěživosti i ke kooperaci.
- Učíme žáky rozdělovat si práci ve skupině, určovat si konkrétní funkce a organizovat si samostatně práci.
- Zdůrazňujeme existenci sociálních pozic a rolí.
- Stručnými reflexemi proběhlých činností žákům umožňujeme uvědomovat si smysl činností, vlastní pozice v nich a jim odpovídající role.

- Požadujeme důsledně oddělování skupinové práce se vzájemnou komunikací a naslouchání druhým při společných prezentacích výsledků.

Kompetence občanská

- Vysvětlujeme žákům význam a vzájemný vztah kulturního a přírodního prostředí.

- Na historii lidského myšlení vysvětlujeme proměnu vztahu člověka k životnímu prostředí a diskutujeme o jejích důsledcích.

- Učíme žáky základům etiky a vytváříme řadu situací, v nichž se k etickým normám (aplikovaným na reálné situace) vyjadřují jednotlivě, ve skupině nebo ve společné diskuzi.

- Vlastním přístupem, nasloucháním jejich argumentaci i odlišným názorům vedeme žáky k toleranci a respektování druhých.

- Vysvětlujeme význam společnosti, socializace, politického života i právního systému pro život jednotlivce.

- Vytváříme řadu modelových situací, v nichž se žáci učí demokratickým principům v rozhodování.

- Nutností analyzovat, rozhodovat a porovnávat konkrétní problémy s teoretickými zásadami vedeme žáky k přijímání vlastní zodpovědnosti i k lepšímu chápání rozhodování druhých lidí a státních institucí.

- Vytváříme v žácích pozitivní vztah k vlasti, k vlastní historii a symbolům státu.

- Společně hodnotíme klady i zápory integrace ČR do evropských a světových institucí.

- Zdůrazňujeme různorodost lidí a nutnost našeho respektu k ní jako k jedné z podmínek vlastní svobody a sebeúcty.

Kompetence k podnikavosti

- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při hledání zaměstnání.

- Seznamujeme žáky s problematikou trhu a specifiky tržní ekonomiky.

- Vytváříme modelové situace v nichž žáci trénují reálné situace na trhu práce (přijímací pohovor, sepsání pracovní smlouvy).

- Žáci si samostatně opatřují informace o činnosti úřadu práce.

- Připravujeme situace, v nichž si žáci sami uvědomí náročnost podnikání a úkoly podnikatele, seznamujeme je s právní úpravou podnikání v ČR (živnosti, ziskové občanské společnosti).

Jde o celou řadu důležitých a ne právě jednoduchých cílů. Jejich dosahování považujeme za dlouhodobý proces, rozdělený proto postupně do čtyř let studia. V každé z probíraných věd se snažíme působit na žáky jiným způsobem. Myslíme si, že výsledky tohoto výchovného působení se (narozdíl od jednoduše testovatelných faktických znalostí) projeví teprve v průběhu života, avšak budou o to trvalejší.

3. Očekávané výstupy

3.1 Psychologie (první ročník čtyřletého studia)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace v sociální skupině.	Úvod do ZSV: společná pravidla, konsenzus, vzájemné vztahy, podmínky a hodnocení práce	OSV - Sociální komunikace (vytváření třídních pravidel)	
Žák uplatňuje zásady duševní hygieny při práci i učení. Reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy.	Režim dne: režim dne, plánování práce, time management, zaměstnání, rodina a mezilidské vztahy, workoholismus, biologické rytmy, únava, spánek	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (tvorba vlastního týdenního rozvrhu)	Učivo navazuje na podobně zaměřené lekce výchovy k občanství. Integrovan obor Člověk a svět práce.
Žák porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro vlastní studium. Využívá poznatky získané při sebezpoznávání.	Učení: učení, vědomosti, dovednosti, návyky, postup pro správné učení, celoživotní vzdělávání s ohledem na profesní mobilitu	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (popis vlastních učebních postupů, informování ostatních)	Učivo navazuje na podobně zaměřené lekce výchovy k občanství. Integrovan obor Člověk a svět práce.
Žák rozlišuje chování a prožívání, vyloží základní informace o psychologii jako vědě.	Úvod do psychologie: profesionální psychologie, tělo a duše, psychika, chování a prožívání		
Žák stručně popíše historický vývoj psychologie jako vědy a uvědomuje si, jak se měnil její pohled na psychickou stránku člověka.	Historický vývoj a současná psychologie: psychologie jako věda, psychologické směry, školy a osobnosti	OSV - Spolupráce a soutěž, Sociální komunikace (soutěž mezi skupinami, rozdělení rolí ve skupině, týmová práce)	Návaznost: učivo 3. ročníku – dějiny filosofie.
Žák vysvětlí rozdíl mezi psychologickým směrem a disciplínou. Charakterizuje základní skupiny psychologických disciplín a uvede jejich příklady.	Psychologické disciplíny: základní, aplikované a speciální disciplíny		
Žák posoudí úlohu a význam vědy v procesu poznání okolního světa. Dokáže stručně charakterizovat základní metody vědeckého zkoumání.	Metody zkoumání v psychologii: věda, postup vědeckého zkoumání, extrospekce (pozorování) a introspekce, experiment, analýza produktu činnosti, rozhovor, test a projektivní test	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (testování znalostí)	Ve 2. ročníku (sociologie) navazuje problematika laického a vědeckého pohledu na svět v lekci Úvod do sociologie a charakteristika vědeckého poznání v lekci Metody zkoumání užívané v sociologii. Ve 3. ročníku (filosofie) téma

			završujeme v úvodní lekci klasifikací věd.
Žák uvede příklady různých faktorů ovlivňujících průběh činnosti a popíše její jednotlivé fáze. Na tomto teoretickém základě se naučí organizovat si vlastní činnost a uvědomí si význam dodržení pracovního postupu.	Činnosti: činnosti, vnější a vnitřní činitele ovlivňující činnosti, fáze činnosti	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, spolupráce a soutěž (skupinová práce, tvorba pracovního postupu)	Souvislost s učivem českého jazyka: popis pracovního postupu.
Žák se seznámí s biologickou podmíněností prožívání a chování člověky a funkcí nervové soustavy.	Fyziologické mechanismy činnosti: žlázy s vnitřní sekrecí, nervový systém, receptory a efekторы, dostředivé a odstředivé nervstvo, CNS, mozek, nižší a vyšší mozková centra, hemisféry, signální soustavy, podmíněné a nepodmíněné reflexy	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (doplňování obrazce na základě textu, diskuze)	Přesah: biologie člověka. (Při tvorbě textu jsme spolupracovali s kolegy - biology a snažili jsme se sjednotit používanou terminologii.)
Žák popíše, jak naši psychiku ovlivňuje sociální prostředí.	Společenská stránka činnosti: sociální interakce, socializace, zkušenosti, kooperace, identifikace se vzorem, sociální pozice a role, hodnoty a normy, typizace, sociální skupina, rodina	OSV - Sociální komunikace, spolupráce a soutěž, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (práce s textem, řízená diskuze)	Totéž téma, rozšířené o další informace, zařazujeme ve 2. ročníku (sociologie) v lekci Socializace.
Žák vyloží, jak vnímáme a poznáváme skutečnost, sebe i druhé lidi a co může toto poznávání ovlivňovat.	Čítí a vnímání: čítí, počitek, vnímání, vjem, smyslové orgány, adaptace, kompenzace, výběrovost vnímání, smyslové klamy	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (aktivity na téma čítí a vnímání)	Přesah: BIO
Žák vysvětlí mechanismus vzniku představ a popíše rozdíly mezi různými druhy představ.	Představy: představa, pamětná (vzpomínková), fantazijní, rekonstrukční, asociace představ, sny, snění, halucinace	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (aktivity na téma představy - kresba)	
Žák si uvědomí spojitost mezi řečí a myšlením a rozdíl v použití řeči u zvířat a u člověka.	Myšlení a řeč: myšlení, řeč, vědomí, pojem, znak, systém, „aha“ efekt, „ha-ha“ efekt	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (doplňování na základě textu)	
Žák dokáže rozlišit jednotlivé operace v procesu myšlení.	Myšlenkové operace: srovnání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce, indukce, dedukce, analogie	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace (samostatný a společný rozbor literárních ukázek)	K problematice indukce a dedukce se několikrát podrobně vracíme ve 3. ročníku (filosofie): zejm. u Aristotela, Francise Bacona a Karla Raymunda Poppera.

Žák definuje a rozdělí z různých hledisek paměť. Popíše význam opakování v procesu učení.	Paměť: bezprostřední, krátkodobá a dlouhodobá paměť, druhy paměti podle analyzátorů (zraková, sluchová, čichová, pohybová), paměť bezděčná a záměrná, mechanická a logická, paměťový proces	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (aktivity na téma paměť a asociace – Kimova hra)	
Žák si uvědomí úlohu pozornost a seznámí se s mechanismem jejího fungování – zejm. s ohledem na vlastní učení.	Pozornost: výběrovost pozornosti, bezděčná a záměrná pozornost, orientačně pátrací reflex, stálost a přenášení pozornosti, koncentrace, roztržitost	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (pokus s úspěšností zvládnutí úkolu při záměrném vyrušení)	
Žák pochopí význam překonávání překážek na cestě k dosahování vlastních cílů i důležitost jejich správného stanovování.	Vůle: volní proces, volní vlastnosti osobnosti, manipulace, jednání	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (diskuze)	
Žák objasní, proč se lidé odlišují v projevech chování.	Emoce: city, libost a nelibost, ambivalence citů, nálada, afekt, vášeň		
Žák se seznámí s příčinou rozdílů v živosti prožívání a chování, diagnostikuje vlastní temperamentový typ a využívá získané poznatky.	Temperament: sangvinik, choleric, flegmatik, melancholik, extrovert a introvert, vyšší nervová činnost, síla, vyrovnanost, živost, stabilita, labilita	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace (vlastní a vzájemné doplňování Eysenckova kruhu)	
Žák posoudí vlastní schopnosti. Získané poznatky může využít při volbě profesní orientace.	Schopnosti: výkon, vloh, schopnosti, nadání, talent, genialita, vědomosti, dovednosti, tvořivost (kreativita)		
Žák si uvědomí složitost přesného vymezení pojmu inteligence a rozdíl mezi různými druhy inteligence.	Inteligence: verbální, zraková, logická, fyzická, hudební, osobní (metakognitivní) a sociální (interpersonální) inteligence, IQ	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, spolupráce a soutěž (skupinová práce)	
Žák popíše, co vše je součástí zaměřenosti. Porovná vlastní potřeby z hlediska jejich důležitosti.	Zaměřenost: zájem, postoj, potřeba, motiv, motivace, vyhoření, deprivace, frustrace	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (metoda trojího čtení)	
Žák vysvětlí vztah mezi charakterem a temperamentem a jejich postavení	Charakter: charakteristika, vztah, postoj, vytrvalost,	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne	Učivo navazuje na podobně zaměřené lekce výchovy k občanství.

v celku osobnosti.	odolnost, sebekontrola a sebehodnocení, svědomí, světový názor, morálka, mravní normy	(rozbor příkladů a diskuze)	
Žák si vytvoří celkový pohled na osobnost, sumarizuje dílčí znalosti z celého roku. Uvědomí si individuální a typologické rozdíly mezi lidmi.	Osobnost a životní cíle člověka: osobnost, individuální a typologické rozdíly, složky osobnosti, cíle krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne (rozbor příkladů a diskuze)	Učivo navazuje na podobně zaměřené lekce výchovy k občanství.
Žák porovná osobnost v jednotlivých fázích života. Vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví.	Vývoj osobnosti: vývoj, fylogeneze, ontogeneze, prenatalní, natální a postnatální období, kojenecký a batolecí věk, předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk (puberta), adolescence, dospělost, stáří	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, spolupráce a soutěž MED - Mediální produkty a jejich významy (tvorba a prezentace portfolií)	Učivo navazuje na podobně zaměřené lekce výchovy k občanství.
Žák se orientuje v problematice psychologie a dokáže rozdělit a popsat psychické jevy.	Třídění psychických jevů: psychické jevy, osobnost, psychické, biologické a sociální znaky, vlastnosti osobnosti, rysy, dílčí psychické předpoklady k činnostem, psychické stavy a psychické procesy		
Žák uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi.	Psychohygienu: psychohygienu, duševní zdraví, frustrace, psychická deprivace, stres, duševní porucha, klasifikace abnormálního chování, mentální retardace	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (diskuze o příkladech)	Učivo navazuje na podobně zaměřené lekce výchovy k občanství.

3.2 Sociologie a ekonomie (druhý ročník čtyřletého studia)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák se seznámí s obsahem, cílem a předmětem zkoumání sociologie, vymezí rozdíl mezi laickým a vědeckým pohledem na svět a společnost.	Úvod do sociologie: sociologie, laický a vědecký pohled na svět, teorie, empirie, paradigma	OSV – Seberegulace (zamyšlení nad vlastním stylem učení)	Učivo souvisí s problematikou pozitivismu ve 3. ročníku, filosofie.
Žák si uvědomí složitost fungování společnosti a formuluje argumenty pro	Historický vývoj a současná sociologie: teorie konfliktu, teorie konsenzu,	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž (samostatná a skupinová	Souvislost s dějinami 20. století – dějepis, s dějinami ekonomických směrů – 2.

podporu jednoho z výkladů společnosti.	interpretativní teorie, komplementární přístup	práce s textem)	lekce 2. ročníku.
Žák se popíše průběh vědeckého výzkumu, seznámí se s hlavními metodami a technikami sběru a zpracování dat, uplatní společensky vhodné způsoby komunikace při práci ve skupině a při výzkumu v terénu.	Metody zkoumání v sociologii: vědecký výzkum, metody a techniky	OSV - Sociální komunikace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED - Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy (skupinový výzkum na téma gender)	
Žák sdělí informace různými formami, uvědomí si kontext komunikace, možnosti jejího rozdělení a její souvislost s vnitřním prožíváním. Na příkladech se seznámí se subjektivností interpretace projevů jiných účastníků komunikace.	Komunikace: mezilidská komunikace, verbální a nonverbální komunikace, bezděčná a záměrná komunikace, příčiny komunikace a chyby v komunikaci	OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž (skupinové aktivity na téma komunikace)	
Žák rozliší druhy konfliktů a jejich dopad na skupinu a společnost, správně přiřadí příklady k typům konfliktů a objasní vztah konfliktu a sociální normy a význam sociální kontroly ve skupině a společnosti.	Sociální konflikt a kontrola: vymezení konfliktu a jeho forem, sociální norma a sociální kontrola, problémy v mezilidských vztazích	OSV - Spolupráce a soutěž (asociace na téma konflikt, brainstorming, společná tvorba definice)	Návaznost: učivo 4. ročníku – Mezinárodní vztahy.
Žák rozliší druhy sociálních útvarů a rozdíly mezi skupinou a davem, nalezne společné vnější znaky a hodnoty, které spojují členy skupiny. Vymezí význam rodiny jako primární sociální skupiny.	Základní sociální útvary: sociální útvar, sociální skupina, sociální agregát, primární a sekundární skupiny, rodina, dav	OSV - Sociální komunikace, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž (hry zaměřené na ilustraci kooperace a soutěže)	Návaznost: učivo 4. ročníku – Rodinné právo.
Žák posoudí problém sociální nerovnosti a seznámí se s koncepcemi ideálu rovnosti v dějinách. Zaujme k problematice vlastní stanovisko. Naučí se pojmenovat vlastní pozice a definovat z nich vyplývající role jako vzorce chování.	Sociální diferenciacie společnosti: sociální nerovnost, přirozené rozdíly mezi lidmi, proměny ideálu rovnosti, vertikální členění společnosti, sociální pozice a role, sociální mobilita	OSV - Morálka všedního dne (práce s textem, diskuze na téma rovnosti/nerovnosti ve společnosti)	Souvislost s dějinami evropského myšlení – filosofie, 3. ročník (důvody různých podob ideálu rovnosti).

<p>Žák posoudí úlohu změn v individuálním i společenském vývoji, zaujme postoj k otázce pokroku a modernizace a k jejich negativním dopadům na náš život. Rozliší změny evoluční a revoluční, konstruktivní a destruktivní.</p>	<p>Teorie společenské změny: společenský pohyb, adaptace, vývoj, pokrok a negativní jevy, které jej doprovázejí, změny evoluční a revoluční, konstruktivní a destruktivní</p>	<p>OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (hra Středověk, diskuze o problematičnosti pojmu pokrok a negativních dopadech vývoje lidstva)</p>	<p>Souvislost s učivem 4. ročníku – Globalizace. Přesahy: GEO, BIO</p>
<p>Žák si uvědomuje vliv skupiny na jednotlivce i jednotlivce na skupinu, posoudí význam socializace pro jednotlivce i pro společnost, formuluje jednotlivé fáze procesu socializace.</p>	<p>Socializace: socializace, enkulturace a personalizace, porozumění hodnotám a normám, internalizace a jednání, význam začlenění jedince do sociálních vazeb</p>	<p>OSV - Sociální komunikace (práce s textem, aktivita na společný rytmus)</p>	<p>Návaznost na učivo 1. ročníku – psychologie: Společenská stránka činností, Vývoj osobnosti.</p>
<p>Žák si uvědomí význam sociálních norem pro každodenní soužití ve společnosti, rozliší deviantní chování, popíše jaké mohou být dopady sociálně-patologického chování a k jakým důsledkům mohou vést předsudky.</p>	<p>Sociální problémy a deviace: sociální norma a deviace, deviantní chování, sociální patologie, kriminalita, rasismus, teorie „nálepkování“</p>	<p>OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality (skupinová práce – 4 úkoly)</p>	
<p>Žák si vyjasní pojem kultura, svoji zakotvenost v kulturním a přírodním prostředí, kulturní odlišnosti a rozdíly a z nich plynoucí odlišnosti v projevu příslušníků různých sociálních skupin. Posoudí vliv činnosti člověka na životní prostředí a popíše působení masové kultury a zejm. masmédií na náš život.</p>	<p>Kultura, přírodní a sociální prostředí: kultura v různých pojetích, materiální a duchovní kultura, subkultura, akulturace a kulturní difúze, masová kultura a masmédiá, příroda a zásahy člověka do ní</p>	<p>OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž MUV - Základní problémy sociokulturních rozdílů ENV - Problematika vztahů organismů a prostředí MED - Role médií v moderních dějinách (skupinová práce a závěrečná diskuze)</p>	<p>Přesahy: GEO, BIO</p>
<p>Žák definuje základní pojmy z oblasti religionistiky, uvede příklady a vymezí rozdíly. Identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti a sektářského myšlení. Seznámí se ve skupinové práci s hlavními znaky sedmi světových náboženství.</p>	<p>Náboženství: víra, náboženství, církev, sekta, ateismus, teismus, karmanové systémy, kmenová, národní a světová náboženství</p>	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MUV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (skupinová prezentace hlavních světových náboženství)</p>	<p>Souvislost s učivem 3. ročníku – filosofie středověku.</p>

Žák definuje ekonomii a ekonomiku, specifikuje rozdíl mezi tržní ekonomikou a jinými hospodářskými systémy. Vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace mechanismy fungování trhu.	Úvod do ekonomie: ekonomie, mikro- a makroekonomie, ekonomika, zvyková, příkazová, tržní a smíšená, základní ekonomické otázky, metody zkoumání v ekonomii	OSV - Sociální komunikace (aktivita Dvojhlové bytosti)	Integrovan obor Člověk a svět práce.
Žák získá přehled o původu dvou současných základních ekonomických teorií a dokáže vymezit jejich klady a zápory. Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH.	Historie a současnost ekonomie: ekonomie jako věda, merkantilismus, klasická škola ekonomie, keynesiánství, liberalismus, státní ekonomická regulace, poptávkově a nabídkově orientované směry		Souvislost s 2. lekcí sociologie a dějinami 20. století. Integrovan obor Člověk a svět práce.
Žák definuje a rozdělí potřeby, statky a služby. Popíše, jak uspokojujeme své potřeby v závislosti na konkrétních podmínkách a jak ze statku volného vzniká statek ekonomický.	Potřeby a jejich uspokojování: potřeby, statky, statky volné a ekonomické, ekonomická vzácnost, služby, hospodářská činnost	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENV - Člověk a životní prostředí (skupinová práce a diskuze o rozdílnosti potřeb v různých prostředích)	
Žák popíše rozdíl mezi racionálním chováním a preferencí. Na příkladech vysvětlí zásady racionálního chování.	Racionální plán a volba: racionální chování, plán a volba, preference, cíle, zdroj, příležitost, ostražitost a aktivita v ekonomickém životě	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (řešení příkladů z textu)	
Žák pochopí základní principy fungování tržní ekonomiky a dokáže vysvětlit pojem „neviditelná ruka trhu“. Uvědomí si při praktické ukázce vliv nabídky, poptávky a konkurence na tvorbu ceny. Objasní kolísání ceny podle vývoje nabídky a poptávky.	Tržní ekonomika a trh: tržní ekonomika, trh zboží, trh finanční a trh práce, „neviditelná ruka trhu“, nabídka, poptávka, tvorba ceny, konkurence, nedokonalosti trhu	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž (simulace trhu)	Integrovan obor Člověk a svět práce.
Žák si na praktické ukázce uvědomí význam existence peněz pro fungování trhu. Vysvětlí funkce peněz a vliv inflace na ně, jakož i její dopad na	Směna, peníze, inflace: barter, monetizace a demonetizace zlata, peníze a jejich funkce, inflace	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž (simulace barterového obchodování, práce s textem)	Integrovan obor Člověk a svět práce.

různé účastníky hospodářského života společnosti.			
Žák vysvětlí význam a úkoly centrální banky a její vliv na komerční banky. Orientuje se v produktech nabízených komerčními bankami a popíše rozdíl mezi spořicí a běžným účtem. Používá běžné platební nástroje i moderní formy bankovních služeb (bezhotovostní platební styk), smění peníze podle kurzovního lístku. Vybere nejvhodnější úvěrový produkt a posoudí způsoby zajištění úvěru. Navrhne způsoby, jak zhodnotit volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry).	Bankovní soustava: banky, historie bankovníctví, centrální banka a její úkoly, komerční banky, aktivní, pasivní a zprostředkovatelské operace, emise, monetární politika	Rozbor bankovních produktů.	Integrovan obor Člověk a svět práce.
Žák rozumí pojmu cenný papír a popíše jejich základní druhy. Vysvětlí rozdíl mezi akciemi a obligacemi, zejm. z hlediska jejich rizika pro věřitele. Získá základní informace o fungování burzy a osobách, které na ní obchodují. Uvede principy vývoje ceny akcií a formy investic do CP.	Cenné papíry a burza: cenné papíry, dlužník, věřitel, druhy cenných papírů, akcie, obligace, burza, makléř	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž (simulace burzy cenných papírů)	Integrovan obor Člověk a svět práce.
Žák si uvědomí rozdíl mezi dobrovolnou a nedobrovolnou nezaměstnaností, prakticky se připraví na pracovní pohovor a vhodně prezentuje vlastní osobu i práci, dokáže popsat zdroje informací o poptávce po pracovní síle. Orientuje se v údajích výplatního lístku.	Trh práce a mzda: trh práce, obětovaná příležitost, dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost, práce jako seberealizace, profesní příprava, přijímací pohovor a výběrové řízení, pracovní úspěšnost a kariérní růst, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností, úřad práce, mzda, složky mzdy, nominální a reálná mzda	OSV - Seberegulace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž (samostatná práce a diskuze na téma hledání zaměstnání, příprava a prezentace pracovního pohovoru)	S následující lekcí Podnikání a s lekcí Pracovní právo ze 4. ročníku tvoří celek „Člověk na trhu práce“. Integrovan obor Člověk a svět práce.
Žák popíše možnosti, jak lze v ČR podnikat. Rozliší a porovná vhodnost	Podnikání: výroba, kapitál, investice, podnikatelský		Integrovan obor Člověk a svět práce.

<p>jednotlivých forem podnikání podle konkrétní situace. Orientuje se v základních pojmech z oblasti podnikání. Posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním. Uvede, jak postupovat při zakládání podnikatelské činnosti a jak získat živnostenské oprávnění. Uvědomuje si význam vzdělání pro zvyšování vlastní hodnoty na trhu práce.</p>	<p>záměr, hrubá a čistá investice, fyzická a právnická osoba, živnost, firma, základní právní rámec podnikání v ČR, lidský kapitál“</p>		
<p>Žák si uvědomí souvislost mikro- a makroekonomiky srovnáním rodinného a státního rozpočtu. Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a sestaví rozpočet domácnosti. Navrhne, jak řešit rozpočtový schodek a jak naložit s přebytkem. Porozumí tvorbě a významu státního rozpočtu a dokáže popsat jeho příjmové a výdajové složky. Rozlišuje základní typy daní a určí, ke kterým typům činností se vztahují. Uvede, jak a kde podá daňové přiznání a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění. Rozpozná běžné cenové triky (např. „cena bez DPH“).</p>	<p>Daně a státní rozpočet: rodinný a státní rozpočet, tok peněz v domácnosti, příjmy a výdaje, vyrovnaný rozpočet, rozpočtový schodek, deficit, přímé a nepřímé daně, investiční a neinvestiční výdaje</p>	<p>OSV - Seberegulace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (zpracování a prezentace rodinného rozpočtu)</p>	<p>Návaznost na učivo výchovy k občanství. Integrovan obor Člověk a svět práce.</p>
<p>Žák se naučí rozčlenit národní hospodářství dvěma různými způsoby a uvědomí si vzájemnou provázanost jednotlivých sektorů. Vyjmenuje nástroje hospodářské politiky a přesněji popíše fiskální, monetární a důchodovou politiku. Posoudí vliv základních ekonomických ukazatelů (HDP, míra inflace a míra nezaměstnanosti) na životní úroveň.</p>	<p>Hospodářská politika státu: odvětví (resorty) a sektory národního hospodářství, nástroje hospodářské politiky státu, monetární, fiskální, důchodová, zahraniční, průmyslová, sociální a ekologická politika</p>		<p>Návaznost na učivo výchovy k občanství. Integrovan obor Člověk a svět práce.</p>

<p>Žák dokáže vysvětlit, jak ovlivňuje proces evropské integrace ekonomiku Evropy, ČR a jaké možnosti nabízí občanům ČR. Posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce. Získá základní informace o historii EU a jednotné evropské měně.</p>	<p>Ekonomická integrace ČR do EU: integrace, Evropská společenství, Evropská unie, význam a proces integrace, společný trh, volný pohyb zboží, osob, pracovních sil a kapitálu, mezinárodní trh práce, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, euro, Evropská měnová unie</p>	<p>EGS - Žijeme v Evropě (vyhledávání informací o EU a EMU)</p>	<p>Přesahy: GEO, DEJ Navazuje učivo 4. ročníku Evropská integrace. Integrovan obor Člověk a svět práce.</p>
---	---	--	--

3.3 Filosofie a etika (třetí ročník čtyřletého studia)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filosofie a vědy k uchopení skutečnosti a člověka. Získá základní informace o filosofii a jejích disciplínách. Zhodnotí význam vědeckého poznání.</p>	<p>Údiv a pochybování jako počátky filosofického tázání: filosofie, filosofování, kritika, zkušenostní vědění, filosofické disciplíny, bytí a jsoucno, speciální vědy, vztah filosofie a vědy, základní filosofické otázky</p>		<p>Návaznost: učivo 1. a 2. ročníku ZSV - problematika vědeckého a laického pohledu na svět (úvod do psychologie a sociologie)</p>
<p>Žák porovná východiska mýtu, umění a filosofie k uchopení skutečnosti a člověka. Interpretuje různé texty s cílem najít rozdíly a vysvětlit použité pojmy.</p>	<p>Počátky antické filosofie: mýtus, archetyp, pojem, symbolizace, verifikace, profesionální filosof, vztah filosofie k mýtu a k umění, periodizace antické filosofie</p>	<p>OSV - Sociální komunikace (rozbor textu a prezentování odpovědí na otázky)</p>	<p>Přesahy: CJL na nižším stupni - báje (mýtus)</p>
<p>Žák se seznámí se školami a osobnostmi kosmologického období, formuluje jejich názory a určí shody a rozdíly v nich.</p>	<p>Kosmologické období: kosmos, logos, pralátka (arché), apeiron/peras, pohyb/nehybnost, základní elementy, semena věcí, atomy</p>	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě (práce s textem, diskuze o vývoji názorů na svět v evropském kontextu)</p>	<p>Přesahy: FYZ a CHE (atom)</p>
<p>Žák eticky a věcně správně argumentuje v diskuzi a při tvorbě úvahy, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí. Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem. Zaujme stanovisko k etickému relativismu.</p>	<p>Období antropologického obratu: sofisté, pravda, etický relativismus, dialektika, vědění, ctnosti, svědomí</p>	<p>OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne (skupinová práce, polemika na téma etický relativismus)</p>	

Žák interpretuje text podobenství, zaujme stanovisko k politologickým názorům Platóna a seznámí se s jeho ontologií a gnoseologií.	Platón: ontologie, gnoseologie, objektivní idealismus, duše, úhelné ctnosti, utopie, ústavy	OSV - Sociální komunikace (práce s textem, vlastní interpretace před spolužáky)	
Žák se seznámí se základními pojmy z formální logiky, pojmenuje rozdíly mezi filosofickými názory Platóna a Aristotela a zhodnotí Aristotelův význam.	Aristotelés: formální logika, indukce/dedukce, rod, druh, kategorie, pojem, definice, soud, úsudek, sylogismus, látka (hýlé), forma (morfé), prvohybatel, entelechie, příčina formální, cílová, působící a látková, království/tyrannis, aristokracie/oligarchie, políteiá/demokracie	OSV - Sociální komunikace (rozbor textu, tvorba příkladů ve dvojicích, prezentace)	Návaznost: problematika vědeckého poznání (psychologie, sociologie – i přírodní vědy) Přesahy: CJL 1. ročník - Aristotelova poetika
Žák rozliší hlavní filosofické směry starověku, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých vývojových etapách starověku. Ve skupinách a samostatně zpracuje text a uvědomí si přesah etických principů helénismu do současnosti.	Helénismus: etika, synkreze, humanismus, kosmopolitismus, skepticismus, eklekticismus, epikúreismus, stoia, novoplatónismus, dobro, zlo, apatheia, aforismus	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž EGS - Žijeme v Evropě MUV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV - Člověk a životní prostředí (skupinová práce a prezentace, tvorba aforismu, diskuze o rozdílech ve vnímání člověka v antice a středověku a paralelách vztahu antického a dnešního člověka k přírodě)	Přesahy: CJL 1. ročník – Marcus Aurelius (Hovory k sobě), Cicero, Seneca, aforismus
Žák porovná východiska náboženství a filosofie k uchopení skutečnosti a člověka. Uvědomí si význam vzniku univerzit, osvojí si znalosti o periodizaci středověké filosofie.	Středověká filosofie a vznik univerzit: středověk, teologie, patristika, scholastika, apoštol, dogma, systém středověkých univerzit, artistická fakulta, trivium, kvadrivium, vztah filosofie a náboženství (resp. víry)	EGS - Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě (práce s textem a diskuze)	Přesahy: CJL 1. ročník – literatura v období vlády Karla IV.; dějepis – Karlova univerzita
Žák se seznámí se vznikem a počátky křesťanství, zlepší své schopnosti naslouchat a vyjadřovat vlastní názory, pojmenuje proměnu, kterou prošlo filosofické myšlení v tomto období.	Patristika: apoštolové, evangelium, křesťanství, víra, apologetika, stvoření, predestinace, čas, gnose, manicheismus, sekta	OSV - Sociální komunikace (práce s textem a diskuze)	Přesahy: CJL 1. ročník – nejstarší písemné památky (bible) Návaznost: učivo 2. ročníku ZSV (světová náboženství)

Žák se seznámí s problematikou a osobnostmi rané scholastiky, prohlubuje své schopnosti naslouchat a argumentovat, porovná texty z různých hledisek, uvědomí si vlastní preference ve vztahu rozum/víra.	Raná scholastika: scholastika, scholastická metoda, univerzálie, realismus, konceptualismus, nominalismus, ontologický důkaz	OSV - Sociální komunikace (práce s textem a diskuze)	
Žák charakterizuje filosofické problémy a osobnosti vrcholné scholastiky, objasní Akvinského argumentaci pro důkaz Boží existence, zaujme vlastní stanovisko k tomuto problému.	Vrcholná a pozdní scholastika: albertinismus, tomismus, důkazy Boží existence, esence/existence, „Ockhamova břitva“		
Žák sumarizuje své dosavadní poznatky o humanismu a renesanci, zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život. Popíše obrat v myšlení a ve vědě směrem k novověku. Identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti.	Humanismus a renesance: humanismus, renesance, zámořské cesty, objevy a vynálezy, „kopernikánský obrat“, geocentrismus/heliocentrismus, kvalitativní/kvantitativní přístup ve vědě, kacíř	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě (skupinová práce a prezentace k evropskému vývoji v době H+R)	Přesahy: DEJ, VYV, HUV, CJL 1. ročník – humanismus a renesance
Žák rozliší hlavní filosofické směry středověku, humanismu a renesance, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých vývojových etapách středověku, humanismu a renesance. Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem. Dokáže popsat povahové vlastnosti ideálu renesančního člověka, rozliší různé přístupy k politickému uspořádání společnosti.	Renesanční filosofie a reformace: renesanční platonismus a aristotelismus, politické myšlení, utopie, společenská smlouva, reformace, rozum a víra, odpustky, zjevená pravda, protestantismus		
Žák rozpozná chyby v komunikaci a dokáže je pojmenovat, rozpozná nekorektní argumentaci. Zpracuje samostatně odborný text, popíše význam Baconovy metody pro další vývoj myšlení.	Počátky novověké filosofie: novověk, gnoseologie, empirismus, proces poznání, osvícenství, německá klasická filosofie, idoly, indukce jako metoda poznání v přírodních vědách i ve filosofii	OSV - Sociální komunikace MED - Mediální produkty a jejich významy, Role médií v moderních dějinách (práce s textem a diskuze o obrazu světa v médiích)	

<p>Žák dokáže vlastními slovy vyložit základní teze racionalistů, zaujme stanovisko k otázce racionalismu/empirismu, Leibnitzovu pojetí zla, k La Mettrieho pojetí „člověka-stroje“ a k omezením svobody v demokratické společnosti.</p>	<p>Racionalismus: rozumové poznání, substance, „cogito“, rozprostraněnost, příroda tvořící/stvořená, atributy, svoboda, nutnost, monády, předzjednaná harmonie, theodicea</p>		
<p>Žák se seznámí s názory empiriků, srovná Lockovu klasifikaci smyslového poznání a zaujme stanovisko k Humově kritice možností vědeckého poznání.</p>	<p>Empirismus: sensus, reflexe, jednoduché a složité ideje, substance, modus, relace, primární a sekundární kvality, čítí a vnímání, myšlení, kauzalita, pravděpodobnost</p>		
<p>Žák eticky a věcně správně argumentuje v dialogu diskuzi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí. Zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život. Porovná romantizující pohled Rousseaua a racionální názor Voltaira.</p>	<p>Osvícenská filosofie: osvícenství, utilitarismus, encyklopedie, duch zákona, přirozené právo, faktory, dělba moci, pokrok, „přirozený stav“, společenská nerovnost, „Bouře a vzdor“, „divoch“, člověk-stroj</p>	<p>OSV - Sociální komunikace (brainstorming, práce s textem a diskuze)</p>	<p>Přesahy: DEJ, CJL - 1. ročník: osvícenství, německý preromantismus a romantismus (ideové východisko pro „Sturm und Drang“)</p>
<p>Žák eticky a věcně správně argumentuje v diskuzi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí. Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce. Uvědomí si etický význam kategorického imperativu a zaujme stanovisko k estetickým kritériím, uplatňovaným v současnosti.</p>	<p>Immanuel Kant: kritika, metafyzika, etika, estetika, věc „o sobě“ a věc „pro nás“, vrozené poznávací struktury, prostor, čas a kauzalita, kategorický imperativ, libost/nelibost, lidskost, krása, účelnost</p>	<p>OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž (práce s textem a diskuze o morálním chování a objektivnosti kritérií krásy v soutěžích o Miss)</p>	<p>Přesahy: CJL 1. ročník – německý romantismus: Novalis (Hymny noci jako básnická obdoba výroku „hvězdné nebe nad mnou a mravní zákon ve mně“)</p>
<p>Žák rozliší hlavní filosofické směry novověku, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých vývojových etapách novověku. Vysvětlí vztah Hegelovy</p>	<p>G.W.F. Hegel: dialektika, teze – antiteze – syntéza, idealismus/materialismus, všeobecný/absolutní duch, občan, vláda</p>		

dialektiky k Hérakleitovi, popíše postavení člověka v Hegelově systému.			
Žák zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití. Seznámí se s přehledem filosofie moderny a propojí si situaci ve filosofii s událostmi 19. a 20. století.	Filosofie moderny: moderna, evoluční teorie, psychoanalýza, strukturální lingvistika, teorie relativity	OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne EGS - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě ENV - Člověk a životní prostředí MED - Mediální produkty a jejich významy, Role médií v moderních dějinách (výklad a diskuze)	Přesahy: CJL 3. ročník – Stefan Zweig, Freud jako inspirace pro surrealismus Návaznost: 1. ročník ZSV – Dějiny psychologie (Freud), 4. ročník ZSV (globalizace)
Žák eticky a věcně správně argumentuje v diskuzi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v komunikaci. Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce. Seznámí se se scientismem a pojmenuje jeho důsledky pro vývoj ve vědě ve 20. století.	Scientisticky orientované směry: scientismus, marxismus, pozitivismus, novopozitivismus, dialektický a historický materialismus, politická ekonomie, dialektický skok, ekonomická základna, nadstavba, vědecké poznání, jev – pojem – zákon, vědecký fakt, pozitivní, kritická analýza jazyka	OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž (skupinová práce a diskuze o významu víry a náboženství)	Návaznost: 2. ročník – Sociologie jako věda (Comte), Dějiny ekonomických teorií (marxismus)
Žák si osvojí základní fakta o směrech, jež jsou v opozici ke scientismu. Najde rozdíly a shody mezi voluntarismem a filosofií života. Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce.	Směry v opozici ke scientismu: voluntarismus, filosofie života, preexistencialismus, vůle a představa, cíl/bezcílnost, askeze, kontemplace, nihilismus, morálka otroků/pánů, osamocení, nejistota, úzkost, odcizení, ztráta identity		
Žák dokáže charakterizovat směry filosofie moderny, nalézt mezi nimi souvislosti a popsat jejich vztah ke starším směrům.	Filosofie 20. století I: vitalismus, pragmatismus, fenomenologie, existencialismus, novotomismus a novoscholastika, životní síla, jev – fenomén, fenomenologická redukce, bytí, pobyt, čas, existence, starost, úzkost, osamělost, absurdita,	MED - Mediální produkty a jejich významy (rozbor textů a diskuze)	Přesahy: CJL - 2. ročník (Mácha), 3. ročník (Kafka, Orten, Holan), 4. ročník (Sartre a Camus)

	revolta		
Žák rozliší hlavní filosofické směry filosofie moderny, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v 19. a 20. století. Eticky a věcně správně argumentuje v diskuzi. Uvědomí si smysl „radikální plurality“ jako požadavku postmoderny pro nadcházející epochu.	Filosofie 20. století II: filosofická antropologie, filosofie jazyka, kritický racionalismus, postmoderna, antropinismus, „jazyková hra“, konsenzus, verifikace/falzifikace, radikální pluralita, „meta-vyprávění“	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž (aktivita Restaurace U Filosofo)	Návaznost: 1. ročník - Úvod do psychologie (verifikace/falzifikace), 3. ročník - Hume
Žák rozliší hlavní filosofické směry a klíčové představitele české filosofie a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých vývojových etapách české filosofie.	Česká filosofie: české filosofické myšlení, staroslověnština, hlaholice, Karlova univerzita, husitství, reformace, humanismus, pansofie, jazyk a národ, exhorta, sociologie, pozitivismus, pragmatismus, iracionalismus, „česká otázka“, fenomenologie, „přirozený svět“, postmoderna	EGS - Žijeme v Evropě (práce s textem a diskuze na téma významných Čechů a českého myšlení v rámci evropského vývoje)	Přesahy: CJL (1. – 4. ročník), dějepis Návaznost: 3. ročník – vznik univerzit, reformace, Francis Bacon, pozitivismus, Nietzsche a Schopenhauer, pragmatismus, fenomenologie, postmoderna

3.4 Etika, politologie, právo a mezinárodní vztahy (čtvrtý ročník čtyřletého studia)

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák se seznámí se základními pojmy z etiky. Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem. Uvědomí si význam a šíři etických otázek.	Etika, mravnost a morálka: etika, mravnost, morálka, lidské jednání, etiketa	OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne (práce s textem a diskuze, skupinová práce)	Návaznost: nižší stupeň – výchova k občanství (etiketa), 3. ročník ZSV – dějiny filosofie
Žák eticky a věcně správně argumentuje v diskuzi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí. Objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem. Vyjádří obsah pojmů	Svoboda vůle a svědomí: dobro, zlo, svoboda, vůle, svědomí, vina, „absolutní svoboda“, anarchismus, fatalismus, autonomie svědomí, skrupulózní, zdravé a laxní svědomí, situační etika	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne (práce s textem a diskuze)	Přesahy: CJL 3. ročník – Karel Čapek

dobro/zlo, svoboda, vůle a svědomí. Uvědomí si vlastní postoj k dobru a zlu a ke svobodě.			
Žák si uvědomí různé motivace lidského jednání. Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce. Naučí se další metody pro shromažďování argumentů. Formuluje etické principy pro své budoucí povolání – ujasní si postoje k praktickým otázkám etiky.	Praktická etika: lásky, vášně, motivace lidského jednání, ctnost, sociální etika, praktická etika, profesní etika	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne MED - Média a mediální produkce (práce s textem a diskuze na téma profesní etika)	Návaznost: 1. ročník – Emoce
Žák vysvětlí pojem politika v různých pojetích a definuje předmět politologie. Rozlišuje složky politického spektra a porovnává přístupy různých politických seskupení k řešení základních společenských problémů na základě jejich ideologického zakotvení. Uvede možná nebezpečí ideologií. Objasní význam politického pluralismu pro fungování demokracie a na příkladech ukáže možnosti občana zasahovat do chodu obce a státu. Vyloží podstatu volebních systémů používaných v ČR.	Politický život: politologie jako věda, politika jako participace občanů na veřejném životě, politická strana, politické spektrum, levice – pravice, ideologie (politická doktrína), program politické strany, volby, volební právo pasivní a aktivní, volební systémy (poměrného zastoupení a většinový)	OSV - Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž MUV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (skupinová práce, práce s textem a diskuze)	Návaznost: učivo výchovy k občanství
Žák posoudí formy vztahu politiky a médií a uvede příklady. Analyzuje obsah televizního zpravodajství a dokáže rozeznat jeho jednotlivé aspekty. Kriticky posoudí mediální produkty (zejm. reklamu) s uvědoměním si manipulativních strategií jejich tvůrců. Vymezí pojem veřejné mínění a uvede faktory, které jej ovlivňují.	Politika a média: mediální výchova, vztah médií a politiky, televizní zpravodajství (analýza a srovnání mediálních produktů), zpravodajství a publicistika, volební kampaň jako reklama na politiku, reklamní strategie, marketing a public relations, veřejné mínění a faktory, které jej ovlivňují	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž MED - Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách (analýza novinového článku a televizního zpravodajství, tvorba reklamy na politickou stranu)	Přesahy: CJL (komunikační výchova: styl publicistický) Integrovan obor Člověk a svět práce.

<p>Žák vymezí pojem občanství jako státní příslušnost a aktivní občanství (ve vztahu k vlastenectví a nacionalismu). Rozumí pojmu občanská společnost a rozliší druhy občanských společností. Pojmenuje rozdíl mezi lidskými a občanskými právy, dokáže je najít a vysvětlí souvislost mezi právy a povinnostmi.</p> <p>Vyloží podstatu demokracie a rozdíl v postavení občana v demokratickém a nedemokratickém státě.</p> <p>Rozliší různé typy států.</p> <p>Charakterizuje ČR jako demokratický a právní stát (s porozuměním oběma pojmům), objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena do tří nezávislých složek, popíše jejich úkoly a činnost konkrétních institucí, které je naplňují. Uvede okruhy problémů, které jednotlivé instituce řeší.</p> <p>Vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a popíše strukturu a obsah částí Ústavy ČR.</p>	<p>Stát a právo: občan, občanství, státní příslušnost, aktivní občanství, vlastenectví, nacionalismus, občanské společnosti, občanská a lidská práva, LZPS, stát a jeho formy, národ, ústava, Ústava ČR, charakteristika ČR jako státu, státní symboly, rozdělení státní moci v ČR, orgány moci zákonodárni, výkonné a soudní, nižší územní správní celky v ČR</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (práce s textem a diskuze)</p>	<p>Návaznost: učivo výchovy k občanství, občanské společnosti ziskové (ekonomie, 2. ročník: podnikání), formy vlády u Platóna a Aristotela, společenská smlouva (Hobbes), rozdělení moci (Montesquieu), TGM a „problém malého národa“ (filosofie, 3. ročník) Přesahy: DEJ - stát, historický vývoj státních útvarů a forem vlády</p>
<p>Žák vysvětlí vztah mezi morálními a právními normami a nutnost znalosti a respektování platných právních norem. Popíše strukturu právního systému v ČR, uvede, které státní orgány předpisy vydávají, jak a kde je uveřejňují.</p> <p>Rozlišuje mezi fyzickou a právnickou osobou a na příkladech vysvětlí otázku jejich právní subjektivity a způsobilosti k právním úkonům.</p>	<p>Právní vztahy: právo a spravedlnost, subjektivní a objektivní právo, právní systém, právní síla, právní norma a její struktura, právní vědomí, zákonnost, proces schvalování zákonů v ČR, právní odvětví (veřejné, soukromé a veřejně-soukromé právo), právní vztahy (fyzická a právnická osoba, právní subjektivita a způsobilost k právním úkonům, věkové hranice právní odpovědnosti)</p>	<p>OSV - Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž (skupinová práce – předpisy, které nás ovlivňují, tvorba a schvalování návrhu zákona)</p>	<p>Návaznost: vztah práva a morálky, resp. mravních norem (etika, 3. ročník)</p>

<p>Žák porozumí problematice věcných práv (a dokáže popsat jejich druhy) a závazkového práva (včetně definování závazku, smlouvy a vyjmenování základních druhů smluv). Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, duševní vlastnictví, dědictví) i práva a povinnosti účastníků těchto vztahů. Na konkrétních příkladech vysvětlí práva spotřebitele. Zjistí, jaká je náplň činnosti ombudsmana, z jakých důvodů a jakým způsobem se na něj lze obrátit.</p>	<p>Občanské právo: práva věcná a právo závazkové, majetek a věc, druhy věcných práv, dědictví, závazek, smlouva, druhy pojmenovaných smluv, občanské soudní řízení, ombudsman, spotřebitelská výchova, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele</p>	<p>OSV - Efektivní řešení problémů, Sociální komunikace (tvorba smlouvy ve dvojicích, řešení problémových úloh)</p>	<p>Návaznost: učivo výchovy k občanství Integrovan obor Člověk a svět práce.</p>
<p>Žák objasní význam a funkce rodiny. Zaujme stanovisko k instituci manželství. Vymezí podmínky vzniku, průběhu a zániku manželství i práva a povinnosti jeho účastníků. Uvede práva a povinnosti rodičů a dětí. Rozezná rozdíly mezi jednotlivými formami náhradní rodinné výchovy. Zvládá komunikaci ve styku s úřady.</p>	<p>Rodinné právo: rodina a její funkce, vztah příbuzenství (pokrevní, afinita), podmínky a průběh vzniku manželství, formy sňatků, překážky bránící uzavření manželství, vztahy v manželství, společné jmění manželů, vztahy mezi rodiči a dětmi, vyživovací povinnost, rozvod, vypořádání při rozvodu, registrované partnerství, formy náhradní rodinné výchovy</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne (aktivita k významu rodiny)</p>	<p>Návaznost: učivo výchovy k občanství, rodina jako primární sociální skupina (sociologie, 2. ročník: základní sociální útvary)</p>
<p>Žák definuje své životní cíle a formuluje překážky na cestě k jejich dosahování. Kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro další studium a profesní orientaci. Posuzuje vzdělávací a profesní nabídku. Orientuje se v základních pramenech pracovního práva. Vymezí podmínky vzniku, průběhu a zániku pracovního poměru i práva a povinnosti jeho účastníků. Uvede, jaké náležitosti musí obsahovat</p>	<p>Pracovní právo: životní cíle, právo na zaměstnání, úřady práce a jejich funkce, rekvalifikace, podpora v nezaměstnanosti, státní politika zaměstnanosti, systém sociálních dávek, pracovní poměr, pracovní smlouva, pracovněprávní vztahy, pracovní doba, mzda a plat, dovolená, zásady bezpečnosti práce, formy ukončení pracovního poměru, odbory</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Spolupráce a soutěž (písemné zamyšlení nad životními cíli a diskuze)</p>	<p>Návaznost: učivo výchovy k občanství, osobnost a životní cíle (psychologie, 1. ročník), zaměstnání (ekonomie, 2. ročník) Přesahy: CJL (komunikační výchova: životopis) Součinnost s výchovnou poradkyní, návštěva úřadu práce. Integrovan obor Člověk a svět práce.</p>

<p>pracovní smlouva a jakými způsoby lze ukončit pracovní poměr. Uvede svá práva, respektuje povinnosti a volí pracovní postupy s ohledem na bezpečnost při práci a životní prostředí. Seznámí se s adekvátním postupem při pracovním úrazu. Charakterizuje možnosti ukončení pracovního poměru. Objasní funkci odborů.</p> <p>Dokáže vysvětlit uplatňování práva na přiměřené zaměstnání v souvislosti s činností úřadů práce.</p> <p>Vyhledá informace o nabídce zaměstnání a rekvalifikace v různých typech médií, objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, uvede, kde a jak žádat o sociální dávky.</p> <p>Zvládá komunikaci ve styku s úřady.</p>			
<p>Žák rozlišuje přestupek a trestný čin, vymezí podmínky trestní odpovědnosti občanů, odůvodní účel sankcí a formy trestů v ČR.</p> <p>Rozeznává, jaké případy se řeší v občanském a jaké trestním soudním řízení.</p> <p>Získá základní orientaci v právních pramenech trestního práva.</p>	<p>Trestní právo: trestní právo hmotné a procesní, přestupek (přestupkové a správní řízení), trestný čin, trestní řízení, orgány činné v trestním řízení, obviněný, obžalovaný, vina, trest (druhy trestů v ČR, alternativní výkon trestu, milost a amnestie), soustava soudů, odvolání, dovolání, trestní odpovědnost nezletilých, advokát, notář</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Spolupráce a soutěž (skupinová práce – klasifikace trestných činů)</p>	<p>Návaznost: učivo výchovy k občanství, sociální problémy a deviace (sociologie, 2. ročník)</p>
<p>Žák vymezí základní problémy, které zkoumá teorie mezinárodních vztahů a objasní základní pojmy.</p> <p>Rozliší subjekty mezinárodních vztahů, uvede konkrétní příklady, včetně jejich činnosti, a posoudí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového</p>	<p>Mezinárodní vztahy: mezinárodní vztahy jako věda, subjekty mezinárodních vztahů, mezinárodní politika, dohody a diplomacie, opatření při porušení nebo ohrožení míru, válečný stav, mezinárodní organizace ozbrojených sil, mírová řešení</p>	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě (práce s textem)</p>	<p>Návaznost: učivo výchovy k občanství Přesahy: GEO, DEJ</p>

<p>společenství. Uvede, jaký význam má zapojení ČR do mezinárodních organizací a jaký je jeho rozsah. Uvede příklady institucí, na něž se může občan ČR obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí.</p>	<p>mezinárodních konfliktů, mezinárodní ekonomická spolupráce</p>		
<p>Žák uvede příklady činnosti některých mezinárodních organizací a podá jejich základní charakteristiku. Objasní důvody evropské integrace a posoudí její význam pro vývoj Evropy. Rozlišuje funkce hlavních institucí EU a uvede příklady jejich činnosti. Zhodnotí vliv začlenění ČR do evropských struktur z hlediska dopadů na každodenní život občanů ČR. Porovná postavení fyzických a právnických osob v současné sjednocené Evropě s minulostí a naznačí také další vývoj z hlediska práv a povinností.</p>	<p>Česká republika v mezinárodních organizacích: Rada Evropy, Organizace spojených národů, Severoatlantická aliance, Evropská unie, členství ČR v dalších organizacích, Schengen</p>	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě MED - Média a mediální produkce (práce s atlasem a internetem, skupinová práce a prezentace)</p>	<p>Návaznost: učivo výchovy k občanství, ekonomická integrace ČR do EU (ekonomie, 2. ročník) Přesahy: GEO, DEJ</p>
<p>Žák vysvětlí pojem globalizace a zaujme k tomuto procesu vlastní stanovisko. Uvede příklady nejvýznamnějších globálních problémů planety, stručně je charakterizuje, analyzuje jejich příčiny a domýšlí možné důsledky.</p>	<p>Proces globalizace: globalizace, různé pohledy na problematiku globalizace, nejvýznamnější globální problémy</p>	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENV - Člověk a životní prostředí (práce s textem a diskuze)</p>	<p>Návaznost: učivo výchovy k občanství, teorie společenské změny, kultura, přírodní a sociální prostředí (sociologie, 2. ročník), Marxův popis procesu globalizace (filosofie, 3. ročník: scientismus) Přesahy: GEO, DEJ</p>

Učební osnovy předmětu Dějepis (DEJ)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 **Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost

1.2 **Vzdělávací obor:** Dějepis

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 **Obsahové, organizační a časové vymezení**

Vyučovací předmět dějepis přináší poznatky o konání člověka v minulosti, jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí člověka, především ve smyslu pochopení historických souvislostí a jejich předávání dalším generacím. Klade důraz hlavně na dějiny 19. a 20. století.

Pomáhá žákům pochopit především vývoj v Evropě, evropskou kulturu a proniknout k jednotlivým důležitým jevům a dějům.

Dějepis souvisí úzce s geografii a základy společenských věd, ale také s dalšími předměty, které se dotýkají problémů kultury, literatury náboženství nebo celkového rozvoje lidstva.

Do vzdělávacího programu byla začleněna tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Obsah učiva je rozdělen do tří ročníků - 1. - 3.ročníku čtyřletého gymnázia. V každém ročníku jsou k dispozici **dvě vyučovací hodiny**.

Pro výuku je k dispozici vybavená učebna. Na předmět navazuje volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku – Seminář z dějepisu, případně ve čtvrtém ročníku čtyřhodinový předmět Cvičení z dějepisu.

2.2 **Výchovně-vzdělávací strategie**

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k používání vhodné literatury, encyklopedií, atlasů a historických časopisů.
- Učíme žáky využívat informace získané v jiných předmětech, mezipředmětové vztahy.
- Vedeme žáky k vyhledávání a kombinaci různých informací a zdrojů.
- Snažíme se, aby žáci používali správnou terminologii.

Kompetence k řešení problémů

- Žáky vedeme k tomu, aby kvalitně prezentovali své vědomosti.
- Vedeme žáky ke kritickému hodnocení pramenů, ke hledání logických souvislostí, k rozpoznání historických myšlenkových manipulací.

- Organizujeme historické exkurze, návštěvy muzeí, výstav, archívů a snažíme se dovést žáky k porovnání teorie s realitou.

Kompetence komunikativní

- Podle možností zařazujeme diskuse, obhajoby názorů žáků, argumentace na základě získaných informací.
- Vedeme žáky k práci s různými typy textů.
- Zadáváme rozšiřující referáty a seminární práce.
- Učíme žáky mluvit kultivovaně, srozumitelně, výstižně.

Kompetence sociální a personální

- Snažíme se o práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali a dokázali obhájit své názory.
- Pomáháme navodit příznivé klima pro práci a vzájemnou komunikaci.
- Snažíme se o zapojení všech žáků a pomoci těm, kteří si nedůvěřují.

Kompetence občanská

- Vedeme žáky, aby cítili úctu k vlastnímu národu, ale také k ostatním národům a etnikům.
- Pěstujeme vztah k našim kulturním tradicím a kulturnímu dědictví.
- Vedeme žáky, aby získali respekt ke kulturním a historickým odlišnostem různých společností.
- Učíme žáky, aby brali ohled na druhé a respektovali názory druhých.

Kompetence k podnikavosti

- Vytváříme prostředí, v němž žák při řešení úkolů dokáže rozvinout nápad druhého a je schopný dosáhnout cíle i jako člen týmu.
- Učíme žáky rozvrhnout si práci a řešení úkolů tak, aby dosáhli cíle.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák objasní základy periodizace dějin - uvede typy historických pramenů	Úvod do studia dějepisu Historické prameny Periodizace dějin		
- uvede jednotlivá vývojová stádia člověka - objasní materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách	Pravěk Doba kamenná Doba bronzová Doba železná	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova	Přesahy: VYV BIO GEO

- objasní podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a vzniku řemesel			
- objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem státu - vysvětlí podstatu společenského uspořádání Předního Východu - zdůvodní civilizační přínos starověkých společenství	Starověk - Staroorientální státy Mezopotámie Egypt Přední Východ Dálný Východ	Environmentální výchova	Přesahy: CJL VYV
- chápe podstatu antické demokracie	Antické Řecko Vznik řecké civilizace Archaické a klasické období Makedonie a helénismus Kultura	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Přesahy: CJL MAT FYZ ZSV VYV
- zdůvodní význam křesťanství pro budoucí vývoj Evropy - vysvětlí přínos antické civilizace pro evropskou kulturu	Antický Řím Království, republika, císařství Vznik křesťanství Zánik Římské říše Vliv římské kultury na vývoj evropské vzdělanosti		
- objasní uspořádání feudální společnosti - chápe projevy vlivu církve a náboženství ve středověké společnosti - popíše proces konstituování raně středověkých státních útvarů - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Středověk Raný středověk Vznik raně středověkých států (5. - 11. století) Zvláštnosti vývoje v jednotlivých oblastech. Křížové výpravy První státní útvary na našem území. Přemyslovské Čechy. Kultura raného středověku.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova	Přesahy: CJL VYV GEO
- definuje proměny uspořádání středověké společnosti - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území - uvědomuje si postavení českého státu v Evropě	Vrcholný středověk (12. století) Arabská říše, Byzantská říše, Kyjevská Rus. Vývoj českého státu do vymření Přemyslovců r. 1306. Zemědělství, řemeslo, města.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova	Přesahy: CJL VYV GEO

	Kultura vrcholného středověku		
--	-------------------------------	--	--

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák chápe pojmy renesance, humanismus a jejich projevy v myšlení a životě lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí důsledkům zámořských objevů - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský a světový vývoj - vymezení základní znaky stavovství a absolutismu 	<p>Mocenské soupeření Anglie a Francie, Stoletá válka Lucemburkové a Evropa Jan Hus, husitství Jiří z Poděbrad, Jagellonci Kultura vrcholného středověku Zámořské objevy, reformace, renesance, humanismus Evropa 15. a 16. století Nástup Habsburků na český trůn Stavovské povstání Třicetiletá válka Nástup absolutismu v Evropě</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova</p>	<p>Přesahy: VYV GEO FYZ BIO ZSV CJL</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje postavení českých zemí v rámci habsburské monarchie - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti 	<p>České země po 30-ileté válce Marie Terezie a Josef II.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná prvky barokní kultury - umí vysvětlit význam osvícenství pro další politický vývoj v Evropě a Americe a pojem osvícenský absolutismus a jeho projevy - umí vysvětlit proces rozkladu středověkých mocenských systémů - uvědomuje si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve společnosti 	<p>Petr Veliký, Kateřina Veliká Prusko Vznik USA Velká francouzská revoluce Napoleonské války Období restaurace 1815 - 1848</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>Přesahy: ZSV VYV GEO CJL</p>

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák dokáže uplatnit myšlenky osvícenství na průběh revolucí 1. poloviny 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů - posoudí význam ústavy pro nově vznikající státy 	<p>Období restaurace v Evropě Revoluce roku 1820, 1825, 1830 Průběh revolučního roku 1848 v jednotlivých evropských zemích</p>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Přesahy: ZSV
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky - objasní tendence vývoje české společnosti v druhé polovině 19. století - pochopí probíhající sjednocení Itálie a Německa a dokáže vyvodit důsledky tohoto procesu pro další vývoj Evropy - vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy i v mimoevropském světě 	<p>Modernizace společnosti, vědeckotechnická revoluce Nové myšlenkové proudy Vývoj v českých zemích v druhé polovině 19. století Pokus o české vyrovnání Sjednocení Německa a Itálie Svět před 1. světovou válkou, mocenské spolky, problémy Balkánu</p>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Přesahy: FYZ CJL GEO ZSV
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje obě světové války, dokumentuje sociální, politické a hospodářské důsledky - uvede příčiny a projevy mocenského vývoje světa – vyčerpanost Evropy, vzestup USA a nástup bolševiků v Rusku - pochopí základní principy totalitních režimů – pravicových i levicových - vymezení světovou hospodářskou krizi a její spojení s politickým vývojem Evropy a světa - dokáže charakterizovat životní způsob moderní společnosti 	<p>Průběh 1. světové války Vznik ČSR, osudy legionářů Revoluce v Rusku Poválečný vývoj ve světě Versaillesko-washingtonský mírový systém Vznik fašismu, nacismu a komunismu Světová hospodářská krize a její důsledky ve světě, v ČSR Nástup fašismu v Německu Cesta k Mnichovu 2. světová válka, její průběh ve světě i v Evropě Protectorát Čechy a Morava Obnova Československa Kultura v první polovině 20. století</p>	<p>Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	Přesahy: CJL GEO ZSV

	<p>Vývoj ve světě po druhé světové válce, vznik OSN Studená válka a její důsledky Život na obou stranách „železné opony“ SSSR a život ve východním bloku, RVHP, Varšavská smlouva Ohniska konfliktů mezi Východem a Západem USA jako světová velmoc Dekolonizace „třetího světa“ Vývoj v Československu do roku 1969 Období normalizace v našich zemích Pád komunistických režimů, sjednocovací proces v Evropě Současné globální problémy</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Mediální výchova</p>	<p>Přesahy: CJL GEO ZSV</p>
--	--	---	--

Učební osnovy předmětu Fyzika (FYZ)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 **Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda

1.2 **Vzdělávací obor:** Fyzika

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika pomáhá žákovi si uvědomovat svoji existenci jako součást přírody a vesmíru. Učí ho souběžně používat empirické i teoretické prostředky poznání. Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, k rozvíjení dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti, na základě měření k vytváření a ověřování hypotéz. Učíme žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřujeme k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, podporujeme vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Předmět fyzika je vyučován jako **samostatný předmět**. V prvním ročníku **dvě hodiny týdně, dvakrát s polovinou třídy**; v druhém ročníku **dvě hodiny týdně**; v třetím ročníku **tři hodiny týdně**, z toho je **jedna hodina vyčleněná na laboratorní cvičení**, tedy jedno dvouhodinové cvičení jednou za čtrnáct dní s polovinou třídy - tutéž laboratorní práci tedy provádíme dvakrát.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí volí předmět fyzika strategie, pro které je typická modernost, otevřenost a širší pohled na smysl výuky. Snahou je učinit tento předmět přístupnějším tak, aby podněcoval větší zájem žáků. V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- Ukázkami konkrétních technických aplikací matematické přesnosti a spolehlivosti a podněcováním žáka k vlastním jednoduchým výpočtům jej motivujeme k osvojení si základů kvantitativní gramotnosti.
- Rozšiřujeme obzor žáka o znalosti a dovednosti technické a fyzikální, podněcujeme jeho zvědavost a rozšiřuje jeho poznání.
- Vedeme žáka k práci s nejrůznějšími zdroji informace a informačními technologiemi.
- Kombinací otázek a úloh různé složitosti a délky řešení včetně krátkých numerických výpočtů z paměti posilujeme žákovi schopnost soustředit se.
- Srovnáváním dat z různě věrohodných zdrojů učíme žáka ověřovat data a vedeme ho k opatrnému a kritickému pohledu na zdroje informací.

- Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, k používání odborných terminů, znaků a symbolů a k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- Trvalým navozováním fyzikálních problémů budujeme v žákovi pozitivní přístup k problémovým situacím obecně a vedeme jej ke strukturaci problému.

- Vhodnými poukazy k fyzikálnímu modelu učíme žáka odlišit podstatné od nepodstatného.

- Podněcujeme žáka k odhadování výsledku, učíme jej řádovému, hrubému odhadu a tak pěstujeme jeho dovednost učinit si představu o rozměru kterékoli (fyzikální) situace.

- Vstřícným postojem k odpovědím podporujeme žáka v hledání řešení rozmanitými cestami a rozšiřujeme jeho rejstřík technik, jak se řešení dobrat.

- Systematicky učíme žáka nahradit reálnou situaci zjednodušeným modelem.

- Posilujeme v žácích vědomí, že také chyby jsou nutným a cenným zdrojem poučení.

- Zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy řešení problému, tedy nalezení problému, formulaci problému, hledání a zvolení postupu k jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

- Pomáháme žákovi osvojit si návyk vyjadřovat se korektně, věcně a střízlivě, uvážlivě zacházet s číselnými údaji a vždy za ně ručit znalostí míry jejich přesnosti.

- Trvalými poukazy na přibližnost vědeckého poznání a povinnost testovat a vyvracet vědecké hypotézy učíme žáka chápat i diskusi jako příležitost spíše nalézt nedostatky ve vlastním úhlu pohledu než dokazovat svůj názor.

- Ceněním (i chybných) kritických poznámek, vyzdvižením oprávněnosti námitek žáků v konkrétních situacích, vracením těch, kdo se zmýlili, ihned zpět do debaty učíme žáky nediskvalifikovat předem chybující a obecně vnímat všechny účastníky diskuse ne jako protivníky ohrožující naši pravdu, nýbrž jako partnery, kteří jej obohacují a s nimiž se nenásilně a v příznivé atmosféře dobíráme pohledu obecnějšího a úplnějšího.

- Vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů logickým sledu, ke kultivovanému projevu v písemné i mluvené formě.

Kompetence sociální a personální

- Upozorňujeme na přesah základních fyzikálních zákonů a jejich vztah k osobnímu lidskému hledání a dotazování.

- Seznamujeme žáka se zkušeností, že život vždy přesahuje osobní modelovou představu.

- Vedle vědomí sebe sama vedeme žáky skrze společné aktivity (práce ve skupinách, sdílení experimentálních dat, prezentace) k prožitku smyslu týmové práce.

- Využíváním skupinového vyučování vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů.

- Navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti.

- Vedeme žáky k ochotě pomoci.

Kompetence občanská

- Vedeme žáka k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené součásti života.

- Návěstkou číselných odhadů a výpočtů a odhadů chyby výsledku vedeme žáka k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor.

- Trvalým pobytem v prostředí otázky a problému pomáháme žákovi zvykat si na postoj otevřený, nebojácný a tolerantní a na umění spíše než „na straně vzniklého problému“ stát vždy „na straně jeho řešení“.

- Vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů.

- Podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě.

Kompetence k podnikavosti

- Při řešení fyzikálních úkolů učíme žáky k dosažení cíle hledat různé cesty a rozhodnout se pro některou z nich, v průběhu řešení úkolu svůj postup přehodnotit a zvolit jiný, při řešení rozvinout nápad druhého a dosáhnout cíle i jako člen týmu.

- Při řešení příkladů a úkolů motivujeme žáky, aby si uměli rozvrhnout práci a řešení úkolů tak, aby dosáhli stanoveného cíle.

- Podle povahy úkolů vedeme žáky, aby byli schopni vyhodnotit, zda na dané úkoly stačí sami, nebo je potřebují řešit ve spolupráci s ostatními.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Fyzikální veličiny a jejich měření Žák využívá s porozuměním základní veličiny a jednotky -rozlišuje základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky -rozlišuje skalární a vektorové veličiny	- soustava fyzikálních veličin a jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI, její struktura a účel - skalární a vektorové veličiny a operace s nimi		MAT – převody jednotek, vektorová algebra
Kinematika hmotného bodu Žák využívá abstraktní představu hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů - rozlišuje inerciální a neinerciální vztažené soustavy a používá se při popisu fyzikálních dějů	- těleso, hmotný bod, poloha hmotného bodu - mechanický pohyb - pohyb posuvný a otáčivý - skalární a vektorové veličiny - základní operace s vektory - trajektorie a dráha hmotného bodu		MAT – výpočet neznámé ze vzorce, lineární a kvadratická funkce, řešení kvadratických rovnic, goniometrická funkce ostrého úhlu, oblouková míra

- klasifikuje pohyby a využívá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů	- klasifikace pohybů podle trajektorie a rychlosti - pohyb rovnoměrný přímočarý, zrychlený a zpomalený - zrychlení - volný pád, tíhové zrychlení - rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici: perioda, frekvence, úhlová rychlost, dostředivé zrychlení.		
Dynamika hmotného bodu Žák určuje v konkrétní situaci působící síly a jejich výslednici - využívá Newtonovy zákony při popisu fyzikálních dějů, aplikuje zákony zachování	- síla a její znázornění, příklady různých druhů sil, třecí síla. - skládání a rozklad sil působících na hmotný bod - první pohybový zákon - hybnost hmotného bodu a hybnost soustavy hmotných bodů - druhý pohybový zákon - třetí pohybový zákon - zákon zachování hybnosti - inerciální a neinerciální vztažná soustava, setrvačná síla		TEV – podmínky pro pohyb na nakloněné rovině (lyže, sáňky)
Práce, energie Žák určuje dráhový účinek síly - uvádí souvislost mechanické energie s prací - aplikuje zákony zachování	- mechanická práce, výkon - mechanická energie a jejich vzájemné přeměny		MAT – vektorová algebra perpetuum mobile prvního druhu
Gravitační pole Žák objasní silové působení gravitačního pole - popíše ho příslušnými veličinami - rozliší tíhovou a gravitační sílu - objasní s pomocí Newtonova zákona pohyby v gravitačním poli	- Keplerovy zákony - Newtonův gravitační zákon - gravitační pole a jeho charakteristika - tíhové pole Země a pohyby v něm		GEO– Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka ZSV – filosofie: Johannes Kepler
Mechanika tuhého tělesa Žák popisuje translační a rotační pohyb tuhého tělesa kinematicky a dynamicky	- tuhé těleso a jeho pohyby - moment síly, momentová věta - těžiště tělesa a rovnovážný pohyb		

- určí v konkrétních situacích síly - jejich výslednici, momenty sil a výsledný moment			
Kapaliny Žák aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny	- rovnice kontinuity - Bernoulliho rovnice		BIO – měření krevního tlaku
Základní poznatky molekulové fyziky a termiky Žák využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a procesů v nich probíhajících - uplatňuje termodynamické zákony při řešení fyzikálních úloh	- základy kinetické teorie stavby látek a její experimentální potvrzení: difúze, tlak plynu, Brownův pohyb - modely struktur látek v různých skupenstvích - termodynamická soustava, rovnovážný stav a děj, izolovaná soustava - termodynamická teplota - vnitřní energie tělesa a soustavy těles, změna vnitřní energie při konání práce a tepelné výměně - tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita - kalorimetrická rovnice - první termodynamický zákon	ENV - Problematika vztahu organismu a prostředí (toky energií a látek) (technika - rozbor filmových ukázek na CD)	ZSV – filozofie – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní vs. spojitá CHE – krystalická mřížka, vznik a druhy vazeb

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Struktura a vlastnosti plynů Žák vysvětlí stanovené změny ideálního plynu užitím stavové rovnice - formuluje zákon zachování energie pro tepelné děj	- ideální plyn - stavová rovnice pro ideální plyn - děj izotermický, izobarický, izochorický a adiabatický - práce plynu při stálém a proměnném tlaku - kruhový děj a jeho účinnost	ENV - Problematika vztahu organismu a prostředí (toky energií a látek) (technika - rozbor filmových ukázek na CD)	
Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek Žák rozlišujeme krystalické a amorfní látky	- struktura a vlastnosti pevných látek - deformace pevného tělesa - normálové napětí, Hookův zákon		

<p>na základě znalosti jejich stavby</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší praktické problémy, objasní průběh pružné deformace pomocí Hookova zákona - užívá vlastnosti teplotní roztažnosti látek - vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin 	<ul style="list-style-type: none"> - teplotní, délková a objemová roztažnost - povrchová vrstva kapaliny a její vlastnosti - jevy na rozhraní pevná - kapalná látka 		
<p>Změny skupenství</p> <p>Žák objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu 	<ul style="list-style-type: none"> - tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění - sytá pára, fázový diagram 		<p>TEV – fyzikální principy sáňkování, bruslení, lyžování</p> <p>GEO – atmosféra</p> <p>CHE – výroba plynů a jejich kapalnění</p>
<p>Mechanické kmitání a vlnění</p> <p>Žák užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech kmitavých harmonických</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění 	<ul style="list-style-type: none"> - kinematika harmonického kmitání - dynamika harmonického kmitání - energie harmonického kmitání - druhy vlnění a jejich charakteristika 		<p>HUV – akustika, mechanické zdroje zvuku, vlnění</p> <p>BIO – lidské ucho, principy vnímání zvuku</p> <p>GEO – seismické vlny, tsunami</p>
<p>Elektrostatické pole</p> <p>Žák objasní silové působení gravitačního pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže ho popsat příslušnými veličinami - objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj a jeho zachování -Coulombův zákon - Intenzita a potenciál elektrického pole - elektrické napětí - kapacita vodiče, kondenzátor 		<p>MAT – vektorová algebra</p>
<p>Stacionární elektrické pole</p> <p>Žák rozlišuje vodič, izolant, polovodič, předvídá jeho chování v elektrickém poli</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podmínky vzniku stejnosměrného elektrického proudu a jeho vedení v kovovém vodiči - užívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů - vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, vakuu a jejich aplikace - objasní model vedení el. proudu v polovodičích 	<ul style="list-style-type: none"> - proud jako veličina - Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod - elektrická energie -výkon stejnosměrného proudu - polovodiče - elektrolyty - plyny a vakuum 	<p>ENV - Člověk a životní prostředí (technika - rozbor filmových ukázek na CD, rozhovor)</p>	

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Fyzikální veličiny a jejich měření Žák změří vhodnou metodou vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami - zpracuje měření, stanoví správně výsledek měření	- absolutní a relativní odchylka měření - samostatně zpracovává měření fyzikálních veličin - určí ze souboru naměřených hodnot aritmetický průměr a průměrnou odchylku	OSV – Při měření veličin utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci (technika – rozhovor, laboratorní práce)	MAT - statistika
Stacionární magnetické pole Žák uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy - vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu	- magnetická síla - magnetická indukce - magnetické pole polovodiče a cívky - částice s nábojem v magnetickém poli - magnetické vlastnosti látek - magnetické materiály v praxi		GEO – magnetické pole Země, důsledky jeho existence
Nestacionární magnetické pole Žák objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona	- elektromagnetická indukce - Faradayův zákon - Lenzův zákon - vlastní indukce, indukčnost - přechodové jevy		
Střídavý proud Žák objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky - vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu - popíše základní principy výroby a vedení elektrického proudu v praxi	- vznik střídavého proudu - výkon střídavého proudu, efektivní hodnoty - obvody střídavého proudu - elektromagnetické kmity - generátory - třífázová soustava, využití - transformátor, přenos energie - točivé elektromagnetické pole, elektromotory		
Optika Žák analyzuje různé teorie podstaty světla - předvídá na základě vlastností světla, jeho chování v daném prostředí - využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů	- světlo jako elektromagnetické vlnění – základní pojmy - rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu - základní zákony - rozklad světla na spektrum		BIO – fyziologie vidění a jeho poruch CHE – polarometrie – stanovení sacharózy v cukerných roztocích ZSV – Francis Bacon: rozum jako nerovné

- vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů	- interference - difrakce a polarizace světla - zrcadla, čočky a jejich vady - oko a optické přístroje		zrcadlo
Elektromagnetické spektrum Žák klasifikuje elektromagnetické záření - využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění - předvídá chování elektromagnetického vlnění na základě jeho charakteristik a uvede příklady využití vlnění v praxi	- elektromagnetické vlnění - rentgenové záření		BIO – škodlivost všech druhů záření, využití rtg. v praxi
Úvod do fyziky mikrosvěta Žák popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu - vymezí základní charakteristické vlastnosti fotonu - vysvětlí duální podstatu částic - popíše podstatu spektrální analýzy - využívá zákony zachování (energie, hybnosti...) u mikročástic - vysvětlí zákonitosti jaderných přeměn - rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu - vysvětlí principy využití jaderné energie - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	- fotoelektrický jev - světelná kvanta vs. vlny - základní poznatky o atomu - objev atomového jádra - čárové spektrum, kvantování energie - kvantová čísla, periodická soustava - složení atomového jádra - hmotnostní úbytek, vazebná energie - jaderné reakce a zákony zachování - radioaktivita přirozená a umělá - energetická bilance jaderných reakcí, reaktor, bomba	ENV - Člověk a životní prostředí, energie jádra jako náhrada tradičních přírodních zdrojů energie (technika - rozbor filmových ukázek na CD)	CHE – spektrální analýza, periodická soustava , kvantová čísla ZSV – filosofie – atomismus, monadologie, atomová bomba CHE – výpočet vazebné energie atomu, stavba atomu, radioaktivní záření, jaderné reakce, nuklid izotop DEJ – 2. světová válka – použití jad. bomb – urychlení vývoje využití jader

Učební osnovy předmětu Chemie (CHE)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 **Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda

1.2 **Vzdělávací obor:** Chemie, dále část obsahu oboru Geologie

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 **Obsahové, organizační a časové vymezení**

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Chemie RVP G a je samostatným předmětem vyučovaným v 1. - 3. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Ve 3. ročníku je navíc předmět chemie rozšířen o dvouhodinová laboratorní cvičení, která probíhají ve dvoutýdenních cyklech (vždy ½ třídy) v chemické laboratoři.

Studenti mohou ve třetím ročníku navštěvovat volitelný předmět seminář z chemie, který rozšiřuje znalosti z předmětu chemie a připravuje studenty k maturitní zkoušce a k přijímacímu řízení na vysokých školách. Tento volitelný předmět je ve třetím ročníku vyučován v dotaci 2 hodiny týdně a ve čtvrtém ročníku pak pokračuje v hodinové dotaci 4 hodiny týdně.

Dále se mohou studenti se zájmem o chemii přihlásit ve čtvrtém ročníku do volitelného předmětu cvičení z chemie, který je vyučován 4 hodiny týdně a slouží především jako příprava na maturitní zkoušku. Tento volitelný předmět ale nesmí volit studenti, kteří již navštěvují volitelný předmět chemický seminář.

Předmět chemie svým vzdělávacím obsahem seznamuje žáka se zákonitostmi struktury a přeměn látek, rozvíjí jeho schopnost logického úsudku, analýzy příčin a dedukce důsledků přírodních jevů na základě pochopení klíčových principů a podporuje pozitivní vztah k přírodním vědám a přírodě obecně. Předmět vhodně doplňuje a zároveň některými kapitolami navazuje na učivo souběžně vyučovaných předmětů biologie a fyziky.

Dosahování kvalitních znalostí a vědomostí je docilováno samostatnou i skupinovou činností žáků s důrazem na pozorování, přemýšlení, hledání shod a rozdílů mezi novými a dříve osvojenými poznatky. K lepšímu osvojení a pochopení učiva slouží pravidelné demonstrační pokusy, které vhodně doplňují probírané učivo.

Při realizaci laboratorních prací je hlavní metodou individuální či skupinová práce žáků. Žáci pracují ve dvojicích na některém z osmi pracovních stolů, které jsou vybaveny základním chemickým sklem a pomůckami. Důraz je mimo jiné kladen na získání manuální zručnosti při práci s laboratorními pomůckami a laboratorním sklem.

Do vzdělávacího obsahu chemie je začleněno průřezové téma environmentální výchova.

V prvním ročníku se studenti seznamují s problematikou obecné chemie, jejíž zvládnutí je základním předpokladem pro pochopení učiva druhého a třetího ročníku. Ve druhém ročníku se v prvním pololetí klade důraz na základy anorganické chemie a chemie prvků, náplní učiva

druhého pololetí je úvod do studia organické chemie a učivo o uhlovodících. Ve třetím ročníků se studenti seznamují s deriváty uhlovodíků, přírodními látkami a základy biochemie.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu chemie:

Kompetence k učení

- Při zkoumání látek vedeme žáky k tomu, aby rozebírali a třídili údaje o chemických látkách, jevech a dějích, učíme je porovnávat tyto informace podle určitých kritérií a vedeme je k určování vztahů mezi nimi.
- Učíme žáky vysvětlovat chemický jev nebo děj pomocí známých chemických zákonů a teorií a pomocí indukce, dedukce a dalších myšlenkových operací odvozovat z výchozích údajů a podmínek závěry.
- V laboratoři umožňujeme žákům samostatně pozorovat a porovnávat chemické a fyzikální vlastnosti chemických látek a získané poznatky je učíme třídit a kriticky vyhodnocovat tak, aby z nich mohli vyvozovat správné výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby byli schopni předvídat vlastnosti chemických látek na základě jejich chemické struktury.
- Rozebíráme s žáky problémy, vyplývající z nadměrného používání chemických látek v běžném životě a vedeme je k zamyšlení, jak mohou sami přispět ke snížení obsahu chemikálií v přírodě.
- Učíme žáky posuzovat důsledky vlastností látek a průběhu chemických dějů z hlediska běžného života, hospodářské činnosti, ochrany a tvorby životního prostředí a bezpečnosti a ochrany zdraví
- Vedeme žáky k poznatku, že některé chemické reakce mohou probíhat různými způsoby a učíme je předvídat výsledky těchto reakcí v závislosti na podmínkách, v jakých probíhají.
- Umožňujeme žákům pracovat s chemickými tabulkami a učíme je získávat z nich potřebné informace pro řešení chemických úkolů.

Kompetence komunikativní

- Uvádíme různé názory na některé oblasti problematiky (struktura hmoty, podstata chemických přeměn) a tím vedeme žáky k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře.
- Snažíme se žáky podněcovat k vyhledávání doplňujících informací v aktuálních číslech odborných časopisů a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce
- Učíme žáky využívat moderní informační a komunikační prostředky při vypracovávání referátů, které se týkají nejnovějších poznatků z oblasti chemie a vědy.

- Vytváříme laboratorní úlohy, při kterých více skupin žáků zkoumá různé vlastnosti neznámé látky a vzájemným srovnáváním naměřených hodnot zjišťují s pomocí chemických tabulek o jakou chemickou sloučeninu se jedná.

Kompetence sociální a personální

- V laboratoři navozujeme situace, ve kterých žáci spolupracují ve skupinách a při řešení úkolů si musí efektivně rozdělovat práci.
- Navozujeme situace, kdy žák musí prezentovat své názory na probíranou problematiku a analyzuje shodu či naopak rozpor mezi názorem svým a názory ostatních.
- Dohlžíme na dodržování zásad bezpečnosti při práci v laboratoři.

Kompetence občanská

- Vedeme žáky k pochopení základních ekologických problémů a vysvětlujeme jim, jak mohou sami přispět ke zlepšení životního prostředí v okolí svého domova, obce či města.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám.
- Upozornujeme žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami.

Kompetence k podnikavosti

- V laboratorních cvičeních z chemie vybíráme práce, které žáky motivují k dosahování stanovených cílů, nutí je průběžně hodnotit dosažené výsledky a dokončovat zahájené práce.
- Formou soutěže mezi skupinami žáky motivujeme k dosahování úspěchu.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák vymezí pojem chemický prvek a chemická sloučenina, atom, molekula a ion</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou - popíše soustavu a rozliší směs homogenní a heterogenní - provádí dělení složek směsi sedimentací, filtrací, krystalizací, sublimací a destilací 	<p>Látky a soustavy látek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy látka, atom, molekula, prvek, sloučenina - směsi, dělení směsí podle velikosti částic - metody oddělování složek směsi - soustavy látek 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laboratorní cvičení zaměřené na separační metody - ukázky separačních metod v hodinách chemie - videoprojekce výukového DVD „Dělení směsí“

<ul style="list-style-type: none"> - popíše složení atomového jádra, vysvětlí pojmy nuklid, izotop, prvek - charakterizuje typy radioaktivního záření, zapisuje rovnice jaderných reakcí - vymezí pojem orbital, hlavní, vedlejší, magnetické a spinové kvantové číslo - zapíše elektronovou konfiguraci prvků a iontů dle pravidel o zaplňování orbitalů pomocí symbolů a rámečkových diagramů 	<p>Atom a jeho stavba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atomové jádro, radioaktivita - elektronový obal, kvantová čísla, výstavbový princip - zápisy elektronových konfigurací prvků 	<p>ENV - Energie jádra jako náhrada tradičních přírodních energetických zdrojů</p>	<p>FYZ - objev atomového jádra, složení atomového jádra, jaderné reakce, radioaktivita, kvantová čísla</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky modelů atomů a elektronových orbitalů
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy perioda a skupina v PSP, zařadí a klasifikuje prvky PSP (s-, p-, d- a f- prvky) - rozpozná nepřechodné a přechodné prvky, nekovy, polokovy a kovy - aplikuje periodický zákon při charakteristice skupiny 	<p>Periodická soustava prvků:</p> <ul style="list-style-type: none"> - periodický zákon, jeho grafické znázornění 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se slepou periodickou soustavou prvků - příprava referátu na téma: Pokusy chemiků 19. století o uspořádání chemických prvků podle různých kritérií do tabulek
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí podmínky vzniku chemické vazby - vypočítá vazebnou energii, určí polaritu chemické vazby - určí vaznosti atomů v molekulách, porovná ji s vazebnými možnostmi atomů v základním stavu a excitovaném stavu - vymezí pojmy atomové, molekulové a iontové krystaly - vysvětlí s pomocí poznatků o složení a struktuře látek jejich fyzikální vlastnosti 	<p>Struktura a vlastnosti prvků a sloučenin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemická vazba, druhy chemických vazeb, oktetové pravidlo - slabé vazebné interakce - vliv chemické vazby na vlastnosti látek - struktura krystalů 		<p>FYZ - vazebná energie</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s kalotovými modely - ukázky modelů základních krystalových struktur
<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojmy chemická reakce a chemická rovnice, výchozí látky a produkty - zapisuje chemickou reakci chemickou rovnicí a určí typ reakce - vyčíslí chemickou rovnici s použitím pravidla o zachování druhů atomů a pravidel pro vyčíslování redoxních rovnic 	<p>Chemické reakce a chemické rovnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické reakce - chemická rovnice, výpočty stechiometrických koeficientů matematickou metodou - třídění chemických reakcí 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce (na základě vlastních poznatků vymyslet kritéria pro třídění chemických reakcí) - demonstrační pokusy na jednotlivé druhy reakcí
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - vysvětlí pojmy aktivační energie a 	<p>Reakční kinetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlost chemické reakce, teorie reakční kinetiky 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laboratorní práce: určení rychlosti konkrétní chemické reakce v závislosti na

<p>aktivovaný komplex - zapíše kinetickou rovnici chemické reakce - vysvětlí působení katalyzátorů a katalytických jedů. Vymezí pojmy homogenní a heterogenní katalýza</p>	<p>- faktory ovlivňující reakční rychlost - katalyzátory</p>		<p>teplotě a na koncentraci výchozích látek</p>
<p>- vysvětlí pojmy reakční teplo a standardní reakční teplo a klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance - aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla reakce z termochemických rovnic</p>	<p>Termochemie: - reakční teplo - termochemické zákony - výpočet reakčního tepla</p>		<p>Metody: - laboratorní cvičení: stanovení reakčního a rozpouštěcího tepla - ve skupinách vymyslet příklady endotermních a exotermních reakcí z praxe</p>
<p>- vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter - zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce - posoudí vlivy na rovnovážné složení směsi změnou koncentrace, teploty, tlaku - vymezí pojmy elektrolytická disociace silný a slabý elektrolyt - vysvětlí průběh acidobazického děje pomocí Bronstedovy teorie kyselin a zásad - definuje disociační konstantu kyseliny K_A a zásady K_B, porovná sílu kyselin a zásad podle hodnot K_A a K_B - zapíše rovnici daného protolytického děje, vyznačí konjugované páry - zapíše rovnici autoprotolýzy vody, definuje iontový součin vody K_V a pH - vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad ze známé koncentrace iontů H_3O^+ a OH^- - definuje a správně používá pojmy oxidace a redukce, oxidační a redukční činidlo, vysvětlí podstatu oxidačně redukčních dějů</p>	<p>Chemická rovnováha: - rovnovážná konstanta - ovlivňování rovnovážného složení soustavy - rovnováha v protolytických reakcích, iontový součin vody a odvození pH - rovnováha v redoxních reakcích, elektrolyza</p>		<p>FYZ - elektrolyty Metody: - laboratorní cvičení zaměřené na stanovení pH různých roztoků - skupinová práce s indikátory - demonstrační pokusy v hodinách zaměřené na vyredukování ušlechtilých kovů z jejich solí pomocí kovů neušlechtilých</p>

- porovná podle Beketovy elektrochemické řady napětí schopnost prvků tvořit kationty			
- zapisuje symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky, vysvětlí pojem látkového množství, definuje jednotku mol a užívá definiční rovnice pro veličiny: molární hmotnost a molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace - vyhledává hodnoty základních chemických veličin v chemických tabulkách, jejich hodnoty odečítá z grafu - řeší jednoduché příklady na dané výpočtové kapitoly s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry	Důležité veličiny v chemii, chemické výpočty: - látkové množství, molární hmotnost, molární objem, relativní atomová a molekulová hmotnost - výpočty z chemických vzorců - hmotnostní a molární koncentrace roztoků, výpočty na přípravu a ředění roztoků - výpočty z chemických rovnic		Metody: - příprava roztoků o zadané molární nebo hmotnostní koncentraci na základě vlastních výpočtů navážek nebo objemů daných látek - výpočty teoretických výtěžků jednoduchých reakcí a porovnání skutečných výtěžků po provedení reakce v laboratoři
- užívá názvy a značky s-, p- a d-prvků - rozlišuje jednotlivé druhy chemických vzorců - určuje oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu a určuje podle vzorce nebo názvu druh anorganické sloučeniny - tvoří vzorce a pojmenovává dvouprvkové sloučeniny: hydridy, sloučeniny nekovů s vodíkem, oxidy, sulfidy, halogenidy - pojmenovává a píše vzorce hydroxidů, kyslíkatých kyselin, solí a hydrogensolí - pojmenovává a zapisuje vzorce koordinačních sloučenin	Anorganické látky a jejich názvosloví: - pravidla pro tvorbu názvů anorganických sloučenin - typy chemických vzorců - oxidační číslo - názvosloví kationtů - názvosloví dvouprvkových sloučenin vodíku a aniontů odvozených od těchto sloučenin - názvosloví bezkyslíkatých kyselin a jejich solí - názvosloví kyslíkatých kyselin a jejich solí - názvosloví koordinačních sloučenin		

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák zapisuje chemickými značkami nebo vzorci vodík, kyslík, ozon, vzácné plyny, hydridy, binární sloučeniny vodíku	Vodík, kyslík a vzácné plyny: - vodík, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny	ENV - Vodík jako alternativní zdroj energie v blízké budoucnosti - Voda, její využití, příčiny jejího	Metody: - demonstrační pokusy v hodinách (třaskavá směs vodíku a kyslíku, příprava

<p>s nekovy, oxidy, vodu a peroxid vodíku</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje složení vzduchu a běžných druhů vody - uvádí základní způsoby přípravy, výroby a využití vodíku a kyslíku a výskyt, úpravu a využití vzduchu a vody - zapisuje a vyčísluje chemické rovnice vyjadřující základní reakce vodíku a kyslíku 	<p>vodíku</p> <ul style="list-style-type: none"> - povrchové vody (integrované učivo ze vzdělávacího okruhu geologie) - podzemní vody (integrované učivo ze vzdělávacího okruhu geologie) - kyslík, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny kyslíku - oxidy - vzácné plyny 	<p>znečištění, nedostatek pitné vody a dopad na společnost</p>	<p>vodíku reakcí zinku a HCl, hoření látek na vzduchu a v čistém kyslíku, katalytický rozklad peroxidu vodíku)</p> <ul style="list-style-type: none"> - laboratorní stanovení tvrdosti vody chelatometricky - ukázky účinnosti pracího procesu v tvrdé a měkké vodě - videoprojekce – Vodík a kyslík
<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje chemickými značkami nebo vzorci halogeny, halogenovodíky a halogenidy, kyslíkaté kyseliny halogenů, kyslíkaté soli halogenů a vzájemné sloučeniny halogenů - využívá poznatků o složení a struktuře látek k určení fyzikálních a chemických vlastností fluoru, chloru, bromu a jodu - uvádí příklady výskytu halogenů ve formě halogenidů a základní způsoby přípravy a výroby chloru a použití chloru a jodu - využívá poznatky o stavbě iontových, polárních a kovalentních látek k určení fyzikálních a chemických vlastností halogenovodíků, halogenidů a kyslíkatých kyselin halogenů - uvádí základní způsoby přípravy a výroby HCl 	<p>Halogeny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce halogenů, příprava a využití - sloučeniny halogenů, halogenovodíky, významné halogenovodíkové kyseliny, halogenidy a kyslíkaté kyseliny halogenů 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační pokusy v hodinách (ukázky chloru, jodu a bromu, ukázka syntézy chloru z HCl a KMnO_4, vytěšňovací reakce těžšího halogenu lehčím halogenem, ukázka hořlavosti a nestability chlorečnanů, syntéza jododusíku, ukázka leptání skla pomocí HF, příprava HCl z NaCl a H_2SO_4) - videoprojekce – Halogeny a jejich sloučeniny
<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje chemickými značkami nebo vzorci chalkogeny, sulfan, sulfidy, oxid siřičitý a oxid sírový, kyselinu sírovou a siřičitou a jejich soli a hydrogensoli - uvádí příklady výskytu síru v přírodě a způsoby jejího získávání - popisuje způsob přípravy sulfanu a výrobu, vlastnosti a využití kyseliny sírové - zapisuje a vyčísluje reakce zředěné a 	<p>Chalkogeny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt chalkogenů v přírodě, vlastnosti a reakce chalkogenů, příprava a využití chalkogenů, - sloučeniny síry, sulfan, oxidy síry, kyslíkaté kyseliny síry 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační pokusy v hodinách (ukázky čisté síry, tavení síry, příprava plastické síry, hoření síry, rozklad rostlinných barviv účinkem SO_2, příprava H_2S a důkaz jeho hořlavosti, důkaz dehydratačních vlastností kyseliny sírové, ukázky rozpustnosti kovů v kyselině sírové)

<p>koncentrované kyseliny sírové s kovy</p> <p>- zapisuje chemickými značkami nebo vzorci prvky 15. skupiny, amoniak, oxidy dusíku a fosforu, kyselinu dusičnou a fosforečnou a jejich solí a hydrogensolí</p> <p>- uvádí výskyt dusíku v atmosféře a fosforu ve formě fosforečnanů a způsob získávání a využití dusíku a fosforu</p> <p>- popisuje výrobu a využití amoniaku a kyseliny dusičné</p> <p>- zapisuje a vyčísluje chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků skupiny a jejich sloučenin</p>	<p>Pentely:</p> <p>- dusík, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny dusíku</p> <p>- fosfor, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny fosforu</p>		<p>- videoprojekce : Síra a její sloučeniny</p> <p>Metody:</p> <p>- demonstrační pokusy v hodinách (důkaz nehořlavosti dusíku, příprava amoniaku z amonných solí, důkaz zásaditého charakteru amoniaku, příprava oxidu dusného a ukázka jeho samovolné přeměny na oxid dusičitý, ukázka rozpouštění některých kovů v kyselině dusičné, důkaz samozápalnosti bílého fosforu, ukázka bouřlivé reakce oxidu fosforečného s vodou)</p> <p>- videoprojekce „Dusík a fosfor“</p>
<p>- zapisuje chemickými značkami nebo vzorci prvky 14. skupiny, jejich oxidy, kyslíkaté kyseliny a jejich soli, hydroxidy</p> <p>- uvádí příklady alotropických modifikací uhlíku, výskyt uhličitánů v přírodě, výskyt oxidů, příp. sulfidů a dalších důležitých solí křemíku, cínu a olova</p> <p>- popisuje využití a zpracování vápence, použití křemičtanů a oxidu křemičitého při výrobě skla, porcelánu a keramiky</p>	<p>Tetrelly:</p> <p>- uhlík, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny uhlíku</p> <p>- křemík, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny křemíku</p> <p>- cín a olovo, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny olova a cínu</p>		<p>Metody:</p> <p>- ukázky modelů grafitu a diamantu</p> <p>- demonstrační pokusy v hodinách (vlastnosti aktivního uhlíku, příprava oxidu uhličitého rozkladem vápence, důkaz nehořlavosti oxidu uhelnatého, výroba silikagelu, tavení cínu a olova)</p> <p>-videoprojekce „Uhlík a křemík“</p>
<p>- zapisuje chemickými značkami nebo vzorci prvky 13. skupiny, borany, boridy, oxid a hydroxid hlinitý</p> <p>- popisuje využití sloučenin boru v chemickém průmyslu</p> <p>- vysvětluje výrobu hliníku z bauxitu, objasňuje amfoterní charakter hliníku a některých jeho sloučenin</p>	<p>Triely</p> <p>- bor, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny boru</p> <p>- hliník, výskyt v přírodě, vlastnosti a reakce, příprava a využití, sloučeniny hliníku</p>		
<p>- zapisuje chemickými značkami nebo vzorci prvky s-prvky, jejich dvouprvkové sloučeniny (hydridy, oxidy, peroxidy), hydroxidy, kyslíkaté soli a hydrogensoli</p> <p>- uvádí příklady výskytu sodíku, draslíku,</p>	<p>Alkalické kovy a kovy alkalických zemin</p> <p>- prvky I.A skupiny PSP, jejich výskyt v přírodě, vlastnosti a reaktivita, příprava a využití alkalických kovů,</p>		<p>Metody:</p> <p>- demonstrační pokusy v hodinách (ukázky alkalických kovů a některých jejich fyzikálních vlastností, reakce alkalických kovů s vodou, neutralizace</p>

<p>hořčíku a vápníku v přírodě ve formě solí a způsob výroby a využití sodíku a hořčíku</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o stavbě iontových látek k určení vlastností sloučenin s-prvků - uvádí způsob výroby hydroxidu sodného, uhličitanu sodného, vysvětlí princip tuhnutí malty, betonu a sádry 	<p>jejich sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky II.A skupiny PSP, jejich výskyt v přírodě, vlastnosti a reaktivita, příprava a využití kovů alkalických zemin, jejich sloučeniny 		<p>hydroxidu sodného – vznik chloridu sodného, hoření a hašení hořčíku vodou, výroba malty)</p>
<p>-zapisuje chemickými značkami nebo vzorci d-prvky a sloučeniny d-prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí významné rudy železa, mědi, stříbra, zinku a rtuti, způsob výroby a použití těchto kovů, význam platiny a zlata - uvádí základní fyzikální a chemické vlastnosti d-prvků - uvádí příklady využití významných sloučenin d-prvků - zapisuje a vyčísluje chemické rovnice vyjadřující základní reakce d-prvků 	<p>Přechodné prvky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - d- prvky, jejich charakteristika, výskyt v přírodě, vlastnosti a reaktivita, obecné způsoby výroby, využití, koordinační sloučeniny - prvky skupiny železa - prvky skupiny mědi - prvky skupiny zinku - významné prvky III.B až VII.B skupiny PSP 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační pokusy v hodinách (elektrolýza a samovolné vytěšňování ušlechtilého kovu z jeho soli méně ušlechtilým kovem, pasivace některých kovů v koncentrovaných kyselinách, rychlost koroze železa v závislosti na prostředí, černání stříbra v sulfanu, vznik měděnky, stálost zlata v kyselinách)
<ul style="list-style-type: none"> - objasní strukturu organických sloučenin, odvodí vaznost atomu uhlíku a popíše typy vazeb v organických sloučeninách, vysvětlí vliv charakteru vazeb na vlastnosti látek - klasifikuje organické sloučeniny (uhlovodíky a deriváty uhlovodíků) - klasifikuje organické reakce (adice, eliminace, substituce, přesmyk) - charakterizuje organické reakce podle způsobu štěpení vazeb (homolytické, heterolytické) a typu interagujících částic (elektrofilní, nukleofilní, radikálové) 	<p>Úvod do organické chemie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie a náplň organické chemie, obecné vlastnosti organických látek, jejich prvkové složení - klasifikace a rozdělení organických sloučenin - strukturální teorie, hybridizace atomu uhlíku, izomerie organických sloučenin - typy vzorců organických sloučenin - typy reakcí organických sloučenin, způsoby štěpení vazeb 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce s atomovými modely, sestavování různých geometrických vzorců organických sloučenin, vysvětlení izomerie - demonstrace obecných vlastností organických sloučenin na hexanu, benzenu, toluenu, acetonu, etanolu a dalších sloučeninách
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje uhlovodíky, popisuje alkany, alkeny, alkyny a areny, používá jejich názvosloví, popisuje zdroje uhlovodíků a jejich zpracování - popisuje fyzikální vlastnosti uhlovodíků, rozlišuje substituční, adiční, eliminační a 	<p>Uhlovodíky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika uhlovodíků - přírodní zdroje uhlovodíků - názvosloví alkanů, alkenů, alkynů a arenů - fyzikální a chemické vlastnosti 	<p>ENV - Energetické a surovinové přírodní zdroje na Zemi – základní podmínky života na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hospodaření s energetickými zdroji, technologie jejich získávání 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky vlastností uhlovodíků (hořlavost, nepolárnost, nízký bod tání a varu, aromaticnost...) - ukázky produktů rafinace ropy – benzín, petrolej, nafta, mazut, mazací oleje,

<p>polymerační reakce uhlovodíků, uvádí metody jejich přípravy, popisuje toxické působení arenů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje změny teploty varu v homologické řadě alkanů - popisuje a vysvětluje průběh chlorace methanu, katalytické dehydrogenace ethanu, adice chloru, chlorovodíku a vody na ethen a ethyn a substituční reakce benzenu (chlorace, nitrace, alkylace a sulfonace) - popisuje výrobu plastů (PE, PP, PS) a další průmyslové využití uhlovodíků 	<p>uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody získávání a výroby uhlovodíků, rafinace ropy, dehydrogenační reakce - reakce typické pro uhlovodíky – radikálová substituce alkanů, adiční a polymerační reakce alkenů a alkynů, elektrofilní substituce arenů - významní zástupci uhlovodíků a jejich využití, využití produktů vzniklých rafinací ropy 		<p>asfalt</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázka rafinace ropy v laboratorní rektifikační koloně
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje halogenderiváty, ovládá jejich názvosloví a klasifikaci, vysvětluje fyzikální vlastnosti a popisuje substituční a eliminační reakce těchto látek - ovládá metody příprav halogenderivátů adičními a substitučními reakcemi uhlovodíků - popisuje způsob výroby plastů (PVC, teflon) 	<p>Halogenderiváty uhlovodíků:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika halogenderivátů, jejich výskyt v přírodě - názvosloví halogenderivátů - chemické a fyzikální vlastnosti halogenderivátů - příprava halogenderivátů - typy chemických reakcí halogenderivátů - významní zástupci z řad halogenderivátů a jejich využití 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky některých zástupců halogenderivátů - laboratorní příprava bromethanu

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák charakterizuje aminy a nitrosloučeniny, ovládá jejich názvosloví, popisuje základní typy reakcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje nitraci aromatických uhlovodíků, umí pojmenovat produkty nitrace a zná využití těchto produktů - vysvětluje využití nitrosloučenin, aminů a diazoniových solí při výrobě barviv a plastů 	<p>Dusíkaté deriváty uhlovodíků:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika dusíkatých derivátů, jejich výskyt v přírodě - rozdělení dusíkatých derivátů - aminy, vlastnosti, názvosloví, význam - nitrosloučeniny, vlastnosti, názvosloví, příprava a význam 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační pokusy v hodinách (diazotace reakce anilinu – příprava barviva oranž II) - laboratorní práce – nitrace naftalenu

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje alkoholy a fenoly, ovládá jejich názvosloví a klasifikaci - objasňuje příčinu vyšší teploty varu alkoholů ve srovnání s jinými organickými sloučeninami se stejným uhlovodíkovým zbytkem, porovnává teplotu varu alkoholů a etherů - vysvětluje podstatu rozdílných acidobazických vlastností alkoholů a fenolů - rozlišuje substituční, eliminační, oxidační a esterifikační reakce alkoholů - uvádí metody přípravy alkoholů, fenolů a etherů, objasňuje přípravu ethanolu z přírodních materiálů - popisuje praktické využití alkoholů, fenolů a etherů (rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy, plasty) 	<p>Hydroxyderiváty – alkoholy, fenoly a ethery:</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteristika hydroxyderivátů, jejich rozdělení, výskyt v přírodě - názvosloví alkoholů, fenolů a etherů - chemické a fyzikální vlastnosti hydroxyderivátů - příprava hydroxyderivátů - reakce hydroxyderivátů - významní zástupci alkoholů, fenolů a etherů 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační pokusy v hodinách (ukázky alkoholů a fenolů, ověření některých jejich fyzikálních vlastností) - laboratorní práce – destilace ethanolu z připraveného kvasu, příprava různých druhů esterů
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje karbonylové sloučeniny, používá jejich názvosloví - uvádí metody přípravy aldehydů a ketonů - rozlišuje a ovládá adiční, oxidační a redukční reakce aldehydů a ketonů - vysvětluje princip důkazu aldehydů a ketonů Fehlingovým a Tollensovým činidlem - popisuje praktické využití karbonylových sloučenin (plasty rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy) 	<p>Karbonylové sloučeniny – aldehydy a ketony</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika karbonylových sloučenin, jejich rozdělení, výskyt v přírodě - názvosloví aldehydů a ketonů - chemické a fyzikální vlastnosti karbonylových sloučenin - příprava aldehydů a ketonů - reakce aldehydů a ketonů - zástupci karbonylových sloučenin a jejich využití 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační pokusy v hodinách (ukázky zástupců aldehydů a ketonů, důkazy aldehydů Tollensovým a Fehlingovým činidlem)
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje karboxylové kyseliny, používá jejich substituční a triviální názvosloví - vysvětluje podstatu acidity karboxylových kyselin a objasňuje vznik vodíkových můstků mezi molekulami karboxylových kyselin 	<p>Karboxylové kyseliny a jejich deriváty:</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteristika karboxylových kyselin, jejich rozdělení, výskyt v přírodě - názvosloví karboxylových kyselin - chemické a fyzikální vlastnosti karboxylových kyselin - příprava karboxylových kyselin 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační pokusy v hodinách (ukázky karboxylových kyselin a demonstrační pokusy na jejich fyzikální vlastnosti, ukázka esterifikace kyseliny octové s ethanolem)

<ul style="list-style-type: none"> - uvádí metody přípravy karboxylových kyselin, vysvětluje průmyslovou výrobu octa z ethanolu - popisuje a vysvětluje průběh acidobazických, dekarboxylačních a esterifikačních reakcí karboxylových kyselin - ovládá přeměny karboxylových kyselin na funkční a substituční deriváty - popisuje významné hydroxykyseliny a uvádí jejich výskyt a význam v přírodě - popisuje praktické využití karboxylových kyselin a jejich funkčních a substitučních derivátů 	<ul style="list-style-type: none"> - reakce karboxylových kyselin - zástupci karboxylových kyselin a jejich využití - přehled funkčních derivátů karboxylových kyselin - přehled substitučních derivátů karboxylových kyselin 		
<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje výrobky ze základních typů plastů (PE, PS, PVC, PAN aj.) využívané v každodenním životě - posuzuje vliv jejich praktického používání na člověka a jeho okolí - prezentuje příklady syntetických vláken a makromolekulárních látek z kterých jsou vyrobeny 	<p>Syntetické makromolekulární látky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika makromolekulárních látek a jejich vlastnosti - mechanismus polymeračních reakcí - rozdělení syntetických makromolekulárních látek - zástupci jednotlivých skupin syntetických makromolekulárních látek a jejich využití 	<p>ENV - Problémy s recyklací syntetických makromolekulárních látek, vliv na znečištění životního prostředí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje běžně používaná léčiva (analgetika, antipyretika, anestetika, sedativa) a princip jejich účinku - popisuje konkrétní příklady pesticidů (DDT, HCH, organofosfáty), vysvětluje negativní působení pesticidů na životní prostředí - prezentuje příklady barviv používaných v textilním a potravinářském průmyslu - popisuje tenzidy, vysvětluje vliv struktury na prací účinky tenzidů, vysvětluje vliv tenzidů na životní prostředí 	<p>Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení základních typů léčiv podle chemického složení a účinku - rozdělení pesticidů podle účinku, významní zástupci - rozdělení syntetických barviv, princip barevnosti látek - charakteristika molekul tenzidů, princip jejich působení 		<p>BIO - zdravá výživa</p>
<ul style="list-style-type: none"> - klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu 	<p>Heterocyklické sloučeniny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika heterocyklických 		<p>Metody: - laboratorní práce – izolace kofeinu</p>

<p>heteroatomů v kruhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje strukturu heterocyklů a jejich vlastností - popisuje výskyt a význam heterocyklických sloučenin v přírodních materiálech 	<p>sloučenin</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti a výskyt heterocyklických sloučenin v přírodě - rozdělení a přehled významných heterocyklických sloučenin 		<p>z kávy a čajových listů sublimací a extrakcí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní typy lipidů, používá vzorce a názvy lipidů, objasňuje jejich klasifikaci a vlastnosti - sestavuje vzorce triacylglycerolu z daného vzorce glycerolu a mastné kyseliny - vysvětluje způsob a podstatu zpracování tuků a olejů, popisuje výrobu mýdla a princip jeho čistících účinků - charakterizuje funkce lipidů v organismech 	<p>Lipidy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a chemické složení lipidů, jejich rozdělení - získávání lipidů lisováním a extrakcí rostlinných materiálů - chemické reakce lipidů – oxidace, hydrogenace, alkalická hydrolýza - význam složených lipidů - využití lipidů v potravinářském a mydlářském průmyslu 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laboratorní práce – výroba mýdla zmýdelněním rostlinného nebo živočišného lipidu
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a klasifikuje sacharidy, objasňuje strukturu základních hexos a pentos, vyjadřuje acyklickou a cyklickou strukturu základních hexos a pentos pomocí Fisherových, Tollensových a Haworthových vzorců, vysvětluje optickou izomerii sacharidů uvádí jejich praktické využití - vysvětluje podstatu glykosidické vazby, rozlišuje monosacharidy, oligosacharidy a polysacharidy, škrob, glykogen, celulosu - vysvětluje rozlišení redukujících a neredukujících disacharidů - popisuje získávání a zpracování sacharidů z přírodních zdrojů - objasňuje funkce sacharidů v organismech 	<p>Sacharidy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika sacharidů, jejich biologický význam - dělení sacharidů z chemického hlediska - monosacharidy – rozdělení monosachridů, Fischerovy a Haworthovy vzorce monosacharidů, jejich reakce a významní zástupci - oligosacharidy - vznik disacharidů, vlastnosti, významní zástupci disacharidů, jejich výskyt a význam - polysacharidy - vznik polysacharidů, vlastnosti, významní zástupci polysacharidů, jejich výskyt a význam 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laboratorní práce – stanovení sacharosy v cukerných roztocích polarimetricky - ukázky důkazů redukujících a neredukujících disacharidů s Fehlingovým a Tollensovým činidlem
<ul style="list-style-type: none"> - používá vzorce a názvosloví vybraných aminokyselin - charakterizuje esenciální aminokyseliny 	<p>Proteiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aminokyseliny, jejich charakteristika, vlastnosti, názvosloví a třídění podle 		<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační pokusy v hodinách (ukázka denaturace kaseinu a

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje vznik peptidické vazby v peptidech a bílkovinách - vysvětluje jednotlivé struktury molekul proteinů a předpovídá podle výsledné struktury molekuly proteinu jeho fyzikální a chemické vlastnosti - popisuje denaturaci bílkovin a vysvětluje faktory, které ji způsobují - klasifikuje bílkoviny a jejich strukturu - vysvětluje funkci bílkovin v organismech 	<p>chemického složení</p> <ul style="list-style-type: none"> - peptidická vazba - charakteristika oligopeptidů a polypeptidů, biologický význam - fyzikální a chemické vlastnosti proteinů, koloidní roztoky - primární, sekundární, terciární a kvarterní struktura proteinů - rozdělení bílkovin struktury, funkce, chemického složení a rozpustnosti ve vodě 		<p>ovoalbuminu vlivem vysokých teplot, změnou hodnoty pH a zvýšením koncentrace solí v roztoku)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a rozliší strukturu nukleových kyselin, ribosy a deoxyribosy, purinových a pyrimidinových bází - charakterizuje nukleosidy, nukleotidy a polynukleotidy - objasňuje význam DNA a RNA v organismu - popisuje a vysvětluje hlavní fáze proteosyntézy a chemické příčiny mutací 	<p>Nukleové kyseliny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a chemické složení nukleových kyselin - nukleotidy a vznik polynukleotidů - struktura polynukleotidových řetězců v RNA a DNA - výskyt, význam a funkce DNA v organismech - typy RNA, jejich výskyt a funkce v buňkách organismů - proteosyntéza, mutace 		<p>BIO - molekulární základy dědičnosti, genetika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a vysvětluje význam alkaloidů (léčiva, drogy) - popisuje výskyt alkaloidů v přírodních zdrojích a způsoby jejich izolace - popisuje izoprenoidy, uvádí jejich klasifikaci a význam - charakterizuje vitaminy, popisuje jejich klasifikaci (vitaminy rozpustné ve vodě, vitaminy ve vodě nerozpustné) - vysvětluje význam vitaminů jako kofaktory enzymů - popisuje přírodní zdroje vitaminů a jejich význam pro lidský organismus - charakterizuje hormony a jejich funkce v 	<p>Další významné přírodní látky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alkaloidy - isoprenoidy (terpeny a steroidy) - vitaminy - hormony 		<p>BIO - zdravá výživa, hormonální soustava Metody: - laboratorní cvičení – stanovení vitamínu C v rostlinných a syntetických materiálech bromatometricky</p>

organismu			
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory, vysvětluje strukturu enzymů, jejich aktivaci a inhibici - klasifikuje enzymy a popisuje selektivitu jejich působení - vysvětluje závislost rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH 	<p>Enzymy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika enzymů, jejich vlastnosti a chemické složení - mechanismus účinku enzymů - názvosloví enzymů a jejich rozdělení podle typu katalyzované reakce - inhibice enzymů 		BIO - trávicí soustava
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje podstatu metabolických procesů - rozlišuje děj anabolický a katabolický - popisuje a vysvětluje biochemické redoxní děje - popisuje ATP, jeho syntézu a význam v biochemických procesech - charakterizuje a popisuje první a druhou fázi degradace lipidů, sacharidů a proteinů - vysvětluje význam molekuly acetylkoenzymu A v metabolických procesech - vysvětluje Krebsův cyklus a jeho napojení na dýchací řetězec - popisuje proces fotosyntézy 	<p>Dynamická biochemie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metabolismus, katabolické a anabolické reakce - energetika metabolických reakcí, molekula ATP - přenašeči vodíku v metabolických dějích (NAD, NADP, FAD) - přehled metabolických drah - katabolické reakce lipidů a vyšších mastných kyselin (Linenova spirála) - katabolické reakce sacharidů a glukosy (glykolýza) - katabolické reakce proteinů, aminokyselin a amoniaku (močovinový cyklus) - citrátový cyklus - dýchací řetězec - fotosyntéza 		BIO - trávicí soustava, dýchací soustava

Učební osnovy předmětu Biologie (BIO)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, Člověk a zdraví

1.2 Vzdělávací obor: Biologie, dále část obsahu oboru Geologie a část oboru Výchova ke zdraví

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět biologie je vyučován jako samostatný předmět v prvním až třetím ročníku a to s dvouhodinovou týdenní dotací v prvním a třetím ročníku a s tříhodinovou dotací ve druhém ročníku. Do výuky je **integrována** část vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví a Geologie. Do vzdělávacího obsahu jsou **začleněna tato průřezová témata:** Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a především Environmentální výchova. Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z biologie (pro 3. a 4. ročník studia) a volitelný předmět Cvičení z biologie (pro 4. ročník studia), případně volitelný předmět Kapitoly z biologie člověka a genetiky (pro 4. ročník).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Vzdělávání v předmětu biologie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o živou a neživou přírodu. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonům a také jim umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Biologie podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a rozvíjí logické uvažování. Vzdělání v tomto předmětu také učí aplikovat přírodovědné poznatky do praktického života a v neposlední řadě seznamuje žáky se stavbou živých organizmů. Zároveň vzdělávání v předmětu biologie vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a také závislosti člověka na přírodních zdrojích. Biologie je koncipována jako předmět, který má absolventům poskytnout ucelený přehled znalostí a vědomostí o přírodě a živých organismech v ní. Největší důraz je dán na především na témata fyziologická, obecně biologická, ekologická. Naopak témata taxonomická jsou redukována do rozsahu, který podmiňuje úspěšné pochopení složitosti přírody a komplexnosti vztahů v ní.

Při výuce předmětu biologie jsou používány podle charakteru učiva a cílů vzdělání tyto formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, odborné literatury), přírodovědné vycházky a exkurze s pozorováním a krátkodobé projekty. Žáci využívají při výuce prostředky výpočetní techniky, hlavně internet.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací.
- Učíme žáky samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a tím i nalézání souvislostí.
- Seznamujeme žáky s efektivními metodami učení, zpracováním informací a různými formami práce.
- Vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie.
- Poskytujeme žákům zpětnou vazbu nejen ve formě hodnocení testů znalostí, ale také v diskuzi a při kontrole úkolů různého druhu v hodinách i mimo ně.
- Při výkladu používáme srozumitelného jazyka s přesnými termíny z oblasti dané vědy, aby si je žáci mohli osvojovat při všech vhodných příležitostech.

Kompetence k řešení problémů

- Zařazujeme do výuky metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta.
- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů řešení.
- Při práci v hodině, v testech i v domácích úkolech požadujeme po žácích formulace vlastními slovy, ovšem s použitím odborných termínů příslušné vědy.
- Vedeme žáky k tomu, aby uměly známé postupy řešení aplikovat při řešení obdobných problémů.
- Rozebíráme s žáky problémy a vedeme je k plánování postupů řešení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi nimi a vedeme je k respektování názorů druhých a učíme je diskuzi.
- Součástí hodin jsou diskuze nad různými problémy, v nich požadujeme jasné formulace vlastních názorů.
- Běžně používáme brainstormingu, při němž nejen získáváme určité informace, ale také zdůrazňujeme zásadu, že žádný nápad není méněcenný a může být užitečný při další práci.
- Nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci s ostatními.
- Vedeme žáky k formulování svých myšlenek v mluvené i písemné formě.
- Umožňujeme žákům prezentaci svých prací, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, učíme žáky argumentovat a přijímat kritiku.

Kompetence sociální a personální

- Navozujeme situace vedoucí k posílení žákovské sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti.
- Snažíme se, aby odpovědnost k vlastnímu zdraví chápali žáci jako nutnou podmínku pro vlastní spokojený a úspěšný život.
- Vedeme žáky k ujasňování a strukturování svých cílů a k pochopení významu volných vlastností k jejich dosahování.

Kompetence občanská

- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
- Vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí.
- Vysvětlujeme žákům význam a vzájemný vztah kulturního a přírodního prostředí.
- Vlastním přístupem, nasloucháním jejich argumentaci i odlišným názorům vedeme žáky k toleranci a respektování druhých.
- Vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do kulturního dění ve městě účastí v soutěžích a na výstavách.
- Rozvíjíme u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem a chování se podle nich.

Kompetence k podnikavosti

- Vedeme žáky k tomu, aby podle povahy úkolů byli schopni vyhodnotit, zda na dané úkoly stačí sami, nebo je potřebují řešit ve spolupráci s ostatními.
- Při řešení biologických problémů a úkolů učíme žáky k dosažení cíle hledat různé cesty a rozhodnout se pro některou z nich, v průběhu řešení úkolu svůj postup přehodnotit a zvolit jiný.
- Vytváříme prostředí, v němž žák při řešení úkolů dokáže rozvinout nápad druhého a je schopný dosáhnout cíle i jako člen týmu.
- Učíme žáky rozvrhnout si práci a řešení úkolů tak, aby dosáhli cíle.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<ul style="list-style-type: none"> • Žák porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • geologická historie Země – geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce bioty a prostředí		Geologie <ul style="list-style-type: none"> • Složení, struktura a vývoj Země - integrováno
<ul style="list-style-type: none"> • odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	<ul style="list-style-type: none"> • obecné vlastnosti živých soustav	ENV - Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci rostlinné buňky • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů	<ul style="list-style-type: none"> • rostlinná buňka • stélka a tělo vyšších rostlin • základy anatomie a morfologie rostlin: kořen, stonek, list, květ a plod	ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním	<ul style="list-style-type: none"> • pohlavní a nepohlavní rozmnožování	ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Základní podmínky	

	<ul style="list-style-type: none"> • rodozměna • vegetativní rozmnožování hospodářsky významných skupin 	života	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje společné a rozdílné fyziologické vlastnosti vyšších a nižších rostlin • porovná stavbu těla vyšších a nižších rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • fyziologické funkce rostlin • stélka • orgány vyšších rostlin 		CHE - Dynamická biochemie
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny a prostředí 	ENV - Lidské aktivity a problémy živ. prostředí, Základní podm. života	
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané ohrožené druhy 	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu hub, • vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování hub • popíše životní cykly hub • charakterizuje význam hub v přírodě • popíše stavbu lišejníku uvede významné zástupce • zhodnotí roli lišejníků v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba funkce hub • stavba a funkce lišejníků 	ENV - Vztah člověka k prostředí	Viz. ekologie
<ul style="list-style-type: none"> • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj půd • rekultivace a revitalizace krajiny • práce v terénu a geologická exkurze 		Geologie <ul style="list-style-type: none"> • Člověk a anorganická příroda - integrováno

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<ul style="list-style-type: none"> • nakreslí a popíše stavbu viru • popíše formy virové infekce a některé způsoby přenosu virů • vyjmenuje některá virová onemocnění • charakterizuje způsob přirozené obrany proti virům • analyzuje problematiku celosvětového rozšíření viru HIV, posoudí rizika, vysvětlí význam prevence 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce virů • životní cyklus virů – formy infekce • virová onemocnění • vliv životních podmínek na zdraví • choroby přenosné pohlavním stykem 	<p>ENV - Vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	<p>CHE - Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno <p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - integrováno
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci základních buněčných organel • charakterizuje jednotlivé typy dělení buněk • poukáže na hlavní znaky živočichů a odliší je od ostatních skupin eukaryotních organismů 	<ul style="list-style-type: none"> • eukaryotní živočišná buňka • rozmnožování buněk: amitóza, mitóza, meióza • znaky živočichů 		
<ul style="list-style-type: none"> • popíše hlavní znaky protist • zhodnotí význačné zástupce protist z hlediska ekologického, zdravotního, systematického 	<ul style="list-style-type: none"> • Protista - charakteristika • fyziologické funkce protist • protista jako původci nemocí • protista jako součást ekosystému • sociální dovednosti při řešení mimořádných událostí 		<p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí - integrováno
<ul style="list-style-type: none"> • na základě znalostí konkrétních taxonů popíše vývoj jednotlivých fyziologických funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> • evoluce a adaptace jednotlivých orgánových soustav 		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí principy jednotlivých způsobů rozmnožování • vysvětlí rozdíl mezi vnějším a vnitřním oplozením 	<ul style="list-style-type: none"> • pohlavní a nepohlavní rozmnožování • vývojové cykly základních zástupců 		

<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní ontogenetické fáze 			
<ul style="list-style-type: none"> posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka 		ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí	<ul style="list-style-type: none"> viz ekologie viz biologie živočichů
<ul style="list-style-type: none"> podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka 	<ul style="list-style-type: none"> evoluce člověka 		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam homeostázy popíše kosti a svaly jako součásti soustavy opěrné a pohybové 	<ul style="list-style-type: none"> pohybová soustava první pomoc při úrazech a náhlých životních příhodách 		Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno

3.3 Třetí ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<ul style="list-style-type: none"> Žák vysvětlí význam jednotlivých složek krve popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci nakreslí a popíše stavbu a činnost srdce zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy zhodnotí význam jednotlivých částí mízní soustavy popíše orgány dýchací soustavy vysvětlí princip dýchání vysvětlí negativní vliv kouření na zdraví člověka popíše orgány trávicí soustavy vysvětlí proces trávení vysvětlí přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami dle možností uplatňuje zásady 	<ul style="list-style-type: none"> tělní tekutiny, krev oběhová soustava první pomoc při úrazech a náhlých životních příhodách změny v období adolescence první pomoc civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví mízní soustava dýchací soustava trávicí soustava vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci zdravá výživa – specifické 	ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	Výchova ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno Výchova ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno Výchova ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> Ochrana člověka za mimořádných událostí – integrováno Výchova ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – integrováno CHE - Enzymy

<p>zdravé výživy</p> <ul style="list-style-type: none"> • je si vědom nebezpečí poruch příjmu potravy • popíše orgány vylučovací soustavy • vysvětlí funkci ledvin • zdůvodní význam pitného režimu • popíše stavbu a funkci kůže a kožních derivátů • vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže 	<p>potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese</p> <ul style="list-style-type: none"> • vylučovací soustava • poruchy příjmu potravy • kožní soustava 		<p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – integrováno
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení • určí vliv jednotlivých hormonů na funkci organismu • vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a obvodového nervstva • orientuje se v poruchách duševního zdraví (únava, stres) 	<ul style="list-style-type: none"> • nervová soustava • hormonální soustava • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví 		<p>CHE - Další významné přírodní látky</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů • popíše a vysvětlí funkci rozmnožovací soustavy • Ví, jak se chovat odpovědně v sexuální životě • orientuje se v dostupných metodách antikoncepce a orientuje se také v jejich vhodnosti a spolehlivosti • uvede rizika spojená s pohlavně přenosnými chorobami 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslová soustava • rozmnožovací soustava • hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství • péče o reprodukční zdraví • metody asistované reprodukce, její biologické, etické a psychosociální aspekty 	<p>OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace</p>	<p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno <p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí - integrováno
<ul style="list-style-type: none"> • popíše jednotlivé etapy lidské reprodukce • orientuje se v základních principech asistované reprodukce • vyjádří vlastní postoj k otázce interrupcí • rozlišuje etapy postnatálního 	<ul style="list-style-type: none"> • ontogenetický vývoj • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnání stresových situací, efektivní, komunikace, hledání pomoci 		<p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno <p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno

<p>vývoje a uvede jejich rozdíly</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení procesů probíhajících ve vlastním těle • analyzuje nejčastější příčiny vzniku civilizačních chorob a možné způsoby ochrany před nimi • usiluje o pozitivní změny ve svém životě • svými argumenty podporuje zdravý životní styl • v případě potřeby poskytne první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • choroby a jejich prevence v rámci jednotlivých soustav • základy první pomoci • péče o reprodukční zdraví 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismu • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> • molekulární základy dědičnosti, dědičnost a proměnlivost, genetika člověka, genetika populací 	ENV - Vztah člověka k prostředí	CHE - Nukleové kyseliny, dynamická biochemie
<ul style="list-style-type: none"> • používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy, podmínky života. • biosféra a její členění. 	ENV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Geologie <ul style="list-style-type: none"> • Voda, člověk a anorganická příroda - integrováno

Učební osnovy předmětu Geografie (GEO)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

1.2. Vzdělávací obor: Geografie

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět geografie navazuje svým vzdělávacím obsahem na základní znalosti z předmětu zeměpis / geografie ze základní školy či nižšího stupně osmiletého gymnázia. Tento předmět také **integruje** část obsahu vzdělávacího oboru **geologie**.

Učivo je organizováno ve dvou vyučovacích hodinách v prvním a ve druhém ročníku čtyřletého gymnázia. Při práci uplatňujeme diferencovaný přístup k dětem s VPU, je kladen důraz na mluvený projev. Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva formou referátů nebo formou seminárních prací navíc. Zájemci o geografii si mohou dále ve třetím ročníku zvolit dvouletý předmět **seminář z geografie (SGE)**, který se vyučuje ve třetím ročníku 2 hodiny týdně, ve čtvrtém ročníku 4 hodiny týdně. Ve čtvrtém ročníku si studenti mohou zvolit předměty **cvičení z geografie (CGE – 4 hodiny týdně)** a **kapitoly z geografie (KGE – 2 hodiny týdně)**. Nelze si zvolit více než jeden předmět z geografie ve třetím či ve čtvrtém ročníku.

Do vzdělávacího obsahu geografie jsou začleněna tato **průřezová témata**: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MUV) a Environmentální výchova (ENV).

2.2. Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu geografie:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k používání vodné literatury (atlasů a map), k operaci s obecně užívanými termíny, uvádění věcí do souvislostí a na základě toho ke komplexnějšímu pohledu na přírodní, společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjíme u žáků samostatné řešení problému, volbě vhodných způsobů řešení a postupů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům účinnou spolupráci ve skupině, učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání druhými lidmi.

Kompetence občanská

- Vedeme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence k podnikavosti

- Učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1. První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák vymezení objekt studia geografie - rozdělí geografii jako vědu - zhodnotí význam geografie pro společnost	1. Úvod do geografie		
- porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	2. Planetární geografie - Vesmír - Tvar a rozměry Země - Pohyby Země		
- používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení pro řešení geografických problémů - orientuje se s pomocí map v krajině - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území	3. Kartografie - Geografická kartografie (geografický a kartografický vyjadřovací jazyk, obecně užívané pojmy) - Obsah map - Geografické informační a navigační systémy (DPZ, GIS, GPS) - Práce s mapou - Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		Přesahy: MAT - určování měřítka map

<p>- čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje</p>			
<p>- rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů - objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů - rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - rozliší hlavní biomy světa</p>	<p>4. Fyzická geografie - Fyzickogeografická sféra, FGS na planetární a regionální úrovni, zonalita, azonalita - Atmosféra - Stavba a složení atmosféry - Počasí a podnebí - Všeobecná cirkulace atmosféry - Podnebné pásy - Hydrosféra - Rozdělení a charakteristika vodstva Země - Světový oceán - Povrchové vody - Podpovrchové vody – podzemní vody - Litosféra - Stavba Země – zemské sféry - Litosférické desky - Endogenní procesy - Exogenní procesy - Georeliéf – tvary zemského povrchu - Magmatické horniny - Sedimentární horniny - Metamorfované horniny - Pedosféra složení a stavba půd, vznik a vývoj půd, půdní typy a druhy - Biosféra</p>	<p>ENV - Člověk a životní prostředí EGS – Globální problémy (vliv člověka na jednotlivé sféry)</p>	<p>Přesahy - BIO, CHE Integrovaná část obsahu vzdělávacího oboru Geologie: 1. Složení, struktura a vývoj Země - zemské sféry - částečně geologická historie Země (pohyby kontinentů) 2. Geologické procesy v litosféře 3. Voda - povrchové vody - podzemní vody 4. Člověk a anorganická příroda - vznik a vývoj půd</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni 	<p>5. Geoekologie a environmentální geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krajina - Interakce příroda - společnost - Globální problémy 	<p>ENV - Člověk a životní prostředí EGS – Globální problémy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál - rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a 	<p>6. Humánní geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Socioekonomická sféra - Obyvatelstvo - Sídla - Hospodářství světa - zemědělství - průmysl - doprava - služby - Politická geografie 	<p>EGS – Globální a rozvojové procesy MUV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (migrace)</p>	<p>ZSV – Kultura, přírodní a sociální prostředí (sociologie), Ekonomické systémy (ekonomie)</p>

organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti - lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji			
- rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	7. Regionální geografie - Asie		

3. 2. Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů - lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika - vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií,	7. Regionální geografie - Afrika - Amerika - Severní, Latinská - Austrálie a Oceánie - Polární oblasti - Arktida - Antarktida - Evropa - obecná charakteristika - Západní Evropa - Jižní Evropa - Severní Evropa - Střední Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní (včetně asijské části Ruska) - Česká republika - Místní region	EGS – Žijeme v Evropě ENV – Životní prostředí regionu a ČR	Přesahy : ZSV - EU CJL - jazyky v Evropě (indoevropská jazyková rodina) Integrace části obsahu vzdělávacího oboru Geologie: Geologické procesy v litosféře - geologická mapa ČR

zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům			
---	--	--	--

Učební osnovy předmětu Výtvarná výchova (VYV)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

1.2 Vzdělávací obor: Výtvarný obor

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Žáci volí mezi Výtvarnou výchovou a Hudební výchovou. Vyučovací předmět má v prvním a druhém ročníku dvouhodinovou časovou dotaci. Ve čtvrtém ročníku je možné volit předmět Kapitoly výtvarné kultury. Ten je svým zaměřením přípravou k maturitě. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části maturity.

Výuka probíhá ve speciálně vybavených učebnách, v galeriích, ve studovně školní knihovny, v počítačové učebně, na pozemku školy, v plenéru. Pracuje se ve skupinách do maximálního počtu dvaceti žáků.

Výtvarná výchova je v prvním a druhém ročníku zaměřena na tvůrčí činnosti, jimiž se realizují jednotlivé okruhy učiva: Obrazové znakové systémy, Znakové systémy výtvarného umění a Umělecká tvorba a komunikace. Znalost učiva těchto tří okruhů může být prohlubována ve třetím ročníku v nepovinném předmětu Výtvarná výchova a ve čtvrtém ročníku ve volitelném předmětu Kapitoly výtvarné kultury.

Pojetí výuky vede k pochopení sounáležitostí všech oblastí lidské kultury. Vývoj dějin výtvarného umění je žákům ozřejmován s odkazy na vývoj celé společnosti.

Žákům je umožněno jiné než racionální poznání světa. Je rozvíjeno citění, prožívání, představivost, fantazie, intuice, invence.

Výtvarná výchova formuje estetické a citové vnímání žáků. Teoreticky i praktickou činností se žáci seznámí s výtvarnými technikami. Výběrově budou žáci informováni o významných výtvarných směrech konce 19. století, 20. století a o pluralitním vývoji vizuálního umění začátku 21. století.

Celistvě je rozvíjeno téma **Osobnostní a sociální výchova**. Do výuky jsou zahrnuty **vybrané tématické okruhy** Multikulturní, Mediální, Environmentální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Žák je veden k tomu, aby:

- výtvarnou činnost chápal jako objevování a praktické vyjádření svých schopností tvořit
- vytváření estetické kvality bylo určující hodnotou pro jeho budoucí životní směřování
- současné výtvarné umění bylo chápáno v souvislostech s proměnlivou společenskou situací.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení a k řešení problémů

- Učíme žáky hledat možné varianty pracovních postupů a aktivně se podílet na procesu vzniku finálního díla.
- Při edukačních a animačních činnostech v galeriích navozujeme v žácích potřebu se v této oblasti vzdělávat, správně orientovat a uvědoměle ji hodnotit.

Kompetence komunikativní, sociální a personální

- Organizujeme výuku tak, aby žák pracoval formou rozsáhlých, ve skupinách zpracovávaných projektů, komunikoval s ostatními a zodpovídal za práci v týmu.
- Dbáme na to, aby žák uměl prosadit vlastní názor a nápad.
- V průběhu pracovního procesu s žákem komunikujeme individuálně a pozitivním hodnocením vytváříme tvůrčí pracovní klima a posilujeme jeho sebedůvěru.
- Do výuky zařazujeme cestu artefietiky jako výchovně vzdělávací koncepci založenou na postupech povzbuzujících duševní síly.

Kompetence občanská

- Při organizování veřejných výstav a účasti na výtvarných soutěžích se žák aktivně podílí na prezentaci a reprezentaci školy.
- Směřujeme žáky ke ctění a ochraně našich kulturně historických tradic.

Kompetence k podnikavosti

- Vytváříme prostředí, v němž žák při řešení úkolů dokáže rozvinout nápad druhého a je schopný dosáhnout cíle i jako člen týmu.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

- I. OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY
- II. ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ
- III. UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
I. Žák porovnává znakové systémy, objasní vztah mezi nimi, jejich provázanost a vzájemné obohacování.	- znakové systémy jednotlivých druhů umění: výtvarného, hudebního, literárně - dramatického	OSV – Artefietika, relaxační techniky	Přesahy: HUV, CJL

Pochopí vztah vlastní a umělecké tvorby a identifikuje pro ně charakteristické prostředky.	- prostředky vlastní i umělecké tvorby -vhodnost jejich užití ve vztahu ke zpracovávanému tématu	OSV – Sociální komunikace a spolupráce	
Rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby.	- obsahy vlastní i umělecké tvorby, jejich význam pro osobní rozvoj a společenskou reflexi	OSV – Rozvoj vlastní osobnosti	Přesahy: ZSV
Uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci vizuálně obrazného vyjádření.	- umělecký proces a jeho historická východiska, společenský kontext jeho vzniku	EGS – Evropské kulturní kořeny	Přesahy: DEJ, ZSV
Pojmenuje účinky vizuálně obrazného vyjádření na smyslové vnímání a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě.	- smyslové vnímání a jeho rozvoj, vizuální zobrazování smyslového vnímání	OSV – Rozvoj a poznávání vlastní osobnosti	Přesahy: HUV
Uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti, znalosti při vlastní tvorbě.	- interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora - vztah poznání a umělecké tvorby	OSV – Artefiletika, Prevence sociálně nežádoucích jevů	
Objasní vliv komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných systémů.	- pochopení uměleckého procesu - prezentace uměleckého díla	OSV – Sociální komunikace	Přesahy: CJL, ZSV
II. Žák nalézá a zkouší odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů.	- experiment, použití náhody ve výtvarném procesu k dosažení různých obsahů a účinků, vysvětlení jeho role při vzniku výtvarného díla	OSV – Poznávání a rozvoj osobnosti ENV – Člověk a životní prostředí	
Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování.	- umění nových médií	MED – Příprava k využití aplikačního softwaru	Přesahy: ITK, ZSV
Porovnává výběr a způsob užití prostředků u vlastních i uměleckých vizuálně obrazných vyjádření.	- výtvarné techniky, klasické postupy jednotlivých výtvarných disciplin, technologické postupy současné tvorby	ENV – Člověk a životní prostředí	
Získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů s aktuálními i historickými uměleckými projevy.	- světonázorové, náboženské, filosofické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu	EGS – Prolínání světových kultur	Přesahy: DEJ, ZSV
Vysvětlí, jak vizuálně obrazné vyjádření působí v rovině smyslové a sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot.	- tradice, zvyky, folklor - vzájemné ovlivňování kultur - moderní umění jako zdroj inspirace	OSV – Sociální komunikace	

<p>Rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti. Zná příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - proměny stavby uměleckých děl - celistvost a rozklad tvaru – kubismus - povrch a konstrukce – konstruktivismus, geometrická abstrakce - proměnlivost obrazu v čase – futurismus, umění akce - princip náhody, zrušení hranice umění – dadaismus - relativita barevného vidění – impresionismus, postimpresionismus - abstraktní zobrazování viděného – lyrická abstrakce - uplatnění symbolu, tvůrčí potenciál podvědomí – symbolismus, surrealismus - neškolené vizuální vyjadřování – art brut 	<p>EGS – Kulturní okruhy ve světě a v Evropě, prolínání světových kultur MUV – Kulturní pluralita a rozrůzněnosti v ČR a v Evropě</p>	
<p>Objasní, jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace současného umění se společností - proměny videoartu jako protiklad reklamní tvorby - promítání sociálního cítění do vizuálně obrazných vyjádření 	<p>MED – Mediální produkty, Účinky mediální produkce</p>	<p>Přesahy: ZSV</p>
<p>1. – 2. ročník Žák při vlastní tvorbě uplatňuje umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kompozice, barva, tvar, linie bod - kontrast, rytmus, plocha - inspirace společenskými jevy - inspirace přírodními motivy - inspirace uměleckým dílem - inspirace hudbou a literaturou - inspirace vnitřním světem citů a emocí - práce v materiálu - práce v plenéru - experiment - kresba, malba, grafika 	<p>OSV – Seberegulace, Organizační dovedností a efektivní řešení problémů, Relax. techniky, Artefiletika – Prevence sociálně nežádoucích jevů</p>	<p>Přesahy: HUV, CJL, BIO, DEJ</p>

III. Žák vědomě uplatňuje tvořivost, chápe ji jako faktor rozvoje své osobnosti a dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě.	- smyslové vnímání a jeho význam - interpretace a recepce uměleckého díla	OSV – Sociální komunikace	
Vysvětlí umělecký výraz jako nedefinitivní ve svém významu. Uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci.	- mnohoznačnost uměleckého projevu - subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Přesahy: ZSV
Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu.	- postavení umění ve společnosti, jeho proměny - umění jako proces tvorby nových dosud nezakotvených znaků - vztah vizuálně-obrazných vyjádření k jiným uměleckým i mimouměleckým oborům - nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy	EGS – Globalizace a rozvojové procesy ENV – Člověk a životní prostředí	Přesahy: ITK

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

- I. OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY
- II. ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ
- III. UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
I. Žák rozpozná specifičnost znakových systémů. Uplatňuje jejich prostředky při vlastní tvorbě.	- provázanost znakových systémů jednotlivých druhů umění: výtvarného, hudebního, literárně-dramatického	OSV – Poznávání a rozvoj osobnosti, Seberegulace	Přesahy: HUV, CJL
Charakterizuje znakový systém.	- vizuálně-obrazné znakové systémy, současná zobrazující vyjádření, jejich objevnost a komunikativnost v porovnání s konvenčním vyjádřením	ENV – Člověk a životní prostředí	Přesahy: DEJ
Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně	- vnímání umělecké tvorby, autorova východiska, rozpoznání kvality a hodnoty uměleckého díla	OSV – Sociální komunikace EGS – Vzdělávání v Evropě	edukační programy v galeriích

obrazného vyjádření.			
Identifikuje při vlastní tvorbě osobní a společenské zdroje vzniku umělec. díla.	- interpretace uměleckého díla, vlastní parafráze uměleckého díla	OSV – Sociální komunikace	Přesahy: CJL, ZSV
Interpretuje vizuálně obrazná vyjádření a objasní jejich účinek v procesu komunikace.	- komunikační kvality uměleckého díla i vlastního tvůrčího procesu	OSV – Sociální komunikace	edukační programy v galeriích
Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, rozšiřuje citlivost při vlastní tvorbě.	- kódování smyslového vnímání do znakových systémů různých druhů umění	EGS – Prolínání světových kultur	Přesahy: HUV, CJL
Uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti při přijetí a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření.	- interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce a interpreta	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
Aktivně vstupuje do procesu komunikace při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření a respektuje jejich pluralitu.	- umění ve společnosti, objasnění role autora i aktivního diváka	OSV – Sociální komunikace	edukační programy v galeriích
II. Žák vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů.	- experiment jako inovační činnost k dosažení nových obsahů a účinků, jako element postupu při tvorbě, jako cíl a objasnění jeho role a významu	ENV – Člověk a životní prostředí	
Využívá technických možností nových médií pro vyjádření své představy.	- počítačová grafika, videoart, multimedia	MED – Role médií v moderních dějinách	Přesahy: ITK, ZSV
Charakterizuje obsahové souvislosti vlastních i uměleckých vizuálně obrazných vyjádření.	- obsah díla a jeho smyslový i významový účinek - obsah díla a jeho komunikace s divákem	OSV – Sociální komunikace	
Získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů s vizuálně obrazným vyjádřením uplatňovaným v komunikaci.	- vliv reklamy - masovost a autentičnost projevu - obecná srozumitelnost - písmo - užitá grafika - design - street art	MED – Mediální produkty, spolupráce a soutěž MUV – Psychosociální aspekty interkulturality	Přesahy: ZSV, ITK
Vytváří přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	- portfolio – vlastní volba formy i tématu, zaznamenání edukačních programů v galeriích, interpretace	ENV – Člověk a životní prostředí	Přesahy: CJL

	obsahu i forem		
Rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti. Uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl.	<ul style="list-style-type: none"> - reflexe vývoje umění v současné společnosti - vyjádření iluze v prostoru, objemu a pohybu – fotografie, film, animovaný film, nová media - taktilní a haptické kvality díla – informel - zapojení těla, pohybu a gest do procesu tvorby – akční tvorba, body art - vztah slova a obrazu – lettrismus - uplatnění symbolu – pop art, konceptuální umění - účast v sociálním prostoru – performance - postmodernismus – minimal art, minority, citace, znak, metaznak - stopy člověka v krajině – land art 	<p>EGS – Prolínání světových kultur, Žijeme v Evropě</p> <p>MED – Účinky mediální produkce, Uživatelé médií</p>	<p>Přesahy: ITK V praktické části výuky parafráze výtvarných děl.</p>
Objasní, jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace.	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace současného umění se společností - využití reklamy a kýče jako výchozího impulsu ke vzniku uměleckého díla - navazování síly slov, citací a příběhů na vizuálně obrazné vyjádření 	MED – Vliv médií	<p>Přesahy: ZSV edukační programy v galeriích</p>
1. – 2. ročník Vlastní tvorba prezentační a instalační.	<ul style="list-style-type: none"> - příprava výstavy, instalace, prezentace, architektura, užitá grafika, práce v materiálu, prostorové vytváření 	OSV - Organizační dovednosti, Efektivní řešení problémů	
III. Žák vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční.	<ul style="list-style-type: none"> - umělecký proces a jeho vývoj - vliv uměleckého procesu na chápání reality a naopak - historické proměny pojetí uměleckého procesu 	EGS – Kulturní změny, Prolínání světových kultur, Vzdělávání v Evropě	<p>Přesahy: DEJ</p>
Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým	<ul style="list-style-type: none"> - edukační programy v galeriích - etudy a parafráze v návaznosti na animační činnost 	OSV – Sociální komunikace	

dílům současnosti.	- postavení umění ve společnosti		
Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu.	- prezentace uměleckého díla - magický, mytický, universalistický, modernistický, postmodernistický a pluralitní model umění a jejich komunikativní síla - umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků	EGS – Vnímání vývojových procesů probíhajících v určitých etapách	Přesahy: ZSV

Učební osnovy předmětu Hudební výchova (HUV)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP G

1.1 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

1.2 Vzdělávací obor: Hudební obor

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit.

Jedním z cílů je chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace. V hodinách hudební výchovy žáky vedeme získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, a k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností.

Výuka přispívá k rozvoji žákovy celkové hudebnosti.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Jde zejména o:

- skupinové vyučování
- samostatnou práci
- kolektivní práci
- a krátkodobé projekty.

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku čtyřletého jako dvouhodinový.

2.2 Výchovně-vzdělávací strategie

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- k používání odborné terminologie,
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- a k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.
- Stanovujeme žákům dílčí vzdělávací cíle v souladu s celkovými cíli vzdělávacího programu.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů.
- S chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.
- Zajímáme se o náměty a názory žáků.

Kompetence sociální a personální

- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

- Vytváříme žákům prostor, aby reflektovali společenské dění.
- Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Kompetence k podnikavosti

- Při přípravě školních vystoupení vedeme žáky dosažení cíle, který si stanoví sami nebo je jim stanoven učitelem.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

3.1 První ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
Žák uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu - při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje - zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) - reprodukuje zpívaný (hraný) vzor	hlasová výchova, správné dýchání, hlasová hygiena, rozezpívání, správné tvoření tónů, artikulace, hlavový tón, zpěv, jednohlasé písně lidové a umělé, kánony lidové a umělé, úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, intonace, zpěv hudebních motivů, imitace, intonační výcvik, zhudebnění, přísloví, pořekadel, vlastního textu, vytvoření vlastních drobných skladeb, intervaly, opěrné písně, základ harmonie (T, D, S),	OSV - Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž (zpěv individuální i společný)	Přesahy: BIO

<p>- na základě svých individuálních schopností a dovedností dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní</p> <p>- provádí jednoduché hudební improvizace na základě svých individ. schopností a dovedností vytváří tonální představu dur, moll</p> <p>- rytmizuje jednoduché texty</p> <p>- tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje</p> <p>- používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře</p>	<p>rytmický výcvik, hra na tělo, Orffův instrumentář, rytmizace textů a písní rytmickými nástroji</p>		
<p>- užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem</p> <p>- orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb</p>	<p>hra na hudební nástroje, tvorba instrumentálních doprovodů, jednoduchá aranžmá, nauka o hudebních nástrojích, partitura, vývoj notace</p>		
<p>- reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím</p>	<p>tanec, pohyb na hudbu, dobové tance, lidové a umělé tance, reprodukce pohybů</p>		
<p>- vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby</p> <p>- rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě</p> <p>- uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>hudební myšlení v období rytmicko - monodickém (starověk), polyfonním (středověk, renesance), melodicko-harmonickém (baroko), rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina; hudební, formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal</p>		
<p>- popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla</p> <p>- vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta</p>	<p>tvůrce hudby a interpret, tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební, umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, nizozemští skladatelé a, přísná imitace, Palestrina,</p>		<p>Přesahy: CJL – barokní literatura</p>

	Lasso; Vodňanský, Kryštof Harant, Adam Michna, B. M. Černohorský; Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve vývoji hudebního umění - uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách - rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků - na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	periodizace hudebního vývoje, hudba vokální a instrumentální, hudební formy, charakteristické znaky slohů, hledisko historické a kulturní, hudba česká a světová, pravěk, starověk, Ars antiqua, Ars nova, renesance a humanismus, baroko		Přesahy: ZSV - filosofie
<ul style="list-style-type: none"> - odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce - rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích 	hudební žánry, muzikál, šanson, šantán, kabaret, revue, jazz, swing, trampská píseň		
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností - vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit 	estetická a umělecká hodnota hudebního díla, komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení, díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe, hudebních děl		
<ul style="list-style-type: none"> - přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa, vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství - na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje - uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě - vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout 	populární hudba, jazz - konec 19. stol., 20. léta, 30. léta – swing, 40. léta – bop, blues, country western, zpěvácké hvězdy, 50. léta – rokenrol, hudba jako kulturní statek a jako zboží, hudební průmysl, hudba a její využití v běžném životě		Přesahy: ZSV - právo

3.2 Druhý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě - využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje - zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) - dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní - provádí jednoduché hudební improvizace na základě svých individ. schopností a dovedností - zpívá z not v rozsahu 1 – 5 v daných tóninách - vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem 	<p>akustika, hlasové ústrojí, sluchové ústrojí, tvorba tónu, vyrovnávání vokálů, hlasové rejstříky, hlavový tón, zpěv, jednohlasé písně lidové a umělé, kánony lidové a umělé, úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas, individuální tvorba, melodie rytmizuje, podkládá textem a zapisuje do not, intervaly, opěrné písně, harmonické cítění, rytmický výcvik, hra na tělo, Orffův instrumentář, vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický, zápis</p>	<p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (příprava, nácvik a prezentace krátkých hudebních výstupů)</p>	<p>Přesahy: FYZ, BIO</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách - orientuje se v notovém zápise, jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb - na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista) 	<p>hra na hudební nástroje, tvorba instrumentálních doprovodů, jednoduchá aranžmá, improvizace, stylizace, partitura, nástroje symfonického orchestru, orientace v notovém zápise, moderní hudební nástroje</p>		

- pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	taneční hudba, techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap		
- vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby - rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě - uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	hudební myšlení v období melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus)		
- popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla - vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	tvůrce hudby a interpret, tvůrce a interpret jako jedna osoba, Divadla malých forem, britský rock – Beatles, folk music – Bob Dylan, folkrock – Simon & Garfunkel, underground – Frank Zappa, bigbeat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák		
- orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách - rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků na základě historických, společenských a kulturních kontextů - popíše podmínky a okolnost vzniku hudebního díla	periodizace hudebního vývoje, hudba vokální a instrumentální, hudební formy, charakteristické znaky slohů, hledisko historické a kulturní, hudba česká a světová, baroko, rokoko, klasicismus, romantismus – impresionismus, další směry 20. století		Přesahy: DEJ
- odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce - rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudební styly a žánry, funkce hudby, hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, hudební průmysl, hudba vážná a populární – převádění stylů, transkripce ve 20. století		
- interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností - vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol., pojem kýč, hudba jako zboží, hudba na objednávku, kvalita uměleckého díla		Přesahy: ZSV – filosofie, právo

<p>- přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství</p> <p>- na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje</p> <p>- uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě</p> <p>- popíše možnosti využití hudby</p> <p>- uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě</p> <p>- vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout</p> <p>- upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat</p>	<p>bludiště stylů ve 20. století, volná atonalita, dodekafonie a serialismus, modální hudba, neoklasicismus, neofolklorismus, témbrová hudba, elektroakustická a elektronická hudba a mikrointervaly A. Háby, minimalismus, stylové syntézy, fúze a „nezařaditelní“, využití hudby, muzikály, festivaly, divadla, nahrávací studia, CD, DVD, masová média, reklama, znělka, moderní populární hudba 70. a 80. let u nás i ve světě, hard rock, heavy metal, art rock, pop rock, disco, punk a nová vlna, nový romantismus a neorock, střední proud, protestsongy, neonacistické metalové kapely</p>		
--	---	--	--

Učební osnovy předmětu Tělesná výchova (TEV)

1. Zařazení předmětu podle struktury RVP ZV

1.1 **Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví

1.2 **Vzdělávací obor:** Tělesná výchova a Výchova ke zdraví

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1 **Obsahové, časové a organizační vymezení**

Tělesná výchova má pro první až čtvrtý ročník dotaci **2 hodiny týdně**.

Obsahuje vzdělávací obory Tělesná výchova a Výchova ke zdraví. Výuka probíhá 1x týdně ve skupinách odděleně pro chlapce a dívky. Součástí výuky všech ročníků je blok plavání v délce dvou měsíců v každém školním roce. V prvním ročníku studenti absolvují 5- až 6-denní lyžařský kurz zaměřený na sjezdové lyžování nebo jízdu na snowboardu a běžecké lyžování. Ve druhém ročníku studenti absolvují 5-denní letní kurz vodní turistiky s možností výběru mezi českou řekou Vltavou a rakouskou Salzou.

Výuka se realizuje ve školní sportovní hale, školním hřišti, atletickém stadionu, plaveckém stadionu, badmintonové hale nebo běžeckých tratích v lese – vše v bezprostředním okolí školy.

Turnaje, sportovní soutěže a odpolední zájmové kroužky organizuje **Školní sportovní klub**, který je otevřen všem studentům gymnázia.

Předmět tělesná výchova si klade tyto cíle:

- kompenzovat jednostrannou zátěž způsobenou pobytem ve škole
- vést studenty k aktivnímu pohybu a zdravému životnímu stylu
- k pochopení významu zdraví jako důležité životní hodnoty
- rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti přiměřeně věku
- rozvíjet morálně volní vlastnosti a myšlenku fair play

Tělesnou výchovou prolíná průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** od rozvoje osobnosti, utváření mezilidských vztahů, přes řešení problémů, rozhodování, komunikaci, spolupráci a zdravé soupeření až po morální rozvoj.

2.2 **Výchovné a vzdělávací strategie**

V následujících oddílech popisujeme výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní učení.

- Požadujeme užívání osvojeného sportovního názvosloví.
- Hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.
- Stanovujeme dílčí vzdělávací cíle.
- Dodáváme žákům sebedůvěru.
- Sledujeme pokrok žáků.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace a plánovat způsob řešení problémů.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů.
- Vyžadujeme od žáků, aby si uvědomovali zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili.
- Pomáháme vytvářet problémové situace.
- Ukazujeme žákům cestu ke správnému řešení.
- Vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky vyjádřit kultivovaně své myšlenky a názory.
- Vysvětlujeme jim pravidla diskuze a způsoby, jak se do ní zapojit.
- Vyžadujeme dodržování pravidel diskuze a slušného chování.
- Vytváříme situace, při kterých mohou žáci spolupracovat.

Kompetence sociální a personální

- Necháváme žáky podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a příjemné atmosféry.
- Snažíme se vytvářet v žácích pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch a budovat sebedůvěru.
- Požadujeme dodržování dohodnutých pravidel.

Kompetence občanská

- Vyžadujeme, aby žáci respektovali názory ostatních.
- Podporujeme žáky v zapojování se do sportovních aktivit.
- Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
- Umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.
- Dbáme na to, aby žáci ovládali základní postupy první pomoci.
- Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Kompetence k podnikavosti

- Vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce.
- Podporujeme soutěživost i týmovou práci při pohybových aktivitách.

3. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících

První až čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia

Očekávané výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Činnosti ovlivňující zdraví: Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním cílem</p> <ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost <p>Zdravotní tělesná výchova Žák uplatňuje odpovídající vytrvalost při korekci zdravotních oslabení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekreační a výkonnostní sport - duševní hygiena <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní režim - otužování <p>Zdravotně orientovaná zdatnost, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <ul style="list-style-type: none"> - testy - kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení - posilovací cvičení - nevhodná cvičení - prevence oslabení	<p>OSV - Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena – rozhovor, sportovní činnosti)</p>	<p>Učivo je zařazováno do všech ročníků s přihlédnutím k věku žáků a v návaznosti na zařazené pohybové aktivity.</p> <p>Do tělesné výchovy je zčásti integrován obor Výchova ke zdraví, který vhodně doplňuje praktické pohybové činnosti.</p> <p>V návaznosti na učivo TSP</p>

<p>první pomoc</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů a dokáže je aplikovat ve hře, soutěži</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní postupy rozvoje pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost konkrétní skupině sportujících 	<p>Rozvoj pohybových schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - posilovací a protahovací cvičení - cvičení na rozvoj rychlosti - cvičení na rozvoj vytrvalosti <p>Pohybové hry, netradiční hry</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopomoc a názvosloví - kotouly - modifikace, vazby - stoje na rukou a hlavě - přemet stranou, přemet - rovnovážné polohy a postoje - sestava s osvojených prvků - přeskoky přes kozu (bednu) - skoky z trampolíny <p>Estetické a kondiční cvičení s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - tance, aerobik <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky, pády - základy sebeobrany <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - atletická abeceda - sprinty 60 – 100m - běhy a vytrvalostní běhy 400 - 3000 m - běhy v terénu - skok do dálky nebo výšky - hod granátem - vrh koulí <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehazovaná, ringo, vybíjená, volejbal, basketbal, florbal, fotbal, 	<p>OSV - Sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace – sportovní činnost zejména sportovní a pohybové hry)</p> <p>OSV - Osobnostní rozvoj (rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, seberegulace a sebeorganizace – sportovní činnosti)</p> <p>OSV - Sociální rozvoj (komunikace, kooperace a kompetice – sportovní činnosti zejména sportovní a pohybové hry)</p> <p>OSV - Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika – problémové úkoly, kolektivní hry i individuální sportovní činnosti)</p>	<p>V návaznosti na FYZ: znalosti žáků o pohybu těles, působení a skládání sil</p>
--	--	--	---

<p>Žák usiluje o zlepšení všech plaveckých stylů</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazénu, koupaliště a přilehlých prostor <p>Žák respektuje zásady bezpečnosti při zvoleném druhu činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí se pokyny instruktorů - přizpůsobuje své chování okolnímu terénu a počasí - zvládá podle svých předpokladů a možností techniku jízdy na kole, lodi <p>Činnosti podporující pohybové učení: Žák užívá osvojované názvosloví na úrovni</p>	<p>házená, frisbeeball</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - průpravné hry - hra se zjednodušenými pravidly a s menším počtem hráčů - pravidla <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dýchání do vody, splývání, šlapání vody, potápění - technika plaveckých způsobů - startovní skok - záchrana tonoucího - kondiční plavání - hry a soutěže ve vodě <p>Lyžování (1. ročník)</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstroj a výzbroj, údržba, příprava - pravidla bezpečného chování - technika jízdy a běhu na lyžích - historie lyžování <p>Vodní turistika (2. ročník)</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstroj a výzbroj, údržba - pravidla bezpečného chování - technika jízdy - ovládání lodě <p>Interní kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> - topografie (čtení mapy, orientace v mapě a terénu) - střelba (nošení zbraní, zásady bezpečnosti, technika střelby) - první pomoc (základy resuscitace a 		<p>Žák může volit mezi sjezdovými lyžemi a snowboardem</p> <p>Žák si volí mezi řekami Vltavou a Salzou pro kurz vodní turistiky nebo interním kurzem.</p> <p>V návaznosti na učivo GEO.</p>
---	---	--	---

<p>cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, uživatele internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>ošetření zranění)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sportovní hry <p>Komunikace v TEV</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví, gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkčnost, výběr, ošetřování <p>Historie a současnost sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> - olympismus - úspěchy našeho sportu - významní sportovci a soutěže <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla her, soutěží, závodů <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech, fair play jednání</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření, evidence, vyhodnocování 	<p>OSV - Sociální rozvoj (komunikace – vedení rozcvičení a rozhodování při hrách s pravidly, cvičení s dopomocí apod.)</p>	<p>V návaznosti na učivo TSP a DEJ: znalosti žáků o olympijských hrách</p> <p>V návaznosti na učivo TSP</p>
---	--	---	---

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žákovské činnosti je důležitým předpokladem pro vytvoření **zpětné vazby**, která žákům poskytne informace o postupu, průběhu a výsledcích jejich vzdělávání. Tato reflexe vlastní činnosti je nutným předpokladem úspěšného studia. Usilujeme o to, aby známka nebyla konečnou „cílovou metou“, ale **ukazatelem na cestě k dosažení cílů**, které si žáci stanoví pro své učení i pro další život. Pozitivní hodnocení je jim pak povzbuzením v činnosti, oceněním výsledků i motivací pro další práci. Negativní hodnocení slouží ke korekci nežádoucích jevů, upozornění na chyby v práci a k posílení kázně.

Obecně se při hodnocení výsledků a chování žáků řídíme těmito zásadami:

■ Stanovujeme a vysvětlujeme **jasná kritéria pro hodnocení**, s nimiž se mohou seznámit všichni účastníci výchovně-vzdělávacího procesu (**obecné zásady hodnocení** na GJŠ Zlín tvoří **součást ŠVP a Školního řádu**, dále jsou v podrobné verzi **pro jednotlivé předměty** uveřejněny na internetových stránkách školy www.gjszlin.cz v rubrice **Škola** a podrubrice **Dokumenty** jako „**Kritéria hodnocení**“ a jsou **žákům sdělovány vyučujícími v jednotlivých předmětech vždy na začátku školního roku**, což všichni **žáci stvrdí svým podpisem**).

■ Hodnotíme **individuální výsledky i chování každého žáka** bez srovnávání s ostatními, vždy se snažíme postupovat adresně a korektně.

■ Pravidelně (stanoveným způsobem) o prospěchu a chování žáků **informujeme jejich rodiče** (resp. zákonné zástupce).

■ **Existují opravné prostředky**, s nimiž jsou žáci seznamováni, pro případ nesouhlasu žáka (nebo jeho rodičů) s hodnocením.

Pravidla hodnocení a klasifikace žáka střední školy se řídí **vyhláškou MŠMT ČR č. 354/1991** ze dne 30. 8. 1991, konkrétně zněním § 9 - 12. Uvedená vyhláška je nadřazena **Metodickému pokynu pro hodnocení a klasifikaci na SŠ**, který je pomůckou pro učitele (vzor vysvědčení, získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci, klasifikace chování). Metodický pokyn řídí postup při hodnocení a klasifikaci žáků a uvádí požadavky na vědomosti, dovednosti a návyky pro určené stupně hodnocení a klasifikaci ve vyučovacích předmětech i v chování včetně výchovných opatření.

Na úrovni školy jsou pak závaznými dokumenty pro učitele **ŠVP, Školní řád**, Metodický pokyn vedení školy 2/2008 „**Pravidla hodnocení žáků ve vyučovacím předmětu**“ a Metodický pokyn vedení školy 8/2008 „**Docházka žáků do školy a způsoby omlouvání absence**“.

Na úrovni předmětové komise jsou závazným dokumentem jak pro vyučující, tak pro žáky „**Pravidla pro hodnocení žáka v předmětu**“, která jsou vždy jednotná pro předmět a ročník, byť by předmět v daném ročníku vyučovalo více učitelů.

6.1 Obecné zásady klasifikace

- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin - předměty s převahou teoretického zaměření, předměty s převahou praktických činností a předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.
- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, **posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.**

6.2 Způsob hodnocení a stupně klasifikace

Na Gymnáziu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Zlín **používáme** k hodnocení žáků **pouze klasifikaci známkou s pětibodovou stupnicí, a to na nižším i vyšším stupni gymnázia.** Jiné formy hodnocení u nás nepoužíváme.

6.2.1 Stupnice hodnocení prospěchu

- 1 výborný
- 2 chvalitebný
- 3 dobrý
- 4 dostatečný
- 5 nedostatečný

6.2.1.1 Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

6.2.1.2 Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

6.2.1.3 Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

6.2.1.4 Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

6.2.1.5 Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.2.2 Hodnocení výsledků vzdělávání

a) prospěl s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch horší než 1.50 a jeho chování je velmi dobré.

b) prospěl

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.

c) neprospěl

Žák neprospěl, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný.

d) nehodnocen

Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

Za první pololetí se žákovi vydává **výpis z vysvědčení**, za druhé pololetí **vysvědčení**. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení nebo výpisu z vysvědčení je vyjádřeno klasifikací. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka **pochybnosti o správnosti hodnocení** na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů od oznámení klasifikace, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení nebo výpisu z vysvědčení, **požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka**. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka.

6.3 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami

- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními obtížemi a poruchami

- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci.

Žák musí být vyzkoušen nejméně dvakrát za pololetí z jednohodinového předmětu, třikrát z dvouhodinového předmětu, čtyřikrát z tříhodinového předmětu a pětkrát ze čtyřhodinového předmětu. Formu získávání klasifikace zvolí vyučující s přihlédnutím k typu vyučovacího předmětu a věku žáků. Pro každého žáka ve třídě musí být stejná kritéria hodnocení (s výjimkou žáků s vývojovými poruchami učení), písemně definovaná a všichni žáci s nimi musí prokazatelně být seznámeni.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi **nejpozději do 14 dnů**.

Veškeré výsledky klasifikace vyučujícím neprodleně zapsány do počítačového programu Bakalář, který umožňuje jak žákům, tak rodičům po zadání přístupového hesla na internetových stránkách okamžitě se seznámit jak se známkami, tak s jejich důležitostí a váženým průměrem, který slouží jako orientační ukazatel pro stanovení výsledné klasifikace za klasifikační období.

- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

- V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu kontrolní práci. Termín konání písemné práce musí být zapsán v poznámce v třídní knize alespoň týden předem.

- Učitel je povinen vést soustavnou a průkaznou evidenci o každé klasifikaci žáka.

- Podklady pro klasifikaci (písemné práce, seminární práce, protokoly, grafické práce,...) uchovává učitel po celé klasifikační období včetně doby, po kterou se mohou zákonní zástupci, popř. zletilý žák, odvolat proti klasifikaci.

6.4 Kritéria klasifikace

Žáci jsou klasifikováni ve všech povinných a nepovinných předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li ke shodě, stanoví výsledný klasifikační stupeň ředitelka školy.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematickosti v práci žáka po celé klasifikační období. **Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.** Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

Ředitelka školy určí způsob, jakým budou třídní učitelé a vedení školy informováni o stavu klasifikace ve třídě.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 10. listopadu a k 10. dubnu daného školního roku.

V případě, že **žák nesplní všechna kritéria „Podmínek pro hodnocení žáka v předmětu“**, oznámí tuto skutečnost vyučující prostřednictvím třídního učitele řediteli školy. V takovém případě **není možné žáka zpravidla hodnotit.**

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě poslední ročník nižšího stupně osmiletého gymnázia.

Klasifikace předmětu sportovní příprava

Žáci kmenových sportů

Jsou klasifikováni svými trenéry ve spolupráci s vedoucím trenérem kmenového sportu a zástupcem ředitele pro sport na základě:

- docházky na tréninky
- dosažené výkonnosti
- účasti ve sportovních soutěžích

Obecné ustanovení

V případě nedostatečné účasti na hodinách sportovní přípravy nelze žáka z tohoto předmětu klasifikovat a bude dán návrh na jeho přeřazení do jiného studijního oboru.

6.5 Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- Koná-li rozdílovou zkoušku,
- požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho přezkoušení,
- koná-li opravné zkoušky,
- jestliže po přerušení studia chce pokračovat ve vyšším ročníku.

Komise pro komisionální zkoušky **je tříčlenná**. Její předsedkyní je ředitelka školy nebo jí pověřený učitel (většinou vedoucí učitel předmětu), členy jsou dále zkoušející učitel a přísedící, který má aprobaci pro stejný nebo příbuzný vyučovací předmět. Členy komise jmenuje ředitelka. Pokud je ředitelka zároveň zkoušející, jmenuje předsedu komise Krajský úřad ZK, odbor školství, mládeže a sportu. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda komise v den konání zkoušky.

6.6 Opravné zkoušky

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku, tedy do konce srpna, v termínu stanoveném ředitelkou školy.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky tak, aby tato byla žákem nižšího stupně osmiletého gymnázia vykonána do 15. září následujícího školního roku a žákem čtyřletého gymnázia nebo vyššího stupně osmiletého gymnázia vykonána nejpozději do konce září následujícího školního roku. Žák nižšího stupně osmiletého gymnázia je do doby vykonání opravné zkoušky zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popř. znovu do čtvrtého ročníku.

Žák, který se bez vážných důvodů ke zkoušce nedostaví, je klasifikován stupněm nedostatečný.

6.7 Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování uvedených ve Školním řádu.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

6.7.1 Postihování chování žáka mimo školu

Rodiče plně odpovídají za své děti v oblasti výchovné. **Škola hodnotí a klasifikuje žáky především za jejich chování ve škole. Ve vážných případech však lze přihlídnout k chování i mimo školu, zejména jedná-li se o případy, jejichž projednávání se škola přímo účastní.**

6.7.2 Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování

6.7.2.1 Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení vnitřního řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

6.7.2.2 Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanoveními Školního řádu. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

6.7.2.3 Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo Školního řádu; zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravném chování.

Do hodnocení chování žáka se promítají zejména:

- pozdní příchody do školy
- neomluvené hodiny
- opakované neplnění studijních povinností a domácích úkolů
- zdlouhavé omlouvání absence
- neoznámení plánované absence třídnímu učiteli
- **kouření, požívání alkoholu nebo drog ve škole, na školních akcích, v okolí školy a v Domově mládeže**

6.7.3 Výchovní opatření

Výchovní opatření jsou **pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.**

Třídní učitel, ředitelka školy, zástupce odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu ZK může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění.

Podle závažnosti provinění mohou být žákovi udělena některá z těchto výchovných opatření k posílení kázně: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, podmíněné vyloučení ze studia nebo vyloučení ze studia.

Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně. Třídní učitel zaznamenává udělení výchovního opatření do třídního výkazu.

Ředitelka školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených Školským zákonem nebo Školním řádem **rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo vyloučení ze studia.** Podmíněné vyloučení a vyloučení mají pro žáka právní důsledky a ředitelka školy o nich rozhodne do 2 měsíců ode dne, kdy se o provinění dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení ze studia stanoví ředitelka školy **zkušební lhůtu**, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Jestliže se žák dopustí v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených Školským zákonem nebo Školním řádem, může ředitelka školy rozhodnout o jeho vyloučení. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených Školským zákonem.

O rozhodnutí o podmíněném vyloučení nebo vyloučení ze studia informuje ředitelka školy pedagogickou radu. Důvody udělení výchovného opatření jsou prokazatelným způsobem oznámeny zákonnému zástupci nezletilého žáka nebo zletilému žákovi.

Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější. **Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze studia pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.**

6.7.4 Sebehodnocení žáka

Součástí hodnocení žáka musí být také **vlastní hodnocení**. Jde nám o **rozvíjení schopnosti žáka posuzovat jak výsledky své práce, tak vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy**. Sebehodnocení vnímáme jako **nedílnou součást procesu učení** (v rámci ZSV s ním žáky seznamujeme i v teoretické rovině) **a jednu z důležitých kompetencí**, kterou se snažíme žáky během studia naučit.

Vzhledem k tomu, že na našem gymnáziu je zavedena **klasifikace známkou v pětibodové stupnici**, je prvním z ukazatelů úspěšnosti žáka jeho **prospěch**. Všichni žáci (a současně rodiče) obdrží na začátku studia osobní heslo, po jehož zadání se mohou podívat na internetu na **průběžnou klasifikaci** v jednotlivých předmětech. Vyučující klasifikaci aktuálně doplňují, u známek je uvedeno také, **jakou činnost hodnotí a jakou váhu mají**. Navíc žák vidí vážený průměr klasifikace v daném pololetí. Tento systém nahradil těžkopádné a pozdní sdělování „co mi vychází“ ve čtvrtletích a pololetích.

Žáci tedy mohou průběžně sledovat své výsledky ve všech předmětech, a vzhledem k znalosti **Kritérií pro hodnocení v předmětu** a uvádění symbolu **A** u prověřování znalostí, při kterých chyběli, snadno poznat, které z hodnocených aktivit si budou muset doplnit.

Vyučující s žáky také **rozebírají obsah písemných prověřování s upozorněním na nejčastější chyby**, které žáci **opravují** buď písemně, nebo v diskuzi, kdy dostávají prostor ostatní členové žákovského kolektivu. Chyba je brána jako **nedílná součást procesu učení** a její náprava jako cesta k vlastnímu zdokonalování (**práce s chybou**).

V rámci aktivit OSV jsou zařazovány techniky **vzájemné žákovské kontroly** (např. aktivita Žák – učitel – inspektor v ZSV), je zařazováno **kooperativní učení** (skupina odpovídá za to, že všichni její členové učivu rozumí). Při **vzájemné komunikaci** žáci také mají možnost srovnání bez toho, aby byli učitelem srovnáváni s jinými žáky (**bezpečné prostředí**).

K posouzení vlastního růstu slouží tvorba **žakovských portfolií**, doporučovaná učitelům předmětů, kde je lze efektivně využít (např. pro archivaci prací z českého jazyka a komunikační výchovy).

Ve škole je zaveden hojně využívaný systém **konzultačních hodin**, během nichž mohou žáci s vyučujícími všech předmětů nejen řešit nejasnosti týkající se probíraného učiva, ale také **probírat vlastní úspěchy a neúspěchy a hledat cesty k řešení nedostatků**.

Před výběrem volitelných předmětů nabízí škola všem žákům možnost uvědomit si vlastní směřování v **testech profesní orientace**. Své pokroky během studia mohou žáci porovnat podle výsledků **testů VEKTOR**, které provádíme u všech žáků **v 1. ročníku** (a kvintě) a následně **ve 4. ročníku** (a oktávě), přičemž **všichni obdrží srovnání** svých dvou výsledků s komentářem.

V průběhu celého studia mají žáci možnost probírat úroveň své školní úspěšnosti **s výchovnými poradkyněmi a školní psycholožkou**.

7. Autoevaluace školy

Autoevaluace je soubor poznatků, vedoucích k systematickému a plánovitému posuzování činnosti školy. Narozdíl od krátkodobých a jednorázových reflexí (ohlédnutí se), kterých se v průběhu každého školního roku uskuteční velké množství (a mohou tvořit součást autoevaluace), je pro autoevaluaci důležité, že se jedná o **proces**, o neustálé, opakované sebehodnocení, které slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a východisko pro další úseky školní práce.

Snažíme se zjistit, co nám škola dává a bere, co je třeba zachovat a co změnit, popsat její současný stav a navrhnout cíle pro další období.

7.1 Kritéria a plán autoevaluace

V souladu s **§ 8, odst. 2a – f vyhlášky č. 15/2005**, na základě **RVP G**, resp. **RVP GSP** a podle vlastních potřeb jsme si stanovili oblasti školy, kterých se bude týkat autoevaluace. Jsou to:

- 1) Podmínky ke vzdělávání** (umístění školy, budova, učebny, zařízení, pomůcky, stravování, podmínky pro sportovní a kulturní vyžití atd.)
- 2) Průběh vzdělávání** (režim výuky a organizace rozvrhu, kvalita výuky)
- 3) Podpora žáků** (pravidla života školy v souladu s věkovými a individuálními zvláštnostmi žáků, nepovinné předměty, zájmové kroužky, společné akce školy)
- 4) Vliv vzájemných vztahů účastníků výchovně-vzdělávacího procesu** (atmosféra ve škole, vztahy v rámci třídního kolektivu, vztahy s třídními učiteli, učiteli a vedením školy)

5) Řízení školy (struktura vedení školy, hodnocení práce vedení z pohledu učitelů, žáků a rodičů)

6) Personální podmínky školy (složení sboru, aprobovanost a pedagogické působení, další vzdělávání pedagogických pracovníků)

7) Spolupráce s rodiči (míra informovanosti rodičů o prospěchu a chování žáků i o chodu a nabídce školy, zapojení rodičů do života školy)

8) Výsledky vzdělávání (vědomostní a dovednostní výstupy vyššího stupně gymnázia, úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům)

V těchto oblastech jsme se rozhodli:

1) zapojit všechny účastníky výchovně-vzdělávacího procesu (žáky nižšího i vyššího stupně gymnázia, absolventy, učitele i rodiče)

2) zjistit současný stav (pozitiva, negativa, případné příležitosti a ohrožení)

3) zmapovat očekávání (a sestavit seznam priorit na základě četnosti připomínek, finanční a časové náročnosti na realizaci)

4) vytvořit harmonogram pro realizaci očekávání a pravidelně se vracet k evaluačním činnostem (tedy ověřovat postupné plnění tohoto harmonogramu)

7.2 Prostředky a metody evaluace a autoevaluace

Vzhledem k tomu, jak širokou oblast problémů bylo a bude třeba zmapovat a jak velký počet respondentů je nutno oslovit, zvolili jsme pro autoevaluaci **Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín** prostředky a metody přehledně vyjádřené následujícími tabulkami, které existují také jako samostatný dokument s názvem „**Plán hodnotících činností Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín**“. Jejich součástí je (pro zajištění celkového pohledu) také **evaluace**, kterou neprovádí škola sama.

7.2.1 Evaluace školy

Sledované oblasti	Hodnocené skutečnosti	Metody	Četnost hodnocení
Soulad ŠVP s RVP	úroveň vedení hodin, znalostí a dovedností žáků, jejich aktivity, vedení písemných záznamů, klima školy, plnění cílů stanovených závaznými dokumenty, organizace školy, komunikace s žáky a veřejností, uplatnění žáků, dokumentace	kontrola faktického stavu a dostupné dokumentace (Česká školní inspekce a zřizovatel) – výstupem je Zpráva ČŠI	komplexní nebo orientační, škola neovlivní četnost
Úroveň výchovně-vzdělávacího procesu a plnění cílů ŠVP			
Personální obsazení			
Management školy			
Hospodaření	výkazy, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů		
Revize BOZP, PO atd.	technický stav, dodržování předpisů, vedení dokumentace	revizní zprávy (odborné firmy a kontroloři)	škola neovlivní četnost
Práce vedení školy	výsledky dlouhodobé práce, úroveň vyžádaných podkladů	hodnocení zřizovatelem	každoročně

7.2.2 Autoevaluace školy

Počínaje školním rokem 2009/2010 jsme se rozhodli výrazně změnit systém autoevaluace školy. Rozpracovali jsme ji do **tříletého cyklu**, v němž ve všech třech letech soustavně sledujeme **všechny oblasti** (podle § 8 Vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy), avšak v každém roce klademe **větší důraz na dvě konkrétní oblasti**. Tento náš pohled se pravidelně střídá, takže ve zvoleném tříletém období vždy v dané oblasti proběhne **přípravná fáze**, samotná **realizace** a **zavádění výsledků autoevaluace do praxe**. Důvodem k této úpravě byly naše vlastní zkušenosti s autoevaluací, závěry z Pilotu G a připomínky členů Školské rady při Gymnáziu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Zlín.

Sledované oblasti	Školní rok 2009/2010	Školní rok 2010/2011	Školní rok 2011/2012
Podmínky ke vzdělávání	realizace	zavádění výsledků do praxe a jejich monitorování	příprava a plánování záměrů
Průběh vzdělávání	příprava a plánování záměrů	realizace	zavádění výsledků do praxe a jejich monitorování
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na vzdělávání	zavádění výsledků do praxe a jejich monitorování	příprava a plánování záměrů	realizace
Výsledky vzdělávání	příprava a plánování záměrů	realizace	zavádění výsledků do praxe a jejich monitorování
Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	realizace	zavádění výsledků do praxe a jejich monitorování	příprava a plánování záměrů
Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	zavádění výsledků do praxe a jejich monitorování	příprava a plánování záměrů	realizace

7.2.2.1 Autoevaluace školy ve školním roce 2009/2010

Oblasti autoevaluace	Cíle prověřování	Nástroje	Časové vymezení	Kritéria	Výstupy
Podmínky ke vzdělávání	Materiální vybavení (investice)	Projednání v PK a souhrn požadavků (VUP)	podzim	vybavenost	Vyhodnocení stavu a investiční záměr (vedení školy)
	Materiální vybavení (didaktická technika,	Požadavky (VUP)	podzim	vybavenost	Vyhodnocení stavu (vedení školy), nákup

	učební pomůcky a učebnice)				(VUP)
	Personální situace	Rozbor stavu	začátek školního roku	zabezpečení výuky, aprobovanost	Výroční zpráva (ŘŠ)
	Vnější vlivy	Neprovádí se			
Průběh vzdělávání	Hospitační činnost	Hospitace (ŘŠ, zástupce, VUP)	průběžně	podle hospitačního záznamu	Hospitační záznam, doporučení vyučujícím
	Hodnocení učitelů žáky	Neprovádí se			
	Hodnocení učitelů vedením školy	Neprovádí se			
	Výuka volitelných předmětů	Zjišťování zájmu (vedení školy)	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů	Nabídka volitelných předmětů pro příští rok
	Další aktivity (exkurze, projekty, kurzy, mezinárodní spolupráce...)	Hodnocení uskutečněných akcí (vedoucí akcí a vedení školy)	po skončení akce, druhé pololetí	úspěšnost a přínos akce	Zpráva, případně návrhy na změny
	Prevence rizikového chování žáků	Hodnocení uplynulého období (VP, školní metodik prevence)	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce se specializovanými institucemi	Minimální program prevence na příští období
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na vzdělávání	Podpora žákům s SPU	Souhrn a rozbor potřeb (VP, třídní učitelé)	začátek školního roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy VP
	Podpora talentovaným žákům	Souhrn a rozbor potřeb (zástupce ředitele, třídní učitelé)	začátek školního roku	výsledky studia talentovaných žáků	ISP (zavedení, průběžná kontrola a konzultace s třídními učiteli zástupce ředitele)
	Spolupráce s rodiči	Analýza zápisů z třídních schůzek (třídní učitelé, vedení školy), diskuze se zástupci rodičů a zletilých žáků ve Školské radě	průběžně	spokojenost rodičů	Zápisy z třídních schůzek, zápisy ze ŠR při GJŠ Zlín
Výsledky vzdělávání	Hodnocení prospěchu a absencí	Klasifikace žáků (učitelé, třídní učitelé, vedení školy)	konec každého klasifikačního období	sledování změn, porovnání s ostatními třídami a roky	Souhrn klasifikace za třídu, projednání na pedagogické radě, využití třídními učiteli pro další

					práci
	Hodnocení maturitních zkoušek	Rozbor výsledků (vedení školy)	červen	úspěšnost žáků, porovnání s průběžnými výsledky	Statistický souhrn ve Výroční zprávě, návrh opatření pro PK
	Nezávislé srovnávací testy	VEKTOR (vybrané ročníky)	podzim	úspěšnost žáků, přidaná hodnota	Zpráva a její interpretace (dodá zadavatel testu)
Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	Hodnocení práce vedení školy učiteli	Dotazník (všichni učitelé)	jaro - léto	položky dotazníku	Souhrnná zpráva a návrhy změn (vedení školy)
	Hodnocení úrovně komunikace uvnitř pedagogického sboru	Dotazník (všichni učitelé)	jaro - léto	položky dotazníku	Souhrnná zpráva a návrhy změn (vedení školy)
	Hodnocení stavu DVPP	Osobní plán dalšího vzdělávání (všichni zaměstnanci), statistický souhrn	podzim	názory a hodnocení učitelů, nárůst oproti předchozímu stavu, míra využití	Statistický souhrn do Výroční zprávy, Plán DVPP (vedení školy)
Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Výsledky práce školy	Rozbor předchozího období (vedení školy)	začátek školního roku	využívání finančních prostředků a možností školy	Výroční zpráva (vedení školy)
	Uplatnění absolventů	Sběr údajů od absolventů (VP)	podzim	úspěšnost absolventů	Statistický souhrn do Výroční zprávy
	Autoevaluace	Neprovádí se			
	Propagace školy, vnější působení (web, komunikace s veřejností, spolupráce s médii...)	Dotazník (všichni učitelé)	jaro - léto	spokojenost učitelů	Výsledek dotazníkového šetření, návrhy změn
	Předmětové soutěže, SOČ	Hodnocení výsledků (VUP, vedení školy)	po skončení soutěží, souhrnně na konci školního roku	účast a úspěšnost žáků	Statistický souhrn do Výroční zprávy, doporučení PK

7.2.2.2 Autoevaluace školy ve školním roce 2010/2011

Oblasti autoevaluace	Cíle prověřování	Nástroje	Časové vymezení	Kritéria	Výstupy
Podmínky ke vzdělávání	Materiální vybavení (investice)	Neprovádí se			
	Materiální vybavení (didaktická technika, učební pomůcky a učebnice)	Požadavky (VUP)	podzim	vybavenost	Vyhodnocení stavu (vedení školy), nákup (VUP)
	Personální situace	Rozbor stavu	začátek školního roku	zabezpečenost výuky, aprobovanost	Výroční zpráva (ŘŠ)
	Vnější vlivy	Neprovádí se			
Průběh vzdělávání	Hospitační činnost	Hospitace, dlouhodobější srovnání (ŘŠ, zástupce, VUP)	průběžně	podle hospitačního záznamu	Hospitační záznam, doporučení vyučujícím, obecné závěry z hospitací, doporučení PK a podklady pro hodnocení učitelů
	Hodnocení učitelů žáky	Dotazník (všichni žáci)	jaro	hodnoticí škála	Výsledek dotazníku, doporučení PK, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy
	Hodnocení učitelů vedením školy	Portfolio, dotazník, případně rozhovor (všichni učitelé)	jaro - léto	hodnoticí škála	Závěr hodnocení, podklady pro stanovení osobního ohodnocení
	Výuka volitelných předmětů	Statistické rozbory, dotazník pro žáky (vedení školy)	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů, korelace s volbou VŠ, spokojenost žáků s nabídkou	Souhrn údajů, informování PK, nabídka volitelných předmětů pro příští rok
	Další aktivity (exkurze, projekty, kurzy, mezinárodní spolupráce...)	Hodnocení uskutečněných akcí (vedoucí akcí a vedení školy)	po skončení akce, druhé pololetí	úspěšnost a přínos akce, vhodnost organizace a celkové koncepce	Zpráva, případně návrhy na změny, doporučení pro PK
	Prevence rizikového chování žáků	Hodnocení uplynulého období (VP, školní	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita	Minimální program prevence na příští období

		metodik prevence)		spolupráce se specializovanými institucemi	
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na vzdělávání	Podpora žákům s SPU	Souhrn a rozbor potřeb (VP, třídní učitelé)	začátek školního roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy VP
	Podpora talentovaným žákům	Souhrn a rozbor potřeb (zástupce ředitele, třídní učitelé)	začátek školního roku	výsledky studia talentovaných žáků	ISP (zavedení, průběžná kontrola a konzultace s třídními učiteli zástupce ředitele)
	Spolupráce s rodiči	Analýza zápisů z třídních schůzek (třídní učitelé, vedení školy), diskuze se zástupci rodičů a zletilých žáků ve Školské radě	průběžně	spokojenost rodičů	Zápisy z třídních schůzek, zápisy ze ŠR při GJŠ Zlín
Výsledky vzdělávání	Hodnocení prospěchu a absencí	Klasifikace žáků (učitelé, třídní učitelé, vedení školy)	konec každého klasifikačního období	sledování změn, porovnání s ostatními třídami a roky	Souhrn klasifikace za třídu, projednání na pedagogické radě, využití třídními učiteli pro další práci
	Hodnocení maturitních zkoušek	Rozbor výsledků a dlouhodobějších trendů (vedení školy)	červen	úspěšnost žáků, porovnání s průběžnými výsledky, stav po reformě maturity	Statistický souhrn ve Výroční zprávě, návrh opatření pro PK
	Nezávislé srovnávací testy	VEKTOR (vybrané ročníky)	podzim	úspěšnost žáků, přidaná hodnota	Zpráva a její interpretace (dodá zadavatel testu), případné návrhy změn ve výuce (vedení školy + VUP)
Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího	Hodnocení práce vedení školy učiteli	Neprovádí se			
	Hodnocení úrovně komunikace uvnitř pedagogického sboru	Neprovádí se			

vzdělávání pedagogických pracovníků	Hodnocení stavu DVPP	Osobní plán dalšího vzdělávání (všichni zaměstnanci), statistický souhrn	podzim	počty akcí, zapojení učitelů	Statistický souhrn do Výroční zprávy, Plán DVPP (vedení školy)
Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Výsledky práce školy	Rozbor předchozího období (vedení školy)	začátek školního roku	využívání finančních prostředků a možností školy	Výroční zpráva (vedení školy)
	Uplatnění absolventů	Sběr údajů od absolventů (VP)	podzim	úspěšnost absolventů	Statistický souhrn do Výroční zprávy
	Autoevaluace	Neprovádí se			
	Propagace školy, vnější působení (web, komunikace s veřejností, spolupráce s médii...)	Neprovádí se			
	Předmětové soutěže, SOČ	Hodnocení výsledků (VUP, vedení školy)	po skončení soutěží, souhrnně na konci školního roku		účast a úspěšnost žáků

7.2.2.3 Autoevaluace školy ve školním roce 2011/2012

Oblasti autoevaluace	Cíle prověřování	Nástroje	Časové vymezení	Kritéria	Výstupy
Podmínky ke vzdělávání	Materiální vybavení (investice)	Neprovádí se			
	Materiální vybavení (didaktická technika, učební pomůcky a učebnice)	Požadavky (VUP)	podzim	vybavenost	Vyhodnocení stavu (vedení školy), nákup (VUP)
	Personální situace	Rozbor stavu	začátek školního roku	zabezpečení výuky, aprobovanost	Výroční zpráva (ŘŠ)
	Vnější vlivy	Rozbor stavu (vedení školy + VUP)	začátek školního roku	finanční zabezpečení, vztah se zřizovatelem, zájem o studium	Zpráva (vedení školy)
Průběh vzdělávání	Hospitační činnost	Hospitace (ŘŠ, zástupce, VUP)	průběžně	podle hospitačního záznamu	Hospitační záznam, doporučení vyučujícím

	Hodnocení učitelů žáky	Neprovádí se			
	Hodnocení učitelů vedením školy	Neprovádí se			
	Výuka volitelných předmětů	Zjišťování zájmu (vedení školy)	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů	Nabídka volitelných předm. pro příští rok
	Další aktivity (exkurze, projekty, kurzy, mezinárodní spolupráce...)	Hodnocení uskutečněných akcí (vedoucí akcí a vedení školy)	po skončení akce	úspěšnost a přínos akce	Zpráva, případně návrhy na změny
	Prevence rizikového chování žáků	Hodnocení uplynulého období (VP, školní metodik prevence)	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce se specializovanými institucemi	Minimální program prevence na příští období
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na vzdělávání	Podpora žákům s SPU	Souhrn a rozbor potřeb (VP, třídní učitelé)	začátek školního roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy VP
	Podpora talentovaným žákům	Souhrn a rozbor potřeb (zástupce ředitele, třídní učitelé)	začátek školního roku	výsledky studia talentovaných žáků	ISP (zavedení, průběžná kontrola a konzultace s třídními učiteli zástupce ředitele)
	Spolupráce s rodiči	Dotazník pro rodiče, analýza zápisů z třídních schůzek (třídní učitelé, vedení školy), diskuze se zástupci rodičů a zletilých žáků ve Školské radě	jaro, průběžně	výsledky dotazníkového šetření, spokojenost rodičů	Vyhodnocení dotazníků, zápisy z třídních schůzek, zápisy ze ŠR při GJŠ Zlín
Výsledky vzdělávání	Hodnocení prospěchu a absencí	Klasifikace žáků (učitelé, třídní učitelé, vedení školy)	konec každého klasifikačního období	sledování změn, porovnání s ostatními třídami a roky	Souhrn klasifikace za třídu, projednání na pedagogické radě, využití třídními učiteli pro další práci
	Hodnocení maturitních zkoušek	Rozbor výsledků (vedení školy)	červen	úspěšnost žáků, porovnání s průběžnými výsledky	Statistický souhrn ve Výroční zprávě, návrh opatření pro PK
	Nezávislé srovnávací testy	VEKTOR (vybrané ročníky)	podzim	úspěšnost žáků, přidaná hodnota	Zpráva a její interpretace (dodá zadavatel testu)

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	Hodnocení práce vedení školy učiteli	Neprovádí se			
	Hodnocení úrovně komunikace uvnitř pedagogického sboru	Analýza stavu (vedení školy)	průběžně	účast na dobrovolných akcích, aktivita učitelů	Hodnocení, návrhy na změny (vedení školy)
	Hodnocení stavu DVPP	Sběr údajů (vedení školy)	průběžně	počty akcí, zapojení učitelů	Statistický souhrn do Výroční zprávy, Plán DVPP (vedení školy)
Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Výsledky práce školy	Rozbor předchozího období (vedení školy)	začátek školního roku	využívání finančních prostředků a možností školy	Výroční zpráva (vedení školy)
	Uplatnění absolventů	Sběr údajů od absolventů (VP), dotazník pro absolventy (vedení školy)	podzim	úspěšnost absolventů, položky dotazníku	Statistický souhrn do Výroční zprávy, rozbor dotazníkového šetření
	Autoevaluace	Rozbor kvality autoevaluačních nástrojů, cílů, kritérií a výstupů (vedení školy)	druhé pololetí	vypovídací hodnota nástrojů	Příprava Autoevaluačního plánu na další tříleté období, případné změny (vedení školy)
	Propagace školy, vnější působení (web, komunikace s veřejností, spolupráce s médii...)	Dotazník pro rodiče (vedení školy)	druhé pololetí	spokojenost rodičů	Výsledek dotazníkového šetření, návrhy změn (vedení školy + VUP)
	Předmětové soutěže, SOČ	Hodnocení výsledků (VUP, vedení školy)	po skončení soutěží, souhrnně na konci školního roku	účast a úspěšnost žáků	Statistický souhrn do Výroční zprávy, doporučení PK

7.3 Výchozí stav školy zjištěný v druhé etapě autoevaluace (1. pololetí roku 2008)

Druhá etapa autoevaluace Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín **proběhla v polovině školního roku 2007/2008 a dokončena byla v červnu 2008**. Navazovali jsme sice na první etapu z roku 2006, avšak v průběhu uplynulých dvou let došlo k tak výrazným změnám ve školství, a to i v nabídce evaluačních nástrojů, že jsme zvolili nové metody pro náš výzkum.

Klima školy a vztahy mezi učiteli, mezi učiteli a žáky a v žákovském kolektivu, názory na jednotlivé předměty a na prostředí školy jsme jak u všech žáků, tak u všech učitelů zkoumali použitím psychologického projektivního testu „**Barvy života**“ společnosti DAP.

Zkoumání výsledků vzdělávání se postupně ustálilo na zjišťování vstupů v prvním ročníku a kvintě a výstupů ve čtvrtém ročníku a oktávě formou testů **VEKTOR** společnosti SCIO.

Další informace jsme získali **analýzou dokumentů** (Výroční zprávy GJŠ Zlín a Zprávy ČŠI). Výsledky druhé etapy autoevaluace podrobně popisujeme ve **Zprávě z vlastního hodnocení školy**, která je součástí **Výroční zprávy GJŠ Zlín za školní rok 2007/2008** a je veřejně přístupná na internetových stránkách školy www.gjszlin.cz. Tato zpráva již také nabízí srovnání s první autoevaluací školy, která proběhla v roce 2006 a popisovala výchozí stav školy pro první ŠVP „Otevřená škola“. Také tuto zprávu (jako součást Výroční zprávy GJŠ Zlín za školní rok 2005/2006) najdete na internetových stránkách školy www.gjszlin.cz v rubrice **Škola** a podrubrice **Dokumenty**.

Kontrolu výsledků evaluace školy veřejností a zřizovatelem zajišťuje nejen zpětná vazba po **uveřejňování Výročních zpráv GJŠ Zlín na internetových stránkách školy**, ale také jejich **projednávání a schvalování Školskou radou při Gymnáziu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Zlín**.

7.4 Cíle autoevaluace

■ **Hlavním cílem** autoevaluace školy je pro nás **zhodnocení aktuálního stavu a následné vymezení dalších kroků**, vedoucích k zefektivnění procesu výuky, ke zkvalitnění ŠVP a k celkovému zlepšení školy.

■ **Celkovou strategii školy** s výhledem do budoucna formuluje **Koncepce rozvoje Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín**, na niž navazují **ŠVP „Otevřená škola“**, **„Škola s dobrým výhledem I, II“**, **„Škola s dobrým startem“** a **„Škola v pohybu“**.

V procesu hodnocení školy, a to zejm. **v oblastech autoevaluačních činností**, podrobně popsanych v oddíle **7.2**, sledujeme **tyto základní cíle**:

Oblast autoevaluace:	Základní cíl:
Podmínky ke vzdělávání	Objektivně hodnotit vnější i vnitřní podmínky školy.
Průběh vzdělávání	Posoudit, do jaké míry žáci dosahují výsledků odpovídajících jejich

	individuálním schopnostem.
Podpora žáků	Zjistit, jak jsou žáci spokojeni s kvalitou poskytovaného vzdělání, prostředím a nabídkou aktivit ve škole.
Vliv vzájemných vztahů účastníků výchovně-vzdělávacího procesu	Zjistit názory žáků na celkové klima školy, vztahy mezi učiteli a žáky a vztahy v třídních kolektivech.
Řízení školy	Posoudit kvalitu manažerské práce vedení školy.
Personální podmínky školy	Posoudit složení a odborný růst pedagogických pracovníků školy.
Spolupráce s rodiči	Zjistit spokojenost rodičů s kvalitou poskytovaného vzdělání a s prostředím školy.
Výsledky vzdělávání	Posoudit, jakých výsledků dosahují žáci a jaká je jejich úspěšnost v dalším uplatnění (studijním i profesním).

Výsledky takového dotazování se samozřejmě projeví v řadě jednotlivých názorů, z nichž už je možné stanovit **konkrétní, dílčí cíle** k následné realizaci (a kontrole).

Plnění takto stanovených **cílů** kontrolujeme na základě **Plánu hodnotících činností GJS Zlín** a **výsledky kontroly** uveřejňujeme jako součást **Výročních zpráv GJS Zlín**.

Závěrem

Jsme přesvědčeni, že k dalšímu nezbytnému zdokonalování **Gymnázia a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Zlín** i celkové úrovně jím poskytovaných služeb přispěje zejména **systémový přístup** spojený se změnami, vyplývajícími ze všech školních vzdělávacích programů – tedy **ŠVP „Otevřená škola I a II“** pro nižší a vyšší stupeň osmiletého gymnázia, **ŠVP „Škola s dobrým výhledem“** pro čtyřleté gymnázium, **ŠVP „Škola s dobrým startem“** pro gymnázium se sportovní přípravou a **ŠVP „Škola v pohybu“** pro nekmenové sportovce ve sportovních třídách gymnázia. Tyto dokumenty tvoří základní osu naší výchovně-vzdělávací práce a také popisují vše podstatné o našem gymnáziu pro učitele, žáky i veřejnost.

Přílohy školního vzdělávacího programu

Vzhledem k tomu, že škola je živý organismus, který se v průběhu času mění a dotváří, a zároveň se také proměňuje prostředí, v němž škola pracuje, je nezbytné také školní vzdělávací program jako její základní dokument průběžně aktualizovat a doplňovat. Aby bylo možné tyto změny sledovat, budou připojovány v následující části ŠVP jako jednotlivé přílohy.

Příloha č. 1/2009

Legislativa upravující podobu přijímacího řízení

Podobu přijímacího řízení upravují následující právní normy:

- zákon č 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání na středních školách
- zákon č. 243/2008 Sb., ze dne 5. června 2008, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 49/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Ve Zlíně dne 1. 9. 2009

Mgr. Alena Štachová,
ředitelka školy

Příloha č. 2/2009

Legislativa upravující podobu maturitní zkoušky

Podobu přijímacího řízení upravují následující právní normy:

- zákon č 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 177/ 2009 Sb., ze dne 10. června 2009, o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou

Ve Zlíně dne 1. 9. 2009

Mgr. Alena Štachová,
ředitelka školy